

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KENT PLANLAMA
ÇALIŞMALARINDA
LEJANT KULLANIMI**

ŞEHİRCİLİK YÜKSEK LİSANS TEZİ
HAZIRLAYAN MİMAR VİLDAN KOÇ

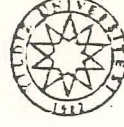
İSTANBUL, 1987

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ
GENEL KİTAPLIĞI

Kot : R 151
Alındığı Yer : Fen Bil. Ens. 234
Tarih : 11.12.1987
Fatura :
Fiatı : 3500 TL.
Ayniyat No : 1/37
Kayıt No : 45203
UDC : 711
Ek :

KOMP.

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KENT PLANLAMA ÇALIŞMALARINDA LEJANT KULLANIMI

ŞEHİRCİLİK YÜKSEK LİSANS TEZİ
HAZIRLAYAN MİMAR VİLDAN KOÇ

İSTANBUL, 1987

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

1. BÖLÜM: BİLİMDE DİL SİSTEMLERİNİN ÖNEMİ -----	1
2. BÖLÜM: İMAR PLANLARININ LEJANT DİLİYLE OKUNABİLMESİ----	4
3. BÖLÜM: ÜLKEMİZDE CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE KADAR YAPILAN İMAR PLANI ÇALIŞMALARI-----	7
3.1. 1923 - 1956 DÖNEMİ -----	7
3.2. 1956 YILINDAN SONRAKİ DÖNEM (YENİ İMAR YASASI DÖNEMİ) -----	10
3.2.1. BÖLGE PLANLAMA ÇALIŞMALARI-----	12
3.2.2. METROPOLİTEN PLANLAMA ÇALIŞMALARI-----	15
3.2.3. KENT PLANLAMA ÇALIŞMALARI -----	23
4. BÖLÜM: ÜLKEMİZDE YAPILAN İMAR PLANI ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KAVRAMLAR VE AÇIKLAMALAR -----	27
4.1. PLANLAR -----	27
4.1.1. ÜLKESEL FİZİKİ PLAN -----	27
4.1.2. BÖLGE PLANI -----	28
4.1.3. METROPOLİTEN ALAN NAZIM PLANI -----	30
4.1.4. ÇEVRE DÜZENİ NAZIM İMAR PLANI -----	31
4.1.5. NAZIM İMAR PLANI -----	31
4.1.5.1. BOĞAZIÇI NAZIM PLANI -----	32
4.1.6. UYGULAMA İMAR PLANI -----	33
4.1.7. İMAR-ISLAH BÖLGESİ PLANI -----	35
4.1.8. MEVZİ (YEREL) İMAR PLANI-----	36
4.2. SINIRLAR-----	37
4.2.1. YÖNETİMSEL SINIRLAR -----	37
4.2.1.1. BELEDİYE SINIRI -----	37
4.2.1.2. MÜCAVİR ALAN SINIRI -----	38
4.2.2. PLANLAMA SINIRLARI -----	40
4.2.2.1. BÖLGE PLANI SINIRI -----	40
4.2.2.2. ÇEVRE DÜZENİ PLANI SINIRI -----	41
4.2.2.3. BOĞAZIÇI NAZIM PLAN SINIRLARI -----	41
4.2.2.4. MİLLİ PARK SINIRLARI -----	43
4.2.2.5. AFET KONUTLARI ALANI SINIRI -----	43

4.2.2.6.	GECEKONDU BÖLGE SINIRLARI	44
4.2.2.6.1.	GECEKONDU ÖNLEME BÖLGESİ	46
4.2.2.6.2.	GECEKONDU ISLAH BÖLGESİ	47
4.2.2.6.3.	GECEKONDU TASFİYE BÖLGESİ	47
4.2.2.7.	TOPLU KONUT YERLEŞME ALAN SINIRI	47
4.2.2.8.	YAPI YAKLAŞMA SINIRI	48
4.2.3.	ÖZEL KOŞULLU ALAN SINIRLARI	49
4.2.3.1.	KIYILAR	49
4.2.3.1.1.	KIYI KUŞAĞI SINIRLARI	50
4.2.3.1.2.	KIYI KENARI ÇİZGİSİ	50
4.2.3.2.	ASKERİ-STRATEJİK YASAK BÖLGE KORUMA SINIRLARI	52
4.3.	KENTSEL ALAN KULLANIMI	53
4.3.1.	YAPI DÜZENİ	53
4.3.1.1.	AYRIK DÜZEN	53
4.3.1.2.	BLOK DÜZEN	53
4.3.1.3.	BİTİŞİK DÜZEN	54
4.3.1.4.	MAKSİMUM BİNA YÜKSEKLİĞİ VE KAT ADEDİ	54
4.3.1.5.	CEPHE ÇİZGİSİ	55
4.3.1.5.1.	KORUNAN CEPHE ÇİZGİSİ	56
4.3.1.5.2.	DÜZELTİLEN CEPHE ÇİZGİSİ	56
4.3.1.5.3.	ÖNERİLEN CEPHE ÇİZGİSİ	56
4.3.1.6.	MİNİMUM PARSEL BÜYÜKLÜĞÜ	56
4.3.1.7.	MAKSİMUM BİNA UZUNLUĞU (BLOK) VE DERİNLİĞİ	57
4.3.1.8.	İKİ BLOK ARASI MİNİMUM UZAKLIK	58
4.3.1.9.	MAKSİMUM BAHÇE UZAKLIKLARI	58
4.3.1.10.	YAPI YOĞUNLUKLARI	61
4.3.1.10.1.	TAKS	62
4.3.1.10.2.	KAKS	63
4.3.2.	KONUT YERLEŞME ALANLARI	64
4.3.2.1.	KENTSEL YERLEŞİK ALANLAR	64
4.3.2.1.1.	KORUNACAK YERLEŞİK ALANLAR	65
4.3.2.1.2.	DÜZELTİLECEK YERLEŞİK ALANLAR	65
4.3.2.1.3.	YENİLENECEK YERLEŞİK ALANLAR	65
4.3.2.2.	KENTSEL GELİŞME ALANLARI	65

4.3.3. KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI -----	67
4.3.3.1. YÖNETİM MERKEZLERİ -----	67
4.3.3.2. KAMU KURULUŞ ALANLARI -----	68
4.3.3.3. KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ (MİA)	69
4.3.3.4. 2. ve 3. DERECE KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ -----	69
4.3.3.5. TOPTAN TİCARET ALANLARI -----	71
4.3.3.6. PAZARLAMA ALANLARI -----	72
4.3.3.7. TİCARİ DEPOLAMA ALANLARI -----	72
4.3.3.8. SANAYİ ALANLARI -----	73
4.3.3.9. ORGANİZE SANAYİ ALANLARI -----	74
4.3.3.10. KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI -----	75
4.3.3.11. SANAYİ DEPOLAMA ALANLARI -----	76
4.3.3.12. KONUT DIŞI KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI	76
4.3.3.13. ASKERİ ALANLAR -----	76
4.3.4. TURİZM YERLEŞME ALANLARI -----	78
4.3.4.1. KONAKLAMA TESİS ALANLARI -----	79
4.3.4.1.1. OTELLER -----	79
4.3.4.1.2. MOTELLER -----	84
4.3.4.1.3. TATİL KÖYLERİ -----	85
4.3.4.1.4. OBERJLER -----	87
4.3.4.1.5. PANSİYONLAR -----	88
4.3.4.1.6. KAMPİNG ALANLARI -----	89
4.3.5. KORUMA ALANLARI -----	92
4.3.5.1. SİT KORUMA ALANLARI -----	93
4.3.5.1.1. KORUNACAK TESCİLLİ YAPI VE ALANLAR -----	96
4.3.5.1.2. RESTORE EDİLEREK AYNEN KORUNACAK ALANLAR -----	97
4.3.5.1.3. DIŞI RESTORE EDİLEREK KORUNUP İŞLEVİ DEĞİŞTİRİLECEK YAPILAR-	97
4.3.6. BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK KORUNACAK ALANLAR -----	99
4.3.6.1. TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK TARIM ALANLARI -----	99
4.3.7. YAPI YAŞAĞI GETİRİLEN ALANLAR -----	100
4.3.7.1. JEOLOJİK SAKINCASI NEDENİYLE YASAKLAMA ALANLARI -----	102

4.3.7.2.	TAŞKIN ALANLARI	-----	103
4.3.7.3.	SU KAYNAKLARINI KORUMA KUŞAĞI	-----	103
4.3.7.3.1.	MUTLAK KORUMA ALANI	-----	104
4.3.7.3.2.	KISA MESAFELİ KORUMA ALANI	----	104
4.3.7.3.3.	ORTA MESAFELİ KORUMA ALANI	----	105
4.3.7.3.4.	UZUN MESAFELİ KORUMA ALANI	----	106
4.3.7.4.	KARAYOLLARI YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI		106
4.3.7.5.	ASKERİ STRATEJİK ALANLAR VE KORUMA KUŞAĞI	-----	106
4.3.8.	AÇIK VE YEŞİL ALANLAR	-----	110
4.3.8.1.	AKTİF (KENTSEL) YEŞİL ALANLAR	-----	111
4.3.8.1.1.	MİLLİ PARKLAR	-----	111
4.3.8.1.2.	BÖLGE PARKI	-----	112
4.3.8.1.3.	PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI	--	112
4.3.8.1.4.	ÇOCUK BAHÇELERİ	-----	112
4.3.8.1.5.	OYUN ALANLARI	-----	121
4.3.8.2.	DİĞER YEŞİL ALANLAR	-----	121
4.3.8.2.1.	ORMAN ALANLARI	-----	121
4.3.8.2.2.	AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR	-----	123
4.3.8.2.3.	MAKİLİK ÇALILIK ALANLAR	-----	123
4.3.8.2.4.	MEZARLIKLAR	-----	124
4.3.9.	KENTSEL SOSYAL ALT YAPI ALANLARI	-----	125
4.3.9.1.	SAĞLIK TESİSLERİ ALANI	-----	125
4.3.9.2.	YAŞLILAR BAKİMEVİ ALANLARI	-----	133
4.3.9.3.	SPOR TESİSLERİ ALANI	-----	134
4.4.	KENTSEL TEKNİK ALTYAPI	-----	135
4.4.1.	ULAŞIM	-----	135
4.4.1.1.	KARAYOLLARI	-----	136
4.4.1.1.1.	OTOYOLLARI	-----	136
4.4.1.1.2.	2.DERECE KENTİÇİ YOLLAR	-----	137
4.4.1.1.3.	BİSİKLET YOLU	-----	138
4.4.1.1.4.	YAYA YOLLARI	-----	139
4.4.1.1.5.	GENEL OTOPARKLAR	-----	139
4.4.1.1.6.	OTO TERMİNALLER	-----	141
4.4.1.2.	DİĞER ULUŞIM ARAÇLARI	-----	141
4.4.2.	ENERJİ ÜRETİM-DAĞITIM VE SULAMA	-----	143
4.4.2.1.	HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLAR	-----	143
4.4.2.2.	TRAFİKO MERKEZLERİ	-----	144

4.4.2.3. TAŞIYICI VE İLETKEN BORU HATLARI-----	144
4.4.3. SU-KANALİZASYON VE ÇÖP -----	145
4.4.3.1. KULLANMA SUYU SAĞLANMASI, DEPOLANMASI YAPILARA ULAŞMASI -----	145
4.4.3.2. KANALİZASYONLAR -----	145
4.4.3.3. ÇÖP TOPLAMA TASFİYE YERLERİ-----	147
5. BÖLÜM : TÜRKİYE'DE BUGÜNE KADAR ÇIKAN YASA VE YÖNETMELİKLERDE LEJANTLARIN YERİ -----	159
5.1. İMAR KANUNU VE YÖNETMELİĞİ -----	159
5.2. BOĞAZIÇI KANUNU -----	235
5.3. İLLER BANKASI TEKNİK ŞARTNAMESİ -----	243
6. BÖLÜM : TARİHSEL HİYERARŞİ İÇİNDE ÇEŞİTLİ LEJANT KULLANIMLARI -----	245
7. BÖLÜM : YABANCI ÜLKELERDEKİ LEJANT KULLANIMLARI -----	317
SONUÇ -----	331
KAYNAKÇA -----	364

G İ R İ Ş

Bir imar planınının yapımı esnasında dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biride, okunulabilirliğidir. Bu da ortak bir dil birliğine varılıp seçilen şekil ve işaretlerin kanıksanması sonucu oluşur.

Geçmişten günümüze doğru yapılan planlar genel olarak bakıldığında anlatımların çok değişik olduğu görülmektedir.

Yapılan ilk planlama çalışmaları incelendiğinde bu planların anlaşılabilirlikten çok uzak (genelinin) olduğu görülmektedir. Genellikle renklerinde anlatıma yardımcı seçildiği bu planların kenarlarında plandaki işaretlerin ne olduğunu gösterir Lejant çizelgelerine de pek az rastlanmaktadır.

Zamanla yapılan planlarda lejantların önemi anlaşılmaya başlanmış her planda değişik işaretler kullanılsa da planların okunması daha kolay hale getirilmiştir.

Bu kez de değişik işaret kullanımı sorun olmuş, planın okunabilmesi için lejantın incelenmesi zorunlu hale gelmiştir. Ayrıca lejantın yanında yer almaya başlayan plan notları, planın yasa ve yönetmeliklerle ilişkisini sağlanmış ve uygulanabilmesini kolaylaştırmıştır.

Çıkan son imar yasası ise, lejant karmasına bir son vermek amacıyla, tektip lejant zorunluluğu getirilmiş ve genelde yeterli olduğu söylenebilecek bir lejant eki hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın ilk bölümünde bilimde yer alan dil sistemlerinin öneminden söz edilmiştir.

İkinci bölümde ise imar planlarının lejant diliyle okunabilmesi anlatılmış, daha sonraki bölümde de ülkemizde Cumhuriyet döneminden günümüze kadar yapılan imar planı çalışmaları yer almıştır.

Ülkemizde yapılan imar planı çalışmalarında kullanılan kavramlar ve açıklamalar, birbirleriyle olan yakınlık ve birlik-telikleri gözönüne alınarak belli alt başlıklar altında bir-
raya getirilerek dördüncü bölümde sıralanmıştır.

İmar planı lejantlarının geçmişten günümüze gelişindeki aşamaları, kullanım farklılıkları; dış ülkelerde yapılan çalışmalar ve örneklerle karşılaştırılarak değişik boyutlarda incelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma sırasında değerli eleştirileriyle yardımcı olan Sayın Doç.Dr. Emre Aysu'ya teşekkür ederim.

Vildan KOÇ

I. BÖLÜM : BİLİMDE DİL SİSTEMLERİNİN ÖNEMİ

Korzybski (1)'ye göre bugün Aristoteles'çi dil sisteminin varlığı Aristotelesçi düşüncüyü devam ettirmektedir. Bu ise toplumdaki kişilerin nörotik bozukluklarına yol açmaktadır. Kelimeler gösterdikleri nesnelere değildir. Onun için süreçlerimizi deneysel verilere bağlayan biricik bağ, yapıdır. Tam bir uyum sağlayabilmek için önce dünyanın yapısal özelliklerini incelemeli ve sonra benzer yapıda diller kurmalıyız. Oysa bugün durum tersine, alışkanlıkla dünyaya dilimizin ilkel yapılarını uyguluyoruz (2). Dilin insan yaşantısında sebep olduğu saptırmalarda olduğu gibi, bilimsel dillerin yapısı dolayısıyla, bilimlerde de saptırmalar olmaktadır. Her bilim için en uygun dilin ne olduğu sorulabilir, bu soru mekan organizasyonu ile ilgili bilimler için de sorulmaktadır (3).

Carnap (4)A göre bilimdeki önermeler, fiziğin diliyle zaman ve mekan koordinatlarına göre, belirli durumlara niceliksel değerler vererek oluşturulduğundan, bilimlerin birliği vardır. Bilimlerin birliği aynı dili kullanmaları ile temellenmektedir. Aynı dili kullanma, bilimlerde, eş biçimliliğe (Iso-morphism) neden olmaktadır. "Iso-morphism"i gerçeğin eşbiçimliliği diye yorumlarsak yanılığa düşmüş oluruz, eşbiçimlilik dilden dolaydır.

Mekan organizasyonu teorisyenleri de başka bir bilimin dilini kullanmanın sınırlamalarından kaçınmak ve gerçeği daha iyi kavrayabilmek için, mekan organizasyonu konularını inceleyen yeni diller geliştirmeye çalışmaktadırlar. Me

nizasyonu teorileri için yapılan bu yeni dil geliştirme çabalarını anlatabilmek için, bilimsel dillerin çeşitlerine kısaca değinmek gerekmektedir.

Günlük dilin çeşitli fonksiyonları vardır. Günlük dil hem bir bildirişme aracı, hem bir bilgi, hem de bilgileri depolama sistemidir. Bu üç görevden özellikle birincisinin diğer ikisi ile tam üst üste düşmesi, mantıkçıları bildirişim fonksiyonundan kurtarılmuş bir araç dil kurmaya itmiştir. Bu halde düşünce işlemlerinin cebiri olan bir dil kurulmuştur (5).

Mantiğin kendisine bir dil kurması gibi, her özel bilim alanı, Matematik, Fizik, Coğrafya, Sosyoloji vb. kendisine ait bir "dil sistemi" geliştirmektedir. Bu geliştirilen dil sistemlerinin çoğunun elemanları kısmen günlük dilden kısmen de günlük dilin dışından gelmektedir. Sembolik mantık'ta olduğu gibi tamamen günlük dil dışındaki dil sistemleri de kurulabilir. Bu diller ne şekilde geliştirilmiş olursa olsun, bunların üstünde konuşmaya olanak veren günlük dil hepsinde de bir üst dil oluşturur. Her bir dil sistemi, kendi yapısının sonucu olarak dile getirdiği bilgilere "deney-gözlem" öncesi bir şekil veren kavram çerçevesi oluşturmaktadır (6).

Bilimlerin geliştirdiği diller formalize dillerdir. Formalize diller;

- 1- Yorumlanmamış formalize diller,
- 2- Yarı yorumlanmış formalize diller,
- 3- Tam yorumlanmış formalize diller diye üç sınıfa ayrılmaktadır.

Yorumlanmamış formalize diller "Sentetik dil sistemleridir". Çeşitli matematiksel sistemleri, hesaplama usulleri veya mantık sistemleri birer yorumlanmamış dildir ve içeriksizdirler.

Tam yorumlanmış diller ise gözlem dilleridir. Semantik dil sistemleri diye adlandırılan bu gözlem dilleri, semantiğin

nizasyonu teorileri için yapılan bu yeni dil geliştirme çabalarını anlatabilmek için, bilimsel dillerin çeşitlerine kısaca değinmek gerekmektedir.

Günlük dilin çeşitli fonksiyonları vardır. Günlük dil hem bir bildirişme aracı, hem bir bilgi, hem de bilgileri depolama sistemidir. Bu üç görevden özellikle birincisinin diğer ikisi ile tam üst üste düşmesi, mantıkçıları bildirişim fonksiyonundan kurtarılmış bir araç dil kurmaya itmiştir. Bu halde düşünce işlemlerinin cebiri olan bir dil kurulmuştur (5).

Mantığın kendisine bir dil kurması gibi, her özel bilim alanı, Matematik, Fizik, Coğrafya, Sosyoloji vb. kendisine ait bir "dil sistemi" geliştirmektedir. Bu geliştirilen dil sistemlerinin çoğunun elemanları kısmen günlük dilden kısmen de günlük dilin dışından gelmektedir. Sembolik mantık'ta olduğu gibi tamamen günlük dil dışındaki dil sistemleri de kurulabilir. Bu diller ne şekilde geliştirilmiş olursa olsun, bunların üstünde konuşmaya olanak veren günlük dil hepsinde de bir üst dil oluşturur. Her bir dil sistemi, kendi yapısının sonucu olarak dile getirdiği bilgilere "deney-gözlem" öncesi bir şekil veren kavram çerçevesi oluşturmaktadır (6).

Bilimlerin geliştirdiği diller formalize dillerdir. Formalize diller;

- 1- Yorumlanmamış formalize diller,
- 2- Yarı yorumlanmış formalize diller,
- 3- Tam yorumlanmış formalize diller diye üç sınıfa ayrılmaktadır.

Yorumlanmamış formalize diller "Sentetik dil sistemleridir". Çeşitli matematiksel sistemleri, hesaplama usulleri veya mantık sistemleri birer yorumlanmamış dildir ve içeriksizdirler.

Tam yorumlanmış diller ise gözlem dilleridir. Semantik dil sistemleri diye adlandırılan bu gözlem dilleri, semantiğin

alanını oluştururlar. Sentaks işaretlerle ilgilenir, şeman-
tik ise işaretlerin anlamlarını incelemektedir. Işaretin
bir nesneyi işaretlemesi gerekir. Soyut nesne diye birşey
kabul etmediğimizden bu nesnelerin hepsinin somut olması
gerekir, dolayısıyla bu yorumlar ampirik olacaktır.

Yarı yorumlanmış bir dil, yorumlanmamış bir dil ile tam yo-
rumlanmış bir dilden "tekabül-kuralları" yardımıyla kurulmuş
bir sistemdir (7). İçerikli alanlara ait teorik yapıların
geliştirilmesi için yarı yorumlanmış dillerden yararlanılır(8).

2. BÖLÜM : İMAR PLANLARININ LEJANT DİLİYLE OKUNABİLMESİ

Düzenlenen planların neyi anlatmak istediğinin bilinmesi uygulamada yanlışlık ve duraksamalara yer verilmemesi açısından üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Planları doğru olarak okumak ve anlayabilmek için planlarda kullanılan işaretleri ve deyimleri bilmek gerekir.

Şehir planlarının okunması, taşıdığı bilgilerin karmaşıklığı nedeniyle kolay değildir. Halbuki düzenlenen planların herkes tarafından aynı anlamda ve kolayca anlaşılması gerekir.

Planların okunuşu ve birbirleriyle karşılaştırılmalarını daha kolay anlaşılır duruma getirmek ve bir anlatım birliğine varmak için eskidenberi bazı çalışmalar yapılmışsa da uluslararası bir birlik henüz sağlanmamıştır. Bu nedenle her ülke kendi planında anlatım birliği sağlamaya çalışmıştır.

Plandaki bilgileri anlatmak için bir takım çizgiler ve işaretler kullanılmakta, kolay anlaşılmasını sağlamak içinde renklendirme yoluna gidilmektedir. Planın anlatımı ve kolay okunması açısından renk büyük yarar sağlamaktadır. Açık yararına rağmen ülkemiz olanakları elvermediği için planlarımız henüz çok renkli olarak basılmamaktadır. Planlarımız bugün için saydam levhalar üzerine (astrolon gibi) siyah renkte çizilmekte, bunların ozalit kopyaları üzerinde renklendirme yapılarak yukarıda belirtilen eksiklik bir ölçüde giderilmeye çalışılmaktadır. İlerde çok renkli bir basımın ülkemizde de yaygınlaşacağı düşünülerek, planların, şimdi-

dençok renkli basıma elverişli şekilde, tek renkli olarak düzenlenmesi en uygun yöntem olacaktır.

Siyah-beyaz tekniğe göre düzenlenen planlarda, çizimin temel elemanları ve ilkeleri şu şekilde belirtilebilir.

- a) Bir bölgeyi anlatmak için, çizgilerle tarama yapılır ya da bir işaretin alan üzerine dağılımı yoluna gidilir. Çizgiler kalınlaştırılıp inceltilerek mevcutla, yeniden planlanan bölgeler birbirinden ayırdedilmeye çalışılır.
- b) Önemli noktaların, özel yerlerin, binaların, türlü servislerin ve alanların özelliklerini gösteren işaretler kullanılır.
- c) İşaretlerin anlatımını kuvvetlendirmek için işaretin uygun bir yerine harfler ya da kısaltılmış kelimeler yazılır.
- d) Değerler, boyutlar rakamlarla gösterilir.

Plan işaretlerinin tümünü almasa da en önemlilerini göstermek üzere ayrı bir pafta hazırlanır ya da işaretler yeterli boşluğu olan bir pafta üzerinde gösterilir. Bu paftalara işaretler (lejand) paftası denir.

Planların okunması için üzerinde bir takım işaretler kullanılmaktadır. Planları okumanın yanında onları anlamak ve yorumlayabilmek için işaretleri bilmek ve tanımak yetmemektedir. Plandaki bir takım anlatımları kavramak hatta işaretleri anlayabilmek için planda ya da planlamada kullanılan özel sözcükleri bilmek gereklidir. Buna, planın yanlış anlaşılması, dolayısıyla yanlış uygulamaya gidilmemesi için gerek vardır(1).

1. BÖLÜM DİPNOTLAR

- (1) W. Warntz, Global Science and The Tyranny of Space, The Regional Science Association Papers, Cilt 19, 1967.
- (2) H. Theil, Linear Aggregation of Economic Relations, North Holland, Amsterdam, 1956
- (3) W.L. Thomas, Editor, Man's Role in Changing, the face of the Earth, Chicago, 1956.
- (4) J. Wolpert, The Desision Process in a Spatial Context, Annals Association of American Geographers, Vol 54, No.4, 1964.
- (5) J. Wolpert, The Desicion Process in a Spatial Context, Annals Association of American Geographers, Vol 54, No. 4, 1964.
- (6) G.K. Zipt, The $P_1, P_2/\Delta$, Hypotesis on the Intercity Movement of Persons, American Sociological Review XI, 1946.
- (7) W.S. Vickrey, Microstatics.
- (8) İ. Tekeli, Mekan Organizasyonlarına Makro Yaklaşım, s.34-40.

2. BÖLÜM DİPNOTLAR

- (1) M. Gürler, İmar Planları ve Uygulama Tekniği, s.129.

3. BÖLÜM : ÜLKEMİZDE CUMHURİYET DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE KADAR YAPILAN İMAR PALIN ÇALIŞMALARI

3.1. 1923 - 1956 DÖNEMİ

Cumhuriyetin ilanından 1928 yılına kadar olan dönem, ülkemiz de henüz planlama çalışmalarının başlamadığı ve mevzuat olarak 1882 yılından beri yürürlükte olan ve yollar yangın yerleri ve binalarla ilgili hükümleri kapsıyan "Ebniye Kanunu"nun uygulandığı dönemdir. Kanunun uygulanması, İstanbul'da "Şehremaneti" denilen, bugünkü Belediye örgütüne benzer bir örgütçe yapılmaktadır. 1924 yılında Ankara'da da böyle bir örgüt kurularak ilgili mevzuatın uygulanması sağlanmıştır.

Bu dönemdeki planlama çalışmaları, 1924 yılında İzmir'de Fransız şehircisi Rene Dange tarafından yapılan mevzi planla, Ankara'da Heussler tarafından eski Ankara, öteki Yenişehirle ilişkin olarak yapılan iki mevzii imar planıdır.

Dünya ekonomik bunalımından önceki yıllar, batı ülkelerinde de önemli kent planlama uygulamalarına olanak vermemiştir. Bu dönemdeki gelişmeleri, kent planlaması gereksiniminin belirlediği bir dönem olarak görebiliriz. Türkiye'de Kurtuluş Savaşı'nı hemen izleyen bu dönemde planlama çalışmaları ile daha fazla uğraşma olanakları bulunamamıştır.

1923 yılında Ankara'nın başkent oluşu ve kentin çeşitli büyüme sorunları ile karşılaşmış olması, önce Ankara için bir imar planı hazırlanmasını zorunlu kılmıştır.

Türkiye'de batılı anlamda ilk kent planlaması düşüncesi, 1928 yılında, 1351 sayılı, Ankara İmar Müdürlüğü'nün kuruluş ve görevlerini belirleyen kanunun çıkmasıyla gerçekleşmiştir.

Bu kanunun birinci maddesi gereğince, Bakanlar Kurulunun vereceği işlerle uğraşmak ve İçişleri Bakanlığına bağlı olmak üzere, Ankara Kenti İmar Müdürlüğü kurulmuştur. Müdürlüğün ilk görevi, Ankara'nın halihazır haritasını tamamlatarak imar planını yaptırmaktı.

1928 yılında Ankara için açılan yarışmayı Alman Prof.Hermann Jansen'e, kent inmar planını yapma görevi verilmiştir. 1932 yılında tamamlanan Jansen planı, şehrin hızlı gelişimi ve daha pek çok nedenlerle, öngörüldüğü devreden daha kısa bir sürede, işlemez hale gelmiştir.

1930 yılında 1580 sayılı Belediyeler Kanunu ile bütün belediyeler için imar planı yaptırma zorunluluğu konulmuştur.

1933 yılında çıkarılan 2290 sayılı "Belediye Yapı Yollar Kanunu" ise, 1956 yılına kadar olan dönemde kent planlaması çalışmalarını düzenliyen ve değerlendiren bir araç olmuştur. Bu kanun her belediyeye, 5 yıl içinde ve gelecek 50 yıl için kent planı hazırlatmak zorunluluğu koymuş ve belediyelerin harita ve imar projeleri, yapı ve onarımları için uyulması gerekli teknik şartlarla ilgili hükümler getirmiştir.

1933 yılında kurulan Belediyeler Bankası, şehirlerin düzenleme ve tesis işlerine ilişkin kamu hizmetleri için gerekseyecekleri kredileri sağlamakla görevli idi. 1935 de yürürlüğe giren 2763 sayılı kanuna göre'de belediyelerin harita ve imar planları çalışmaları, uzman mimarlara ihale edilmek yoluyla yürütülmeğe başlamıştır.

1933-1956 yılları arasındaki dönemin önemli bir özelliği, Türkiye'de kent planlaması çalışmalarına yön veren uzmanların yabancı oluşudur. Türkiye henüz ihtiyacı olan plancıları

yetiştirenememiş ve ülke gerçekleri ile tutarlı planlama teknik ve araçlarını geliştirenememiştir.

Prof. Jansen, 1930-1939 yılları arasında Mersin, Adana, Ceyhan, Antep ve İzmit şehirleri için de imar planları hazırlamış ve bu süre içinde Türkiye'de kent planlaması çalışmalarına önderlik etmiştir.

Yine bu dönemde Fransız şehircisi J. Lambert Erzurum'un yeni kesimleri için mevzii bir imar planı hazırlamış ve şehrin istasyon bölgesi bu plana göre uygulanmıştır.

1933 yılında İstanbul'un imarı için, belediyece kurulan jüri, Alman şehircilik uzmanı H. Elgoltz'n proje ve raporunu esas almıştır.

1935 yılında Prof. Wagner İstanbul'un ilk ciddi analizini yapmış ancak plan nerisi kabul edilmemiştir.

Bu dönemde yapılan kent planlamalarının bir başka özelliği de kentlerin belediye sınırları içindeki kendi yerel ihtiyaçlarına eğilinerek yapılması ve bölgesel veriler, evre yerleşmeleri dikkate alınmadan hazırlanmasıdır. Gelecek için tahminlerde bulunmayı sağlıyacak sosyo-ekonomik hiçbir araştırmaya dayanmadan, eksik harita ve verilerle hazırlanan bu planlar, sadece soyut bir güzelleştirme kavramına dayanmaktaydı.

1935 yılından sonra araştırma gereksinimini karşılamak üzere Bayındırlık Bakanlığında kurulan şehircilik Fen Heyeti de, durumda büyük bir değişiklik yaratmamıştır.

Ancak bu sırada, batıda yapılan uygulamalarda bizden çok değişik değildi.

1945 yılında İller Bankası'nın kuruluşu önemli bir olaydır. 4759 sayılı kanunla kurulan İller Bankası, kanunun verdiği yetkilerle, 1933 yılında yürürlüğe giren "Belediye Yapı ve

Yollar Kanunu" ve 1935 yılında yürürlüğe giren 2673 sayılı kanun çerçevesinde belediyelerin harita ve imar planı işlerini yürütmekle görevlendirilmiştir.

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği'ne bağlı olarak kurulan Şehircilik Fen Heyeti ise, hazırlanan imar planlarını inceleyerek onaylama işlemlerini yapmaktaydı.

1956 yılına kadar süren bu dönemde, kent planlaması, belediyelerin teknik bir fonksiyonu olarak görüldüğünden, plancı ile politikacı ve plancı ile halk ilişkilerine yer verilmemiş ve bunların siyasal sonuçlarının, planların başarı derecesine etkileri üzerinde durulmamıştır.

Özellikle 1945 ve 1950'lerden sonra Türkiye'de kentleşme hareketlerinin ilk belirtileri görülmektedir.

1955 yılına doğru gittikçe artan kentleşme hareketleri, kentlerimizde olumsuz gelişmelere ve planlama çalışmalarının başarısızlığına yol açmıştır.

Yine bu dönemde İller Bankasının öncülüğü ile 1952 yılında İzmir, 1955 yılında Ankara için uluslararası yarışmalar düzenlenmiştir. Uluslararası Mimarlar Birliği Yarışmaları esasına göre düzenlenen bu yarışmalara, yerli ve yabancı pekçok uzman katılmıştır.

3.2. 1956 YILINDAN SONRAKİ DÖNEM (YENİ İMAR YASASI DÖNEMİ)

1956 yılında Belediye Yapı ve Yollar Kanununun, kent planlaması yönünden yetersizliği anlaşılmış ve kent planlamasına yeni bazı görüşler getiren "6785" sayılı İmar Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanuna göre; nüfusu 5000'den fazla olan belediyelere imar planı, 5000 den az olanlara ise yol istikamet planı yaptırma zorunluluğu konulmuştur.

Kanunun genel hükümleri kapsamı ve ayrıntılara ilişkin hükümlerin, mahalli özellikler ve ihtiyaçlar açısından yönetmeliklere bırakılması, ileri bir görüştür. Ayrıca belediyelerin nüfus büyüklüğü yönünden iki gruba ayrılması ve sadece 5000'den büyük nüfuslu olanlarının imar planlarını hazırlama zorunluluğu, planların elli yıl gibi çok uzun bir süre için hazırlanması hükmünün kaldırılışı ve kentlerin çevresindeki "Spekülatif" gelişmeleri denetim altına almak üzere, mücavir alanlarda denetim yetkileri kullanmağa belediyeleri yetkili kılması, kanunun olumlu yönleridir.

Böylece, kent planlamasında izlenmekte olan katı tutum, yerini daha esnek, bilimsel ve teknolojik gelişmelere uyabilecek daha olumlu bir politikaya bırakmış olmaktadır.

1956 yılında, yeni İmar Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra tüm imar işleri ile uğraşacak bir Bakanlığın kurulması hazırlıklarına geçilmiş ve 1958 yılında 7116 sayılı kanunla İMAR VE İSKAN BAKANLIĞI kurulmuştur.

Yurdun bölge, şehir, kasaba ve köylerinin planlaması, mesken politikası, yapı malzemesi konuları ile uğraşmak, bölge planlaması konusunda ilgili örgütlerle ortaklaşa inceleme ve araştırma yapmak, iç iskan, göçmen iskanı, afetlerden önce ve sonra gerekli tedbirleri almak Bakanlığın görevleri arasındadır.

1958 yılında İmar ve İskan Bakanlığının kurulmasından sonra, bölge ölçüsünde plan hazırlama konusunda bazı gelişmeler olmuştur. Kuruluş kanununda belirtildiği gibi bölge planları yapmak; ülkede nüfusun ve ekonomik eylemlerin coğrafi dağılımına öncülük etmek, Bakanlığın görevleri arasındaydı. Bu konudaki çalışmalara, Bölge Planlama Örgütünün kurulması ile 1959'dan sonra başlanmış ise de, asıl gelişme 1960 yılından sonra olmuştur.

1962 yılında 77 sayılı kanunla uzun vadeli planın yürürlüğe kurulması sonunda 1 Ocak 1963'den başlamak üzere Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın (1963-1967) uygulamasına başlanmıştır. Böylece, kentlerimizin imar planı çalışmalarının, bir ana planın hedeflerine uygun olarak ülke kaynaklarından yüksek bir ekonomik üretkenlik elde edilmesi yönünde yürütülmesi öngörülmüştür.

Bu dönemde, önce bir bölgesel planlama daha sonra bir milli plan ortaya çıkmıştır. İmar ve İskan Bakanlığı'nda birinci beş yıllık planda saptanan bölgesel politikaların:

"Nüfusun kaynaklarla orantılı olarak dağıtımı ve daha dengeli bir gelir artışı sağlamak için, yatırımların coğrafi dağılımında bölgelerarası dengeli bir kalkınma esaslarını gözönünde bulundurmak ve bölgelerarası dengesizlikleri gidererek geri kalmış bölgelerin daha hızlı kalkınmasını sağlamak "ilkesini gerçekleştirmek üzere bölge planlama çalışmalarını sürdürmüştür.

3.2.1. BÖLGE PLANLAMA ÇALIŞMALARI

İmar ve İskan Bakanlığında yürütülen bölgesel planlamanın amaçları:

- Ülke planlamasında, kalkınma planlarının inemediği ayrıntılara inmek,
- Kent planlaması için bölge ölçeğinde kararlar getirmek,
- Kalkınma planı ilkelerine uygun olarak bölgeler arası farklılıkları azaltıcı seçenekleri getirmek,
- Bölgelerin yurt kalkınmasına katkılarını saptamak,
- Çeşitli kesimsel çalışmaların bölge içindeki ortak çalışma olanağını yaratarak, kalkınma planının öngördüğü ekonomik toplumsal ve fiziksel politikaların uygulanabilmelerini sağlamak,
- Kalkınma planında öngörülen yatırımların zaman ve çevre içinde dağılımını sağlamaktır.

İmar ve İskan Bakanlığı; daha önceki genel araştırmalarına ve birinci beş yıllık kalkınma planının kabullerine dayanarak yurdun pilot bölgeleri olarak seçtiği; Doğu Marmara, Zonguldak, Trakya, Çukurova ve Antalya bölgelerinde, geniş ölçüde çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarda bölge ölçüsünde ekonomik, sosyal ve fiziksel veriler toplayarak incelemeler yapılmış ve gelecek için bazı hedefler verilmiştir.

Türkiye'de hazırlanan ilk bölge planı, Doğu Marmara Bölgesi Ön Planıdır. 1960 yılında İmar ve İskan Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Marmara Bölge Planlama Örgütüncü hazırlanan "Doğu Marmara Bölgesi Ön Planı", Türkiye'de metropoliten planlama çalışmalarına ağırlık veren bölge ölçüsünde yapılmış ilk çalışmadır.

Bölge ölçüsünde yapılan bu çalışmayı, Zonguldak Bölgesi Ön Planı çalışmasıyla, Antalya, Çukurova, Doğu ve Güney Doğu Anadolu ve Elazığ -Keban bölge planlama çalışmaları izlemiştir. İkinci Beş Yıllık Plan döneminde, Bölge Planlama Örgütü Ulusal planlarla yersel planlar arasındaki köprü görevini yerine getirebilmek için, aşağıdaki genel çizgiler içinde çalışmalar gerçekleştirmiştir.

Türkiye, 8 planlama bölgesine ve 16 alt planlama bölgesine ayrılmış ve 8 bölge için tanıtıcı, bilgi verici ve tanımlayıcı anlamdaki çalışmalar bitirilerek, bölgesel olanaklar ortaya konmuştur.

Kırdan şehire akmakta olan nüfusun yurt düzeyinden gelir dağılımını sağlamak bakımından 24 bölge gelişme merkezi seçilmiş ve bu merkezlerin gelişme yönlerini gösterir şemalar hazırlanmıştır.

Sınırlı parasal olanaklar gözönüne alınarak ülkenin her yerleşme noktasına aynı zamanda geliştirmek olanağı bulunamayacağından, gelişme gücü olan kentler arasından kademelendirme

çalışmaları yapılmıştır. Böylece kamu yatırımlarının fiziksel uygulama kararlarından yararlanacak yerleşme merkezlerinin birbirlerine göre yatırım alma önceliklerini gösteren belgeler hazırlanmıştır.

Kentsel kademelenme çalışmalarından elde edilen sonuçlara dayanılarak kentsel merkezlerin etki alanlarının saptanması ve bu merkezlerin ülke genel yerleşme bütünü içinde oynadıkları rolün açıklığa kavuşturulması ve yatırım kararlarında seçme olanağı veren seçeneklerin belirlenmesi çalışmaları oldukça ileriye götürülmüştür.

Turistik, tarihi ve tabii değerler yönünden önem gösteren alanlar için 1/25 000 ölçeğinde çevre düzeni (Mücvir saha) planları hazırlanmıştır.

Özellikle Çanakkale'den Iskenderun'a kadar, Ege ve Akdeniz kıyılarında öncelik sunan alanlar için çevre düzeni planları tamamlanmıştır.

Bu planlar, bir (ya da birkaç) yerleşmenin belediye sınırları dışında kalan alanlardaki gelişmenin belediyelerince denetlenmesi olanaklarını sağlar. Bir çeşit nazım imar planı niteliğinde olan çevre düzeni planları aynen imar planları gibi uygulanmaktadır.

Ancak bu çalışmalara karşılık Türkiye'deki bölgesel planlama uğraşına uygulama niteliği kazandırılmamış ve bir üst basamaktaki ulusal planlar ile bir alt basamaktaki kentsel planlama arasındaki ilişki yeterince sağlanamamıştır.

1963 yılında yürürlüğe giren Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planındaki kentplanlaması konusundaki kabuller; bu planların bir ana planın hedeflerine uygun ve ülke kaynaklarından en yüksek bir ekonomik üretkenliğin elde edilmesi yönünde yapılmasını önerirken, bugüne kadar kent planlaması çalışmalarını bir tüm

planın hedeflerine göre yöneltmek mümkün olamamıştır. Planlarda, belediyelerin tek tek ihtiyaçları üzerine değinilmiş, çevre şehirler, kırsal yerleşmeler ve kentin içinde bulunduğu bölge ve yurt ölçüsündeki ilişkiler, tüm anlamıyla kurulamamıştır.

3.2.2. METROPOLİTEN PLANLAMA ÇALIŞMALARI

Türkiye'de Metropolitlen ölçüde ilk planlama çalışmaları yine planlı dönemde olmuştur.

1958 yılına kadar Bayındırlık Bakanlığınca, daha sonra da o tarihte kurulan İmar ve İskan Bakanlığınca yürütülen kent nazım planları, yarışmalar, ihaleler yoluyla elde ediliyor veya doğrudan doğruya İller Bankası tarafından yapılıyordu. İkinci Dünya Savaşından sonra büyük bir hızla artan kentleşme olayı, özellikle belli başlı kentlerimizde etkisini göstermiş ve bu kentleri değişik sorunlarla karşı karşıya getirmiştir. Bu durumda, kent planlarının hazırlanmasında, bir dördüncü yol olarak ülkemizde şehirleşmenin etkisinde en çok kalan üç büyük şehrimizin imar planlarının, İmar ve İskan Bakanlığının kuracağı özel bürolarca hazırlanması düşüncesi ortaya çıkmıştır. 20.7.1965 gün ve 6/4970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile:

- İstanbul, Ankara ve İzmir Nazım Planlarının İmar ve İskan Bakanlığının yönergesi altında kurulacak özel bürolarca ele alınması,
- Bu konuda, Belediyelerin parasal olanaklarını güçlendirmek üzere devlet bütçesine yeteri kadar ödenek konulması,
- Planların Belediyelerce olduğu gibi uygulanmasını sağlayacak kanuni tedbirlerin alınması kararları getirilmiş ve ülkede Metropolitan Planlama konularında yeni bir dönem başlatılmış oldu.

Bu karar uyarınca İmar ve İskan Bakanlığı Planlama ve İmar Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Büyük İstanbul Nazım Plan Bürosu, 1966 yılı ortalarında çalışmaya başlamış ve Do-

Ŗu Marmara için yapılan bölge planlama çalışmalarından da yararlanılarak, 5 yıl içinde 1/25.000 lekli Büyük İstanbul Nazım Planı'nı tamamlamıştır. Bu plan, 1973 yılında bitmiştir.

İzmir Nazım Plan Bürosunun harekete geçmesi ise, Ekim 1968 tarihinde olmuştur. alışmalar, metropoliten ve büyük Ŗehir bütünü olmak üzere yürütülmüş, hazırlanan 1/25.000 ölçekli plan 1973 de onanmıştır.

İstanbul ve İzmir bürolarından sonra, 29 Ocak 1969 tarihli kararname ile Ankara Nazım Plan Bürosu da resmen kurulmuştur.

Bugünkü uygulamanın aksayan yönlerinin düzeltilmesi ve yapılan planların uygulama olanaklarının sağlanması için hukuki bir ereve nerisi ile Metropoliten Belediyeler için düşünülmesi gerekli idari değişiklikleri de planlar kapsıyacaktır.

Bu konuda getirilen en son yenilikler, 21.4.1972 tarihli ve 7/4375 sayılı kararname ve 6785 sayılı İmar Kanununu değiştiren 11.7.1972 tarihli 1605 sayılı kanun ile olmuştur.

İmar ve İskan Bakanlığının Başkanlığında, İçişleri, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Ulaştırma, Sanayi ve Teknoloji, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Turizm ve Tanıtma Bakanlıklarından oluşan "Bakanlıklar arası İmar Koordinasyon Kurulu" kurulmuştur. Bu kurulun görevi; Ankara, İstanbul, İzmir ve ilerde Bakanlık kurulu kararı ile ele alınacak metropoliten niteliğindeki kentlerin yerleşme, ulaştırma, doğal ve yapısal değerleri koruma ve benzeri konularda yapılacak planlama, uygulama ve yatırım karar ve tedbirlerine ilişkin işbirliğini sağlamak ve metropoliten çalışmaları yapmaktır.

1956 yılında yürürlüğe giren İmar Kanunu, 1972'de 1605 sayılı kanunla değiştirilmiştir.

Yeni kanunla nüfusu 5000'i aşan ve nüfusu ne olursa olsun ilçe merkezi olan belediyelerden imar planı bulunmayanların, belediye meclislerince saptanacak belirli yolların yol istikamet planlarını yaptırmaları, nüfusu 10.000'i aşan belediyeler ile nüfusu bu miktardan az olduğu halde il merkezi olan veya gelecekteki imar işleri bakımından plana gereksinme bulunduğu İmar ve İskan Bakanlığınca saptanan belediyelerin imar planlarını ve kanalizasyon projelerini yaptırmaları zorunludur.

Eski kanundaki 5000 nüfus sınırı yerini 10.000'e bırakmış ve nüfusu 10.000'den fazla olan belediyeler için imar planı zorunluluğu konulmuştur.

Yeni kanunun getirdiği bir başka yenilik de, İmar ve İskan Bakanlığının, gerekli gördüğü durumlarda, genel hayata etkili afetler dolayısıyla veya Gecekondu Kanununun uygulanması amacıyla yapılması gerekli planlar ve plan değişikliklerini, birden fazla belediyeyi ilgilendiren metropoliten imar planlarını, veya içerisinden veya yakınından demiryolu ve karayolu geçen veya havayolu veya denizyolu bağlantısı bulunan belediyenin veya köy sınırları içindeki veya dışındaki yerleşmelerin imar ve yerleşim planlarını ilgili belediyelerin veya diğer idarelerin bu yolda kararlarına gerek kalmaksızın yapmaya ve yaptırmaya olan yetkisidir.

Uygulamada görülen başka önemli bir aksaklık da 6785 sayılı İmar Kanununun ancak belediye sınırları içinde veya belediyelerin (mücvir) alanlarında uygulanabilmesi, kırsal alanlardaki gelişmeleri denetleyici herhangi bir "müeyyide" bulunmaması idi.

Son değişiklikle kanunun bu 47. maddesi şöyle değiştirilmiştir. "Belediye hudutlarına mücvir bulunan ve beldenin müstakbel inkişafı bakımından lüzumlu görülen ve belediyenin teklifi üzerine Vilayet idare heyetinin kararı ile İmar ve İskan Bakanlığının tasdiğiyle kabul edilen sahalarda da bu

kanun hükümleri uygulanır. Mücavir sahaların ilgili belediye hudutlarına bitişik olması gerekmez. Ayrıca bu sahalar, köyleri de içerebilir".

1605 sayılı kanunun Ek 8. maddesi ile; Belediye hudutları ve mücavir sahalar aksında bulunup da bölge planlaması veya sınai veya turistik önemi bakımından veya ulaşım yolları ve bunların önemi veya civarın yerleşme nizamı dolayısıyla İmar ve İskan Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belli edilecek yerlerde, Bakanlıkça hazırlanacak talimatname esasları dahilinde uygulama yapılacağı hükmü getirilmiştir. Ayrıca valiliklere, yapı ruhsat işleriyle ilgili bazı yetkiler verilmiştir.

Böylece Belediye sınırlarındaki ve turistik bölgelerdeki plansız gelişimleri, bir dereceye kadar önleme olanağı sağlanmıştır. Bir başka ek madde ile de; kıyılarda en az 10 metrelik bir şeridin içinde kalan yerlerde herkesin yararlanmasına ayrılmayan yapı yapılmaması hükmü getirilmiştir. Yasa maddesi kıyılarda özel mülkiyeti esas almakta, yalnız kullanımı sınırlamaktadır. Ayrıca, deniz, göl ve nehir kenarlarında, bölgenin koşullarına ve o yerin özelliğine göre İmar ve İskan Bakanlığınca önerilip, Bakanlar Kurulu kararıyla saptanan ve duyurulan alanlara ilişkin imar planlarının öncelikle hazırlanması hükmü de vardır. (1).

Görevlerinden birisi fiziki planlama olan İmar ve İskan Bakanlığı, 14 Aralık 1983 gün ve 18251 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 180 sayılı Kararname ile Bayındırlık Bakanlığı ile birleştirilmiş ve,

- Kamu oyunda imar affı diye bilinen 2981 sayılı kanun,
- 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin yönetimi ile ilgili kanun,
- 3194 sayılı İmar Kanunu, (19 Mayıs 1985 gün ve 18749 sayılı resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayınlandı. Çıkarılarak, imar konularında yeni bir dönem başlatılmış bulunmaktadır.

Ülkemizde 1956 yılında yürürlüğe konulan 6785 sayılı İmar Kanunundan yaklaşık 30 yıl sonra çıkarılan 3194 sayılı Yeni İmar Kanunu, bu Kanunun 49 ncu maddesi gereği fiilen 11 Kasım 1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6785 sayılı İmar Kanunu ile 3194 sayılı Yeni İmar Kanununun gözden geçirilip 3194 sayılı Yeni İmar Kanununun gerek imar planları ile ilgili olarak gerekse genelde 6785 sayılı İmar Kanunundan farklı olarak getirdiği yeni hükümler ile yenilikleri ortaya koymak yararlı olacaktır.

HER İKİ YASA'NIN FARKLI YANLARI

6785 Sayılı İmar Kanunu:

- Nüfusu 5000'i aşan veya nüfusu ne olursa olsun ilçe merkezi olan belediyeler yol istikamet planlarını,
- Nüfusu 10.000'i aşan belediyeler ile nüfusu bu miktardan az olduğu halde il merkezi olan belediyeler ile,
- Müstakbel imar faaliyetlerini bakımından plana ihtiyacı bulunduğu İmar ve İskan Bakanlığınca tespit edilen Belediyelerin imar planlarını yaptırmaları mecburiyeti vardı.
- Bölge planı kavramı 6785 sayılı Yasa kapsamında bulunuyordu. Üst düzey planlamaları yapma ve yaptırma yetkisi 7116 sayılı İmar ve İskan Bakanlığının kuruluşu hakkındaki kanun ile bu Bakanlığın görevleri arasında sayılıyordu.
- Yapılan imar planları (Gerek Nazım imar planı, gerekse uygulama imar planı) Belediye Meclislerinin tasvibine sunulur. Burada karara bağlandıktan sonra İmar ve İskan Bakanlığının onayından sonra yürürlüğe giriyordu.
- İmar planları üzerinde yapılacak değişikliklerde aynı usule tabi kılınmıştı.

- Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki alanlarda yapılan planlarda da Bakanlıkça onanırdı. Bunların için İl İdare Kurulu Kararı alınması gerekliydi.
- Bakanlık gerekli gördüğü hallerde imar planı yapar veya yaptırır ve bu planları Belediye Meclislerinin kararı olmadan Re'sen onaylardı.
- 6785 sayılı Yasaya göre Belediyelerce düzenlenen imar programları süresi 4 yıllıktı ve Bakanlığın onayını gerektiriyordu.
- İmar planlarında, yol, meydan, park, yeşil alan gibi umumi hizmetlere ayrılmış hazineye ait alanların belediyelere devri Bakanlığın görüşü alındıktan sonra Bakanlar Kurulu kararı ile mümkün olmakta idi.
- Belediyelerin en önemli imar planı uygulama yöntemi olan şuyulandırma işlemi (42. madde uygulaması) her iki yasada da ağırlıklı olarak yer almıştır. Bu hizmet karşılığı alınan Belediye "Düzenleme Ortaklık Payı" 6785'e göre düzenlemeye tabi kılınan arsanın % 25'i kadar olabilmekte idi.
- Eski imar mevzuatına göre 1 parselde 1'den fazla yapı yapılamazdı.
- 6785'e göre yapıya başlama ruhsat tarihinden itibaren 1 yıl, bitirme için tanınan süre ise 4 yıldır.
- 6785'e göre ruhsatsız veya ruhsatiye ve eklerine aykırı yapılar için tutulan yapı tadil zaptının mal sahibine tebliği esastır.

3194 Sayılı İmar Kanunu

- "Son nüfus sayımında nüfusu 10000'i aşan yerleşmelerin imar planlarını yaptırmaları mecburiyetini getirilmiştir.

- Nüfusu 10.000'i aşmayan yerleşmelerin imar planı yaptırılmasının gerekli olup olmadığına Belediye Meclisi Karar verir hükmü getirilmiştir.
- Ancak imar planı mevcutsa bunların yürürlükte olduğu belirtilmiştir.
- Bölge planı kavramı yasaya konulmuştur. Bu planları gerekli gördüğü hallerde yapma ve yaptırma yetkisi Devlet Planlama Teşkilatına verilmiştir.
- Nazım ve uygulama imar planlarını onama yetkisi Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediye Meclislerine verilmiştir.
- İmar planları üzerinde yapılacak değişikliklerde aynı usule tabidir.
- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında İl İdare Kurullarınca karara bağlanan imar planları Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe giriyor.
- Onaylı imar planlarının tamamını veya bir kısmını kopyalar halinde veya kitapçıklar haline getirip, çoğaltılması ve isteyenlere satılması hükmü yeni yasa ile getirilmiş bir yeniliktir.
- Yeni İmar Yasasında Bakanlığın aynı yetkileri korunmuştur. Hatta bu yetkinin kapsamı daha da genişletilmiştir. Bu kapsama giren konular şunlardır:
 - o Kamu yapıları, afetler dolayısı ile yapılacak uygulama, toplu konut uygulaması, Gecekondu Kanununun uygulanması,
 - o Birden fazla Belediyeyi ilgilendiren planlamalar, içinden veya civarından demiryolu, karayolu, geçen yerleşme planları.

- Yeni yasada bu süre 5 yıla çıkarılmıştır. Programın görüşülmesinde ilgili yatırımcı kamu kuruluş temsilcileri toplantıya çağrılacaktır. Programlar Belediye Meclislerinin onayı ile yürürlüğe giriyor. Kamu kuruluşlarına 5 yıllık program içinde kalan alanlardaki kamu alanlarını kamulaştırma zorunluluğu getiriliyor.
- Yeni yasada bu tür alanlar Belediye veya Valiliğin teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayı ile Belediye ve mücavir alan sınırları için de belediyelere, dışında ise özel idarelere bedelsiz olarak terk edilir.
- Yeni yasa ile "düzenleme ortaklık payı" % 35'e çıkarılmıştır. Ancak bunun kapsamı da genişletilerek yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha gibi kullanışlara cami ve karakol gibi kullanışlarda ilave edilmiştir.
- İmar planı uygulamasına geçilmeden önce parselasyon planlarının yapılıp Belediye encümenince onaylanması gerekmektedir. Bir imar adasına ait parselasyon planı onanıp tapuya tescil edilmeden o adadaki herhangi bir parsel için yapı ruhsatı verilemeyeceği hükmü yeni yasanın getirdiği önemli özelliklerden biridir.
- Yeni yasa bu hükmü geliştirmiş yönetmelik koşullarına uyması şartı ile imar planı sınırları içinde ve belediye ve mücavir alan sınırları içindeki plansız yerleşik alanlarda 1 parsel için 1'den fazla yapı yapılmasına izin vermekte ve mülkiyet sorununu da "Yaygın Kat Mülkiyeti" sistemi ile çözmektedir.
- Yeminli serbest mimarlık ve mühendislik bürolarının kuruluşu yeni imar yasasının getirdiği en önemli yeniliktir. Bu bürolarda çalışanlar Devlet Memuru gibi vasıflandırılacak ve ruhsat konularında Belediyelere düşen görevleri paylaşacaklardır.

- Yeni Yasada Ruhsata tabi olmayan yapı kavramı getirilmiştir. İmar planına göre bodrum hariç 1000 m², saçak yüksekliği 6.50 m.yi aşmayan (2 katlı yapı) binaların yapı ruhsatı alma mecburiyeti yoktur. Ancak Belediye ve Valilikten iskan ruhsatı alma mecburiyeti vardır.
- 3194'te ise bu süreler; başlama için 2 yıla bitirme için ise 5 yıla çıkarılmıştır.
- Yeni İmar Yasasına göre ise yapı tadil zaptınının yapı yerine asılması ve bir nüshasının da muhtara verilmesi tebliğat yerine geçmektedir.

Kısaca özetlemeye çalıştığımız iki yasa arasındaki farklılıklardan da görüleceği üzere Belediyelerin imar faaliyetlerinde birçok yenilik ve kolaylıklar getirilmiştir. Gözden kaçmaması gereken en önemli nokta ise tüm imar faaliyetlerinde bütün yetki ve sorumluluklar Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyelere, dışında ise Valiliklere verilmiş bulunmaktadır. (2).

3.2.3. KENT PLANLAMA ÇALIŞMALARI

İmarat ve İskan Bakanlığı kent planlama faaliyetlerini İller Bankası ve belediyelerle sıkı bir işbirliği içinde yürütmektedir.

Planlı dönemde, Konya, Erzurum, Sivas, İzmit, Zonguldak gibi şehirlerimiz için İmar planları yarışmalarla elde edilmiştir.

Aşağıdaki tablo'da 1972 yılı sonu hesabıyla, belediyelerin İmar planı durumları gösterilmiştir.

1571 belediyenin % 55'inin imar planı 1 defa, % 16'sının 2 defa yapılmıştır. 3 defa imar planı yapılan belediye oranı % 1'in altındadır. Belediyelerimizin % 28'inin ise İmar planları yoktur. (3).

İl	Belediye sayısı	İmar Planı	İmar Planı	İmar Planı	İmar planı
		1 Defa yapılan Belediye sayısı	2 Defa yapılan Belediye sayısı	3 Defa yapılan Belediye sayısı	olmayan Belediye sayısı
Adana	22	11	6	-	6
Adıyaman	14	9	2	-	3
Afyon	51	26	7	1	17
Ağrı	8	6	2	-	-
Amasya	20	8	3	-	9
Ankara	43	26	3	-	14
Antalya	26	12	5	-	9
Artvin	19	7	2	-	1
Aydın	42	20	8	-	14
Balıkesir	38	20	9	-	9
Bilecik	5	5	2	-	1
Bingöl	5	4	1	-	1
Bitlis	7	4	2	-	1
Bolu	15	10	6	-	2
Burdur	18	7	6	-	5
Bursa	29	21	5	-	3
Çanakkale	19	11	8	-	1
Çankırı	19	14	1	-	4
Çorum	16	7	5	-	4
Denizli	59	29	10	-	20
Diyarbakır	13	12	1	-	-
Edirne	17	13	2	-	2
Elâzığ	14	9	1	-	4
Erzincan	12	7	3	-	2
Erzurum	22	15	4	-	3
Eskişehir	19	12	2	-	5
Gaziantep	17	8	2	-	7
Giresun	15	9	4	-	2
Gümüşhane	11	4	2	-	5
Hakkâri	6	5	1	-	-
Hatay	19	9	5	-	5
Isparta	37	23	5	-	9
İçel	28	9	4	1	14
İstanbul	32	6	4	-	22
İzmir	54	28	16	-	10
Kars	24	13	3	-	8
Kastamonu	16	9	5	-	2
Kayseri	37	25	3	-	9
Kırklareli	19	11	3	-	5
Kırşehir	15	8	2	-	5
Kocaeli	17	7	3	-	7
Konya	114	64	12	-	38
Kütahya	26	15	4	-	7
Malatya	30	20	4	-	6
Manisa	47	26	5	1	15
Maraş	20	8	3	-	9
Mardin	17	11	1	-	5
Muğla	28	15	3	-	10
Muş	5	4	-	-	1
Nevşehir	33	19	4	-	10
Niğde	43	26	3	-	14
Ordu	25	10	4	-	11
Rize	16	14	1	-	1
Sakarya	20	13	3	-	4
Samsun	15	6	6	-	3
Siirt	13	11	2	-	-
Sinop	7	6	1	-	-
Sivas	27	14	4	-	9
Tekirdağ	15	7	4	-	4
Tokat	25	6	5	-	14
Trabzon	34	20	1	-	13
Tunceli	9	7	2	-	-
Urfa	11	8	2	-	1
Uşak	12	6	2	-	4
Van	10	8	1	-	1
Yozgat	33	15	3	-	15
Zonguldak	19	12	4	-	3
TOPLAM	1 571	870	252	3	147
		% 55	% 16	% 1	% 28

Tablo 1. (4)

3. BÖLÜM DİPNOTLAR

- (1) İmar ve İskan Bakanlığı, 50 Yılda İmar ve Yerleşme, Ankara, 1973, s.17-26.
- (2) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerini Tanıtma Semineri, Ankara, 1986, s.19-23.
- (3) İmar ve İskan Bakanlığı, 50 Yılda İmar ve Yerleşme, Ankara, 1973, s.28.
- (4) Tablo 1- a.g.e., 31-32.

4. BÖLÜM : ÜLKEMİZDE YAPILAN İMAR PLANI ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN KAVRAMLAR VE AÇIKLAMALAR

4.1. PLANLAR

4.1.1. ÜLKESEL FİZİKİ PLANI

Yatırım kararlarının ülke ölçüsünde mekansal düzenlemesi ülkesel fiziki planlamanın temelini oluşturur. Ulusal plan kararlarının mekana yansımalarının fiziksel anlamda düzenlenmesini ifade eden bu planlama eylemine yatay planlama denir.

Ülkesel Fiziki Planlama yapılması için kısa dönemli kararlardan çok uzun dönemli kararlar gerekir. Bunun için de ülke fiziksel kaynaklarının ve olanaklarının çok iyi araştırılması bu anlamda envanterinin çıkarılması gerekir. Örneğin tarıma elverişli alanlar, orman alanları, çayır ve meralar, kullanışa elverişli olmıyan topraklar, kentsel yerleşmeler ve yerleşmeye uygun alanlar, kırsal yerleşmeler ve yerleşme biçim, yeraltı zenginlikleri ve durumu, akarsular ve kullanılma potansiyelleri v.b. Ancak böyle bir saptamadan sonra ulusal kalkınma planı hedefleri ile Fizik mekan olanaklarının sentezi, uzun ve kısa dönemli fiziksel planlara dönüştürülebilir.

Ülkesel Fiziki Planlar, kent planlaması için önemli büyüklükler ve ipuçları verir. Başka bir deyişle kent planlaması için bazı ilkeler ve güdüler verir.(1).

Ülke fiziksel plan kararları çeşitli ölçeklerdeki (1/1.000.000, 1/500.000, 1/200.000 gibi) haritalar üzerinde titizlikle hazırlanmalıdır. Ülke fiziksel planları çok nadir olarak gelişme biçimleri ya da arazi kullanım kararları ayrıntılarına girerler. (2).

4.1.2. BÖLGE PLANI

Bölge planlama, bir bölgenin ekonomik, sosyal ve fiziki yönden planlanması demektir. Bir mekanın en rasyonel bir biçimde düzenlenmesi ve bu düzenlemenin gerektiği şekilde donatılmasıdır. (3).

Bölge planlama, faaliyetlerin, bölgeyi belirleyen mekanlarda ve zaman içinde sıralanmasında sosyo-ekonomik hedeflerin açıklığa kavuşturulması ve formüle edilmesi süreci olarak da tanımlanabilir(4). Bölge planlama bir bölgeyi ilgilendiren çok yönlü bir planlamadır. Bölge planlama çalışmaları İmar ve İskan Bakanlığı ya da D.P.T. tarafından yapılmaktadır.

Bölge planları hazırlandıkları amaçlara göre gruplandırılabilirler.

a) Geri Kalmış Bölge Planları:

Bu planların amacı geri kalmış bölgelerin kalkındırılmasıdır. Geri kalmış bölgeler için hazırlanan planlar, ulusal kalkınma için gerekli kaynakların bir kısmını daha yoğun bir şekilde belirli bir bölgeye aktarılmasını gerektirir. Bu konuda kullanılacak araçlar çok çeşitlidir. Örneğin önce bölgenin alt yapısının tamamlanması, bundan sonra bölgesel

ve bölge dışından yatırımların özendirilmesi veya bölgesel gelişme merkezlerinin seçilerek yoğun devlet yatırımlarıyla ekonominin ilk aşamayı yapmasını sağlayacak daha sonra özel yatırımların özendirilmesi gibi.

Geri kalmış bölge planlama örnek olarak Güney İtalya kalkınma projesi, Amerika'dan Tennessee Valley Projesi, Pakistan gibi ülkelerdeki uygulamalar verilebilir. Bazı ülkeler bu tür planların uygulanması için özel yönetimler de oluşturulmuşlardır.

b) Metropolitan Bölge Planları:

Metropolitan Bölge Planı, çok hızlı gelişen büyük kentlerin ve metropolitan bölgelerin büyüme sorunlarına çözüm getirmek, yerleşmelerinin düzenli bir biçimde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla hazırlanan planlardır. İstanbul, Londra, Tokyo, Newyork gibi büyük kentler için hazırlanan planlar bu tür planlardır. Bazı büyük sanayilerin kurulacağı yerlerde, büyük ölçekli yerleşme, nüfus yığılması, alt yapı gibi sorunları birlikte getireceğinden metropolitan Bölge Planları hazırlanması da öngörülebilmektedir. Ülkemizde Ereğli, Iskenderun Demir Çelik Tesislerinin getireceği sorunların çözümlenmesi için yapılan planlar bu türdendir.

c) Zengin Kaynaklı Bölgeler İçin Planlama:

Zengin kaynakları bulunmakla beraber, bu kaynakları henüz işletilmemiş bölgelerin kalkındırılması için hazırlanan Bölge planlarıdır. Yeraltı zenginliklerinin işletmeye açılmasından doğan yeni yerleşim alanlarının düzenlenmesi veya mevcutlarının geliştirilmesi, işletmeden doğacak altyapı tesislerinin planlanması gibi konuları içeren planlar olabileceği gibi, büyük sulama tesislerinin tarımsal arazi kullanımında yapacağı değişmelerin, sulamadan kaynaklanan tarımsal gelir artışı ile buna bağlı nüfus dağılımı ve yerleşme eği-

limlerinin bölgesel veya havza ile sınırlı planlanması da bu tür planlamalardandır. Keban barajı dolayısıyla dört ili kapsıyan planlama buna örnek verilebilir.

d) Özel Bölgeler İçin Hazırlanan Planlar:

Bu tür planlar özel nedenlerle bilinçli olarak geri bırakılmış bölgelerin bu nedenler ortadan kalktıktan veya önemini yitirdikten sonra kalkındırılması amacıyla yapılmaktadır. Örneğin sınır bölgeleri, ya da sürekli siyasal gerginliğin bulunduğu iki ülke arasında kalan bölgelerin savaş olasılığı dikkate alınarak, yatırımların yasaklanması nedeniyle bilinçli olarak geri bırakılması gibi.

Bu bölgelerin geri kalmış bölgeler planlamasından farkı, geri kalma nedenlerinin farklılığından dolayı, kaynakların hareket geçirilmesinde uygulanacak özel planlama yöntemlerinin kullanılmasıdır. (5).

4.1.3. METROPOLİTEN ALAN NAZIM PLANI

Metropolitan alan belirli bir nüfus sınırını aşmış sosyal, ekonomik ve yönetim yönlerinden uzmanlaşma düzeyine erişmiş (konut, sanayi, hizmetler, eğlence, dinlenme ve kültür gibi) bir ana şehirle karşılıklı yakın ilişkileri ve bağımlılığı bulunan ve farklı yönetimleri de olabilen öteki yerleşme birimlerinin tümünü içine alan alandır. (6).

Metropolitan alan nazım planı ise çok hızlı gelişen büyük kentlerin ve metropolitan bölgelerin büyüme sorunlarına çözüm getirmek, yerleşmelerinin düzenli bir biçimde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla hazırlanan planlardır. (7).

4.1.4. ÇEVRE DÜZENİ NAZIM İMAR PLANI

Çevre Düzeni Planı, büyük şehir ya da bir arada planlanması gerekli görülen birden çok yerleşme merkezinin ilgi ve etkisi altındaki çevre için, bölge planı ile de ilişki kurularak düzenlenen plardır(8).Planlanan mekan için koruma, kullanma ve yerleşme düzenleri getirir.

Amacı,plan bölgesi içinde şehirleşme hareketlerine yön vermek, yerleşmeleri düzenlemek ve arazi kullanımları için hükümler getirmektir. (9).

Çevre Düzeni Planı nüfus büyüklüğüne ve şehrin yayılma alanına ilişkin olarak 1/50.000, 1/25.000, 1/15.000, 1/10.000 ölçekli topoğrafik haritalar üzerinde ifadelendirilir. (10).

4.1.5. NAZIM İMAR PLANI

İmar yasasınının 27. maddesinde, imar planlarınının iki tür olduğundan söz edilerek, tanımlanmıştır. Buna göre nazım planlar, güncel durum haritaları üzerine çizilen ve toprak parçalarının kullanım biçimlerini ve başlıca bölge tiplerini gösteren planlardır. Toprak kullanım biçimleri ve bölge tipleriyle anlatılmak istenen oturma, ticaret, sanayi bölgeleri, yeşil alanlar, yerleşim dışı alanlar, yerleşim yerinin ulaşım ağı, yerbetimsel (topoğrafik) özellikleri belediye sınırları ve eğer varsa, imar yasasınının 47. maddesine göre çizilmiş komşu (mücavir) alan sınırlarıdır. (12).

Bu çalışmadan uygulama ölçüsü alınmaz. Ülkemiz şehirleri için genellikle 1/5000 ölçekli halihazır harita üzerinde gösterilebilir. Ancak büyük şehirler için bu ölçek 1/10.000 ölçeğinde olabileceği gibi, daha büyük şehirler için 1/25.000, 1/50.000 de olabilir, İmar planı ögesidir. Ana planın yoğunluklara göre değerlendirilmesi yerleşme'nin üçüncü boyutta şekillenmesini yönlendiren birimlerin ifadesidir. Bir anlamda şehrin yerleşme ve gelişme ilkelerini verir.

Çizili olarak ifade edilemeyen konularda, nazım plan ilke kararlarına açıklık kazandırmak, uygulama planlarını ve uygulamayı yönlendirmek açısından gereği kadar plan notu ve plan hükmü nazım imar planı paftaları üzerine yazılır. Plan notları ve hükümleri planla birlikte onaylanır. (13).

4.1.5.1. BOĞAZIÇI NAZIM PLANI

Boğaziçi önceleri, tamamen bir sayfiye bölgesi özelliğinde idi. Bugün, şehir merkezine yakınlık sağlayan özellikle karayolu ağırlıklı ulaşım ilişkileri, bu bölgedeki daimi iskan eğilimini gidererek arttırmaktadır.

Bu durumda, tarihi ve geleneksel kullanım özelliği olan rekreasyon ve turizm yönünden, kent bütününün ortak kullanım alanı niteliğini kaybetmekte, fakat buna rağmen, metropoliten boyutlardaki İstanbul nüfusunun açık alan rekreasyon gereksinimine ve ayrıca ülke ve ülke dışı turizme hizmet etmek durumunda bulunmaktadır.

Bu nazım planda, metropoliten alan genel planlama kararları, bölgesel veriler ve Boğaziçi mekanının bütünlüğü birlikte gözönüne alınarak, Boğaziçi için en uyumlu arazi kullanımının saptanması ve koruma ilkelerine bağımlı bir planlama hedef alınmıştır.

Bu nedenle, bir plan bütünündeki arazi kullanım disiplini içinde uygulamaya başlangıç olmak üzere, öncelikle Boğaziçinde içerikleri ve ölçekleri itibarıyla çeşitli ve birbirleri ile ilişkisiz bulunan geçerli imar planları hakkında, bu nazım plan kabullerine göre uygulama bakımından gerekli görülen açıklamalar ve ayrıntılı planlamalar için temel prensipler geliştirilmiştir.

Boğaziçi nazım planının onanmasından önce yürürlükte bulunan 1/500 ve 1/1000 ölçekli imar planları (sanayii ve depolama

sahaları planları ile özel mülkiyetli korularda mevcut mevzii imar planları hariç olmak üzere) üzerlerinde yapılmış değişiklik planları ile birlikte aynen veya kısmen değiştirilerek kabul edilmişlerdir.

1/5000 ölçekli 2.4.1971 tasdik tarihli Çamlıca imar planının Boğaziçi köy yerleşmeleri ile bütünleşmesi gerekli görülen kısımları ile donatı alanına alınması gerekli kısımları Boğaziçi Nazım planı esaslarına göre etüd edilmiş ve arazi kullanım kararları ile yapılanma şartları belirlenmiştir. Ancak sahil şeridi öngörünüm, geri görünüm, kırsal alana bağımlı ve şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgelerine ilişkin Boğaziçi nazım planına göre 1/1000 ölçekli tatbikat planı yapılmadıkça uygulama yapılamaz.(14).

4.1.6. UYGULAMA (TATBİKAT) İMAR PLANI

İmar planları, toplumsal yaşam için, sınırları belirli bir alan içinde arazi kullanım kararlarını biçimlendiren, uyulması zorunlu hukuki bir belgedir.(15).

Uygulama planının yasaya göre tanımı ise güncel durum haritaları üzerine çizilen, varsa yeryazım (kadastro) durumu da işlenmiş olan ve plan uygulaması için gerekli bütün ayrıntıları kapsayan planlardır.

Nazım planlardan daha büyük ölçekli olan uygulama planları (1/500 ve 1/1000) nazım planlara uygun olmak zorundadır. Bu planlarda, kent ve kasabanın yolları, yapı adaları, kent içindeki bölgeciklerin özelliklerinin ayrıntıları yer alır. Yapı düzeni, kat sayıları, kat yükseklikleri ve yerbölüm büyüklükleri bölge bölge gösterilir. Alt yapı tesisleriyle uygulamaya ilişkin ayrıntılara da uygulama planında yer verilir. Nazım planlarda olduğu gibi, uygulama planında da, bir rapor plana eklenebilir.

Güncel durum haritaları üzerine işlenmeleri, topraktan yararlanmayı düzenleme amacıyla olmaları nazım planlarla uygulama planlarının ortak yönleridir. Birincilerin ölçeği küçük, ikincilerin büyüktür. Uygulama planları, nazım planlara uygun olarak hazırlanır ve aralarında tutarlılık aranır. İmar yasasında 1972 yılında yapılan değişiklikle, kamulaştırmaların nazım planlara göre gerçekleştirileceği hükmü kaldırılmış olmasına karşın, yine de bu planlar kamulaştırmada ara çerçeveyi oluşturur.

İmar kanunu gereğince, belediyeler imar planlarını yaptırmakla yükümlüdürler. Özellikle nüfusu 10.000'i aşan belediyelerin imar planlarını ve kanalizasyon projelerini yaptırmaları zorunludur. (16).

Bugün yürürlükteki imar kanunu ve yönetmelikler genel olarak uygulama planı için 1/1000 ölçeğini getirmektedir. (17).

İmar planları yarı dışı "çizgi" ve "şekil"lerle ifadelendirildiği için diğer düzenleyici işlemler gibi Resmi Gazete'de yayınlanma olanakları yoktur. Sadece belli bir yöreyi ilgilendirdiği için mahallinde herkesin görebileceği bir şekilde sergilenmesi ve bu durumun kamuoyuna duyurulması yeterli bulunmuştur. Böylelikle tüzük ve yönetmeliklerde aranan aleziyet (açıklık) özelliği imar planlarında da şeklen sağlanmış olmaktadır.

İmar kanununun 25. maddesinin son fıkrası; "...imar planlarında aksine bir açıklama bulunduğu takdirde plandaki esaslara uyulur" diyerek planın Tüzük ve Yönetmelik hükümlerinin üstüne çıkabileceğini tesbit etmiştir. (18).

Sonuç olarak;

İmar planı, belirli bir problemi çözmek veya ihtiyacı karşılamak için, yetkili örgüt tarafından öngörülen amaç doğrultusunda gelişen süreç içinde saptanmış konularda üretilen kararlar bütünüdür. (19).

4.1.7. İMAR-ISLAH BÖLGESİ PLANI

Düzensiz ve sağlıksız biçimde oluşmuş yapı topluluklarına veya yerleşme alanlarına, sınırları belli edilmek suretiyle mevcut durumu da dikkate alınarak dengeli, düzenli ve sağlıklı hale getirilmesi amacıyla yapılan imar planıdır. (20).

1981 sayılı yasa, belirtildiği tarihe kadar yapılmış olan, gerek yasal düzenlemelerin yetersizliği, gerek imar ile ilgili işlemlerin uzunluğu ve gerekse toplumumuzun bilgisizlik ve teknik olanaksızlıkları nedeniyle ortaya çıkan kaçak ve düzensiz yapıları affetmeyi, bunlara yasal bir hüviyet kazandırmayı amaçlamaktadır.

İslah, imar planı, belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında, hisseli parsellerde, mevzuata aykırı yapılmış yapılar ile hazine, belediye, vakıf, il özel idaresinde kayıtlı araziler üzerinde yapılmış gecekonduları kapsamaktadır.

Özel parselasyon planlarının ıslah planı özelliği gösterebilenlerinin aynen ıslah planı olarak kabul edilecektir.

Binalar tespit yapıldığı andaki durumlarını aynen koruyacaklardır. Mevcut gabarileri olduğu gibi kalacaktır. Plan ile getirilecek yapılanma koşulları, bu binalar ömrünü tamamlayıp yenilemeleri halinde, statik bakımdan yeterli olmayanların yıkılıp yeniden yapılmasında ve boş parsellere yapılacak inşaatlarda uygulanacaktır. İslah imar planı yapılırken verilecek kat yükseklikleri ile alana yerleşmesi sağlanacak nüfus sayısını, ıslah imar planı sınırı içinde sağlanabilecek veya yakın çevresindeki sosyal ve teknik altyapının büyüklüğüne göre dengelemek gerekir.

Yasa gecekondulara bedeli karşılığı satılacak parsellerin büyüklüğünün 400 m²'yi geçmemesi öngörülmektedir. (21)

4.1.8. MEVZİ (YEREL) İMAR PLANI

Yerel planlar mevcut imar planı sınırları dışında olup bu planla bütünleşmeyen bir konumda bulunan alanlar üzerinde hazırlanan ve sosyal ve teknik altyapı ihtiyaçlarını kendi bünyesinde sağlamış olan planlardır. (22)

Planlama için ön izin alındıktan sonra alanın halihazır haritası hazırlattırılır. Önce nazım plan, arkasından da imar uygulama planı düzenlenir.

Mevzi imar planları genellikle, toplu konut alanı, ikinci konut alanı, turistik tesis alanı (otel, motel, tatil köyü, kamping v.b.) bir sanayi sitesi (özellikle küçük sanayi sitesi) bir akaryakıt istasyonu veya bir fabrika alanı olarak gelmektedir.

Teklifler genellikle şahıslar veya şirketler tarafından mevzii imar planları hazırlanmak suretiyle yapılmaktadır. (23).

4.2. SINIRLAR

4.2.1. YÖNETİMSEL SINIRLAR

Özel kanunlarında gösterilen usule göre belirlenmiş olan; il, ilçe, belediye ve köy sınırlarıdır. (27).

4.2.1.1. BELEDİYE SINIRI

Belediye, arapça belde ya da beled sözünden gelir. Belde (beled) şehir, bölge hatta ülke anlamındadır.

1580 sayılı "Belediye Kanunu" belediyeyi, bir beldenin ve belde de oturanların yöresel nitelikteki ortak ihtiyaçlarını karşılayacak olanakları sağlamak ve düzenlemekle görevli kamu tüzel kişiliği olarak tanımlanmıştır.

Belediye örgütü tüzel kişiliğe sahip bir yerel yönetim birimidir. Bu örgüte kendi yasasıyla ve öteki bir takım yasalarla görevler verilmiş ve yetkiler tanınmıştır. İşte belediye örgütüne verilen görev ve tanınan yetkilerin alanını çevreleyen sınıra, Belediye sınırı denir.

Imar tüzüğü belediye sınırını aynı zamanda imar sınırı olarak kabul etmiştir. Buna göre belediye sınırı imar tüzesinin de uygulama alanı olmaktadır. Bundan, tüzenin uygulanabilmesi için, öncelikle uygulama alanının yani belediye sınırınının saptanması gerektiği anlaşılabilir. (25).

Saptanan sınır olabildiğince yol, dere, tepe gibi belli ve değişmeyecek yerlerden geçirilmeli, özel ve tüzel kişilere ait taşınmazlar bölünmeden bir belediyenin sınırı içine alınmalıdır.

Belediye sınırları belediye meclislerince kararlaştırılır. Seksenbinden az nüfuslu beldelerde belediye sınırı planlamasına ilişkin belediye meclisi kararı il yönetim kurulunun onayıyla kesinleşir.

Nüfusu 80.000 üstünde olan beldelerde ise sınırın saptanmasına ilişkin meclis kararı, il yönetim kurulunun uygun görüşü, iç işleri Bakanlığının aynı yöndeki önerisi ve Bakanlar Kurulunun onayı ile kesinleşir. Kesinleşen sınıra ilişkin karar Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girer. Sınırlarda değişiklik gerektiğinde de aynı yolda işlem yapılır. (26).

4.2.1.2. MÜCAVİR ALAN SINIRI

Mücvir alan, imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına girmiş olan alanlardır. (27).

Belediye sınırı dışında kalmakla beraber, beldenin geleceği açısından düzenli bir şekilde gelişmesi istenen alanlara mücvir alan denir. Mücvir alan köyleri de içine alabilir. Mücvir alanın her zaman belediye sınırına bitişik olması gerekmez.

Belediye meclisinin önerisi, il yönetim kurulunun olumlu karar ve İmar ve İskan Bakanlığının onayıyla kesinleşen mücvir alanlarda da, imar yasası hükümleri uygulanır. (29).

Mücvir alanı çevreleyen sınıra mücvir alan sınırı denir.

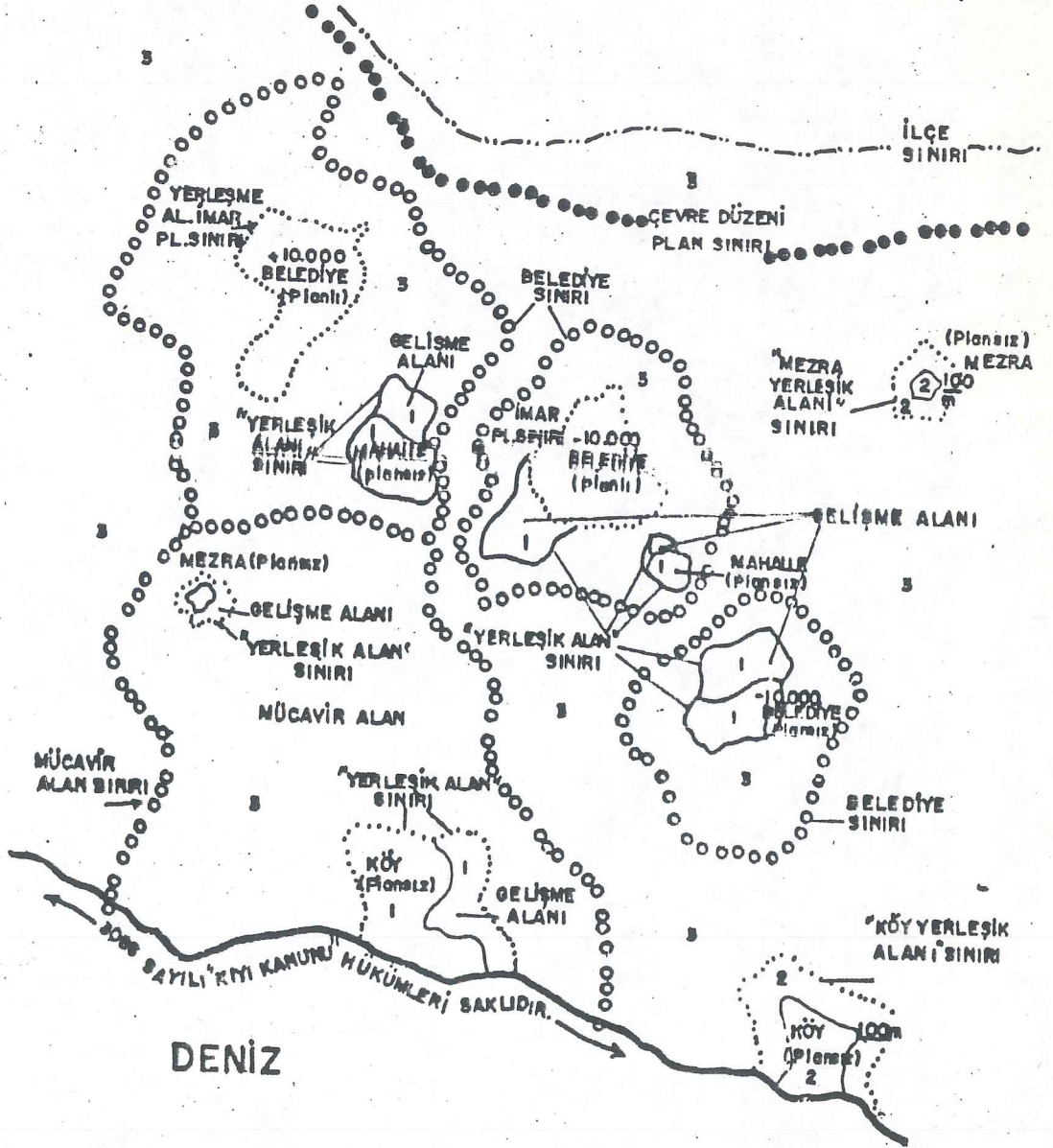
Toplumsal ilişkileri nedeniyle buranın, beldenin gelecekteki gelişme alanı ya da sayfiyesi olduğu gerekçesiyle ortaklaşa bir düzen alınmasına gereklilik bulunmalıdır.

Öte yandan, bu yerlerde İmar Yasasının uygulanmasının yerleşme ve şehircilik açısından doğuracağı sakıncaların önlenmesi gereği anlaşılmalıdır.

Bu gibi yerlerin topoğraf ve jeolojik yapısının imara ilişkin koşulların saptanmasını gerektirmesi de buraların komşu alan olarak saptanmasını gerektirebilir.

Bu yerlerin yerleşme bölgesi dışında tutulmasının, yapıya izin verilmemesinin gerekli olması da dikkate alınacak etkenlerdendir. Burada belirtilen nedenlerden biri ya da birkaçının gerçekleşmesi bir yerin komşu alan olarak belirtilmesi için yeterli bir koşuldur. (30).

BELEDİYE VE MÜCAVİR ALAN SINIRLARI İÇİNDE VE DIŞINDA PLANI
BULUNMAYAN ALANLARDA UYGULANACAK İMAR YÖNETMELİĞİ UYGULAMA İZAH ŞEMASI

Şekil 1. Sınırlar

4.2.2. PLANLAMA SINIRLARI

4.2.2.1. BÖLGE PLANI SINIRI

Bölgenin büyüklük sınırı şehirle ülke arasında değişmektedir. Bir bölgenin sınırlarının belirlenmesinde şu kriterlerden yararlanılabilir. Coğrafi, idari, hizmet birimleri, ekonomik, sosyal, özel. Bölge sınırının seçilerek, belirlenmesi çalışma düzeni, bilgi toplama ve ilerde uygulama olanaklarını bulabilme bakımından önemlidir. Bu nedenle bölgeler arasında bir kopukluk olmaması için planlamayı yapan örgütlerce, ülke yüzeyindeki bütün bölgeleri başlangıçta saptamanın yararı vardır. (31).

Bölgesel sınırların çizilmesi, bölgenin potansiyelinin ortaya çıkarılması ve yapısının tanınması bazı tekniklerin kullanılmasını gerekli kılar. Bu tekniklerde kullanılan ekonomik faktörlerin, yerleşmelerin veya bölgelerin ekonomik özelliklerini yansıtabilir nitelikte olduğu, aralarındaki belirli bağıntıların bölgesel yapıları tanıttacağı varsayılmaktadır. Bazı teknikler, bölgelerin belirli yönünü belirleyici olmakta, birkaç teknik birlikte kullanıldığında daha kapsamlı sonuçlara varılmaktadır.

Bu tekniklerden biri çekim modelidir. Modelin temeli "Reilly Yasası"na dayanmaktadır. Bu yasanın iki kente uygulanması, hangisinin ötekinin etkisi altında olduğunu bulmaya yarar. Kentin büyüklüğü, mekan ölçüsü olarak Hektar veya Kilometre kare olarak alınır veya nüfusuyla, nüfus yoğunluğuyla gösterilir. Genelde nüfus kullanılmaktadır. Çünkü nüfus büyüklüğü aynı zamanda toplumsal ve ekonomik aktivitelerinde bir göstergesidir. Yasanın matematiksel ifadesi $(F = M_1 \cdot M_2 / d^2)$ şeklindedir.

F : Çekim indisi,

M : Kütle,

d : Mesafeler,

M yerine nüfus, d yerine km. konulmaktadır.

Bu formülün birden fazla kentle ilişkili olarak uygulanması; bir büyük kentin kendisine bağımlı birden fazla kentle birlikte bir etkileşim çevresi veya bölgesi oluşturduğunu ve-recektir. Böyle bir çalışmada çoklu regresyon formüllerinden yararlanılır. Ayrıca matriks sistemi de uygulanabilir. Modele nüfus yerine eylemli nüfus, kentle yaratılan katma değer, telefon, konuşma sayısı da kullanılabilir. Bölgesel etkileşimin genelde değilde, daha özeldeki nedenler araştırılıyorsa belirli ekonomik sektörlerdeki eylemli nüfus veya katma değer, nüfus yerine kullanılabilir. (32).

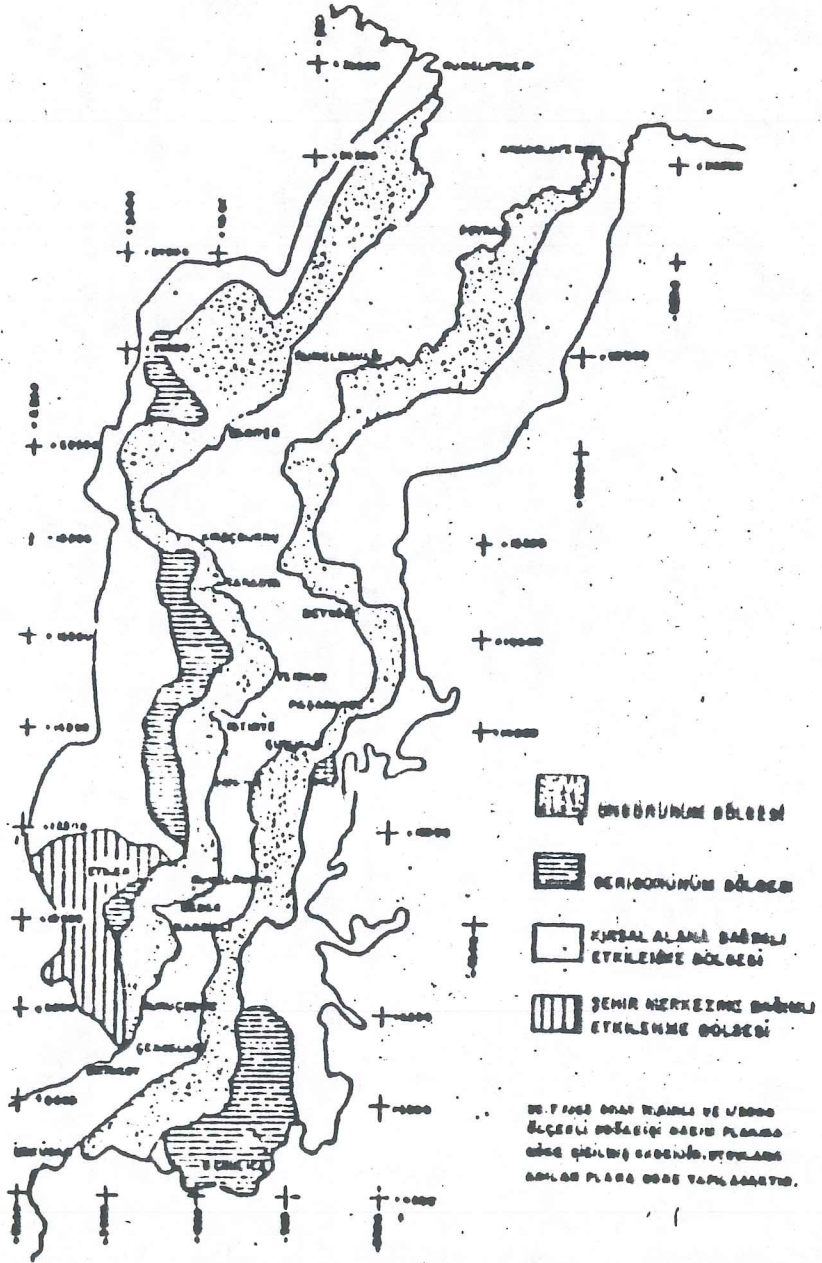
4.2.2.2. ÇEVRE DÜZENİ PLAN SINIRI

İmar yasası 1605 sayılı yasayla değişik 26. maddesiyle, imar ve İskan Bakanlığına gerekli gördüğü durumlarda, birden çok belediyeyi ilgilendiren Metropolitan İmar Planlarını belediye ve ilgili öteki yönetimlerin kararlarına başvurmadan, yapmaya ya da yaptırmaya yetki verirken, metropoliten alan planından söz etmiştir. Sınıflandırmada metropoliten terimi yerine, uygulama alanını daha da genişletmek amacıyla Çevre Düzeni Planı sözü kullanılmıştır. Belediye ya da biraraya gelen belediyeler çevre düzeni planlarını kendileri de düzenletebilirler. Ancak çevre düzeni planına ihtiyaç olduğu halde ilgili belediyeler biraraya gelmezler ya da ortak bir kararda birleşemezlerse, Bakanlık plan için belediye, bucak ve köy gibi yönetimlerin kararlarına başvurmadan çevre düzeni planını düzenler ya da düzenletebilir. (33).

4.2.2.3. BOĞAZIÇI NAZIM PLANI SINIRLARI

Boğaziçi Nazım Planı, Boğaziçi Alanı içerisinde planlanmıştır. Boğaziçi Alanı: Boğaziçi kıyı ve sahil şeridinden öngörünüm bölgesinden, geri görünüm bölgesinden ve etkileme bölgelerinden oluşan ve sınırları ve koordinatları Boğaziçi Kanuna ekli krokide işaretli ve 22/6/1983 onaylı tarihli nazım planda gösterilen alandır.

BOĞAZIÇI ALANI KROKİSİ

22.7.1963 ONAY TARİHLİ VE 1/5000 ÖLÇEKLİ BOĞAZIÇI NAZİM PLANI'NA GÖRE ÇİZİLMİŞ KROKİDİR. UYGULAMA ANILAN PLANA GÖRE YAPILACAKTIR.

Şekil 2. Boğaziçi Alanı Krokisi

Boğaziçi Sahil Şeridi; Boğaziçi kıyı kenar çizgisi ile 22/6/1983 tarihli 1/5000 ölçekli nazım planında gösterilen hat arasında kalan bölgedir.

Öngörünüm Bölgesi; Boğaziçi sahil şeridine bitişik olan 22/6/1983 tarihli 1/1000 ölçekli imar uygulama planında gösterilen bölgedir.

Geri Görünüm Bölgesi: Öngörünüm bölgesine bitişik olan ve 22/6/1983 tarihli 1/5000 ölçekli nazım planında gösterilen coğrafi bölgedir.

Etkilenme bölgesi: Öngörünüm ve geri görünüm bölgeleri dışında 22/6/1983 tarihli ve 1/5000 ölçekli nazım planında gösterilen ve Boğaziçi sahil şeridi, öngörünüm ve geri görünüm bölgelerinden etkilenen bölgedir. (34).

4.2.2.4. MİLLİ PARK SINIRLARI

2873 sayılı Milli parklar Kanununda milli park tanımı, şu şekilde yapılmıştır. Bilimsel ve estetik bakımdan, ulusal ve uluslararası, ender bulunan doğal ve kültürel kaynak değerleriyle koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip doğa parçalarıdır. Milli parkları belirleme yetkisi Milli savunma, Kültür ve Turizm, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının görüşü alındıktan sonra, Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır. Orman rejimine giren yerlerde, doğal parkı, doğa koruma alanlarını belirlemeye Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı yetkilidir. Orman rejimi dışında bu nitelikte yerler olursa bunları belirleme yetkisi Bakanlar kurulundadır.(35).

4.2.2.5. AFET KONUTLARI ALAN SINIRI

7269 sayılı yasaya göre afet bölgesi olarak ilan edilen bölgelerde bulunan kent, kasaba ve köylerde yapı ve konut

yapmanın fen kuruluncatehlikeli görüldüğü ve sınırlandırıldığı yerler, Bakanlıklara yapı ve oturma için yasaklanmış afet bölgeleri sayılmakta ve bu durum belediyelere köy ihtiyar kurullarınca duyurulup uygulanmaktadır. Tersine hareket edenlerin yapıları yıktırılır. Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmeliğin 3. maddesinde yapı için yasak bölge sayılan yerlerde bina ve konut yapılamaz, mevcut bina ve konutlar onarılamaz denmektedir.

Yasa, yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgelerin Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca belirlenip önerilmesi üzerine, Bakanlar Kurulunca "afete maruz bölge" olarak kararlaştırılacağını göstermiştir. (35).

Afet bölgelerinde yeniden yapılacak, değiştirilecek, genişletilecek, esaslı onarım görececek bütün yapıların uyması gereken teknik koşullar Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca bir yönetmelikle belirlenmiştir.(37).

Afete uğrayanlar için konut yapılan alanlarda yol, su, elektrik ve kanalizasyon gibi alt yapı hizmetleri, afetler fonundan, karşılıksız olarak yaptırılmaktadır.

Bakanlığın bugünkü uygulamasında, Afetler fonundan yardımlarla büyük ölçüde kendi evini yapana yardım sistemi içinde konutlar yapılmaktadır. Afete uğrayanlar için inşa edilen konutların en belirgin özelliği, nüve konutlar olmasıdır. Nüve konut, içinde oturanın gelecekteki ihtiyaçlarına göre eklemeler ve genişletmeler yapılmasına elverişli konut demektir. Köy tipi konutlar, genellikle 42, şehir tipi konutlar ise 54.4 m2 genişlikte inşa ettirilmektedir.(38).

4.2.2.6. GECEKONDU BÖLGE SINIRLARI

Gecekondu, konuşma dilimize 1940 yılından sonra girmiştir. Türlü kaynaklarda, gecekonduyunun ayrı ayrı tanımları yapıl-

mıştır. Kent bilim terimleri sözlüğü gecekonduyu "Bayındırlık ve yapı kurallarına aykırı olarak gerçek ya da tüzel, kamusal veya özel kişilerin toprakları üzerine, toprak iyesinin istek ve bilgisi dışında onamsız olarak olarak yapılan barınma gereksinimleri, devletçe, kent yöneticilerince karşılanamayan, yoksul yada dar gelirli ailelerin yaşadığı barınak türü" olarak tanımlamaktadır. (39).

1966 yılında kabul edilmiş olan 775 sayılı yasa gecekonduyu, imar ve yapı yasalarına aykırı olarak başkalarına ait arsa ve araziler üzerinde ve arsa sahibinin rızası alınmadan yapılan izinsiz yapılar" olarak tanımlamıştır. Bir kimsenin kendi toprağında yaptığı gecekondu nitelikleri taşıyan yapı, yasal tanımda gecekondu olarak sayılmamıştır. (40).

Gecekondu sözcüğü bugün yasal bir terim olmakla kalmayıp "gecekondu mahallesi", "gecekondu halkı", gibi Türkiye'nin toplumsal gerçeğini biçimlendiren yeni kavramlar da yaratmıştır. (41).

Gecekondularla ilgili önlemlerin uygulanması, bunların nere-lerde uygulanacağını saptanmasını gerekli kılar. Gecekondu bölgelerinin saptanması, bu amacın dışında, belediyelere sınırları içindeki gecekonduların sayısı ve nitelikleri hakkında bilgi edinmeyi de sağlar. 775 sayılı yasa, iyileştirme (ıslah) ve ortadan kaldırma (tasfiye) bölgeleriyle bu bölgelerin sınırlarını, belediyelerin en geç 6 ay içinde saptamalarını istemiştir.

Gecekondu bölgelerinin saptanması, bir onaylama, duyurma işlemine de konu olmaktadır. Öyleki, bunlar, önce belediye encümenlerince görüşülüp karara bağlanır. Daha sonra Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca onaylanırlar. Sonra da bu karar ve krokiler, hem belediyede hem de ilgili muhtarlıklarda bir ay süreyle asılarak halka duyurulur.

Belediye sınırları ve eğer varsa komşu alanlar dışında kalan gecekondu bölgelerindeki saptama işlerini, Bayındırlık ve

İskan Bakanlığı yapar. Yine bu sınırlar dışında, Hazineye, il özel yönetimlerine, katma bütçeli dairelere ait arsa ve arazilerle, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde Gecekondu Yasasının uygulanması, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının uygun görmesine ve Bakanlar kurulunun onayına bağlıdır. Fakat bugibi yerlerde, yasanın verdiği yetkiler, Bayındırlık ve İskan ve İçişleri Bakanlıklarınca, yakın belediyelerden birine devredilebilir. (42).

4.2.2.6.1. GECEKONU ÖNLEME BÖLGESİ SINIRI

Gecekondu yapımını önlemek amacıyla, konutsuz yurttaşlara verilmek üzere kent yönetimince konut yapımına elverişli duruma getirilen kent topraklarının bulunduğu kent kesimine gecekondu önleme bölgesi denir.

Önleme kısa ve uzun dönemde olmak üzere iki şekilde anlaşılabilir. Kısa süreli önlemenin olumsuz ve olumlu olmak üzere iki ayrı şekli vardır. Olumsuz önleme, bir gecekondu yapılıırken, ya da yapıldıktan kısa bir süre sonra kolluk göçü ile yıktırılmasıdır. Olumlu önleme ise, çeşitli kamu yardımları ile sosyal konut arzının arttırılması ve böylece gecekondu yapmaktan başka çaresi kalmayacak olan ailelere, konut ihtiyaçlarını normal yollardan karşılama olanaklarının sağlanmasıdır. Bu yardımlar devletin ve yerel yönetim birimlerinin, arsa, kredi, yapı malzemesi, yardımları olabileceği gibi plan ve proje çizimi gibi teknik, vergi bağışıklığı gibi yardımlar ve inşaaya zorlama gibi kolaylaştırıcı tedbirler olabilir. Uzun süreli önlemeden kastedilen büyük şehirlerdeki gecekondu sorunlarının kökünden ele alınması, şehire aşırı nüfus akımlarının gereksiz ve aşırı bir yığılma biçimini almasının önlenmesidir. (43).

Özellikle metropollerde gecekondu önleme bölgeleri, konut alanı olarak önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yerel yönetimlerin yetki hudutları içinde kalan bu alanlarda, yapılaşma sırasındaki yetki kargaşası, beklenen sonuçların

elde edilmesini önlemiştir. Bu alanlarda mülkiyet konusu henüz çözümlenememiştir.(44).

4.2.2.6.2. GECEKONDU ISLAH BÖLGESİ SINIRI

Gecekondu ıslah bölgesi planlamayla ıslah edilecek olan gecekonduculardan oluşan kent kesimidir. Gecekondu ıslahı Devletin ve gecekondu sahiplerinin yardımıyla yaşanabilir standartlara getirme olarak tanımlanabilir.(45).

Islah imar planı yapılması gerekli alanlar, belediye ve mücavir alan içinde belediye dışında da maliklerce belirlenir. Belirlenecek olan alanlar hisseli parselasyonlara göre yoğun yapılaşmanın ve gecekondulaşmanın olduğu alanlardır. Büyüklüğü en az bir imar adası ölçüsüne inebilecektir (yaklaşık 100 m x 200 m. gibi).

Islah imar planlarının yapım amacı, mevcut düzensiz bir dokuyu zamanla yenilemelerle sağlıklı bir dokuya dönüştürmektir. Yasa mevcut dokuyu azami düzeyde korumayı öngörmektedir.

4.2.2.6.3. GECEKONDU TASFIYE BÖLGESİ SINIRI

Islah umudu kalmamış gecekonducuların, tarihsel değerlerin çevresinde olup onların değerlerini azaltan, jeolojik sakınca gösteren tek tek ya da ayrı karakter taşıyan yapıların ortadan kaldırılmasıyla oluşturulan bölgeye gecekondu tasfiye bölgesi adı verilir.(46).

4.2.2.7. TOPLU KONUT YERLEŞME ALAN SINIRI

Tek tek yapılar olarak değil, fakat büyük konut siteleri halinde yapıldıkları zaman, teknik, toplumsal ve ekonomik kimi yararlar sağlayabilen büyük girişimlere "toplu konut" adı verilmektedir(47). Diğer bir deyişle Toplu konut kanunu hükümleri uyarınca öncelikleri belirlenen kentsel yerleşmeler-

de, imar planları ile getirilen toplu uygulamaya yönelik hazırlıklar ile kamulaştırma ve altyapı tesislerinin öncelikle getirildiği, kanunun belirlediği çerçevede ay - rılmış öncelikli yerleşme ve konut gelişme alanlarıdır. (48).

Toplu konut girişimleri, bir yandan konut kredisi, ucuz arsa bulmakta kolaylıklar elde ederken, bir yandan da büyük çapta yapı gereçlerini vaktinde, ucuz ve bol miktarda satın alarak konut birimlerinin maloluşunu düşürebilmektedirler. Emek, makina parkı ve yapıyeri (şantiye) örgütlemesi yönünden de birtakım üstünlükleri olan toplu konut girişimleri, yapım sürecinin endüstrileşmesinde, prefabrikasyon kolaylıklarının ve ilgili teknolojinin denenmesinde elverişli bir ortam da sağlamaktadır. Bunlardan başka, toplu hareketin sağladığı güven duyguları ile dayanışma, toplu konuttan beklenen yararlar arasındadır. Toplu konut girişimleri, kent planlarıyla bütünleştirilmesi yönünden kolaylıklar da sağlamaktadır.

Toplu konut projelerini gerçekleştiren kuruluşlar ya da kamu kesiminde yer alan büyük toplu konut ortaklıkları, ya özel kesimdeki büyük toplu konut girişimleri, ya karma nitelikteki konut ortaklıkları ya da kooperatiflerdir. (49).

4.2.2.8. YAPI YAKLAŞMA SINIRI

Planda ve yönetmelikte belirtilmiş olan yapının, komşu parsellere en fazla yaklaşabileceğini gösteren sınırdır. (50). Yapıların, yola, demir yoluna, havaalanına, kıyıya, yüzey - sel su kaynaklarına, çevresel değerlere, tarihsel değerler ve sit koruma alanlarına, çevresel etkinliği olan yerleşmeler ile çevre sorunları yaratan yerleşme alanlarına, değişik amaçlı diğer yapı yasağı ve koruma alanlarına ilgili özel kanunlarında ve yerleşme fiziksel planlarında getirilen en çok yaklaşma uzaklığını belirleyen sınırlardır. (51).

4.2.3. ÖZEL KOŞULLU ALAN SINIRLARI

Yerleşme alanı içinde olup da inşa ve ifraz bakımından, imar planı veya raporuyla birtakım özel şartlara tabi tutulan bölgelerin sınırırırır. Yüksek inşaat bölgesi, protokol bölgesi ve jeolojik sakıncalar nedeniyle bazı önlemlere inşaat yapılabilecek bölgeler gibi (52). Yasaya göre topoğrafik, jeolojik, biometeorolojik, taşkın gibi nedenlerle özel önlem gerektiren alanları içeren sınırlardır.

Taşkın, heyelan ve kaya düşmesi gibi afet alanlarında bulunan sıhhi ve jeolojik mahzurları olan veya bunlar gibi tehlikeli durumlar arzemesi yüzünden imar planına veya ilgili idarelerce hazırlanmış veya onaylanmış raporlara göre yapı yapılması yasak edilen alanlar ifraz edilemez. Bu gibi yerlerde arazinin takviyesine matuf tesislerden başka yapı yapılamaz.

İmar planlarında yukarıdaki sebeplerle "Ağaçlandırılacak Alan" olarak gösterilen alanlarda da aynı esaslara uyulur. (53).

4.2.3.1. KIYILAR

Kıyı; Kara ile suyun birleştiği yer, karanın su boyunca uzanan bölümü, olarak tanımlanmaktadır.

Kıyı; Kara, deniz ve havanın birbirlerine değdiği yer, kara ile deniz arasında bir sınır çizgisi, deniz, kara ve hava olaylarının birlikte oluşturduğu bir alandır.

Kıyı; Kavramsal olarak, dalgalarla işlenen dar bir kıyı boyu ile bundan çok daha geniş olan suyun etkisi altında bulunan bir kıyı bölgesi olarak da gözönüne alınır. Böylece kıyı denildiğinde sadece suların oluşturduğu bir varlık değil, suyun ve başka dış olayların çarpıştığı bir tepki alanı gözönüne gelir. Kıyı sürekli olarak değişikliğe uğrayan bir yerdir.

Kıyıların ister kumluk, çakıllık, ister taşlık, kayalık olsun

denizlerin uzantısı olup ondan ayrılması mümkün değildir. Denizden yararlanma kıyıları yardımı ile olur. Bugün hukukumuzda kıyıların-sahillerin-sınırlarını kesinlikle belirleyen bir tanıma rastlanamamaktadır. (54).

4.2.3.1.1. KIYI KUŞAĞI SINIRLARI

Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda taşkın durumları dışında suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgi, kıyı çizgisidir.(55).

4.2.3.1.2. KIYI KENAR ÇİZGİSİ

Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, kıyı çizgisinden sonra, kara yönünde devam eden su hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, taşlık, sazlık, bataklık alanın tabii sınırıdır.(56).

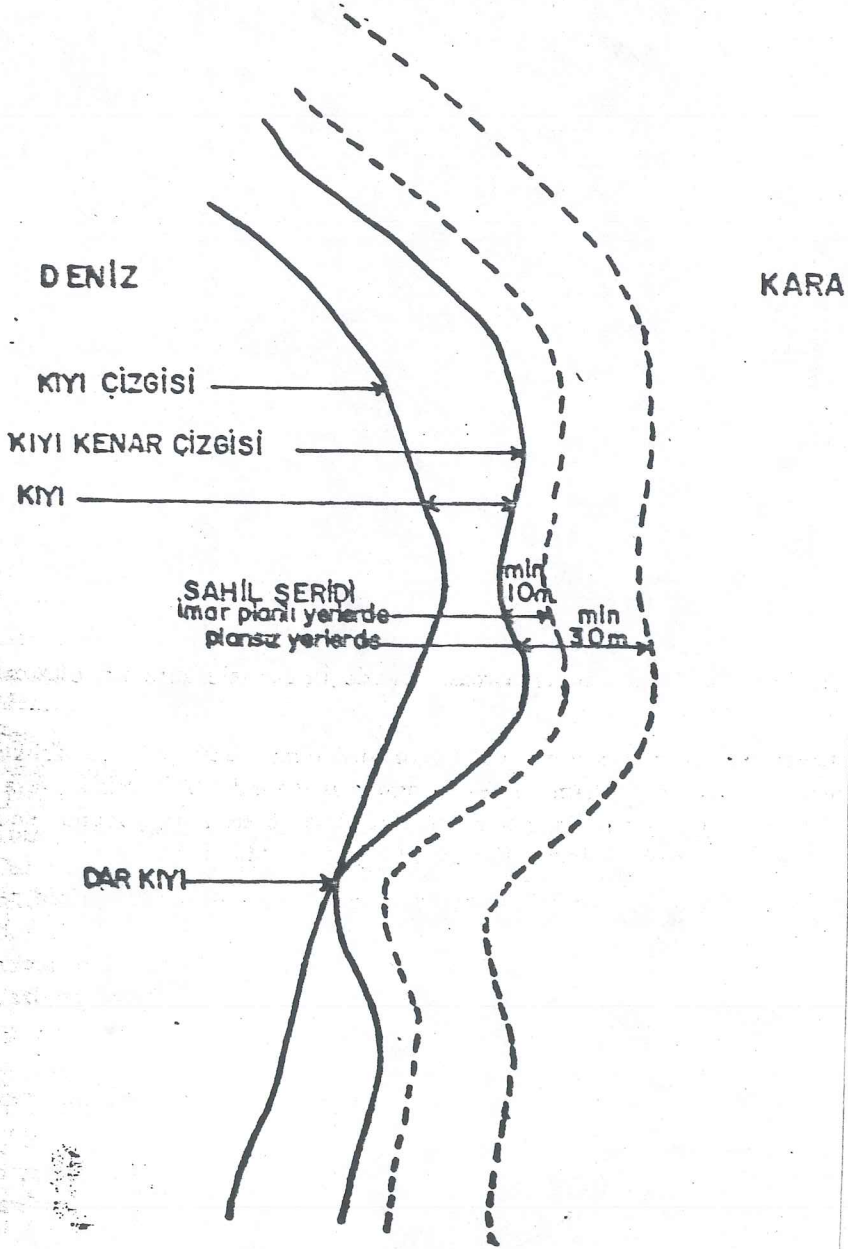
Arkasında lagün ya da ırmak taşkın ovası bulunan kıyılarda, kumul alanının bittiği yer ile taşkın ovası yerden lagünün kara tarafı bitiminde lagün kıyısı ile taşkın ovası veya anakaya arasındaki sınır, arkasında doğrudan ana kayanın başladığı yer kıyı kenar çizgisidir.(57).

Kıyıda planlama ve yapılanma için öncelikle kıyı kenar çizgisinin tespit edilmesi gerekmektedir(58). Kıyı kanunu ve uygulama yönetmeliği, kıyı kenar çizgisi tespit işlemlerinin Valiliklerce 3 ay içerisinde sonuçlandırılmasını zorunlu kılmıştır. (59).

Valiliklerce teşekkül ettirilecek 5 kişilik kıyı kenar çizgisi tespit komisyonunun teşekkülü hakkındaki esaslar, yönetmeliğin 9 ncu maddesinde yer almıştır. Bu madde uyarınca komisyonun:

Jeoloji Mühendisi veya Jeolog ve Jeomorfolog,
Harita ve Kadastro Mühendisi, bulunmaması halinde Harita ve Kadastro teknikleri

KIYI ÇİZGİSİ, KIYI, KIYI KENAR ÇİZGİSİ, DAR KIYI, SAHİL ŞERİDİ TANIMLARINI GÖSTERİR KROKİ

Şekil - 3.

Ziraat Mühendisi, bulunmaması halinde Ziraat Teknisyeni, Mimar, İnşaat Mühendisi bulunmaması halinde inşaat teknikerinden oluşması gerekir.

Ayrıca komisyon üyelerinin kamu görevlisi olması esas olmakla birlikte, komisyonun tüm üyeleri kamu görevlisi olmazsa birisi mimar veya inşaat mühendisi birisi jeolog veya harita mühendisi olmak üzere komisyonunun en az iki üyesinin kamu görevlisi olması kanunun hükmüdür (60).

4.2.3.2. ASKERİ - STRATEJİK YASAK BÖLGE KORUMA ALAN SINIRI

Askeri yasak bölgeler ile özel güvenlik bölgelerinin kurulması hakkındaki Bakanlar Kurulu kararı ve askeri güvenlik bölgelerinin kurulması hakkındaki, Genel Kurmay Başkanlığı kararına ekli, uygun ölçekli haritalar ve koordinat listelerinde bu bölgelerin sınırları da belirtilir.(61).

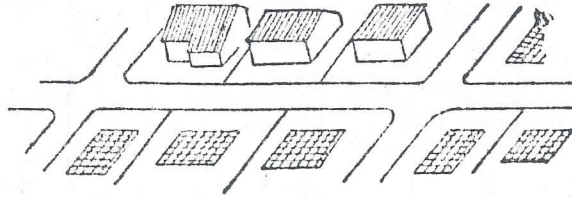
4.3. KENTSEL ALAN KULLANIMI

4.3.1. YAPI DÜZENİ

Bir yapı adasındaki yapıların yerleşme durumudur(62).Kentsel yerleşmelerin yerleşik alan ve gelişme alanlarında kalan yapı adaları üzerinde, yapılacak binaların arsa üzerinde yerleşme biçimlerini, ayırık, bitişik blok vb. düzen olarak tanımlayan ön ve yan çekme uzaklıkları ile bina kat adedi ve yüksekliğini belirleyen plan hükümleridir (63).

4.3.1.1. AYRIK DÜZEN

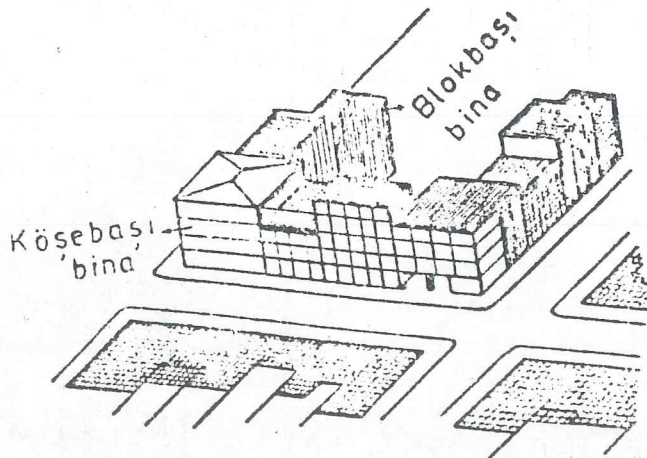
Hiç bir yanında komşulara bitişik olmayan yerleşme biçimidir.(64).

Şekil 4 - Ayrık Düzen

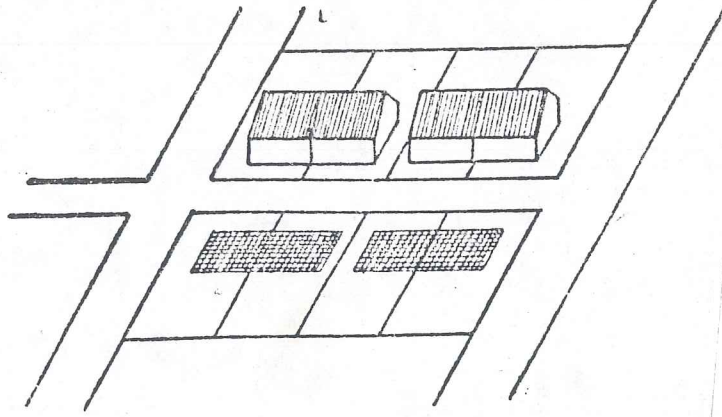
4.3.1.2. BLOK DÜZEN

Binanın köşebaşı ve blokbaşı parsellerde bir yanında, araparsellerde iki yanında, komşu binalara bir kısmının ya da tümünün bitişik olması durumudur. (65).

Şekil 5- Bitişik Düzen

Blok düzende köşebaşı parseldeki binaya köşebaşı, blokun kesildiği parseldeki binaya da blok başı bina denir. Planlarda sık görülen yapı düzenlerinden biri de ikiz düzendir. İkiz düzen iki binadan oluşan blok düzendir. İkiz düzende binaların birer yüzleri birbirine bitişik öteki yüzleri ise bahçeye bakmaktadır. (66)

Şekil 6- İkiz Düzen

4.3.1.3. BİTİŞİK DÜZEN

Bir veya birden fazla komşu parsellerdeki binalara bitişik olan yapı nizamıdır.

4.3.1.4. MAKSİMUM BİNA YÜKSEKLİĞİ VE KAT ADEDİ

İmar planında, kat adedi veya kat yüksekliğine ilişkin hüküm yer almadığında yol genişliğine göre yönetmelikte belirlenen ölçüler esas alınarak bina yüksekliği ve kat adedi belirlenecektir.

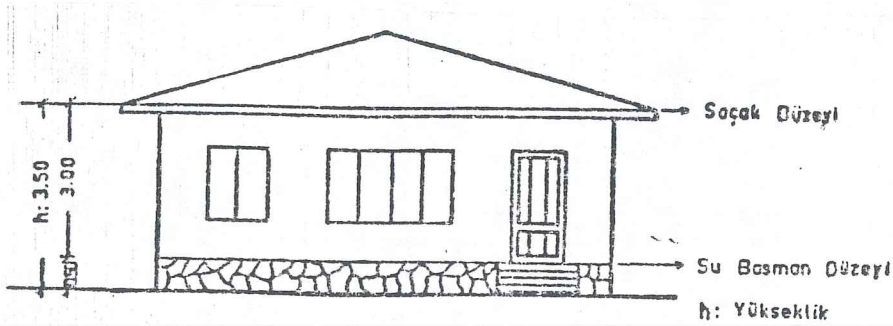
Bina yükseklikleri, herhangi bir abideyi veya korunması gereken tarihi ve mimari değeri olan bir eserin görüşünü bozabilecek yükseklikte ise, belediyeler çevre ile uyum sağlamak amacıyla bu yüksekliği azaltabileceklerdir. (67).

Binalara kot verilmesi, yeni yönetmelikte bu kanun genişletilerek ayrıntılı hükümler getirilmiştir. (68).

Konut alanlarında her türlü yapı nizamında, su basman kotu, kot verilen seviyeden en fazla +1.00 m.ye kadar çıkartılabilecek, ancak bina yüksekliği aşılamayacaktır(69). Bina yüksekliği 21.50 m. ve 7 kat ise, su basman + 1.00 m. yapıldığında 20.50 m. içerisinde 7 katı çözmek zorundadır.

Konut alanlarındaki her türlü yapı nizamında, bodrum katlarda, tabii zemin 0.50 m.den fazla görülmek kaydıyla bağımsız bölüm ve eklendi yapılabilir(70). Ancak, bodrum katta iskan edilen bağımsız bölüm varsa bunun % 50'si, toplam inşaat alanına dahil edilecektir.

Bitişik nizama tabi yerlerde meyilden dolayı oluşan yükseklik, bağımsız bir kat yüksekliğine eriştiğinde, bu yükseklik 3.00 m. bir kat olarak kabul edilecek ve yapı nizamına göre verilen kat adedine dahil edilecektir. Bu koşulun tek parsel boyutunda gerçekleşmesi halinde, binada kademe yapılması gerekir. Maksimum bina yüksekliği ise, binanın kot verilen nokta ile saçak üst düzeyi arasındaki yüksekliktir. (71).

Şekil 7. Bina Yüksekliği

4.3.1.5. CEPHE ÇİZGİSİ

Bina ön cephelerinin oluşturduğu çizgidir(72). İmar planlarında gösterilen cephe hattından öne bina yapılamaz. Herhangi bir arsanın cephe hattının gerisinde kalan kısmı, plan ve yönetmelik esaslarına uygun bina inşaatına yetmiyorsa, beş yıllık imar programı içinde olup olmadığına göre belirtilen süreler içerisinde 18. madde hükümleri uygulanmadığı veya

Ayrık düzende köşebaşı ve ara parsel, bitişik düzende de köşebaşı, ara ve blokbaşı olmak üzere üç tür parsel biçimi vardır.

Ayrık düzende

- Köşebaşı parsel genişliği: Yan bahçe uzaklığı + bina cephesi + komşu bahçe uzaklığı,
- Ara parsel genişliği: Komşu bahçe uzaklığı + bina cephesi + komşu bahçe uzaklığı

Bitişik düzende,

- Köşebaşı parsel genişliği: Yan bahçe uzaklığı + bina cephesi,
- Ara parsel genişliği: Bina cephesi,
- Blokbaşı parsel genişliği: bina cephesi + komşu bahçe uzaklığı.

Yan ve komşu bahçe uzaklıkları ile bina cephe genişliği plan- da gösterilmişse buna uyulur. Gösterilmemişse imar yönetmeli- ğinden alınarak parsel genişliği saptanır. Parsel derinliği ön bahçe uzaklığı + bina derinliği+arka bahçe uzaklığı. (75).

4.3.1.7. MAKSİMUM BİNA UZUNLUĞU (BLOK) VE DERİNLİĞİ

Ayrık ikili veya üçlü blok yapılması gereken parsellerde bina cepheleri 24 m. olarak sınırlandırılmışken yeni yönet- melikle 30 m. olarak belirlenmiştir. Blok yapı nizamına tabi olan yerlerde ise azami blok boyu 50 m.dir.(76).

Bir imar parselinde azami bina derinliği eski yönetmelikte 20 m. idi. Yeni yönetmelikte ise maksimum bina derinliği 40 m. olarak belirlenmiştir.

Ayrı yapı nizamına tabi olan bir yapı adasında, köşe başın- dan başka iki yola cephesi bulunan, tek sıra parsellerde TAKS % 40'ı geçmemek koşuluyla bina derinliği 40 m.den faz- la olabilecektir.(77).

Ticaret bölgelerindeki yapıların eskiden olduğu gibi,ön ve

yan bahçe mesafelerine tecavüz etmeden zemin ve bodrum katları arsa derinliğinde yapılabileceği hükmü getirilmiştir.

Bina derinliklerine ilişkin $I=L-(k + H/2)$ formülün kullanılması sonucunda, bina derinliğinin 10.00 m.den az çıkması halinde arka bahçe mesafesi 2.00 m.den az olmamak üzere Belediyeler bina derinliğini 10.00 m.ye kadar çıkartabileceklerdir.

I : Bina derinliği:

L : Parsel derinliği,

k : Ön bahçe uzaklığı,

H : Bina yüksekliğini göstermektedir.

Belediyelere verilen bu yetki, oluşmuş yapı adalarında yapılacak uygulamalar için geçerli olup, henüz yapılmamış, yani boş imar adalarında yönetmeliğin 17.md'sine göre oluşturulmuş imar parsellerinde, böyle bir istisnanın kullanılması söz konusu değildir. Örneğin; % 50'sinden fazlası oluşmuş bir yapı adasında, boş alan parselde bu istisnai durum uygulanırken, parselin sağında ve solunda binalarla ahenk oluşturmaya, Belediyelerin özen göstermesi gerekecektir. (78).

4.3.1.8. İKİ BLOK ARASI MİNİMUM UZAKLIK

Planda oluşturulan blokların birbirlerine minimum uzaklıklarıdır. Diğer bir deyişle blok sonu ve başı olan iki binanın yan bahçe uzaklıklarının toplamıdır. Bu uzaklık için imar planlarında bir bilgi yoksa bu uzaklıklar belde imar yönetmeliklerine göre saptanır.

4.3.1.9. MAKSİMUM BAHÇE UZAKLIKLARI

Ön ve yan bahçe uzaklıkları, binanın cephe aldığı ya da cephe almadığı yollara olan uzaklıklarıdır. Bu uzaklıklar demiryolu, devlet karayolu ve bazı ana caddeler için imar planlarında inşaat yaklaşma sınırı olarak belirtilmiştir. Bahçe uzaklıkları için imar planlarında bir bilgi yoksa bu uzaklık-

lar belde imar yönetmeliklerine göre saptanır. İmar planında belirtilen ya da imar yönetmeliğine göre saptanan cephe çizgisinden daha önde yapı yapılamaz.(79)

Bu yönetmelikte eski yönetmelikteki uygulamadan farklı olarak kat adedine göre yan bahçe mesafelerinin ne şekilde arttırılacağı belirlenmiştir.

Örneğin; 4 kat dahil 4 kata kadar binaların yan bahçe mesafeleri en az 3.00 m. iken 4 kattan sonraki her kat için yan bahçenin 0.50 m. arttırılacağı hükme bağlanmıştır. Yani 7 katlı bir yapının yan bahçe mesafesi $3.00 + 0.50 + 0.50 + 0.50 = 4.50$ m. olacaktır.

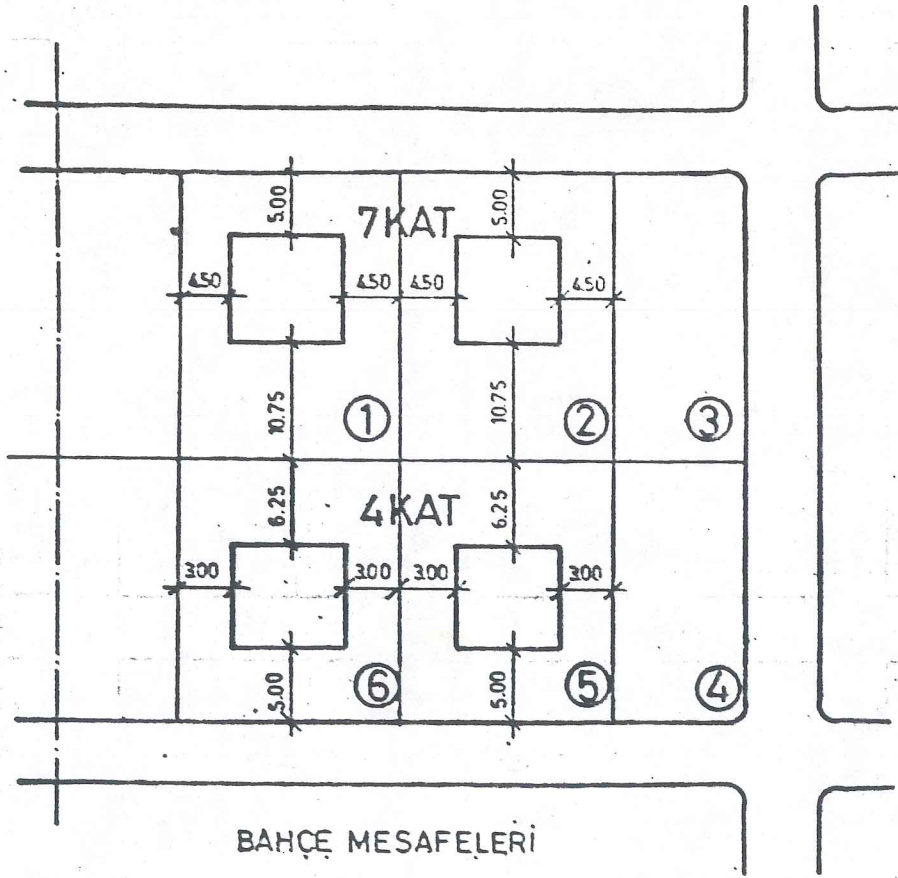
Ancak imar planı ile getirilen bina yüksekliğinin 3'e bölünmesinden sonra kalan değer 2.50 m.den fazla çıkması halinde, yan bahçe mesafesi 0.50 m. daha arttırılacaktır.

İmar planlarında 9.50, 12.50 m. yerine $H=9.80$ m. $H=14.80$ m. gibi yükseklik hükmü yer almışsa, burada artık değer sözkonusudur.

Örneğin, imar planında $H= 14.80$ m. yükseklik hükmü yer alıyorsa; burada bina 4 kat yapılacak, artık değer ise 2.80 m. olduğundan yan bahçe $3.00 + 0.50 = 3.50$ m. olacaktır. (80).

İmar kanununun 19.cu maddesinde belirtilen, bir parsel üzerinde kooperatif evleri, siteler veya toplu konut inşaatları gibi birden fazla bina ve tesislerin yapımı gerektiğinde, yapılacak olan yapıların bahçe mesafelerine uygun olmaları zorunludur.

Örneğin, 2 ayrı kat nizamı getirilen bir yapı adasında, 4 kata müsadeli bir kooperatife ait imar parselinde ifraz edilmeden birden fazla inşaat yapılmak istenirse, ön bahçe mesafesi 5.00 m. bırakılacak, yan bahçe mesafesi 3.00 m. olması gerektiğinden iki bina arasında 6.00 m. yan bahçe mesafesi bırakılacak şekilde arka bahçe mesafesine de uymak koşuluyla binalar yerleştirilecektir.

Şekil - 9

6 kata izinli bir kooperatif arsasında ise ifraz edilmeden yaygın kat mülkiyetine uygun olarak birden fazla bina yapılması isteniyorsa, burada yapılacak binaların yoldan çekme mesafesi olan 5.00 m. bırakıldıktan sonra, her binanın diğer binaya yaklaşma mesafesi 4.00 m. olacağından, iki bina arasında asgari 8.00 m.lik yan bahçe mesafesi bırakılacak şekilde, arka bahçe mesafelerine de uyulmak koşuluyla binaların yerleştirilmesi gerekecektir.

İmar planlarında yapılanma koşulları emsal, taban alanı kat sayısı, bina yaklaşma sınırları belirlenmemiş olan imar parsellerinde, bahçe mesafeleri ile ilgili koşullar dikkate alınarak uygulama yapılırken, bahçe mesafeleri yine dikkate alınacak ancak taban alanı kat sayısı % 40'ı hiçbir zaman geçmeyecektir. Yani bahçe mesafeleri yönetmelikte belirtildiği şekilde uygulandıktan sonra bina taban alanı parselin % 40'ını geçiyorsa, taban alanının % 40 geçmemesini sağlayacak şekilde bahçe mesafeleri arttırılacaktır.(81).

4.3.1.10. YAPI YOĞUNLUKLARI

Yerleşme yoğunluğu şehrin yerleşik ve yerleşme bölgelerinde bir hektarlık alanda oturan ortalama insan sayısı olarak tanımlanmış ve yerleşme brüt ve net yoğunluğu olarak ikiye ayrılmıştır.

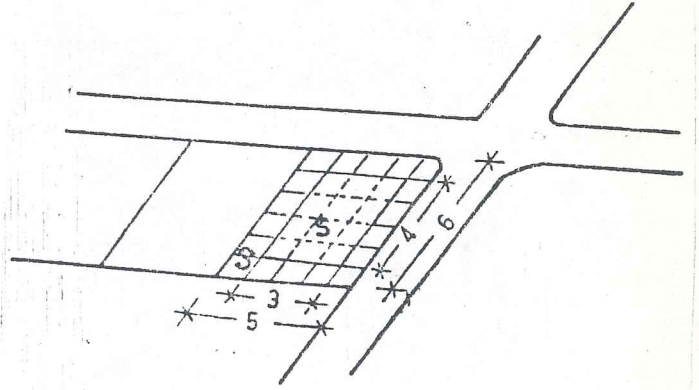
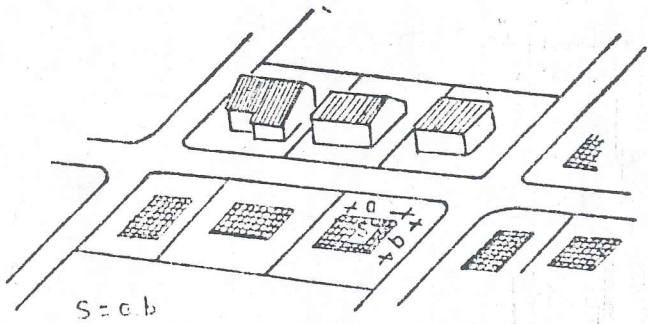
Yerleşme brüt ve net yoğunlukları bina tipleri ve yükseklikleri ile yakından ilgilidir. Şöyle ki yoğunluğun çok olduğu yerlerde binalar blok düzende ve çok katlıdır. Düşük yoğunluklu bölgelerde ise binalar bahçeli ya da avlulu düzende 1-2 katlı olmaktadır. Yapı düzenleri ve yükseklikleri de arsa boyutlarını etkilemektedir.

Brüt yapı alanı; imar parsellerinin tümüyle, bunların ihtiyacı olan yol, meydana, park, otopark ve benzeri genel kullanıma ayrılmış alanların toplamıdır.

Net yapı alanı; uygulama sonucu yerde işaretlenmiş yollar ya da ötedenberi mevcut yolların sınırları arasında kalan imar adalarıdır. Buna oturma (ikamet) yoğunluğu da denir.(82).

4.3.1.10.1. TABAN ALANI KAT SAYISI

Yapının parsel içerisindeki iskan ve yönetmelik hükümlerine göre kapladığı alanlara taban alanı denir. Taban alanının arsa alanına oranıyla elde edilen sayısı ise taban alanı kat sayısıdır (TAKS) (83).

Şekil 10- TAKS

$$\text{TAKS} = \frac{s}{S}$$

s : Yapı alanı,

S : Arsa alanı.

$$s = 3 \times 4 = 12 \quad \text{TAKS} = \frac{12}{30} = 0.40$$

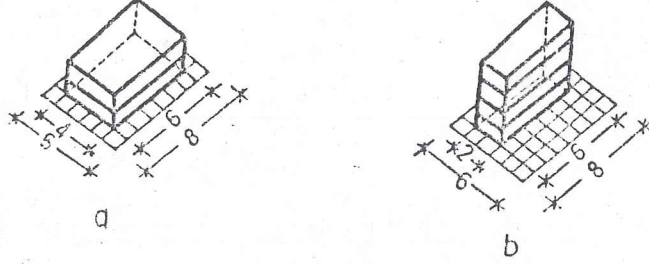
$$S = 5 \times 6 = 30$$

Yapı adalarında ortalama konut taban alanı hesabı yapılırken; yapı adasında bulunan konutların zeminde işgal ettiği inşaat alanları toplamı tüm yapı adasına bölünür.

Yapı adasında iskan dışı yeşil, çocuk bahçesi v.b. ortak kullanışların alanı, hesaplamada çıkarılır. (84).

4.3.1.10.2. KAT ALANI KATSAYISI (KAKS)

Katlar alanı toplamının parsel alanına oranıdır. Bu oranla elde edilen sayıya yapı kullanma katsayısı (döşeme katsayısı) da denir. (85)

Şekil 11- KAKS

$$\begin{aligned} \text{a) TAKS} &= \frac{4 \times 6}{6 \times 8} = 0.50 & \text{KAKS} &= \frac{4 \times 6 \times 2}{6 \times 8} = 1.0 \\ \text{b) TAKS} &= \frac{2 \times 6}{6 \times 8} = 0.25 & \text{KAKS} &= \frac{2 \times 6 \times 4}{6 \times 8} = 1.0 \end{aligned}$$

Yapı adalarında konut ortalama kat alanı katsayısı hesabı yapılırken;

$$\frac{\text{Yapı adasındaki konut. inşaat alanları toplamı}}{\text{Yapı adası alanı}} \times \text{Ortalama kat adedi}$$

(Ada taban alanı kat sayısı ortalama hesabındaki şartlarla) Alt katları değişik kullanışlarda, örneğin ticaretin yoğunlaştığı yerlerde olan çok katlı mesken binaları, konut ortalaması kat ve kat alanı hesabına katılmazlar. Mahalle içinde ufak ticari kullanışları ayırmak gerekmez. Konut içinde düşünülür. (86).

KAKS yapıların biçimlenmesini denetlemeye yönelik değildir. Tam aksine amacı yoğunluğu sınırlayıp yapı biçimlenmesini serbest bırakmak, bu konuda mimara veya kentsel tasarımcıya özgürlük tanımaktadır. TAKS kararları, boş alan-yapılaştıran alan oranını saptayarak dokuya belirli bir sınırlama koymakla beraber, biçimlendirme özgürlüğü büyük ölçüde korunmaktadır. (87).

4.3.2. KONUT YERLEŞME ALANLARI

4.3.2.1. KENTSEL YERLEŞİM ALANLARI (MESKUN KONUT ALANLARI)

Bir kent yönetiminin ya da kentin komşu alanının sınırları içinde, oturulmakta olan ve üyesi olarak kullanılan yapıların en dışta olanlarının dış kenarlarını birleştiren çizginin en çok 200 m. dışından toprağın durumuna göre ve demiryolu, karayolu ve akarsu gibi engelleri atlamadan geçirilecek bir çizginin içinde kalan alana yerleşik alan denir. (86).

Konut alanları arazi kullanış içinde insan yaşamının süreceği ve yaşamla ilgili gereksinimleri de içeren tüm yapı ve alt yapılarla donatıları kapsıyan kent mekanlarıdır. Bu mekanlara belirli bir hedef yıla kadar, kent nüfusunda oluşacak artışların yerleştirilmesi söz konusudur. Yerleştirmeye karar verirken aşağıdaki bilgilerin plançının elinde olması gerekir:

a) Daha önce planlanmış ve imar hakları belirlenmiş konut alanlarından boş, yani yapılanmamış parseller var mıdır? Varsa ne kadardır? Boş kalma nedenleri.

b) Daha önce planlanmış alanlarda önerilen yoğunluklar gerçekleşmiş midir, altında mı kalmıştır yoksa aşılmıştır? Bunların nedenleri nelerdir? Örneğin arsa fiyatlarının çok yüksek olması, ulaşma olanaklarının zayıflığı veya kolaylığı ulaşma maliyeti, çevrenin kötülüğü veya iyiliği gibi.

c) Daha önce planlanmış tüm yerleşik veya yerleşik olmayan konut alanlarındaki altyapı ve donatıların önerilen yoğunluklara cevap verip vermedikleri. Bu bilgilerin ışığında 15-20 yıl sonrası için beklenen nüfus artışının, henüz yeni alan açmadan önce ne kadarının boş parsellere, ne kadarının düşük yoğunluklu alanlara (yoğunluğun korunması isteniyorsa bu alanlar dikkate alınmaz) yoğunluk arttırma kararıyla yerleştirilebileceği hesaplanabilir. Yerleştirilemeyen nüfus için nerede ne büyüklükte alan açılacağı ikinci aşama kararıdır.

Yoğunluk arttırma ile ilgili karar verilirken bu alanlardaki altyapı ve donatı kapasitelerinin yeni yoğunluklara yeterli olup olamayacağı çok dikkatle incelenmesi gereken bir konudur. Çünkü yeni yoğunluk kararı demek, altyapı ve donatı yetersiz ise yeni yatırım kararı demektir. Ayrıca yoğunlukların arttırılması demek yapılanmış veya yapılanmamış parsellerin değer artışı (rant) kararı demektir. Parsel sahibi bunu kendi açısından ek kazançlar şeklinde veya alternatif kazançlar şeklinde değerlendiriyorsa, henüz ömrünü doldurmamış büroların, yıkılıp yenilerinin yapılması sonucunu getirebilir. Bu ise ülke taşınmazlar stokunun gereksiz ve ekonomik olmıyan bir yöntemle ziyan edilmesi demektir. (89).

4.3.2.1.1. KORUNACAK YERLEŞİK KONUT ALANLARI

Konut alanları içinde, sahip oldukları, mimari karakter, silüetteki yeri, topoğrafyaya uygunluğu, tabii ve tarihi değerlerle olan ölçülü ilişkileri yönünden korunması gerekli olan yapıların bulunduğu veya mevcut yapı düzeni ve yoğunluğu uygun bulunup yeni bir düzen getirmenin gerekli görülmediği alanlardır. (90).

4.3.2.1.2. DÜZELTİLECEK YERLEŞİK KONUT ALANLARI

Kentsel yerleşmelerin yerleşik alanları içinde bugünkü yoğunluk ve yapı düzeni, sağlık şartları ve şehirselle hizmetler yönünden yeterli olmıyan ve tamamlayıcı yeni hükümler getirilen alanlardır. (91).

4.3.2.2. KENTSEL GELİŞME ALANLARI

Planlama sırasında yapılan nüfus projeksiyonları sonucu gelecekteki artacak nüfusun yerleştirilmesi amacına yönelik olarak ayrılan gayrimeskun sahadır.

Kentlerde gelişme alanları planlanırken ticaret, hükümet ve idare binaları, sanayi bölgeleri ayrılmalıdır. Yine yeşil

alanlar, spor ve eğlence tesisleri de gözönüne alınmalıdır. Ayrıca şehrin özelliklerine ve büyüklüklerine göre, ilkokul ortaokul veya bazen lise gibi şehre yayılması gereken eğitim binalarından başka müze, tiyatro, konservatuvar v.s. gibi binaların oluşturacağı kültür bölgesi, sağlık kontrol merkezleri veya dispanserleri dışında büyük hastanelerin bulunacağı sağlık tesisleri bölgesi veya bazı şehirler için askeri tesisler bilgisi söz konusu olabilir.

Otobüs veya demiryolu garları, liman tesisleri gibi büyük ulaşım alanları dışında bütün bölgeyi bağlayan yol şebekesi ayrı bir bölge ifade etmemekle beraber şehir fonksiyonlarından biri olan ulaşım ağını oluştururlar.

Bütün fonksiyon alanları için gerekli miktarları bulmak amacıyla önce şehrin gelecekteki nüfusu kestirilir, daha sonra bunlar harita üzerine yerleştirilir. Bu yapılırken standartlara uymak zorunludur. Standart rakamlar da eşit yoğunluk demektir. Bir başka deyişle nüfusu farklı olan şehirlerde alanların miktarı da farklı olacaktır ama kişi başına düşen miktar aynı olursa gece yoğunluğu ya da barınma yoğunluğu çalışma yoğunluğu gibi rakamlar küçük şehirlerde de büyük şehirlerde de aynı olacaktır. Bütün ülkelerde küçük şehirler daha az yoğun, büyük şehirler daha fazla yoğundur. (92).

Gelişme alanlarında çevrenin yapısına ve özelliklerine, sosyo-ekonomik yapısına göre gelecek nüfus saptanıp, donatı seçimi yapıp yerleştirilir, yoğunluklar ve kat adetleri verilir, yapılanma koşulları belirtilir ve uygulamaya geçilir.

4.3.3. KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI

Çalışma alanları, şehir içinde endüstriye, ticarete hizmetlere ayrılan kesimlerdir. Bu alanlar, kolayca giriş çıkışı sağlayacak biçimdeki transit yolları ve ana caddeleri bulunan yaşama alanlarına elverişli uzaklıkta kurulmalıdır. Öteki çalışma alanlarına elverişli uzaklıkta bulunması, yollarla onlara bağlanması gerekir. Bazı çalışma alanları, ağır yük ulaştırmasına, yüksek kapasiteli alt yapı ağına yakın yerlere yerleştirilmiştir. Çalışma alanlarının konumu, getirilmek istenen belli uğraşlar için yeterli büyüklükte, geliştirilmesi ekonomik ve çekici olan arsalar sağlamaya elverişli olmalıdır. (93).

4.3.3.1. YÖNETİM MERKEZLERİ

Resmi yapılar için gereksinme duyulan topraklar, her planlama alanı için değişik ölçülerde ortaya çıkabilir. Şehrin yönetsel yapısının bulunduğu yönetim basamağına, kentsel nüfus büyümesine ve kentleşme derecesine göre farklı toprak gerekleri doğacaktır. Bununla birlikte, eğitim, sağlık ve eğlence-dinlenme tesisleri için bazı ölçütler geliştirilmiştir.

Yönetici merkez ve yerel yönetim merkezleri il ya da ilçe hükümet konağı ile belediye sarayının, adliye sarayının ve öteki resmi dairelerin, genel kitaplıkların, müzelerin, konser ve sergi evlerinin bunları tamamlayan öteki tesislerin birarada toplandığı alanlardır. Genellikle merkezi ticaret (iş) alanıyla yakın, bazan iç içe gelişen yönetici merkezler de, biraraya getirilen bu tesis ve yapıların estetik açıdan da birbiriyle tutarlı bir bütünü oluşturması beklenir. İster yerinden yönetim biçimlerinin (belediye, il özel idaresi ve köyler) isterse genel yönetimin taşradaki birimlerinin hizmetlerini vatandaşa götürmek için gereksinme duyulan toprakların genişliğini saptamak için genel ölçüler konulması yerine, genellikle herbir hizmetin niteliğine, özelliğine göre yerel kararlara varılmalıdır. (94).

4.3.3.2. KAMU KURULUŞ ALANLARI

Hükümet binası, idare merkezi, şehir holü gibi içinde toplanılacak binalar, dışarda toplantı yapılabilecek şehir meydanı üzerinde olmalıdır. Bu gibi binalar sanat galerileri, müzeler ve kütüphanelerle birlikte gruplanabilir. Büyük şehirlerde hepsinin bir meydan etrafında gruplanmasından iki noktayı unutmamalıdır. Birincisi, binaların pek çeşitli alan form ve karakterleri karışıklığa yol açabilir ve iyi çözüm şansını azaltabilir. İkincisi de çok önemli bir çok bina'nın bir yerde toplanması ile şehrin diğer kısımları doruk olur ve anıtsal karakterde binalardan mahrum kalır.

İdare binaları sokaklar üzerinde diğer bina cephelerinin hizasına kadar getirilmelidir. Hükümet, adliye vb. gibi binalar her durumda meydanla kombine edilmeli, en sıkışık yerlerde yapılacak ikinci derecede idare binaları sokak cephelerinden mümkünse biraz çekilmeli, kaldırım üstünde bile olsa gözü çekecek kule gibi unsurlarla belirtilmelidir.

Mevcut şehirlerde kütüphane, şehir holü gibi binaların dağıtıldığı, bir yere toplanamadığı örneklerde, tali kavşaklara kamu binaları getirililebilir. En kötüsü Y şeklinde bir kavşağa yapılan binanın gene sokak hizalarını izlemesidir. Bunun yerine yollardan bir tanesi esas alınarak Y kavşağını ufak bir tadille, T kavşağı haline getirerek binayı, önünde bir genişlik, bir görüş alanı kalacak biçimde yerleştirmektir. Gerçek bir T kavşağı bir idare merkezi ve meydan düzenlemesi için uygundur.

Bir yapı adasının tümü kamu binaları grubu için kullanıldığında, bu yapı adasının dört tarafında bulunan bütün yolların ulaşılmasına açılması gerekli değildir. Abide olarak kamu binaları etrafında yapı adaları, kısmen ya da tamamen boş oldukları takdirde hepsinin beraber etüd edilmesi daha başarılı sonuç verir. (95).

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapının, varsa çevre düzeni planı, bölge planı ve imar planında o amaca tahsis edilmiş olması, aksi halde mevzii imar planı yaptırılması gereklidir.(96).

4.3.3.3. KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ (MİA)

Küçük ve tali merkezlerde tanımlanamayan ve bulunması gerekmeyen gereksinimlerin karşılandığı ticaret donatımlarının bulunduğu merkez alanlardır. Hizmet ettikleri nüfus büyüklükleri yaklaşık 45000-67.500 dür. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı kişi başına 0.80 m2 alan büyüklüğü belirlemiştir.

Büyük merkezlere erişme uzaklığı 20 dakikalık toplu taşıma erişme süresini aşmamalıdır.

45.000 - 67.500 kişilik Lise birimi yerleşim ünitesi ticaret ve donatım merkezinin (büyük merkez) çekim alanı yarıçapı $r=1000-1500$ m.dir. Bu merkeze, en uzak konuttan yaya ve kamu taşıt sistemi ile $r=1000$ m. için 314 ha; $r=1500$ m. için 700 ha.'dır.

Büyük merkezin ticari donatılarına ilaveten,

- o Nüfusu 500.000 den fazla olan yerler için Büyük Mağaza (büyük)
- o Nüfusu 100.000 den fazla olan yerler için Orta Mağaza (orta)
- o Nüfusu 20.000 olan yerler için 1 pazar yeri (4000-600 m2)
- o Pazarlarda standard büyüklüğü kişi başına 0.16-0.25 m2 alan veya Hal düşünülmelidir.(97)

4.3.3.4. 2. ve 3. DERECE KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ

Günlük gereksinmelerin karşılandığı küçük merkezler, hergün kullandığımız gereksinimlerin karşılandığı ticaret merkezleridir. Bu yönden konut alanlarına en kısa uzaklıklarda, yani en yakın merkezlerde yer almalıdır (Uygun erişme uzaklığı=yaya 10 dakika yürüme süresi ($r=500-700$ m.))

Küçük merkezler-yararlanacak şehrsel birikimin nüfus ve büyüklüğüne göre şekillenir. Ülkemizde bu tür merkezlerin büyüklüğü, "İlkokul Yerleşme ünitesi" büyüklüğüne denktir. Bu bakımdan bu merkezlerden yararlanların sayısı 5000-7500 kişi olarak sınırlandırılabilir.

Örneğin, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 5000 kişilik ilkokul yerleşme birimi için, küçük merkezlerde ticaret için kişi başına 0.50 m²'lik bir alanın öngörülmesini istemektedir. Bu 0.50 m² x 5000 (-7500) kişi= 2500(-3750) m²'lik bir ticaret alanı demektir.

Ticaret ve diğer donatılara erişme, en kolay, en yakın olacak şekilde seçilmelidir.

Türkiye'deki küçük merkezler Ticaret Donatısı, İmar ve İskan Bakanlığı Standartlarına göre ticaret merkezi alanı dış çerçevesini vererek, bu merkeze girecek dükkanların cins, büyüklük ve seçimini, arz ve talebe göre belirtmek üzere plancıya ve şehir yönetimine bırakmıştır.

Bunlara ek olarak bir Karakol, PTT, Muhtarında bulunması planlama ilkesi olarak benimsenmektedir.

Günlük gereksinmelerden daha uzun zaman periyotlu gereksinmelerin daha büyük merkezlerden karşılanması amaç edinilmiştir. Şehircilikte bu tür merkezler ortaokul yerleşme birimi merkezi olarak tanımlanır. Hizmet edeceği nüfus büyüklüğü 15.000-22.500 kişi olarak belirlenmiştir. Bir başka deyişle 3-4 ilkokul yerleşme biriminin daha yukarı periyodluk gereksinmelerini karşılar. Şehircilikteki adı "Tali Merkezler"dir.

Burada, en uzak evden ünitenin merkezine 500-1500 m. yürüyerek erişilmektedir. Bu yayan 20 dakikalık bir süreyi gerektirir. Evden merkeze erişmek için, kamu taşıt sistemini düşünmek doğru bir yaklaşım olur (Merkezin ticaret alanı r= 5000 m. için 80 ha, r= 1500 m. için 700 ha).

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 0.40 m²/kişi olarak ticaret alan büyüklüğü belirlemiştir. Bu tür merkezlerdeki ticaret donatıları ise küçük merkezlerdeki donatımları tamamlayıcı nitelikte olacaktır.

Türkiye'de tali merkezlerin ticari dokusu ise Küçük Merkezlerdeki Ticari Donatım Planlama ilkeleri ışığında verilmiştir.

Tali merkezlerde bunlardan başka, küçük ateşli sanatlar erbabı da bulunabilir. (98).

4.3.3.5. TOPTAN TİCARET ALANI

Bir bölgenin, kendi bünyesinde bulunan şehirleri arasındaki ve ayrıca ülke içi ve ülke dışı ile olan mal alış-verişi toptan ticareti tanımlar. Bölgesel ölçekte merkezlerin saptanmasında, fonksiyonel şehirselleşme önem kazanır. Bu kademelenme ölçütlerinden biri de mal akım ve toptan ticaret fonksiyonudur. Ayrıca, özellikle, metropoliten alan sınırları bulunurken, merkez kademelenmesinden de yararlanır.

Bölge içindeki küçük merkezlerin, tarım kesimindeki ürünleri, tüketim alanlarına ya da sanayi bölgelerine aktarıcı bir rolü vardır. Büyük şehirlerde özellikle, liman şehirlerinde ise, toptan ticaretin faaliyet alanı içine ithalat-ihracat da girmektedir. Ham ve mamül maddelerin pazarlanması da, çoğunlukla büyük şehirlerde yapılmaktadır. Ülke ölçütlerine göre, toptan ticaret kapsamına giren konular şunlardır:

- o Tarımsal maddeler,
- o Maden, sınai ve kimyasal maddeler,
- o Kereste ve inşaat malzemesi,
- o Makina ve aletler, motorlu araçlar ve yedek parçalar,
- o Madeni ve elektrikli eşyalar,
- o Manifatura, tuhafiyeye vs. giyim eşyaları,
- o Gıda, içki, sigorta ve tütün mamulleri. (99).

4.3.3.6. PAZARLAMA ALANLARI

En eski form olan açık pazar yerleri bir takım satış tezgahlarından oluşur ve bazan tamamen açıktır, bazan de basit örtülerle kapatılmış olabilir. Çok küçük sermaye gerektirdiğinden malların genellikle en ucuz satıldığı yerler olarak, şehir planlamasında ihmal edilmemesi gereken alanlardır. Satıcı ile alıcı arasında bir ayırıcı olmadığından pazar yerleri, alış-verişin özünde bulunan seçme eylemine en basit, fakat çok uygun olanak sağlayan bir ticaret formudur.

Pazar yeri yakınında bir otopark alanı planlanması çok uygun olur. Pazar yerinin kendisinin de, bazı şehirlerde olduğu gibi, pazar kurulduğu günler dışında otopark olarak kullanılmasında olanağı vardır. Çok kere şehirlerde pazarlar bazı sokaklar üzerinde kuruluyorsa da bunların pazar meydanları kadar uygun olmadıkları bir gerçektir. (100).

Son yıllarda özellikle büyük şehirlerimizde, belediyelerin tüketiciye aracısız olarak daha ucuz mal satabilmesi için yeni alternatifler aranmış ve sonuçta küçük semtlere hitap edebilecek ve genellikle ulaşım akslarına yakın yerlerde belediye halk pazarları kurulmuştur. Halkın pazarlara daha fazla rağbet etmesi ve çok yönlü alış-verişin yapılabilmesi bu pazarların özel alanlarda kapalı yerlerde ve sürekli olarak daha sistemli olarak yerleştirilmesini gerektirmiştir.

Yeni planlama çalışmalarında da bu tür yerlerin ayrılması uygun olacaktır.

4.3.3.7. TİCARET DEPOLAMA ALANLARI

Ticaret eyleminin görünmeyen önemli bir parçasıdır. Ticaret merkezlerinin ihtiyaçlarını kısa sürede karşılayacak büyüklüklerde ve merkeze yakın yerlerde olmalıdır. Depodan malın satış merkezlerine sevki, yükleme ve boşaltma için şehir planlarında özel önlemler alınmalıdır.

Depolanan malın çok çabuk sevki ve satışa arzı ticarete önemli bir özelliktir. Bu bakımdan malın gelişi ve sevkedilişinde, yükleme ve boşaltmada hızlı sistemleri mümkün kılan şehircilik önlemleri alınmalıdır.

Mevcut binaların alt ve bodrum katlarından depolama için yararlanılabileceği gibi özel konstrüksiyonlu hacımlardan da faydalanılabileceği açıktır.

Modern teknolojinin yeniden şekillendirdiği ticaret, şehirlerde alışıl gelmişin dışında alanlar istemektedir. Geçmişte dükkanların bulunduğu alanlarda yeterli büyüklük bir sorunken, günümüzde şehrin dış mahallelerinde zengin depolama alanları ile şehir içinde malı şehre sokmadan sevkederek yeni büro hacımlarına gereksinim doğmaktadır. Yeni büro hacımlarının şehir merkezinde olma zorunluluğu ortadan kalkmaktadır.

Bu bakımdan şehircilikte, bu tür fonksiyonlar için gerekli büro, otopark alanları ayırmak ve şehir dışında depolama alanlarının ulaşım sorunlarını çözümlenmek şehircilere düşen görevler olmaktadır. (101).

4.3.3.8. SANAYİ ALANLARI

Hizmet sanayi adını verdiğimiz bir takım imalathanelerin şehir merkezinden çok uzak olmamaları gerekir. Bununla beraber bunların bakımlı konut bölgelerinde yeri yoktur. En zararsızı bile bir takım yükleme ve boşaltma yerlerine gereksinme gösterir ve ulaşım sorunları doğurur. Bundan dolayı şehir merkezinde uzak olmaması gereken imalathaneler şehrin büyüklüğüne göre bir veya birkaç mınıtkada toplanmalıdır. Ağır ve zararlı sanayi ise her durumda şehrin dışına çıkmalıdır. Yerlerin saptanmasında, sanayinin gelişmesine uygun arazi, ulaşım ve taşıma kolaylıkları gibi sorunlar önemli olmakla beraber en çok dikkat edilecek sorun esas rüzgar yönüdür. Rüzgarlar, sanayi alanlarının zararlı etkilerini şehre getirmemelidir.

Demiryolu ve varsa liman tesislerinin sanayi bölgeleri ile bağlantılı olmaları faydalı, hatta çok gereklidir. Sanayi alanlarının yakınlarında amele ve işçi mahalleleri bulunmalı fakat bunlar da yeşil bir şeritle ayrılmalıdır. İşçi konutları ile sanayi tesisleri arasındaki mesafe gereğinden fazla olmamalıdır.(102).

Arazinin topoğrafik durumu açısından fabrika inşaatına uygun olmayan, eğimi % 0-5'den daha dik yerlerde tesis kurabilme olanağı çok azdır.

Arazinin jeolojik yönden sakıncalı bulunan deprem ya da toprak kayması olan bölgelerden kesinlikle seçilmemesi gereklidir.

Altyapı konusu da sanayi kuruluşunu etkileyen faktördür. İşletme için gerekli ve yeterli enerjisi olmayan, suyu bulunmayan, hertürlü atıklarını serbestçe boşaltamayan ve ham ve mamül maddeleri rahat ve ucuz ulaştırma olanağı olmayan bir sanayi kuruluşundan rantabilite beklenemez.

Sanayinin askeri bölgelere yakın olmasından stratejik sakıncalar olduğundan yer seçiminde dikkat edilmelidir(103) Bölge planı, çevre düzeni planı ve imar planında sanayi alanı olarak belirlenmiş yerler dışındaki alanlarda sanayi tesisi inşa edilmeyecektir. Söz konusu alanın mutlak bu amaca tahsisi gerekecektir. Bu tür planların bulunmadığı yerlerde işlev, valilikçe ön izin verilmeden sanayi tesisi inşa edilemeyecektir.

4.3.3.9. ORGANİZE SANAYİ ALANLARI

Büyük kapitalla kurulan kitle üretimi yapan sanayi kompleksleridir. Bünyelerinde 10'dan fazla işçi çalıştırılmakta, motor gücü de 10 beygirden yukarıda olmaktadır.

Organize sanayi alanları birden fazla büyük sanayi kuruluşunun devletin de yardımıyla yerleştireli yerlerdir. Organize sanayi bölgeleri, teşvik edici bir araç olarak, şehirselsel, bölgesel

ve ülkesel kademelerdeki sanayi problemleri için kullanılabilir. Ayrıca bölge içi desantralizasyonu sağlayıcı bir etken olduğu da söylenebilir.

Bölgesel fiziki plan önerileri yapılırken, gerekli organize sanayi alanı basit bir yöntemle bulunabilir.

Toplam nüfus: 1.000.000 olsun. Buradan toplam nüfusun % 40'nın faal nüfus olduğu varsayımına göre;

Faal nüfus: $1.000.000 \times 0,40 = 400.000$ kişi.

Sanayide çalışan nüfus: $400.000 \times 0.10 = 40.000$ kişi bulunur. Genellikle sanayideki işçi yoğunluğu, 50-100 kişi/ha kabul edilir.

$$\frac{40.000 \times 1 \text{ ha.}}{100} = 400 \text{ ha'lık bir alan bulunur.}$$

Bu sayıdan, varsa, mevcut sanayi alanı (100.ha) çıkartılır. $400-100=300$ ha. bulunan sayı o bölge için açılması gereken toplam sanayi alanıdır. Eğer organize sanayi bölgeleri için bulunan tüm alanın % 75'i öngörülmekte ise, sonuç olarak, planda $300 \times 0,75 = 225$ ha.lık bir yerin organize sanayi için ayrılması gerektiği hesaplanmış olur. (104).

4.3.3.10. KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI

Şehirsiz yerleşmelerin içinde dağınık bir şekilde yerleşmiş bulunan sanatkarlar, küçük sanayi siteleri ya da sanayi çarşıları adı ile şehir merkezlerinin dışında planlanan yerlerde yerleştirilir. Bu kuruluşları oluşturan üniteler de 10 kişiden az işçi çalıştırılmakta ve motor gücü ise 10 beygirin altında olmaktadır. Genellikle el hünerine dayanan ve ısmarlama imalat yapar. (105).

4.3.3.11. SANAYİ DEPOLAMA ALANLARI

Büyük ölçüde endüstriyel uğraşlarla ve merkezi ticaret bölgesiyle yakından ilişkili olan bu işlevler için ayrılacak toprakların saptanmasında genellikle sanayide olduğu gibi işçi başına alan ya da birim alana düşen işçi sayısı oranları uygulanmaktadır. Toptancı tüccarlar, komisyoncular endüstri satış şubeleri tarafından yapılan perakendecilere, endüstriyel, ticari ve mesleki kuruluşlarla ya da öteki toptancılarla girişilen satış ya da alım satım işlemleri için gerekli tesisler ile yükleme-boşaltma yerleri, depolar, benzin depoları ve istasyonlarının bulunduğu alanlar bu kullanışın kapsamına girmektedir. Toptancılık için hektar başına net 128, yükleme-boşaltma için 40, petrol depoları için 12 işçi ölçüsü önerilmektedir. (106).

4.3.3. 12. KONUT DIŞI KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI

İçerisinde motel ve lokanta da bulunabilen akaryakıt satışı ve bakım istasyonları, resmi ve sosyal tesisler, dumansız-kokusuz atık ve artık bırakmayan ve çevre sağlığı yönünden tehlike oluşturmayan imalathaneler ile patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddeler içermeyen depoların yapılabileceği alanlardır. (107)

Konut dışı kentsel çalışma alanları:

- o Akaryakıt satış ve bakım istasyonları,
- o Resmi ve sosyal tesisler,
- o Dumansız, kokusuz, atık ve artık bırakmayan ve çevre sağlığı yönünden tehlike arzetmeyen imalathaneler,
- o Patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddeler içermeyen depoları,

kapsamaktadır. (108).

4.3.3.13. ASKERİ ALANLAR

Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile askeri yasak bölgeler kurulabilir veya kaldırılabilir. Askeri yasak bölgeler 1. ve 2. derecede askeri yasak bölgeler olmak üzere ikiye ayrılır.

Birbirleriyle ilgili ve yakın askeri tesisler ve bölgeler için gereğinde ayrı ayrı yasak bölge tayin edilmeyip bu tesis ve bölgeler için müşterek ve bir bütün olarak askeri yasak bölge tesis edilebilir veya bu şekilde birleştirilmiş olanlar ayrılabilir.

Askeri güvenlik bölgeleri Genelkurmay Başkanlığınca, Kamu ve özel kuruluşların çevresindeki özel güvenlik bölgeleri Genelkurmay Başkanlığının lüzum göstermesi veya Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin veya İçişleri Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine Genel Kurmay Başkanlığının uygun görmesi kaydıyla Bakanlar Kurulunca, kurulabilir veya kaldırılabilir. (109).

4.3.4. TURİZM YERLEŞME ALANLARI

Bir dinlenme ve turizm istasyonu kullanan kimselerin yoğunluğunun geldiği alanlardır. Bu alan sunulan turizm servisinin cinsine bağlı olarak farklı şekilde tanımlanabilir, ama her halde de bu servise olan talep yoğunluğu mesafe ile azalacaktır.

Turizm bir anlayış ve kültür konusudur. Konaklama ve eğlence tesisleri yapılırken, bilinçsizce davranarak, doğayı ve tarihi çevreyi bozmamalıdır. Çünkü bu değerlerden bugün, olduğu kadar ileride de insanların yararlanacağı gerçektir. Doğanın ve tarihi çevrenin bozulması, sahillerin insan eliyle kullanılamaz hale gelmesi herşeyden önce turizmi engelleyici bir davranıştır.

Bir bölgenin turizm potansiyel çalışması yapılırken, şu konularda araştırma yapılmalıdır.

- o Doğal değerler,
- o Tarihi ve arkeolojik eserler,
- o Turizm amacına dönük bina ve tesisler,
- o Özel amaçlı turizm alanları,
- o Alt yapı olanakları ve programları,
- o İç ve dış talebin özellikleri,
- o Mevcut konaklama tesisleri ve kapasiteleri
- o Yörenin sosyo-ekonomik ve kültürel durumu,
- Yerel idarelerin mali ve hukuki olanakları.

Bu araştırmalardan sonra, bölgenin turizm yönünden gelişmiş, gelişmekte olan ve gelişebilecek kesimleri saptanarak, plancı tarafından turizm planlaması için öngörülecek öneriler yapılır ve projeler geliştirilir. (110)

4.3.4.1.KONAKLAMA TESİS ALANLARI

Konaklama tesisleri turizm için önemli bir faktördür. Turizmin gelirinin artması geceleme adedi ile çok ilgilidir. Ülkeye gelen turistlerin amaçlarına göre konaklama tesisleri yapılmalı, ancak bunlar planlanırken bölgenin karakteri göz önünde bulundurulmalıdır. Turistin konaklayacağı tesisler, otel, motel, pansiyon, tatil köyü, kamping, oberj gibi yerlerdir. Bu gibi tesislerin dünya standartlarına ve çevreye uyan bir biçimde yapılmasının yanında, iyi bir şekilde işletilmesinin de üzerinde durulmalıdır. (111).

Otel ve motellerin kapasitesi 10 odadan, tatil köylerinin 50 odadan, oberjlerin 30 kişiden, pansiyonların 5 odadan ve kampinglerin 30 üniteden az olamaz. (112).

Konaklama tesisleri aşağıdaki özellikleri de taşımaktadır.

- 1- Bodrum katlarında müşteri yatak odası yapılamaz. Ancak arazi eğimi dolayısıyla döşemelerinin tamamı doğal zemin seviyesinden aşağıda olmayan ve yeterli doğal ışık alan katlar bunun dışındadır.
- 2- Yatak odalarının en dar kenarı 3 m.den ve alanı 12 m² den daha az olamaz.
- 3- 3 ve 4 üncü sınıf oteller, moteller ve 2. sınıf tatil köylerinden, dağcılık, kayak, kara-su avı ve sporlarına dönük yerlerde yapılması Bakanlıkça uygun görülen tesisler özelliklere göre de projelendirilebilirler. (113).

4.3.4.1.1. OTELLER

Oteller asıl fonksiyonları müşterilerin geceleme ihtiyaçlarını sağlamak olan, bununla birlikte yeme, içme, dinlenme ve eğlence gibi yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bulundurabilen ve konaklama tesisleriyle ilgili genel nitelikler yanında aşağıdaki nitelikler de aranan tesislerdir.

1. Oteller yeterli büyüklükteki arsalar üzerinde sınıfının gereği olan etkinliklere imkan verecek biçimde projelendirilmelidir.
- 2- Otel girişleri önünde araçlar için duraklama imkânı ve çevrede otopark sağlanmalıdır.
- 3- Otellerde otel kapasitelerine ve işletme özelliğine bağlı ve otel sınıfıyla uyumlu yönetim büroları bulunacaktır.
- 4- Kadın ve erkek personel için ayrı soyunma yerleri dolapları, duş, WC ler ve ortak oturma, dinlenme ve yemek yeme ihtiyaçlarını karşılayan bir mahal bulunacaktır.

Dördüncü Sınıf Otel

Dördüncü sınıf oteller yönetmelikteki yapı, malzeme, tesisat-donatım ve işletme özelliklerini taşıyan tesislerdir.

Bunlardan bazıları şunlardır.

- 1- Kent dışında yatak sayısının % 20'si oranında araba alabilecek otopark,
- 2- Lokantası varsa, ayrı bir servis girişi, kent dışında ise ayrıca bir servis avlusu,
- 3- Otel kapasitesine uygun iyi düzenlenmiş rüzgarlık, resepsiyon, bekleme yerini kapsayan lobi, telefon kabini ve vestiyerden (bankosuz) oluşan bir kabul holü,
- 4- Yönetim Odası (Müdür Muhasebe):
- 5- Müşterilerin ineceği ya da çıkacağı kat merdiveni dörtten fazlaysa, otel kapasitesiyle orantılı müşteri asansörleri,

- 6- Yatak odalarında telefon bulunmaması durumunda her katta en az bir telefon kabini olacaktır.
- 7- İki kişilik yatakodası 12 m2'den, tek kişilik yatak odası 9 m2'den küçük olamaz.
- 8- Dördüncü sınıf otel yatak odalarında banyo odası yapma zorunluğu yoktur. Ancak her odada etajeri ve üzerinde aydınlatılmış aynası olan bir lavabo bulunacaktır.
- 9- Odaların tümünde banyo, duş veya WC yoksa yatak katlarında kadın ve erkekler için ayrı ayrı olmak üzere her 10 yatağa bir duş (soyunma yeri olan) bir WC bir lavabo düzenlenecek ve erkekler bölümünde her 20 yatağa (toplam yatak üzerinden) bir pisuar düşünülecektir.
- 10- Kent içinde yatak sayısının % 25'i kent dışında % 40 oranında oturma imkanı veren rahat iyi düzenlenmiş, radyo ve televizyonu olan oturma salonu kahvaltı ofisi ve kahvaltı salonu bulunacaktır.
- 11- İstendiğinde bir lokanta yapılabilir. Bu durumda yemek salonundan kahvaltı içinde yararlanılabilir.

Üçüncü Sınıf Otel:

Üçüncü Sınıf Oteller, dördüncü sınıf otel özellik ve hizmetlerine ek olarak aşağıdaki özellik ve hizmetleri de verebilen tesislerdir.

- 1- Kent dışında yatak sayısının % 30'u oranında araba alabilecek otopark, yönetim odaları,
- 2- Bir telefon santral odası,
- 3- Müşterilerin kat merdiveni 3'ten fazlaysa otel kapasitesiyle orantılı olarak müşteri asansörleri olacaktır.

- 4- Tüm yatak odalarında banyo odaları, gömme dolap ve telefon bulunacaktır.

İkinci Sınıf Otel:

İkinci sınıf oteller üçüncü sınıf otel özellik ve hizmetlerine ek olarak aşağıdaki özellik ve hizmetleri de kapsayan tesislerdir.

- 1- Otel kapasitesine uygun, iyi düzenlenmiş, kabul holü,
- 2- Ana girişten ayrı bir servis girişi,
- 3- Müşterilerin kat merdiveni ikiden fazlaysa, müşteri asansörleri, ayrıca servis merdiveni ve üç kattan fazla yapılarda servis asansörü olacaktır.
- 4- İki kişilik yatak odası 13 m²'den, tek kişilik yatak odası 10.00 m²'den daha küçük olamaz. Yatak odalarının döşemele-ri halı, kilim v.b. malzemeyle tümüyle kaplanacaktır.
- 5- Her katta kat ofisi,
- 6- Rahat ve iyi düzenlenmiş içki servisi olan bir oturma salonuyla bir televizyon odası bulunacaktır.
- 7- Alakart ve tabldot servisine uygun en az 2. sınıf bir lokantası olacaktır. Ancak Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nın gerekli görmediği durumlarda lokanta yapılmayabilir. Bu durumda, en az kahvaltı verecek bir ofis ve kahvaltı salonu bulunması zorunludur.
- 8- Genel mahallerde işletme özelliği ve iklim şartlarının gerektirdiği durumlarda mekanik havalandırma tesisatı olacaktır.

Birinci Sınıf Otel

Birinci Sınıf Oteller, İkinci Sınıf Otel Özellik ve hizmetlerine ek olarak aşağıdaki özellik ve hizmetleri de kapsayan tesislerdir.

- 1- Garaj ya da otopark,
- 2- Ayrı servis girişleri,
- 3- Otel kapasitesine uygun, iyi düzenlenmiş kabul holü,
- 4- Kat merdiveni 2'den fazlaysa, müşteri ve servis asansörleri, ayrıca servis merdiveni olacaktır,
- 5- İki kişilik yatak odası 14.50 m²'den, tek kişilik odası 11.50 m²'den daha küçük olamaz,
- 6- Banyo odalarında banyo küveti bulunacaktır,
- 7- Oturma salonu, çok amaçlı bir salon,
- 8- İyi düzenlenmiş ayrı bir kahvaltı salonu,
- 9- 1. Sınıf bir lokantası bulunacaktır,
- 10-Çamaşır ve ütü yeri bulunacaktır,
- 11-Bölmeler halı ya da benzeri nitelikli malzemeyle tümüyle kaplanacaktır.
- 12- Tesiste yüzme havuzu, sauna, jimnastikhane, spor alanları, dans salonu, oyun salonu, müzik salonu gibi yardımcı tesislerden en az biri bulunacaktır.

Lüks Sınıf Otel

Lüks sınıf oteller birinci sınıf oteller için öngörülen nitelik ve özellikleri taşıyan ancak yerleşme özellikleri, yapı tesisat, donatımı, dekorasyon ve sunulan hizmet yönünden üstün özellikler gösteren tesislerdir.

Lüks sınıf tesislerde ayrıca,

- 1- Tuvalette bide, banyoda telefon,
- 2- Yüzme havuzu, gece kulübü,
- 3- Çok maksatlı salonlar ve bar,
- 4- Berber-kuaför, lostra hizmeti ve satış mağazaları,
- 5- Tüm hacimlerde air condition,
- 6- Oda servisi (her saatte) gibi özellik ve hizmetler yerine getirilecektir. (114).

4.3.4.1.2. MOTELLER

Moteller karayolu güzergahları ve yakın çevrelerinde motorlu araçlarıyla yolculuk yapanların konaklama, yeme, içme ve gereğinde araçlarının bakım ve küçük onarım ihtiyaçlarını karşılayan tesislerdir.

- 1- Tesisin trafik görüldüsünden uzak bir konumda bulunması, çevresinin iyi düzenlenmiş olması zorunludur.
- 2- Yatak sayısının % 30'u oranında araba alabilecek ve güvenliği sağlanmış bir otopark gereklidir.
- 3- 5 km. yakınında akaryakıt satış istasyonu bulunmayan tesislerde akaryakıt hizmeti sağlanmalıdır.
- 4- Araçların küçük onarımları için gerekli avadanlık ve mahal bulundurulur.

- 5- Yoldan kolaylıkla görülen, iyi belirlenmiş ana giriş, iyi düzenlenmiş bir giriş holü düşünülecek emanet ve PTT hizmeti verilecektir.
- 6- Yatak sayısının % 25'ine hizmet veren rahat ve iyi düzenlenmiş bir oturma salonu olacaktır. Lokanta için ayrı bir servis girişi ve avlusu aranır.
- 7- Moteller en çok üç katlı olabilir.

İkinci Sınıf Motel

İkinci sınıf moteller ek olarak yönetmeliğin "moteller" bölümünde belirtilen özellik ve hizmetler yanında aşağıdaki özellik ve hizmetleri de sağlayacaklardır:

- 1- Yatak odaları dördüncü sınıf otel yatak odalarının özelliğinde olacaktır. Ancak odaların % 70'i banyolu olacaktır.
- 2- En az 3'ncü sınıf bir lokantası bulunacaktır.(115).

4.3.4.1.3. TATİL KÖYLERİ

Tatil Köyleri, büyük yerleşme merkezlerinden uzakta, kara, deniz ya da hava yolu ile bağlantısı olan ve doğal güzellikler ya da arkeolojik değerler yakınında kurulmuş rahat bir konaklama yanında eğlence ve spor hizmetlerinin de sağlandığı işletmelerdir.

Turistik önem taşıyan mevcut kasaba ve köyler de Tatil Köyü haline getirilebilir.

Tatil köylerinin yapımında doğal karakterin korunmasına özen gösterilirken, gereken sosyal tesislerin de bulunması ve aşağıdaki özellik ve hizmetlerin yerine getirilmesi sağlanacaktır.

- 1- Tatil köylerinin niteliklerinde sıralanan ünite ve ünite gruplarında, işletmenin amacına, doğal yapıya, çevre ve iklim şartlarına göre bazı değişiklik ve birleştirmeler yapılabilir ve işletmeler mevsimlik tesis olarak projelendirilebilir.
- 2- Tatil köylerindeki yapıların basit malzeme ve yapı tarzı ile meydana getirilmesi ve orijinal görünüşlü olmaları yanında, konaklama tesisleride yalnız yatma fonksiyonunu karşılamaya yarıyan birimlerden meydana gelmelidir.

Konaklama birimleri, yatak odası, banyo, WC, dolaplar ve terası olan bölümlerdir. Tatil köylerinde bir ve iki kişilik konutlarla kalabalık aile konutları bulunur.

- 3- Tatil köyü planlamalarında aşağıdaki ünitelerin bulunması ve ayrı yapılarda düzenlenmesi gerekir.

- a) Giriş tesisleri,
- b) Merkez tesisleri,
- c) Oyun eğlence tesisleri,
- d) Dükkanlar,
- e) Değişik mahallerde telefon kabinleri,
- f) Bakım onarım atelyesi depolar,
- g) Bar,
- h) Voleybol sahası, tenis kortu, çocuk parkı gibi alanların bulunduğu oyun ve spor mahalleri,
- ı) Tatil köyü deniz kenarında ise;
 - 1- Denizde atlama yeri,
 - 2- Yüzme bilmeyenler için ayrılmış yüzme yerleri,
 - 3- Cankurtaran, cankurtaran sandal ve simidi,
 - 4- Tahdit şamandıraları, su sporları için teçhizat-malzeme odaları,
 - 5- Güneşlenme imkanları,
 - 6- Dinlenme terasları,
 - 7- Soğuk duşlar'dan oluşan bir plaj,
- j) Genel tesisler

Her yirmi kişi için bir adet WC bir adet aynalı ve etajerli lavabo, bir duş yapılacak, bunlar, kadın ve erkek için yarı yarıya ayrılacaktır.

k) İdari personel lojmanları işletmeyle ilgili vazifelilerin kullanacağı konutlardır. şu üniteliri verir.

- 1- WC, lavabo, banyo,
- 2- Yatak odası,
- 3- Salon,
- 4- Mutfak, (ihtiyari)
- 5- Çalışma odası.

1) Müstahdem yatakhaneleri, işletmeyle ilgili işçilerin yatma ve dinlenmelerini sağlayacak tesislerdir.

Tatil köyleri yapı ve işletme nitelikleri dikkate alınarak Birinci ve İkinci Sınıf Tatil Köyü olarak sınıflandırılırlar.

Yatak odalarının % 70'i banyolu olan ve 3 üncü sınıf bir lokantası bulunanlar ikinci; odalarının tamamı banyolu olan ve 2. sınıf bir lokantası ayrıca yüzme havuzu bulunan tatil köyleri de Birinci Sınıf Tatil Köyü olarak tanımlanırlar.(116).

4.3.4.1.4. OBERJLER

Oberjler spor ve tabiat güzelliğinden yararlanmak üzere, konaklama ve yeme içme ihtiyacını karşılayan tesislerdir ve büyük topluluklar dışında yollarla bağlantılı, su kenarlarında, kış sporları yapılan mahaller civarında ve dağ sporlarına uygun ve doğal güzelliklere sahip, istirahat imkanı veren yerlerde kurulurlar.

Oberjler aşağıdaki özellikleri taşımalıdırlar:

- 1- Oturma salonu, oberj kapasitesinin % 70'ine oturma imkanı

verecek büyüklükte olacaktır. Oturma sahası müşteri başına 1,5 m² olarak hesaplanacaktır.

- 2- Yatak odalarında % 20'si iki kişilik olacak geri kalan yatakhane olarak tefriş edilecektir. İki kişilik odalarda yatak başına en az 6 m² alan ayrılacaktır.

Yatakhaneler en fazla 8 kişilik olacaktır. Üst üste konmuş iki yataktan oluşan bir gruba en az 4 m²'lik bir sa-tıh ve 10 m³ hava isabet edecek şekilde hesaplanacaktır.

Katlarda 6 yatağa kadar 1 duş, 1 WC, 10 yatağa kadar 2 duş, 2 WC bulunacaktır.

En az tabldot esasına göre işletilecek bir lokanta bulunacak yemek salonu yeterince tefriş edilecektir.

- 3- Oberjlerin su kenarlarında bulunması halinde cankurtaran hizmeti sağlanacaktır.(117).

4.3.4.1.5. PANSİYONLAR

Tamamı veya bir kısmı devamlı konaklamaya yeterli ve istenildiğinde yeme-içme hizmetlerini de karşılayan konaklama tesislerine pansiyon denir.

Pansiyonda müşterilere yemek verilmesi halinde bir mutfak bulunacaktır.

- 1- Emanet ve PTT hizmeti verilecektir.
- 2- İhtiyaca yetecek oturma solunu bulunacaktır. Salonlar 16 m²'den küçük olamaz.
- 3- Pansiyon kapasitesinin en az % 25'ine hizmet edebilecek kapalı veya açık yemek ve kahvaltı yeri ve ihtiyacı karşılayacak ölçüde mutfak ve müstemilatı bulunmalıdır.

- 4- Odalar tek ve iki kişilik olabilir. Odalar; oturma, istirahat, yatma, okuma ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve rahat bir sirkülasyon sağlanabilecek genişlikte olacaktır.
- 5- Banyo ve WC'lerin her kat için ayrı olmak üzere adetleri tesbit edilecektir.
- 6- Katlarda uygun yerlerde mutfak nişi düşünülecektir.
- 7- Müşteriler için çamaşır yıkama, ütüleme, yeri bulunmalıdır. (118).

4.3.4.1.6. KAMPİNG ALANLARI

Kampingler, karayolu güzergahları ve yakın çevrelerinde, kent girişlerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle turiste kendi imkanları ile geceleme, yeme, içme, dinlenme, eğlence ve spor hizmetleri sağlayan tesislerdir.

Kamping olarak düşünülen tesislerin aşağıdaki nitelikleri taşımaları gerekir.

- 1- Kamping alanı, kamping iç ve dış güvenliklerinin sağlanabileceği biçimde çevre özelliklerine göre çit, duvar yeşillik vb. ile çevreden tecrit edilecektir. Kamping alanı drene edilecek, ağaçlandırılarak, boş alanlar çimlendirilecektir. Geceleme birimlerinin uzağında çocuklar ve büyükler için spor alanları, eğlence alanı, diğer gerekli alan ve tesisler düzenlenecektir. Kamping içi araç yolları iyi düzenlenecektir.
- 2- Kampinglerde kampçı birimi başına hesaplanacak olan alan 120-150 m²'dir. Bu alan kumsal dışında genel kamp alanında her türlü hizmet ve tesisleri dahil birim başına düşen miktardır. Birimden amaç ortalama 3 kişiden oluşan çadır, çadır-araba, araba-karavanlı gruptur.

- 3- Girişte, topluca gelen otobüslerin, araçlarıyla satış yapanların, ziyarete gelen konukların, gece geç dönen ya da çadırı yanında park edemeyen kampçıların araçları için basit gölgelikli bir otopark ile resepsiyon, danışma, emanet, PTT hizmetlerinin yapıldığı bir mahal ile yönetici ve bekçi yatak odalarını, gerekli WC ve depoları kapsayan yönetim binası bulunacaktır.
- 4- Gerektiğinde yeterince personel yatma yerleri sağlanacaktır.
- 5- Kampinglerde yeterince beton zeminli ve akan suları drene edecek düzende araba yıkama yerleri olmalıdır.
- 6- Çadır, çadır-araba, araba-karavanlardan oluşan birimler kampingler projesinin vaziyet planında gösterilecek ve bu alanların zeminleri konaklamaya uygun bir biçimde düzenlenecektir.
- 7- Her 25 kampçı için bir WC, her 30 kampçı için bir duş, her 20 kampçı için bir lavabo, kadınlar ve erkekler için ayrı bölümlerde düzenlenecektir. Erkekler bölümünde her 20 kampçı için 1 pisuar bulunacaktır. Her kampçı başına günde 100 litre sıcak-soğuk kullanma suyu ve yeterince içme suyu sağlanacaktır.
- 8- Kampçı sayısının % 5'inin ihtiyacını karşılayacak kapasitede üstü kapalı çamaşır yıkama, ütüleme ve kurutma yerleri sağlanmalıdır.
- 9- Kampçı ünitesinin % 30'una aynı anda yemek hazırlama, pişirme ve bulaşık yıkama imkanı sağlanmalıdır.
- 10- Kampçıların toplu olarak eğlenme, yemek yeme, dinlenme ve oyun gereksinimlerini karşılamak amacıyla döşenmiş üstü kapalı bir yer ve açık teraslar düzenlenecektir.
- 11- Kampçıların ihtiyaçlarını karşılayacak bir satış birimi düşünülmelidir.

12 - Kampinglerde ilk yardım durumlarının gereği olan sağlık malzemesi ilaç ve bunların saklandığı dolaplar buluna - caktır.

13 - Birimlere elektrik verilecektir.

14 - Őebeke varsa telefonla konuşma olanağı bulunacaktır.

İkinci Sınıf Kampingler : "Kampingler" zellikleri taşıyan ve ünite başına 120 m2 alan ihtiva eden kampinglerdir.

Birinci Sınıf Kampingler, Yönetmeliğin Kamping bölümünde belirtilen özellikleri taşıyan yerleşme özellikleri ve sunulan hizmet yönünden üstünlük gösteren ve ünite başına 150 m2 alan içeren tesislerdir.(119).

4.3.5. KORUMA ALANLARI

Eski yapıtlar ve anıtlar zengin tarihi olan ülkemiz için ötedenberi önem taşıyan bir konu olmuştur. 21 Temmuz 1983 de kabul edilen 2863 sayılı yasada, kültür varlıklarının, doğa varlıklarının, sit kavramının ve koruma alanının tanımları yapılmıştır. Yasaya göre, kültür varlığı, tarih öncesi ve tarihsel devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan yer üstünde, yer ya da su altındaki taşınır ve taşınmaz mallardır. Doğa varlıkları ise, jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihsel devirlere ait olup ender bulunmaları ve güzellikleri nedeniyle korunması gerekli yer üstü, yer altı ya da su altı değerlerdir. Yasal Sit'i ise, tarih öncesinden günümüze değin gelen türlü uygarlıkların ürünü olan, yaşadıkları dönemlerin toplumsal, ekonomik mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, önemli tarihsel olayların yer aldığı yerler ve doğal özellikleri bakımından korunması gerekli olan yerler biçiminde tanımlamıştır.

Bu varlıklardan gerek taşınır, gerekse taşınmaz nitelikte olanlar için, bakım, onarım, restorasyon işlerini kapsamakta, ayrıca taşınmaz varlıklarda, işlev değişmesi de korumadan sayılmaktadır. Koruma alanı ise, söz konusu varlıkların, tarihsel çevre içinde korunmasında etkinlik taşıyan, korunması zorunlu olan alandır.

Yasa, taşınır ve taşınmaz kültür ve doğa varlıklarını "devlet malı" niteliğinde saymıştır.

Kültür ve Doğa Varlıkları Yasası, korunması gerekli taşınmazları şöyle sıralamıştır:

- a) Korunması gerekli doğa varlıkları ile 19.yüzyıl sonuna değin yapılmış taşınmazlar,
- b) Daha sonra yapılmış olmalarına karşın önemi ve özellikleri nedeniyle, Kültür Bakanlığınca korunmaları uygun görülenler,

c) Sit alanı içinde kalan taşınmaz kültür varlıkları.

d) Milli Mücadele ve Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında yaşanan tarihsel olayların geçtiği yapılar ve alanlarla, Atatürk'ün kullandığı evler.

Taşınmaz kültür varlığı örnekleri, kaya mezarlıkları, höyükler, ören yerleri, kale, burç, tarihi kışla, kervansaray, han, hamam, saray, köşk, cami, bedesten, köprü, dikilitaş vb. yerlerdir. Tarihi mağaralar, kaya sığınakları, özelliği olan ağaç ve ağaç toplulukları ise taşınmaz doğa varlıkları arasında sayılmışlardır.

Koruma ve Sit alanlarında, yapı yapmak koşullara bağlanmıştır. Kültür ve doğa varlıklarıyla ilgili hizmetlerin yürütülmesini sağlamak üzere, Kültür Bakanlığına bağlı olarak bir Taşınmaz Kültür ve Doğa Varlıkları Yüksek Kurulu ile, bazı yörelerde Bölge kurulları oluşturulmuştur. (120).

Orhan Göçer, tarihi çevre korunmasını üç evreli olarak önermektedir.

- 1- Total koruma - yapısal dokunun tümünün korunması,
- 2- Yenileyerek koruma -a) Mevcut dokuda ayıklama yapmak,
b) Kalan binaların yenilenmesi ve modernleştirilmesi,
- 3- Koruyarak yeni tutma- yapıların devamlı bakımını yapmak. (121).

İlke olarak koruma kavramına ve olgusuna temellendirilmiş bir "Eski Kent" mekan düzenlemesi doğal olarak, yapısından gelen zorlamalarla değişik ölçekteki müdahale biçimlerini kapsayacaktır. (122).

4.3.5.1. SİT KORUMA ALANLARI

Doğa ya da kişi tarafından yaratılan bütünlüğü ve artistik, estetik, tarihsel, etnografik, bilimsel, edebi ya da efsanevi önemi nedeniyle korunması ve değerlendirilmesi gereken

bütünler olarak tanımlanan "SİT" sahip oldukları özelliğe göre planlandırılabilir.

Doğal Değeri Olan Alanlar:

- o Küçük yaygınlıkta doğal değerler: Kayalar, şelaleler, mağaralar, uçurumlar,
- o Sınırlı doğal görünüm: Göller, dağlar, ovalar, körfezler.
- o Yaygın doğal görünüm : Doğal park özelliği gösteren dağ, ova, vadi ve kıyı görünümüleri,
- o Tarihsel alanlar: Tarihsel, edebi ya da efsanevi olayları hatırlatan alanlar (Malazgirt, Çanakkale gibi)

Bilimsel Alanlar:

- o Jeolojik oluşumlar, yanardağlar gibi,
- o Paleontolojik kalıntılar,
- o Sarkıt-dikit oluşumlar,
- o Arkeolojik kalıntı ve kazı alanı,
- o Etnoğrafik değeri olan alanlar,
- o Özel bitki ve hayvan türlerini içeren alanlar.

Kentsel Alan: Tarihsel, arkeolojik veya artistik nitelikleriyle bir mimari beraberlikte ve bütünlükte olan yapı gruplarının oluşturduğu kentsel alan.

- o Kent kasabalarının tarihsel çekirdekleri,
- o Anıt grupları,
- o Tepe ve yamaçlara kurulu kent ve köyler,
- o Anıtsal alanlar,
- o Bir mimari kompozisyonun odak noktasını oluşturan yapılara yönelen vistalar, görüntüler,
- o Tarihsel açıdan önemli bir bağlayıcı doku ile çevrili anıtlar,
- o Anıtlara yaklaşım vistaları,
- o Anıt değeri ya da ilginç görünümü olmadığı halde tutarlı ve homojen bir bütünlük oluşturan gruplar,
- o Anıtlara yaklaşımı sağlayan uyumlu doku,

- o Katedral, kilise, cami, medrese avluları,
- o Kıyıları boyunca eski ev veya tarihsel yapı grupları bulunan nehir ve kanallar,
- o Sularla korunmuş yerleşmeler,
- o Eski bir kentin veya kasabanın silueti,
- o Düzenlenmiş parklar ve bahçeler.

Karmaşık Sitler: Doğanın ve insanın birlikte oluşturduğu alanlar:

- o Yer yer pistoresk yerleşmelerin dağıldığı geniş doğal alanlar,
- o Kentlerin ve köylerin doğal çevreleri,
- o Yerleşik alan bulunan alanlar,

Korunacak taşınmaz kültürel varlıklar, anıtlar ve sitler sahip oldukları değerini önemine göre gruplandırılabilirler.

Anıtlar:

1. derecede Korunacak Anıt: Bütünleşmiş korumayı gerektiren esaslar,
2. Derecede Korunacak Anıt: Sürekli değişimler sonucunda özelliğini yitirmiş, uzman yetkililerce korunmayı gerektiren bazı parçaları dışında değişimine izin verilen yapılar,
3. Derecede Korunacak Anıt: Yerlerine, gereğinde çevrenin havasını, niteliğini bozmayan yeni yapıtların inşa edilebileceği yapılar.

Kentsel Sitler:

1. Derecede Kentsel Sit: Eski mimariye tam bir saygı gerektiren sitler,
2. Derecede Kentsel Sit: Yükseklik, hacim, malzeme kısıtlamaları ile eski ve yeni arasında bütünlük sağlamayı öngören sitler,

3. Derecede Kentsel Sit: Yeni gelişme ile eski kentin uyumlu gelişmesinin sağlanacağı sitler. (123)

4.3.5.1.1. KORUNACAK TESCİLLİ YAPI VE ALANLAR

Bu tür korumada amaç, kültürel değeri özgün niteliğinde tutmaktır. Bu yolla korumada ilk işlem kültürel varlığın çevresini denetim altına alarak bozulma ve hasar etkenlerini, yangını, hırsızlığı, kaçakçılığı önlemek, nem, ısı, ışık, hava kirlenmesi, trafik titreşimi gibi fiziksel çevre koşullarını düzenlemektir. Özgün koruma,

- o Yapıdaki toz, kir, pislik birikintilerinin temizlenmesi,
 - o Yapının bozulmuş sıvalarının boya ve badanalarının cephe elemanlarının yenilenmesi, yüzeysel koşullarının iyileştirilmesi,
 - o Yapının tüm elemanlarında sınırlı onarımların yapılması yoluyla bozulmasının önlenmesi, bakımının sağlanması,
 - o Yapı çevrelerinin, yolların, avluların, kaldırımların temizlenmesi ve düzeltilmesi,
 - o Yapı çevrelerinin yeşillendirilmesi,
 - o Bütünlüğü bozmayan donatım elemanlarının, mobilyaların eklenmesi yoluyla çevresel niteliğin yükseltilmesi
- eylemlerini içerir. (124)

İmar yasasının 25. maddesinde yapıların, tarihsel ve estetik değer taşıyan eski yapıtlara ve arkeolojik alanlara olan uzaklığı belirlenmiştir. Buna göre Milli Eğitim Bakanlığınca saptanan eski yapıtların, bitişik olmayan yüzlerine 10 m.den az olmamak üzere, bu yapıtın yüksekliğine eşit bir uzaklıkta yapı yapılamaz. Fakat yetkili kurulun (Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun) görüşüde alınarak bu değiştirilebilir. (125)

4.3.5.1.2. RESTORE EDİLEREK AYNE KÖRÜNACAK ALANLAR

Bu tür korumada amaç, özgün niteliğine göre değişiklik, bozulma, eksilme, ekleme-gösteren kültürel varlığın orijinal okunabilirliğini veya anlamını yeniden canlandırmaktır. Özgün tasarıma, malzemelere, arkeolojik delillere ve gerçek belgelere dayanarak yapılan restorasyon işlemi, yukarıda sayılanlara ek olarak;

- o Kültürel varlığın dayanıklılığını ve yapısal bütünlüğünde devamlılığını sağlamak üzere fiziksel yapısında eklentiler yapılması,
- o Kültürel varlığın özgün niteliğini zedeliyen sonradan yapılan bir takım eklentilerin kaldırılması,
- o Kaybolan ve kopan, yıkılan parçaların birleştirilerek bütünlleştirilmesi, eylemlerini içerir. Bu tür korumada ana sorun yeni eklenen elemanlarla esas eleman arasındaki ayırımın ve uyumlu dengenin sağlanmasıdır.(126)

4.3.5.1.3. DIŞI RESTORE EDİLEREK KORUNUP, İŐLEVI DEĞİŞTİRİLECEK YAPILAR

Daha önce tarihsel değerleri ve eşsiz görünümleri nedeniyle "müze parçaları" olarak saklanan yapılara ve alanlara ekonomik işlerlik kazandırmak, toplumu ve işlevleri de dikkate alarak mimari kalıntıyı toplum yaşantısı ile bütünleştirmek, işlevlerini yitirmiş, çağdışı kalmış tarihsel yapılara ve alanlara kendi estetik ve doğal çevrelerine uygun kullanımlar sağlayarak ve çağdaş konfor koşullarına uyarlayarak ekonomik ve sosyal yaşantıya katmak düşüncelerinin benimsenmesinden sonra yaygınlaşan bu koruma türü, özellikle yaşayan kentlerin korunmasında en geçerli yöntemdir.

Çağdaşlaştırarak koruma işlemi,

- o Kültürel varlığın yapısına uygun bir işlevle canlandırılması,

- o İşlevlerin gerektirdiği yapısal ve strüktürel değişimlerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapının izin verilen ölçüler içinde genişletilmesi, yükseltilmesi, eklentiler yapılması, yapı içinde yeni bölümler yapılması, önemli yapılara uygun ortamın sağlanması için çevrelerindeki yapıların yıkılması,
- o Kültürel varlığı çağdaş konfor koşullarına kavuşturmak üzere donatımların ve alt yapısının iyileştirilmesi gibi eylemlerle birlikte birinci ve ikinci grupta sayılan eylemleri de içerir. (127).

4.3.6. BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK KORUNACAK ALANLAR

Kentsel ve onunla bütünleşen çevresel alanlarda, bugünkü nitelikleri ve değerleri yitirilmeden korunması plan kararlarıyla getirilen makilik, fundalık, kayalık, taşlık ve kumsal alanlardır. Bu alanlarda izin verilebilecek kullanmanın nitelik ve ölçüsü, bölünme ve yapılanma koşulları plan hükümleri ile belirlenir. (128).

4.3.6.1. TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK TARIM ALANLARI

Değerli tarım topraklarının korunması, arsa politikası açısından yaşamsal önem taşır. Tarım toprakları yalnız aşınma (erozyon) gibi doğal etmenlerle değil, aynı zamanda kentleşme ve sanayileşme ile de yitip gitmek tehlikesiyle karşılaşır. Aşınmanın önlenmesi için gerekli önlemleri almayı, Anayasa, devlete bir ödev olarak vermiştir. (129).

Mimarlar Odasının bir yayınında, 1965-1985 yılları arasında alçak gönüllü bir kestirimle, yılda ortalama olarak 10 bin hektarlık bir tarım alanının kentsel alanlara dönüşeceği hesaplanmıştır. Bunların büyük bir bölümü, tarımsal değeri fazla olan, I. ve II. sınıf toprakları kapsamaktadır. Her ne kadar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, yerleşme izinlerini verirken, bir süredenberi sanayi kuruluşlarının I. ve II., III. ve IV. sınıf tarım topraklarına yerleşmelerine karşı çıkmakta ise de, bugüne değin karşılaşılan olup bittiler, sözü geçen tarım topraklarına büyük zarar vermiştir. (130)

Değerli tarım topraklarının korunması, yalnız beslenme açısından değil, çevrenin tüm olarak tanınması, korunması ve geliştirilmesi demek olan ekoloji kavramına uygun olarak ele alınmalıdır.

Yapılacak ilk ve en önemli şey, bir ülkenin bütün toprakları, özellikle şehirlerin yakınındaki planlı amaçlar için kullanılacak topraklar hakkında bilimsel yol ve yöntemlere başvurarak bilgi edinmektir. Bu amaçla topraklar tarımsal üretim değerlerine göre sınıflandırılır. Bundan sonra tarımsal değeri düşük olan toprakları, şehir plancılığında kullanma olanağı aramağa sıra gelir. (131).

4.3.7. YAPI YASAĞI GETİRİLEN ALANLAR

Özel konumlarında ve yerleşme fiziksel planlarında bina yapılamıyacağı belirtilen yerlerdir(132).Kentlerin düzenli ve planlı bir biçimde gelişmesi, kentin kimi kesimlerinde geçici ya da sürekli olarak yapı yapmanın yasaklanmasını gerektirebilir. Yapı yasağı iyelik hakkına konmuş sınırlamalardan biridir.Ancaz bu sınırlamada da, toplum yararı bulunduğu varsayılır. Yapı yasağı, ya imar planı bulunmayan yerlerde plan yapılıncaya değin ya da imar planlarının uygulanması amacıyla kullanılır. Birincisine "geçici yapı yasağı", ikincisine ise "mutlak yapı yasağı" adı verilebilir.

1. Geçici Yapı Yasağı:

Afetler yasası doğal yıkım bölgesi olarak belirlenen köy ve kasabalarda, yapı yapmayı yasaklamış bulunmaktadır (Md. 14). Yasanın 15. maddesine göre bu yörelerde hasara uğrayan köy ve kasabanın imar planı yoksa ya da planın tümünün değiştirilmesi gerekiyorsa, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı plan yapılıncaya değin, yapı yapmaya izin verebilir. İmar planlarının bir bölümünün değiştirilmesi gerektiği taktirde, yasa, bu değışikliğin 5 ay içinde bitirilmesini öngörmüştür. Bu süre içinde yapı yapmaya izin verilmeyeceği açıktır. Bakanlık planda değışiklik yapmaya gerek görmüyorsa, yapı izninin verilmesi gerekir. Sakıncası olmayacaksa, bu bölgelerde, geçici barakalar yapılmasına da izin verilebilir. Bu geçici yapıların, imar planı olan yerlerde, doğal yıkım olayını izleyen 1 yıl içinde, imar planı olmayan ya da değiştirilmesi zorunlu olan yerlerde, planın onaylanmasından sonraki 1 yıl içinde sahiplerince yıktırılması gereklidir. Bu süre Bakanlıkça uzatılabilir.

2. Mutlak Yapı Yasağı

Yerleşme alanının sınırları içindeki yapı yasağının kaynağı İmar Yasasıdır. İmar yasasına göre (md.33) imar planlarında kamu hizmet ve kuruluşları için ayrılmış olan yerlerde yapı-

laşmayı ve eskiden yapılmış yapılarda esaslı değişiklik ve eklemeler yapılmasına izin verilmez. Resmi yapılara ayrılan alanlar ile okul cami ve benzeri hizmetlere ayrılan yerlerde de bu yasak vardır.

Dört yıllık imar izlenceleri içine alınmış bulunan yerler, bu süre içinde, izleneye alınmamış yerler ise sahiplerinin başvurusundan itibaren 5 yıl içinde, kamulaştırılmazsa belediyeler yapı yapmaya izin vermelidir. Bu yerlerde, yalnız yeni yapının yapılması değil, yapılarda değişiklik ve eklemeler de yasaklanmıştır.

İmar yasasında, imar izlencesine alınmamış olan yerlerde, taşınmaz mal sahiplerinin isteği üzerine, 5 yıllık sürenin geçmesini beklemeksizin, geçici yapı yapmaya ilişkin hükümler de vardır. İmar yasasının 11. maddesinde yer alan geçici yapı yapma koşulları şunlardır:

Geçici yapı yapmaya izin verilen yerler, yerleşme alanı içinde imar yönetmeliğine uygun yapı yapmaya elverişli olmalıdır. Belediye Encümeni izni ancak 10 yıl için verebilir, gerekli görürse uzatabilir.

Yapı yasağı kentin gelişmeye ayrılmış alanlarında da kullanılabilir. Gelişme alanlarında "Geçici ve görelî bir yapı yasağı" söz konusudur. İmar Yasasının 35. maddesine göre, bu yerlerde yapı izni verilebilmesi, toprağın yer bölümlenmesinin yapılmış olmasına, yer bölümlenmenin yapılması da, yolunun ve kanalizasyonunun tamamlanmış olması koşuluna bağlı kılınmıştır.

Yerleşme alanı, yapı yapmaya izin verilen alan olduğuna göre, bu alanın dışında yapı yapılmasının yasak olması doğaldır. Yerleşme alanı dışındaki yapı yasağını İmar Yasasının 49. maddesi düzenlemiştir. Ama bu yapı yasağının uygulanmadığı durumlarda vardır. Örneğin, bu gibi yerlerde, tarım, eğlence yerleri sayfiye yerleri, turizm gibi özel amaçlı işlerle ilgili yapı ve tesislerin yapılmasına izin verilebilmesini yasa öngörmüştür.

1983 yılında çıkarılan yasanın 9. maddesine göre, korunması gerekli taşınmaz kültür ve doğa varlıklarında, "hertürlü inşai ve fiziki müdahalede bulunmak, bunları yeniden kullanıma açmak veya kullanımlarını değiştirmek yasaktır". İnşai ve fiziki müdahalenin kapsamına, onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma v.b. girmektedir. 16.maddede de, korunması gerekli kültür ve doğa varlıkları ile bunların korunma alanlarında "ruhsatsız olarak inşaat yapmak yasaktır".

2873 sayılı Ulusal Parklar Yasasınının 14.maddesinde de bu yasa kapsamına giren yerlerde, kamu yararı yönünden vazgeçilmiş bir zorunluluk bulunmadıkça, hiçbir yapı ve tesis kurulamaz ve işletilemez veya bu alanlarda varolan yerleşim sahaları dışında iskan yapılamaz denilmektedir. Boğaziçinin korunması amacıyla çıkarılan 2960 sayılı Boğaziçi Yasası da "Boğaziçi kıyı ve sahil şeridinde ve öngörünüm bölgesinde konut yapılamaz, tevhit ve ifraz işlemleri yapılmasına izin verilmez" hükmüyle yapı yasağı koymuştur.

Yapı yasaklarının etkili olabilmesi, bunların uygulanabilmesine, uygulayıcı örgüt, araç ve gerecin yeterli olmasına bağlıdır. İzinsiz yapılar yasaklara karşın yapılabilmektedir. Bu yüzden, kamu kuruluşları, plan uygulamasını gerçekleştirmek için, izinsiz oluşan yapı topluluklarını, sonradan kamulaştırarak, plana uygun düzenlemeler yapma yolunu seçer(133).

4.3.7.1. JEOLJİK SAKINCASI NEDENİYLE YASAKLAMA ALANLARI

Kent planları hazırlanırken, özellikle yersarsıntısı bölgelerinde olası olaylardan en az zarar görececek bir yerleşme yapısının gerçekleştirilmesi gözönünde bulundurulur. Bundan, hem yerleşim yerinin üzerinde yerleşeceği toprağın jeolojik niteliklerinin gözönünde bulundurulması, hem kent ve kasabanın gelişme doğrultusunun yerindelikle seçilmesi, hem de alçak ve yüksek yapı düzenleri arasından yapılacak tercihlerde bu etmenin gözönünde bulundurulması gereği anlaşılır. Böylece, doğal yıkımların taşıdığı rizikoyu en aza indirmek olanağı bulunabilir.

4.3.7.2. TAŞKIN ALANLARI

Su ekonomisinden söz ederken ilk akla gelen yararlanmadır. Taşkınlar yararlanmanın tam karşıtı olan sonuçlar doğurmaktadır. "Yurdumuzda yılda düşen yağışların ortalama değeri yaklaşık olarak 60-500 mm"dir. Bununda yine yaklaşık 330-400 mm'si buharlaşarak uçup gitmekte ve geriye kalan 170-200'ü satıh suları olarak görülmekte ve eğime bağılı olarak çeşitli yönlerle akıp gitmektedir. (134).

Akıp giden, ya da yer yer altına sızan suların, enerji üretimi, sulama, kentsel gereksinmeler v.b. alanlarda değerlendirilmesi, tarımın gelişmesi, beslenme, sanayileşme, kentleşme... bakımından önemli bir sorundur. Taşkınlar faydalanmayı sınırlamakla kalmıyor, yer yer, zaman zaman birçok alanlarda giderilmesi, önlenmesi pahalıya mal olan zararlar da yaratıyor. Toprak erozyonu bunların başında yer almaktadır.

Binlerce gecekondü tepelerden vadilere, dere kenarları kadar yayılmakta; mecrâ ve yamaçların tahribiyle taşkınların şiddetli ve zararları arttırılmaktadır. (135).

Taşkın alanlarının belirlenip gereken önlemlerin alınması, planlamada bu alanların ağaçlandırılması öngörülüp yerleşimde dikkat edilmelidir.

4.3.7.3. SU KAYNAKLARINI KORUMA KUŞAĞI

2560 sayılı İSKİ yönetmeliğinin; içme ve kullanma suyu temin edilen veya edilecek olan yüzeysel su kaynaklarının, evsel ve endüstriyel atıklar ile kirlenmesini önlemek için bu kaynaklar etrafında; mutlak, kısa, orta ve uzun mesafeli koruma alanları teşkil ederek, buralarda alınacak tedbirler ile toplum sağlığının korunması amacına hizmet eder.

Milli Savunma Bakanlığınâ tahsisli alanlar ile Genel Kurmay Başkanlığınâ kullanımına ihtiyaç duyacağı alanlar bu yönetmelik kapsamı dışındadır.

İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynakları, içme ve kullanma suyu temin edilmek üzere kullanılan veya kullanılması amaçlanan her türlü yapay ve doğal göllerle bunları besleyen sulardır. (136).

Hamsu Standart Parametreleri cetveline göre kirlenmeye neden olacak atık verilemez. Bu alanlarda bulunan, Devlete, Belediye ve Kamuya ait alanlar gerçek ve tüzel kişilere satılamaz veya devredilemez.

4.3.7.3.1. MUTLAK KORUMA ALANLARI

İçme ve kullanma suyu temin edilen veya edilecek baraj göl ve göletler etrafında, en yüksek su seviyesinde, su ile karanın oluşturduğu çizgiden itibaren yatay olarak 300 m. genişlikteki kara parçasıdır. (137).

Mutlak koruma alanı, içme ve kullanma yüzeysel su kaynakları içinde suların kirlenmesine sebep olacak faaliyetler yapılamaz. Bu alanda ağaçlandırma yapılır, gerekli görülen yerler çitle çevrilir, çöp, moloz, çamur gibi atıkların dökülmesine izin verilmez.

Kazı yapmak, maden ocağı açmak ve işletmek, sıvı ile katı yakıt depoları tesisi yapmak yasaktır. Turistik tesis, iskan, konut, endüstri, depolama ve benzeri kullanımlar amacıyla hiçbir türlü yapı yapılmasına izin verilmez.

Hayvancılık ve tarım hiçbir şekilde yapılamaz. Bu alanda kalan yerler kamulaştırılınca kadar mevcut tarım faaliyetlerine sulu ziraat olmaksızın, suni gübre ve ilaçlama kullanılmaksızın geçici olarak izin verilebilir. (138).

4.3.7.3.2. KISA MESAFELİ KORUMA ALANLARI

Mutlak koruma alanı sınırlarından itibaren, yatay olarak 700m. genişlikteki kara parçasıdır (139). Bu alanda turistik tesis, iskan,

konut, endüstri, depolama v.b. kullanımlar amacıyla hiçbir türlü yapı yapılmasına izin verilmez. Dinlenme ve piknik amacıyla kullanılmaya dönük ve günübirlik turizm ihtiyacına cevap verecek, sökülüp takılabilir elemanlardan oluşan geçici yapı niteliğindeki (kırkahvesi, büfe gibi) kapalı alanı 100 m²'yi geçmeyen bir katlı yapılar yapılabilir.

Hayvancılık ve tarım yapılamaz. Bu alandaki yerler kamulaştırılınca kadar mevcut tarım faaliyetlerine sulu ziraat olmaksızın, suni gübre ve ilaçlama kullanılmaksızın geçici olarak izin verilebilir. Çöp, moloz, çamur gibi atıklar dökülemez.

Kazı yapmak, maden ocağı açmak ve işletmek, tabi gübreleri açıkta depolamak ve sıvı ile katı yakıt depolar tesisi yapılması yasaktır.(140).

4.3.7.3.3. ORTA MESAFELİ KORUMA ALANLARI

Kısa mesafeli koruma alanı üst sınırından itibaren 1 km. genişliğindeki karasal alandır(141). Bu alan içinde endüstri ve toplu konut kullanımlar amacıyla yapılamaz.

Kırsal nüfusun ihtiyacına cevap verecek toplu olmamak kaydıyla bireysel konutlar, otel, motel gibi turizm tesisleri, gazino, lokanta gibi günübirlik tesisler, kimyesi, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve yakıcı maddelerin dışındaki maddelerin depolanabileceği kapalı depolama tesislerine izin verilebilir.

Sulu tarım yapılmaksızın kalıcı ve zehirli tarım ilacı kullanmamak şartıyla tarım ilaçları ve suni gübre kullanılarak tarım faaliyetleri yapılabilir.

Aile işletmesi büyüklüğündeki hayvancılık faaliyetlerine izin verilir. Tavukçuluk ve besicilik olumlu görüş alınarak yapılabilir.

Çöp, moloz, çamur gibi atıklar bu koruma alanı içinde dökülemez. Kazı yapılamaz, maden ocağı açılıp, işletilemez, tabii gübreler açıkta depolanamaz, sıvı ile katı yakıt depoları tesis yapılamaz. (142).

4.3.7.3.4. UZUN MESAFELİ KORUMA ALANLARI

Orta mesafeli koruma alanının üst sınırından başlamak üzere su toplama havzasının nihayetine kadar uzanan tüm yatay karasal alandır. (143).

4.3.7.4. KARAYOLLARI - YOLKENAR KORUMA KUŞAĞI

Belediye sınırları dışındaki karayolları için verilen uzaklık 50 m. olduğu halde, belediye sınırları içindeki yollar kenarında yapılacak yapılar için bir uzaklık öngörülmemiştir. Belediye sınırları dışındaki koruma kuşağında yapılacak akaryakıt, servis, dolum ve muayene istasyonları, halka açık yerler, park yerleri, garaj, terminal, fabrika, işhanı, pazar yeri, eğlence yerleri, turistik yapı ve kuruluşlar, yapı gereçleri ocak ve harmanları, maden ve petrol tesisleri, araç, bakım, onarım, satım yerleri v.b. trafik güvenliğini etkileyecek her türlü yapı için, karayolunun bakım ve onarımından sorumlu kuruluştan izin alınması zorunluluğu vardır(144).Yapımına izinsiz başlanan yapılar ve bunların işletilmesi ilgililerce durdurulur. İşletmelerine izin verilmez ve yolun yapım ve bakımından sorumlu olan kuruluşça ortadan kaldırılırlar. (145).

4.3.7.5. ASKERİ STRATEJİK ALANLAR VE KORUMA KUŞAĞI

Birinci derece kara askeri yasak bölgeler; çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel ve işaretlerle belirlenen dış sınırların esas yüz, en fazla 400 m. uzağından alınan noktaların birleştirilmesiyle oluşan alanlarda, kara sınır hattı boyunca ve gerekli görülen kıyılarda 30-60 m. derinlikteki sahalarda tesis edilir.

Kara sınır hattı boyunca tesis edilenler dışında, savunma ihtiyacı 400 m.lik azami haddin dışında birkısım kara parçalarını gerektiriyorsa bu yerlerin de içine alınmasına veya arazi şartlarına uyulması, kamu hizmetleri, halkın faydalanması ve geçiş olanaklarının gözönünde bulundurulması gibi durumlarda bu bölgelerin 100 m. olan asgari haddinin daha aşağıya indirilmesine belirtilen ihtiyaca göre Genel Kurmay Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

İkinci derece askeri yasak bölgeleri: birinci derece kara askeri yasak bölgeleri çevresinde veya yurt savunması bakımından gerekli görülen diğer bölgelerde tesis edilir.

Sınırları, birinci derece kara askeri yasak bölgeleri sınırlarından başlayarak 5 km.'ye kadar uzaktan seçilen noktalardan geçirilen hat ile belirtilir. Zorunlu hallerde bu mesafe 10 km.ye kadar uzatılabilir.

Gerekli görülecek diğer bölgelerde tesis edilecek bölgelerin sınırları Bakanlar Kurulu kararında belirtilir.

Birinci derece deniz askeri yasak bölgeleri; birinci derece kara askeri yasak bölgelerinin sahilde bittiği noktadan itibaren deniz yönünde, denizdeki tesislerin çepeçevre her tarafında, en az 100 m. en çok bir deniz mili uzaklıktan geçirilen noktalar birleştirilerek belirlenir. Bu mesafeler Genelkurmay Başkanlığının teklifiyle Bakanlar Kurulu kararıyla kısaltılabilir veya uzatılabilir. Bu bölgeler ilan edilmez, sınırları işaretlenerek denizcilere duyurulup deniz haritalarına işlenir.

İkinci derece askeri yasak bölgeleri; ikinci derece kara askeri yasak bölgelerinin sahilde bittiği noktadan itibaren deniz yönünde, birinci derecede deniz askeri yasak bölgelerinin sınırlarından itibaren deniz üzerinden her yönde, iki deniz miline kadar uzaklıktaki seçilen noktalar birleştirilerek belirlenir.

Birinci derece deniz askeri yasak bölge olabilecek yerlerde birinci derece deniz askeri yasak bölgesi kurulması zorunlu görülmezse, bu bölgelerde ikinci derece deniz askeri yasak bölgesi tesis edilebilir.

Sınırları en az bir, en fazla iki deniz mili olarak belirlenir. Sınırlar Genel Kurmay Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla değiştirilebilir.

Birinci derece hava askeri yasak bölgeleri; birinci derece kara ve deniz askeri yasak bölgeleri üzerinde ve dış sınırlarından itibaren yatay olarak her yönde en az 25 km.lik hava sahasını kapsıyacak şekilde tesis edilir. Bu bölgeler milli hudutlar dışına çıkamaz. Dikey olarak limitsiz yüksekliğe kadar uzanır.

Bu bölgeler ve sınırları Genel Kurmay Başkanlığının tebliğiyle Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.

İkinci derece hava askeri yasak bölgeleri; birinci derece kara veya deniz askeri yasak bölgeleri dışında kalan stratejik önemi haiz askeri veya kamu ve özel kuruluşlara ait tesisler üzerinde ve dış sınırlarından itibaren yatay olarak her yönde en az 25 km.lik, hava sahasını kapsıyacak şekilde tesis edilir. Bu bölgeler milli hudutlar dışına çıkamaz, dikey olarak limitsiz yüksekliğe kadar uzanır.

Bu bölgeler ve sınırları Genel Kurmay Başkanlığı teklifiyle Bakanlar Kurulunca belirlenip yayınlanır.

Kamu veya özel kuruluşlara ait stratejik değeri haiz her türlü yer ve tesislerin çerçevesinde özel güvenlik bölgeleri kurulabilir. Birinci derece kara ve deniz askeri yasak bölgesi olarak ilan edilmeyen Silahlı Kuvvetlere ait kışla, kıta, karrargah, kurum, ordugah, ve tesisler ile sualtı ve su üstü tesislerinin, hertürlü patlayıcı, yanıcı, akaryakıt ve gizlilik dereceli maddelerin korumasına ayrılmış sabit ve seyyar depo

ve cephaneliklerle, bu gibi maddeleri dolduran, boşaltan tesisler ve atış poligonlarının çevresinde; bu yerlerin dış sınırlarından itibaren en fazla 400 m.ye kadar geçen noktaların birleştirilmesiyle belirlenecek askeri güvenlik bölgeleri Genelkurmay Başkanlığınca tesis edilebilir. (146).

4.3.8. AÇIK VE YEŞİL ALANLAR

Açık alan, gerek belirli bir arazi kullanma özelliğine sahip (tarım, orman, fundalık, göl vb.) gerekse belirli işlevlere cevap veren (park, bahçe, meydan, gezinti yeri vb.) kent içindeki veya kent dışındaki inşa edilmemiş boş alanlardır.(147). Boş alanlar, inşa edilmemiş alanlar, yeşil alanları ise, fiziki yönden açık olmıyan fakat işlevleri yönünden açık olan alanlar olarak kavrayabiliriz.

Açık alan, devamlı ve belirlenmiş hiçbir kullanışa ayrılmamış fakat geçici birçok işlevleri (oyun,sergi,pazar yeri, meydan v.b.) yerine getirilebilen inşa edilmemiş boş alanlardır.(148).

Yeşil alan, bitkiyle örtülü alanlardır. Yeşil alanların değişik işlevleri vardır. Göziçi derinliği olmıyan bir fon,bir maske, bir perde olduğu gibi, havanın temizlenmesi, gürültünün hafifletilmesi, tozların tutulması, havanın suya dengelenmesi için de gereklidir (149).Açık alanlar kentin merkezine doğru sayıları azalmakta olan bir eğriyi takip etmekte ve yüzölçümleri küçülmektedir. Dolayısıyla "daha büyük bir nüfusa hitap edecek küçük bir alan, bu nüfusun artan gereksinimlerine cevap verebilmek için daha iyi donatılmalıdır. (150).

Hizmet alanlarına göre dört tür yeşil mekandan sözedebiliriz:

- a) Konut'a hizmet eden yeşil mekan,
- b) Konut alanı'na hizmet eden yeşil mekan,
- c) Kentin bir kesimi'ne hizmet eden yeşil mekan,
- d) Kent'e ya da Bölge'ye hizmet eden yeşil mekan,(151).

Şehir planı düzenlenirken planlamaya esas alınan nüfusun her bir kişisi için bırakılacak yeşil alan 7 m2'den az olmaz.(152).

Genel olarak geçerli sayılan kurallara göre, kent topraklarından en az % 10'unun yeşil alanlara ayrılması gerekmektedir.(153).

4.3.8.1. KENTSEL (AKTİF) YEŞİL ALANLAR

Aktif yeşil alan, park, çocuk bahçesi ve oyun alanları olarak ayrılan sahalardır. Bu bölümde milli parklar, bölge parkı, parklar ve dinlenme alanları, çocuk bahçeleri ve oyun alanları ele alınmıştır. (154).

4.3.8.1.1. MİLLİ PARKLAR

1872 yılında A.B.D.'de doğan ve oradan bütün dünyaya yayılan Milli Park kavramı bir refleks-tepki ve bir düşünceden hareket eder. Bazı doğal anıtların güzelliği önünde bunları oluşturan morfolojik ve jeolojik olguların garipliği veya muhteşem görüntüleri ile içerdikleri bitkisel ve hayvansal türlerin enderliği veya zenginliği, geleceği gören uzmanlarca dünyamızı tahrip eden teknik ve uygarlık tarafından yozlaştırılması istenmiyordu. İşte Milli Parkların özel statüsünün tanımı bu koruma tepkisinden doğmuştur. (155).

Milli Parklar; doğal bir alanı, donatılmış bir toprak parçası haline getiren bir işletme şeklidir. Doğayı tahrip eden etkilerin yayıldığı her yerde milli parklar kurulmuştur.

Milli Parklar, türlerin ve ekosistemlerin korunmasını, kültürel değerleri, turizmi ve doğa sporlarının yapımıyla çevre bölgelere ekonomik canlılık kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu alanları niteliği bozmadan halkın hizmetine açmak ve doğanın meraklı tarihini halka sunmakla amaca erişilmiş olunacaktır.

Milli parkların amaçlarından birisi de eğitim ve halk kültürüdür. Herşey halkın merakını çekmek ve onu tatmin etmek için yapılmalıdır. Milli park çok büyük bir araştırma alanıdır. Bilimsel komisyonlar burada araştırmalara açık entegral rezervler bulacaklardır. (156).

4.3.8.1.2. BÖLGE PARKLARI

Bölge parkları, kent çevresinde doğal ortamın hakim olduğu kır ve ormanlarda tesis edilirler. (157). Bölge Parkları, koruma amacı ağır basmakla birlikte değişik eğlence oyun ve spor alanlarını da içermelidir. (158).

Bu parkların her 1000 kişiye 6 hektarlık açık alan sağlaması öngörülmektedir. Bir bölgesel park için 40 hektarlık bir alana gereksine duyulmaktadır. (159).

4.3.8.1.3. PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI

Kentte yaşayanların yeşil bitki örtüsü ile dinlenme ihtiyaçlarına cevap veren alanlardır. İmar planında park alanlarının içerisinde park için gerekli başka tesisler gösterilmemişse, ancak büfeler, havuzlar, pergoleler, açık çayhane ve genel WC'den başka tesis yapılamaz. Gerekirse açık spor tesisleri yapılır.

Piknik ve eğlence alanlarında inşaat alanı $KAKS=0.05$ ve bina yüksekliği $h=6.50$ m.yi aşamaz. İmar planlarında bu tesisler için gerekli yerler ayrılmamışsa dahi tüm bu tesislere izin verilir (160). Minimum 8 dekar olması gereken mahalle parklarının etki alanı 800 m.yi geçmez. (161).

4.3.8.1.4. ÇOCUK BAHÇELERİ

0.5 yaş grubunun ihtiyaçlarını karşılayacak alanlardır. Bitki örtüsü ile çocukların oyun için gerekli araç gereçlerinden büfe, havuz, pergole ve genel heladan başka tesis yapılamaz. (162).

Çocuk bahçeleri, çocuğu aile çevresinden ayrı bir yerde oynayacağı, yaratma yeteneklerini geliştirebileceği ortamı sağlar. 0-3 yaş grubundaki küçükler için yapılacak çocuk bahçelerinde büyük alanların ayrılması yararsızdır. Çocuk başına 7-10 m²'lik bir alan yeterlidir.

Değişik Yaş Gruplarına Göre Yeşil Alan Gereksinimleri ve Gerektirdiği Donatım

Yaş	Gereksinimler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
0-2 YAŞLAR	<ul style="list-style-type: none"> — Sessizlik — Korunma — Güneşleme — Kum, taş, toprak, tahta, yapraklar, çiçekler, su gibi doğada bulunan ilkel gereçler arasında ayırım yapma 	<ul style="list-style-type: none"> — Annenin çabukca ulaşabileceği gözaltında bulundurulabileceği sessiz alanlar. — Bitkisel perdeleme. — Gerektiğinde sınımlanabilecek kapalı bir yer. — Kum havuzları, nemli kum model masası ağaç kütükleri, su havuzları. — Oturma sıraları, köpeklerin geçmesine engel olacak alçak parmaklık. 	<ul style="list-style-type: none"> — En çok 10 anne ve 10 çocuk için — 30-60 m². — Konut başına 1 m². (% 50 oyun havuzları % 50 gezi yolları ve oturma yerleri). 	— 30 metre dolayında
3-6 YAŞLAR	<ul style="list-style-type: none"> — Değişik öğelerin birbiri ile karşılaştırılması sonucunda düşünme alışkanlığının uyanması. — Beden ve fikir çalışmalarını. — Gözetim ve ko- 	<ul style="list-style-type: none"> — Kum havuzları. — Salıncak, kızak, dönme dolap tahtaravallı. — Üzerinden atlanabilen alçak duvarlar. — İçinde yürünebilen az derin su havuzları. 	— Konut başına 2 m ² .	30 - 70 m. arasında

Tablo - 1

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Uzaklığı Konuta
3 - 6 YAŞLAR	runma altında bulunma. — Ruhsal ve duygusal gelişime uygun bir ortam. — Aşağıdaki nitelikte gereçler ve düzenler bulunmak. • Sağlam fakat tehlikesiz gereçler (genellikle tahtadan). • Çocuğun geniş düşünce gücü ile gerçek yada gerçek dışı kullanışlara olanak vermesi bakımından ilgi çekici oyuncaklar. • Çocuğun adale gelişmesine yardımcı oyuncaklar ve oyun düzenlerine uygun yerler.	— Çeşmeler. — Sivri ucu bulunmayan kayalar (1 m ³ dolayında). — Tahta silâhlar, merdiven. — Düşünelere karşı kum zemin üzerinde, yatay eğimli ya da dik duran ağaç kütükleri. — Toprakta içi boş oyuncaklar. — Değişik büyüklükte bitkisel perdeler, çiçekler. — Alçak kapılar. — Büyükler için oturma yerleri.	— Konut başına 2 m ²	30-70 m. arasında
		<i>Ana Okulunda</i> — Yukarıda sıralanan donatım, — Motorlu ulaşım yolu ile kesilmeyen yaya yolları	Öğrenci başına. • 3 m ² bahçe • 1 m ² açık hava dersliği. • 1 m ² eğitim bahçesi. • 4 m ² dikili alan. (toplam 9 m ²).	150 m.

Tablo - 2.

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
7-11 YAŞLAR	<ul style="list-style-type: none"> — Uğraş alanının genişletilmesi. — Fiziksel ve Düşünme yeteneklerinin genişletilmesi. — Kişisel yapıcı çalışmalar. — Konut ve komşuluk çapında günlük yaşantısının gerektirdiği çalışmalara katılma. 	<p><i>Okul :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Top oyunları için yerler. — Spor alanları — Bitki dikilmiş yerler, küçük ağaçlık ve çimenlikler. — Güneşli ve gölgeli yer. 	<ul style="list-style-type: none"> — Öğrenci başına 2 m² oyun bahçesi 5 m² yeşil alan. 	200 m.
		<p><i>Mahalle Bahçeleri :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Top oynama yerleri. — Paten ve bisiklet düzlükleri. — Bilye, üçtaş, dokuztaş vb. oyun yerleri. — İp atlama yerleri. — Hazır oyuncaklar. — Su, taş, tahta, kum. — Bu gibi yerler % 50 boş bırakılmalı % 50 düzenli oyun alanları olarak (Voleybol, futbol, vb.) düzenlenmelidir. — Spor yapıldığı gözönüne alınarak temiz 	<ul style="list-style-type: none"> Konut başına 4 m² + yeşil çevre 	100-150 m.

Tablo 3

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
7 - 19 YAŞLAR		<p>havaya önem verilmelidir.</p> <p>— Derinliği az su havuzları.</p> <p>— Göze güzel görünen bitkisel ortam.</p> <p>— Bölge parkı ve bir sonraki yaş kümesi için Robenson oyunu diye adlandırılan şövalyelik, askerlik, masal kahramanı olma gibi oyunlarına sık sık katılmayı kolaylaştırıcı bağlantı alanları ya da yollar.</p>		Bu gibi yerlerle aradaki uzaklık en çok 350 m.
12 - 15 YAŞLAR	<p>— Morfo fizyolojik değişmelerin sonucunda çıkan gereksinmeler.</p> <p>. Bağımsızlık eğilimi.</p> <p>. Davranışlardaki günlük değişmeler.</p> <p>(Aşırı canlılık, okulda takım spor çalışmalarına katılma ve</p>	<p>— Toplantı salonları, (yeterince çıkışı sağlamalıdır).</p> <p>— Bir önceki yaş kümesinin (7-11 yaş) oyunlarına sık sık katılmayı kolaylaştırıcı düzen özellikle : başarı kazanma çabası, bütün bu hare-</p>	Konut başına 14 m ² . (yeşillendirilmiş alanlarla birarada).	Ençok 350 m.

Tablo - 4.

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
12 - 15 YAŞLAR	<p>ketlilikten sessizliğe dönme - yalnız geziler, hayal kurma, ufak marangozluk çalışmaları kitap okuma, müzik dinleme gibi).</p> <p>. Kişisel ya da takım çalışmalarında üstünlük gösterme eğilimi.</p> <p>. Geçici ve modayı amaçlayan ekipman ile sürekli olarak kullanılan arasında ayırım yapma.</p>	<p>. Macera gereksinmesinin gideildiği alanlardaki oyunlara</p> <p>. Bir çalıştırıcının denetimindeki Robenson oyunlarına (toprak engebelerinin, yığın durumundaki yapı gereçlerinin bulunduğu ve sokak oyunlarına elverişli sağlam zeminli yerlerde).</p> <p>— Dış görüşü kesen ve oyun alanlarını çevreleyen perdeleyici bitkiler.</p> <p>— Boş oyun düzlükleri.</p> <p>(Buralar çimlendirilebilir. Ancak çimlerin dayanabilmesi için yüzölçümleri en az 1 hektar olmalı.</p> <p>— Değişik sosyoprofesyonel ortamlardan doğan ve değişik davranışları olan çocuk grupları.</p>	Konut başına 14 m ² (yeşil alanlarla birarada).	Gözden uzak ve en çok 350 m.

Tablo - 5.

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
16 - 20 YAŞLAR	<ul style="list-style-type: none"> — Daha geniş bağımsızlık anlayışının gerektirdiği gereksinme. — Aile çerçevesi dışında yetişkinlerle tartışma ve onlar gibi davranabilme olanağının aranması. — Atölyeler, okullar, toplum ulaşım araçları gibi, kirli havalı yerlerde geçen zamanın kötü etkilerini gidermek için açık hava. 	<ul style="list-style-type: none"> — Konutla okul ya da işyeri arasında göze hoş görünen dinlendirici yeşil yaya yollar. — Tatil günlerinde yetişkinleri taklit edebilmelerine yardımcı yerler. • Yüzme havuzları, spor merkezleri alış-veriş yerleri gibi ilgi çekici yerler. 		Kent dışında ya da yakın çevrede.
21 - 60 YAŞLAR	<ul style="list-style-type: none"> — Dinlenme gereksinmesi. • Rahatlık arama, sessizlik, yalnız geziler, açık hava kahveleri. • Kültürel eğlenceler (konserler müze açık hava tiyatrosu, ağaç ve çiçek sergi bahçesi botonik bahçe, 	<ul style="list-style-type: none"> — Değişik sosyo profesyonel dilimlerdeki aile ve kişilere göre düzenlenecek : • Yapı adaları içindeki bahçeler (okumak, başkası ile buluşmak için yer yer bankolar konulmalıdır). • Çiçekli odalar, parklar, (ilgi 		En çok 1 km.

Tablo - 6

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
YETİŞKİNLER 21 - 60 YAŞLAR	<p>hayvanat bahçesi gibi).</p> <p>— Eylem Gerek sinmesi. (çeşitli spor ve oyunlar).</p> <p>— Toplumsal. (Başka sosyal yaşantı grupları ile toplanma, bir araya gelme ve kent yaşantısına katılma).</p>	<p>çekici manzara- ralara açılan, çeşme, heykel, su yüzeyleri- nin yanından geçen dinlendi- rici gezi yolları, folklor ve yöresel bay- ramlar için gös- teri yerleri, dostların bira- raya gelebilme- lerine uygun toplantı yerle- ri, değişik uğ- raşlar için de- ğişik oyunlara olanak sağla- yan araç ve ge- reçle donatıl- mış genç ve orta yaşlılar için oyun yer- leri, üstü örtü- lü oyun yerleri, tebeşirle resim yapılabilecek duvarlar, zemi- ni betonlanmış podyumlar, do- laşma ve gezi yerlerinde din- lenme banko- ları, yeşillik i- çinde açık ha- va tiyatrosu,</p>		En çok 1 km.

Tablo - 7.

Yaş	Gereksinmeler	Donatım ve Nitelikleri	Gerekli Alan	Konuta Uzaklığı
		<p>top oyunlarına, atletizm ve yüzme sporlarına elverişli araç ve gereçle donatılmış spor alanları, hipodrom, binicilik yapılabilecek düzlükler vb.</p> <p>Konut bahçeleri (ekilebilecek yerler, özen gösterilmiş süs çitleri çiçekli bordürler, kum ya da çakıl kaplanmış gezi yolları, çocuklar için oyun yerleri, su yüzeyleri ya da kanallar).</p>		En çok 1 km.
YASLILAR (60 ve daha yukarı yaşlar)	<p>— Başkaları ile konuşma ve ilgi çekici olaylara tanık olma gereksinmesi (Sokağı görme ve çocuklarla bir arada bulunmak).</p> <p>— Yeşil alanlarda dinlenme</p>	<p>— Genellikle çocuk bahçeleri çevrelerinde gezinti, yolların kenarlarında ya da dolaşma alanlarının uygun yerlerinde yaşlılara ayrılan gölgelik ve güneşli oturma yerleri.</p> <p>— Yaşlılar için düzenlenen hu-</p>		

Kaynak : L. SOULIER, *Espaces Verts et Urbanism*, s. 54-6.

Tablo - 8.

4-7 yaş arasındaki çocuklar için çocuk bahçeleri bir anaokulu bünyesinde veya bir mahalle parkı içerisinde yer alabilir. Çocuk başına 10-15 m²'lik alan yeterlidir. (163).

Çocuk bahçeleri, en uzaktaki konuta 100-400 m. yakınlıkta 250-500, mak. 1000 m² arasındaki alanlarda kurulmalıdır. (164).

4.3.8.1.5. OYUN ALANLARI

Spor ve oyun ihtiyaçlarını karşılayan alanlardır. Bu alanlarda kent ölçekleri hiyerarşisine göre gerekli spor ve oyun alanları bulunur. Bunlar futbol, basketbol, voleybol, tenis, yüzme, atletizm, buz pateni v.b. gibi spor faaliyetlerini içeren açık ve kapalı tesis alanlarıdır. (165).

Oyun alanları, en uzak konuta 800 m. yakınlıkta bulunmalıdır. H.M.L. Lewis'e göre ortalama olarak çocuk başına 6.75 m² oyun alanı gereklidir. Oyun alanlarının oturma alanlarının merkez kesiminde, endüstriyel ve boş alanlardan uzakta okul bahçelerine komşu alanlarda, trafikten yoksun yerlerde kurulması gerekmektedir. Bu alanlar semt ve şehir parkları içinde de kurulabilmektedir. (166).

4.3.8.2. DİĞER YEŞİL ALANLAR

4.3.8.2.1. ORMAN ALANLARI

1937 yılında çıkarılan 3116 sayılı yasaya göre (herhangibir orman ürünü veren her yer orman) sayılıyordu. Buna göre bütün çalılıklar ve fundalıklar sıklık derecesi ne olursa olsun orman sayılıyordu.

Daha sonra çıkarılan yasalarla orman tanımı devamlı daraltılmıştır ve yapılan tanımların hiçbiri kesin bir anlam belirtmemektedir.

Ormanlar kullanımına göre; Koru ve Baltalık olmak üzere 2 kısma ayrılmaktadır. Koru ormanlarından kerestelik tomruk

ve sanayi odunu, Baltalık ormanlardan da yakacak odunu alınmaktadır. Kuru ormanı da, Baltalık da, kaliteli ve kalitesiz olmak üzere iki kısma ayrılır. (167).

1744 sayılı yasanın 2. maddesi ormanların hudutlarının saptanmasına ve kadastrosunun tamamlanmasına kadar, bir yerin orman sayılıp sayılmayacağını saptama yetkisini, Orman Bakanlığından almıştır. Bakanlıktan sadece "gerekçeli mütalâa" sorularak, çekişmeli yerin orman olup olmadığına karar verme yetkisi "gerekçeli mütalâa" ile bağlı olmayan mahkemelere bırakılmıştır. Mahkeme keşif yapacak, bilirkişi dinleyecek ve bir yerin orman sayılıp sayılmadığına karar verecektir.

Devlet ormanları, kanuna göre devletçe yönetilir ve işletilir. Devlet ormanlarının mülkiyeti, yönetimi ve işletilmesi özel kişilere devrolunamaz. Bu ormanlar, zaman aşınımıyla mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme izin verilemez hükmü yer almaktadır. (168).

Yasadaki tanımına göre doğal olarak yetişen veya emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları, yerleri ile birlikte orman sayılır.

Ancak;

- o Sazlıklar,
- o Steplerle örtülü yerler,
- o Her çeşit dikenlikler,
- o Parklar,
- o Şehir mezarlıklarıyla, kasaba ve köylerin sınırları içerisindeki mezarlıklarda, ağaç ve ağaççıklarla örtülü yerler,
- o Sahipli arazide bulunan ve çevresindeki ormanlarda doğal olarak yetişmeyen ağaç ve ağaççık türlerinin bulunduğu yerler,
- o Sahipli tarım arazi olarak kullanılan ve dağınık, yer yer küme ve sıra halinde bulunan her türlü ağaç ve ağaççıklarla örtülü yerler,

- o Devlet ormanlarına bitişik olmayan, yüzölçümü 3 ha'dan fazla olmayan sahipli arazideki her türlü ağaç ve ağaçcıklar,
 - o Sahipli arazide ve çevrenin özelliklerine göre yetişmiş veya yetiştirilecek olan fıstık çamlıkları ve palamut meşelikleri dahil olmak üzere her türlü meyvalı ağaç ve ağaçcıklar,
 - o Sahipli arazideki aşılı ve aşısız zeytinliklerle özel kanunda belirtilen yabancı veya aşılansız fıstıklık, sakızlık ve harnupluklar,
 - o Funda veya makilerle örtülü orman ve toprak koruyucu karakter taşımayan yerler,
- orman sayılmaz. (169).

4.3.8.2.2. AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR

Taşkın, heyelan, kaya düşmesi gibi afet alanlarındaki sıhhi ve feolojik mahzurları bulunan alanlar, tehlike arz etmeleri nedeniyle, imar planlarında "Ağaçlandırılacak Alan" olarak gösterilmektedir. Bu tanım yeni yönetmeliğe eklenerek hükümlülük kazandırılmıştır. (170).

4.3.8.2.3. MAKİLİK - ÇALILIK ALANLAR

Ağaç ve ağaçcık isimleri, ilden ile değiştiği gibi, Ormancılıkla ilgili terimlerin anlamları da değişmektedir. Maki ve Fundalık sözlerinin anlamı, ormancılık eğitimi görmemiş kişilere bırakılırsa çok farklı kararlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin genç çam fidanları, maki, funda veya çalı sayılabilir. Kargaşayı önlemek amacıyla, Ormancılık, Tarım ve Batonik eğitimi yapılan kurumlarda, bütün bitkilerin latince isimleri kullanılmaktadır.

Örneğin, "Erica ve caluna cinsleri maki sayılmaktadır, diğer bitkiler sayılmamaktadır" (171).

Maki; fakir topraklar üzerinde bulunan kserofil bünyeli sürekli yeşil, sert ve çoğu zaman dikenli yapraklı ve boyları 3 m'yi geçmeyen ağaçcıkların oluşturduğu bir bitki formasyondur ve deniz seviyesinden 400-500 m. ye çıkar. (172).

4.3.8.2.4. MEZARLIKLAR

Kasvetli, etrafı duvarlarla çevrili, genellikle mimari değeri tartışma konusu olabilen mezar ve yapıtlardan oluşan geleneksel mezarlıklarımız kent peyzajını çirkinleştirmektedir. Bu nedenle şehircilik çalışmaları içinde mezarlıkların titizlikle ele alınması gereklidir. Mezarlıkları, yalnız ölülerin toprağa gömüldüğü bir yer olarak kabul etmiyerek, halka açık ve daha geniş bir yeşil alan içine alınmış yerler olarak düşünölmelidir. Mezarlıkları planlarken dikkat edilecek en büyük özelliklerden birisi mezarlığın bir park özelliğı kazanmasıdır.

Arsa seçiminde, stadyum, hipodrom, havaalanı, fabrika gibi güröltölü alanlara yakın olmamasına, toprağının geçirgen ve kumlu olmasına dikkat etmelidir.

Mezarlıklarla ilgili çeşitli standartlar belirlenmiştir. Bunlardan Auzelle "Dernieres Demeures" adlı eserinde bir kentin mezarlıklar gereksinimini şöyle formöle etmiştir.

$$S = \frac{N \times R}{A} \times 2m^2 \times K$$

S : Mezarlık için gerekli alan,

N : Düşünölen nüfus,

R : Ölünlün yer değıştirme zamanı,

A : Ortalama ölüm yaşı,

K : Katsayı (2 veya 3 alınabilir) yeşil alan-ulaşım için gereken öneme göre. (173).

4.3.9. KENTSEL SOSYAL ALTYAPI ALANLARI

Sağlıklı bir çevre oluşturmak amacıyla yapılması gereken eğitim sağlık, dini, kültürel ve idari yapılar ile park, çocuk bahçeleri gibi yeşil alanlara verilen addır. (174).

Yalnızca nüfus büyüklüğü kriteri ile şehirler ayırımı yapılırsa:

- o Küçük yerleşme merkezleri- (Nüfusları bazı yazarlara göre 10.000 kişiye kadar olan yerler, fakat genellikle limitleri olmayan ve erişilebilirlik faktörüne bağlı yerler)
- o Küçük şehir merkezleri (20.000 kişiye kadar nüfuslu yerler)
- o Orta büyüklükte şehirler (Nüfusları 20.000-100.000 olan yerler)
- o Büyük şehir merkezleri (Nüfusları 100.000-500.000 olan yerler)
- o Metropoller (Nüfusları 500.000 den fazla olan yerler)

olarak bir grupta yapmak mümkündür. (175).

Bu grupta göre yerleşim merkezlerindeki donatılar çizelgeler halinde gösterilmiştir.

3194 sayılı imar yasası, imar planı yapılacak beldelerdeki donatı standartlarını saptayıp çizelgeler halinde yayınlanmıştır.

Bu donatı alanlarından bazılarının nitelikleri ve kullanım şekilleri bu bölümde incelenecektir.

4.3.9.1. SAĞLIK TESİSLERİ ALANI

Planlama yapılırken sağlık tesisleri nüfusa göre saptanır ve şehrin gelecekteki durumu da gözönüne alınarak önceden uygun alanlar tahsis edilmelidir.

EK - 1
Kentsel, Sosyal ve Teknik Alt Yapı (x)

Nüfus	0 - 15000	15000-45000	45000-100000	100000 - +
Ana okulu	0.7 m ² /kişi	0.7 m ² /kişi	0.7 m ² /kişi	0.7 m ² /kişi
İlkokul	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi
Ortaokul	1.8 m ² /kişi	1.8 m ² /kişi	1.8 m ² /kişi	1.8 m ² /kişi
Lise	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi
(xx) Aktif yeşil alan	7.0 m ² /kişi	7.0 m ² /kişi	7.0 m ² /kişi	7.0 m ² /kişi
Sağlık servisleri	1.0 m ² /kişi	1.0 m ² /kişi	1.2 m ² /kişi	1.5 m ² /kişi
Sosyal ve kültürel yapılar	0.3 m ² /kişi	0.5 m ² /kişi	0.3 m ² /kişi	3.0 m ² /kişi
İdari yapılar	2.2 m ² /kişi	3.0 m ² /kişi	3.5 m ² /kişi	4.8 m ² /kişi
Ticaret	1.1 m ² /kişi	1.2 m ² /kişi	1.3 m ² /kişi	1.5 m ² /kişi
Teknik alt yapı	0.1 m ² /kişi	0.2 m ² /kişi	1.0 m ² /kişi	2.0 m ² /kişi
(Yol ve Otopark Hariç)				

- (x) Alan hesabında, planlamaya esas olan projeksiyon nüfusu dikkate alınacaktır.
 (xx) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında yapılacak olan planlamalarda aktif yeşil alan miktarı, kişi başına 11 m². alınmak suretiyle belirlenecektir.
 Bu tablodaki diğer kullanışlar ise gerek duyulması halinde kullanılacaktır.

EK - 1a
Eğitim Tesisleri

	Öğrenci adedi	Asgari alan büyüklüğü (m ²)
1. İlkokul	—	3500 - 5000
2. Ortaokul	—	5700 - 8800
3. Lise	—	10000 - 15000
4. Endüstri Meslek Lisesi (x)	—	20000
5. Pratik Sanat Okulu (x)	—	7500
6. Pratik Kız Sanat Okulu	300	2350
7. Pratik Kız Sanat Okulu	350	5600
8. Kız Enstitüsü	—	9700

- (x) Bu okulların atelyeleri için yeterli ilave alan ayrılır.

EK - 1b
Sosyal ve Kültürel Tesisler

Kütüphane	Asgari alan Büyüklüğü (m ²)
1. Küçük ilçe tipi	1250
2. Büyük ilçe tipi	2000
3. İl tipi (300 kişi)	1050
4. İl tipi (400 kişi)	1070
Halk Eğitim Merkezi	
1. Küçük tip halk eğitim merkezi	760
2. Orta tip halk eğitim merkezi	1400
Yurtlar	
200 yatak	2500
Ana okulu - çocuk yuvası	
40 kişilik	5150
60 kişilik	5000

EK - 1c
Sağlık Tesisleri

	Asgari alan Büyüklüğü (m ²)	Azamî Meyil (%)
1. Şehir tipi sağlık ocağı	2300	7
2. Hıfzıssıhha enstitüsü	3200	—
3. Tip sağlık evi	1050	7
4. Köy tipi sağlık ocağı	2240	7
5. D1 tipi sağlık ocağı	2250	7
6. Kamu sağlığı dispanseri	4800	10
7. Tip doğumevi (75 - 125 yatak)	6450	—
8. Tip doğumevi (75 - 125 yatak)	6950	7
9. Devlet hastanesi (50 yatak)	5000	7
10. Devlet hastanesi (100 yatak)	7600	7
11. Travmatoloji hastanesi (100 yatak)	9000	7

EK - 1d
Resmî Tesisler

Hükümet Konağı

İlçelerde yapılacak yeni tip hükümet konakları için en az aşağıda belirtilen büyüklükte alan ayrılacaktır.

- a — 100 x 75 m.
b — 80 x 70 m.
c — 75 x 75 m.

Cezaevleri	Asgari alan büyüklüğü (m ²)	Azamî Meyil (%)
1. 500 kişilik	17000	5
2. 150 kişilik	8200	5
3. K1 tipi cezaevi	1500	5
4. K2 tipi cezaevi	3400	5
5. E tipi cezaevi	14000	5

Donatılar	Küçük Yerleşme Merkezleri İçin Tipik, Gerekli Donatılar	Diğer Arzu Edilen Donatılar
KAMU, YÖNETİM DONATIMLARI	-- Yönetim için gerekli çeşitli kademelerdeki donatılar. (Türkiye'de muhtarlık, bu- cak merkezi)	--
EĞİTİM, KÜLTÜREL VE DİN DONATIMLARI	-- İlkokul -- Kütüphane -- Halk Eğitim Merkezi	-- En az 200 m ² lik toplantı salonu -- Ortaokul -- Dini merkez -- Meslek ve sanat okulları (orta se- viyeli) -- Veteriner -- Doktorlar -- Çeşitli branşlar -- Yüzme havuzu
SPOR VE SAĞLIK DONATIMLARI	-- Çocuk bahçesi -- Spor alanları (ilkokul kom- sulduğunda olabilir) -- Kapalı salon (ilkokul kom- sulduğunda olabilir). -- Dış doktoru -- Doktor -- Eczane Sağlık yurdu veya dispanser	-- Tarım kredi koop. -- Ziraatçılar odası -- TMO teşkilatı --
MESLEK KURULUŞ- LARI, EKONOMİK ORGANİZASYONLAR KREDİ KURUMLARI	-- Halk sandığı veya bir baş- ka banka şubesi -- Postohane	-- Taksi -- TV, Radyo ağı
ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME DONATIMLARI	-- Ulaştırma için gerekli du- rak istasyonları -- Şehirlerarası sefer yapan otobüs, minibüs, jeep vb. araç	--
TİCARİ DONATIMLAR	-- Konaklama tesisleri - lo- kanta, bir otel- benzin is- tasyonu -- Çarşı ve depolama tesisleri -- Sinema -- Kahve vb. -- Motorlu taşıt tamir atölye- leri -- El sanatları işyerleri -- Diğer atölye ve tamirhane- ler: -- Kadın ve erkek berberleri	-- Hayvan, sebze, ta- hlıl pazarları, Pa- nayır -- Seyahat acentası -- Turizm bürosu -- Sergi-panayır kom- -- Avukat -- Mimar veya fen memuru, tekniker
DİĞER HİZMETLER		

Burada söz konusu olan donatıların hepsi temel ihtiyaçları karşıla-
yacak olan temel donatılar niteliğindedir.

Donatılar	Küçük Şehir Merkezleri İçin Tipik Gerekli Donatılar	Arzu Edilen Diğer Donatılar
KAMU YÖNETİM DONATIMLARI	— Yönetim için gerekli kade- medeki donatılar — Bağ-Kur, Sosyal Sigorta gi- bi hastalık sigortaları	— Motorlu araçlar teknik ve fenni muayene istasyonu
EGİTİM, DİN VE KÜLTÜREL DONATIM	— Ortaokul — Ticaret Lisesi orta kısmı veya meslek okulu — En az 200 m ² lik toplantı salonu	— Dini merkez — Lise — Lise seviyesinde meslek okulu
SAĞLIK DONATIMLARI	— En az doktor — En az 3 diş doktoru — Veteriner — Gözlükçü	— Küçük hastahane — Küçük stadyum — Kapalı salon — Gençlik sitesi — Tarım ve Orman Bk. Gerekli Şb.
MESLEK KURULUŞ- LARI, EKONOMİK ORGANİZASYON		
ULAŞTIRMA, HABERLEŞME DONATIMLARI	— Taksi — En az 2 banka Şb. — En az 1 Tas. sandığı veya Halk Bankası Şb.	
TİCARİ DONATIMLAR	— Kahve, Gazino vb.	— Mezbaha — Seyahat acentası — Turizm bürosu — Sergi, panayır ter- tip komitesi
HİZMETLER SEKTÖ- RÜ, DİĞER DALLARI	— Motorlu taşıt araçları satış yerleri — Tamir atölyeleri, yedek par- ça satıcıları — Şoför okulu — Muhasebeciler	— Noter — Avukat — Mimar veya tek- niker

Bu grubun Donatıları, alt gruptaki donatıları tamamlayıcı niteliktedir. Bir başka deyişle bu donatılar onların üzerine oturur.

Tablo - 12.

Donatılar	Orta Büyüklükteki Merkezler İçin Tipik Gerekli Donatılar	Olmaması Arzu Edilen Diğer Donatılar
KAMU YÖNETİM DONATIMLARI	Kaymakamlık veya valilik, Adliye, İlg mahkemeleri, Maliye Şubesi, Bayındırlık Müdürlüğü, Karayolları Şb. Müdürlüğü, DSİ, YSE, TEK Şb. leri, Kadastro Şb. Md., Tarım Bk. Şb. Md., Çalışma Md., Sağlık Md., Hastalık Sigortalar Şb. Md.	
EĞİTİM, DİN VE KÜLTÜREL DONATIMLAR	Lise Kütüphane (nüfus başına en az 1 cilt kitap), Her türlü meslek okulları, Halk eğitim siteleri, Çok maksatlı salon, Eğitim Merkezleri, Sakatlar için okul.	--- Güzel sanatlar ve müzik okulları
SAGLIK DONATIMLARI, SOSYAL DONATIMLAR	En az 3 servisli (iç hastalıkları, Ginekoloji, Chirurgie) hastahane - En az 1.000 kişi için 6 yatak olacak sayıda ihtiyar, öksüz, kimse-sizler yurtları, - En az 4 - 8 branşta doktor, - Stadyum + Kapalı salon (En az 27x45 m), - Yüzme havuzu (En az 21x50 m), - Oyun alanları (spor)	--- Özel hastahalar hastahanesi --- Sanatoryum --- Kur yeri
MESLEK KURULUŞLARI, EKONOMİK ORGANİZASYONLAR		--- Ticaret ve sanayi odası, - Sendikalar, - Ziraat odası, - Mühendisler odası
BANKA VE KREDİ KURULUŞLARI	Bankalar, Kredi Kuruluşları	--- Merkez Bnk. Şb.
ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME DONATIMLARI	--- Seyahat acentası, - Şehirlerarası yola direkt bağlantı	--- Demiryolu bağlantısı
TİCARİ DONATIM	--- Toptan ve perakende ticaret merkezleri	--- Fuar ve sergi teskilatı
HİZMETLER SEKTÖRÜ, DİĞER DAĞLARI	--- Noter, - Mali müşavirlik büroları - Mimarlık ve Mühendislik büroları	

Tablo 13.

Genellikle şehir dışında bulunmaktadır. Çünkü hava daha temiz ve sessiz bir ortam vardır. Arsa daha ucuzdur. Fakat tesisin şehir halkıyla ilişkisi güçleşir ve hastane çevrenin sağlık merkezi olma niteliğini kaybeder. Bunun için şehrin çeşitli yerlerinde sağlık merkezleri, dispanserler, acele müdahaleler için cerrahi istasyonlar açmalıdır.

Seçilen alanda şu özellikler aranır:

- o Toz, toprak, fabrika, liman ve demiryolu dumanlarına maruz olmamalıdır.
- o Bataklık ve sisli alanlarda bulunmamalıdır.
- o Temel zemini sağlam olmalıdır.
- o Bol güneşli ve havadar olmalıdır.
- o Manzarası güzel olup, hasta odalarının manzaraya karşı olması için arsanın açıklığı, manzarası, eğimi güneye doğru olmalıdır.
- o Kanalizasyon tesisatı ve yeterli su bulunmalıdır.
- o Alan, şehir merkezine, çevresine, istasyonlara, ana caddelere, kısa rahat ve düzgün yollarla bağlanmalıdır.
- o Alan yeterli büyüklükte olmalıdır. Hastalar için yeterli bahçe alanı da bırakılmalıdır. Modern hastaneler büyük alanlara gerek göstermemektedir. Yatak başına 100 m² alan yeterli gelmektedir. Avrupa'da 75 m²'ye kadar inildiyse de 200 m² lik bir alan ayırmak doğrudur. Bundan başka hastanenin tevsi ve geleceği için ayrıca yer ayrılmalıdır.

o Genel Hastaneler: İçinde herçeşit hastalığın tedavi edildiği kuruluşlardır. Gereken oran ve adette çeşitli yatakları, tedavi ve teşhis kısımları, polikliniği ile çevresinin sağlık ihtiyacını karşılar.

o Özel Hastaneler, Klinikler: Her hastalık grubu için ayrı uzman hekimler ve onların nezaretinde ayrı personel vardır. Her cins hastalık ayrı bakım ve tedavi şekli gerektirir. İşte bu bakımdan genel bir hastane çeşitli hastalıklar için değişik kısımlara ayrılır. Bunlar aynı bina içinde ayrı is-

tasyonlar halinde düzenlendikleri gibi tamamen müstakil de olabilirler. Hatta yalnız bir cins hastalıkla uğraşan özel hastaneler de vardır. Verem hastanesi, çocuk hastanesi, doğum evi v.s.gibi.

- o Devamlı ve Hafif Hastalık Yurtlar ve Prevantoryumlar,
Depo Hastaneler: Bu hastane ve prevantoryumlarda daha çok bir pansiyon karakteri vardır. Burada bulaşıcı ve fazla ihtimam isteyen bir hastalık olmadığından bakım için fazla personele ihtiyaç yoktur. Hastalar için gıda, istirahat daha önemlidir. Bina; doğayla fazla bağlı olmalı, tam sü-kün ve istirahati sağlamakla beraber toplantı, eğlence, kalabalık, yemek yeme olanaklarını verecek salonlar bulun-durulmalıdır. Bu binalar gerektiğinde hastane yerine kul -lanılmaktadır. Açık yarası bulunmayan ve verem tehlikesine maruz zafiyet geçirenler için bu amaçla yapılmış prevantor-yumlar kullanılır. Bunlar özellikle iklimi elverişli yer-lerde yapılırlar.
- o Rehabilitasyon Hastanesi ve Merkezi: Bir kısım yetenekleri doğuştan hastalık veya kaza nedeniyle eksilmiş veya kaybol-muş insanların yeteneklerini geliştirerek ve kullanmasını öğreterek, kendi kendilerine yetmelerini, iş görmelerini, bir meslek veya sanat edinmelerini, onların morallerini yük-selterek hayata bağlanmalarını sağlayan kuruluşlardır.

Sakatlıklar hareket sistemi (El, kol, bacak, boyun, bel) ile kulak veya gözde olabilir. Genellikle hareket sistemi sakatlıkları için ayrı, körler, sağır ve dilsizler için ayrı rehabilitasyon merkez ve okulları yapılmaktadır. Bu merkezlerde tıbbi değerlendirme ve tedavi daima psikolojik tedavi ve değerlendirme ile birlikte yürütülür. Hastanın gelecekte toplumdaki yaşamasını düzenlemek üzere kuruluş-ta sosyal servisler de yer alır.

- o Askeri Hastaneler : Genel hastanelerden çok farklı değil-dir. Nekahat devirleri için bahçeler açıkta vakit geçirme yerleri, toplantı salonları, gündüz odaları, daha fazla

olmalıdır. Kurulmuş esaslı askeri hastanelerden başka gereğinde kullanılacak seyyar çadırlı barakalı yardımcı askeri hastaneler de mevcuttur.

- o Yardımcı Hastaneler: Bulaşıcı bir hastalık salgınını, bir zelzele, büyük bir yangın, bir harp felaketi karşısında mevcut hastaneler yetmez. Yardımcı olarak baraka ve çadır hastaneler kurulur.
- o Sağlık Merkezleri: Toplumun sağlığını korumak için propaganda yapılır, ders ve konferanslar verilir. Hastalıkların erken ve doğru teşhisini sağlar. Ayakta yapılacak tedaviyi yapar. Yatması gerekenleri hastaneye gönderir. Çevrenin gıda konut, temizlik ve sağlık şartlarını kontrol altında tutar. Sağlık merkezleri sayesinde hastane ihtiyacı azalmakta, hastaneler poliklinik yükünden kurtulmaktadır. Şehirlerde 20-30.000 kişilik bir bölgeye bir sağlık merkezi kurulmalıdır. 800 m. aralıklarla yer almalıdır. Yoğun yerlerde 100.000 kişiye bir sağlık merkezi düşünülebilir. Araçla ulaşım için en fazla 20 km. uzaklık bulunmalıdır.
- o Dispanser, Poliklinik ve Klinikler: Dispanserler yalnız belli bir hastalıkla mücadele için kurulmuş sağlık merkezi tesisleridir. Belli bir hastalık için ayakta tedavi hastalar için, teşhis, tedavi fonksiyonları vardır. Ayrıca hastalığın yayılmasının önlenmesi için ders ve propaganda faaliyetleri yapılır. Poliklinikler özel veya resmi sektör tarafından kurulmuş, ayaktaki hastaların çeşitli hastalıklarının teşhis ve tedavisi için kurulmuştur. Klinikler ise yalnız belli hastalıkların teşhis ve tedavisi için kurulmuşlardır.

Bu tesislerin hepsi hastane ve sağlık merkezlerinin tamamlayıcısı ve yardımcısıdır. Herbiri etrafında belli bir çevrenin sağlık ihtiyacında görev almışlardır.

- o Can Kurtaran (İlk yardım) ve Kaza Cerrahisi İstasyonları: Kazaya uğrayanların tedavilerinin yapılması için şehrin kalabalık merkezlerinde ve ana karayolları üzerinde kurulmaları doğru olur. Bu istasyonların müstakil olmaları sağlık merkezleriyle aynı binada düzenlenebilecekleri gibi şehiriçi hastaneleri içinde de bulunabilirler.
- o Kan İstasyonları: Zamanında verilen kanla birçok yaralı ve hastanın hayatı kurtarılmaktadır. Bunu temin için elde daima stok kan bulundurmamak gerekir. Bu amaçla kan alınması, fenni usullerle saklanması ve hastalara verilmesi için tesisler kurulmaktadır. Bunlar bir hastane veya sağlık merkezi içinde veya müstakil olarak bulunabilirler. (176).

4.3.9.2. YAŞLILAR BAKIMEVİ ALANI

İçinde buldukları iktisadi ve sosyal koşullar, yaşlıların, konut ihtiyaçları bakımından ayrı ve özel bir grup olarak ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Yaşlı nüfus, geliri düşük ve nispeten değişmeyen bir gruptur. Emeklilik geliri sabit bir gelir yanında, yaşlılığın zorunlu kıldığı az hareket, gürültüden uzak bir konutun bunlara sağlanmasını gerektirir. Yaşlılar genellikle eşlerini kaybetmiş, ya da iki kişi yaşamakta olan hane halkı olarak ayrı bir konut talebini temsil ederler.

Türkiye'de sosyal politikalar, yaşlılar için ayrı konut programları hazırlamaya olanak verecek ölçüde gelişmiş değildir. Geleneklerimiz ve sosyal alışkanlıklarımız, yaşlıların yalnız başlarına değil çocuklarıyla birlikte yaşadıklarını göstermektedir. Bu bağlılıkta, şehirleşmeyle birlikte görülen gevşeme, henüz yaşlılar grubunu, konut ihtiyacı yönünden ayrıca ele almayı zorunlu kılan bir duruma gelmiş değildir.(177).

4.3.9.3. SPOR TESİSLERİ ALANI

Spor alanları devamlı spor yapılan yer olarak düşünülmemeli aynı zamanda bir yeşil alan olarak da ele alınmalıdır. Spor alanları sadece sporcuların antreman ve oyunlarına hizmet eden bir yer olmayıp, onların ailelerinin de devam ettiği bir spor merkezi ve dinlenme yeri olarak veya bir okul donatımı ile birlikte düşünülmelidir. (178).

Çeşitli yerleşme birimlerinde olması gereken spor donatımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

KONUT GRUBU o 1400 kişi	Voleybol Basketbol Yüzme havuzu
KOMŞULUK DÜZEYİ o 5000 kişi	Tenis Kapalı spor salonu Açık yüzme havuzu.
MAHALLE DÜZEYİ o 15.000 kişi	Futbol Atletizm Yüzme havuzu (50 m) Spor salonu
KENT DÜZEYİ o 100.000 kişi	Sandalcılık, (Park içindeki bir gölde) Kapalı yüzme havuzu Spor salonu Stad
METROPOL DÜZEYİ o 1.000.000 kişi	Yüzme havuzu (Olimpiyat ölçeği- Olimpiyat stadı) Spor merkezi (Uluslararası standart)

Kaynak: Louis Soulier, s.168.

Tablo - 14.

4.4. KENTSEL TEKNİK ALTYAPI

Teknik altyapı elektrik, havagazı, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve her türlü ulaştırma, haberleşme ve arıtım gibi servislerin temini için yapılan tesisler ile açık ve kapalı otopark kullanışlarına verilen genel isimdir.(179).

Kentsel altyapı türleri iki bölüm olarak sıralanır, kentlerin zorunlu altyapı türleri ve gelişmiş kentlerin ek altyapı türleri.

Kentlerin zorunlu altyapı türleri;

- 1- Yollar,
- 2- Kullanma suyu sağlanması, depolanması ve yapılara ulaşması,
- 3- Elektrik, üretimi ve altyapı donatım şebekeleri,
- 4- Atık su gideri ve yağmur suları toplama donatımları
(Kent kanalizasyonları),
- 5- Çöpler özellikleri, toplanması değerlendirilmesi ve yok edilmesi.

Gelişmiş kentlerin ek yapı türleri.

- 1- Telefon ve altyapısı,
- 2- Elektrik üretimi ve yüksek gerilim altyapısı,
- 3- Havagazı üretimi ve dağıtımı,
- 4- Bir merkezden bölge ve kent ısıtılması ve donatımları.(180)

4.4.1. ULAŞIM

Kent insan için oluşturulur. İnsan da kentte değişik işlevleri olan bölgeler arasında ve içinde hareket halindedir.Bu hareketlilik, insan ve insanın kullandığı eşyanın yerdeğiştirmesi, yani kısaca ulaşım'dır.(181).

Kent makro formunu bir anlamda biçimlendiren,işlerliğini sağlayan araç ulaşım'dır. Bir başka deyişle arazi kullanım kararlarından kaynaklanan seyahat taleplerinin (Mal ve insan

birlikte) fonksiyonlar arası işlerliğini, ucuz, zaman kazandırıcı, akıcı bir şekilde sağlamak göreviyle yükümlü bir araçtır. Kent planlamasında ulaşımın, arazi kullanım kararlarına bağımlı olarak düzenlenmesi gerektiğini savunanlar olduğu gibi, özellikle geleneksel eğilimlerin planlanması gerektiğini savunanlar, ulaşımın arazi kullanım kararlarını belirlemesi gerektiğini, bu nedenle arazinin sunduğu olanaklara göre önce ana ulaşım arterlerinin planlanması, daha sonra ulaşım olanaklarına göre fonksiyonlarını, yani arazi kullanımının belirlenmesi gerektiğini ileri sürmektedirler (182).

Kent planlarında, ulaşım sisteminin öğeleri olan ulaşım ile ilgili yapılar için yeterli toprağın ayrılması gerekir. Yollar için, kentin kapladığı alanın en az % 30'u kadar toprağın ayrılması genellikle kabul edilen ölçüdür. (183).

4.4.1.1. KARAYOLLARI

Ülkemizde Avrupa standartlarına uygun olarak bir şerit için kabul edilen genişlik 3.50 m.dir.

Motorlu taşıt trafiğine açık tek şeritli bir yolun genişliği, 3.50 m. taşıt şeriti, iki yanında da en az birer metre kaldırım genişliği olmak üzere 5.50 m. olur. Refüjlerin genişliği de en az 1 metre olmak üzere değişebilir. Yolların birbirleriyle keşistikleri noktalarda düzenlenen kavşaklarda, trafiğin akışı ile birlikte, araçların güvenliği ve rahat hareketleri de gözönünde bulundurulur. Bu nedenle dönüş yarıçapları 9 m.den aşağı düşürülmemelidir. (184).

4.4.1.1.1. OTOYOLLAR

Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoluna erişme kontrollu karayolu veya otoyol denir. (185).

Erişme kontrollü Otoyollar,

Büyük hacimdeki trafiği, yüksek hız ve güvenle taşımaya uygun yollardır. Erişme kontrolü, bir yoldan büyük hacimde trafiği yüksek hızla ve güvenle geçirebilmek için, yola kontrolsüz, hızlı giriş ve çıkışların önlenmesi, yandan gelecek etkilerin tesirsiz hale getirilmesi, giriş ve çıkışın belirli noktalardan yaptırılarak kontrol altına alınmasına denir.

Ekspres yol; iki gidiş ve iki geliş olmak üzere en az dört şeritli, bir orta refüjle birbirinden ayrılmış "kısmi erişme kontrollü" yoldur. 50 m.den geniş yollardır. (186).

1. derece otoyollar, ekspres yol niteliğinde ancak "tam erişme kontrollü" yollardır. 30-50 m. genişliğindedir.

Belediye sınırları içinde de bulunan bu gibi yollar için, ilgili belediyelerin görüşleri alınır. Bu yolların kentte bağlantıları, yolboyları (güzergahları) konusunda, belediyelerle birlikte, karayolları ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birlikte karara varırlar. Kentlerin dışında kalan karayollarını çevreleyen alanlar için, yerleşme planlarını, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı hazırlar. (187).

4.4.1.1.2. 2. DERECE KENTİÇİ YOLLAR

Kentiçi yollar iki bölümden oluşur. Tretuvar ve ulaşım araçlarının üzerinden geçtiği yollar.

Tretuvar (yaya kaldırımı) genellikle, araç yollarının iki tarafından yayaların rahat ve emniyetle yürüyüşünü sağlamak amacıyla yapılır. Altı ise kentin altyapı şebekesinin belirli bakımı ile yayılması ve dağıtımı için kullanılır.

Tretuvar yolların genişliğine göre 2.25-3.50 m. arasında olur. Ulaşım araç yolları (araba yolu) genellikle orta kısımları yüksek ve iki kenara tretuvarla birleşen kısımlar tretuvarlardan alçaktır. Yollara düşen yağmur suları iki kenara koyulmuş olan yağmur ızgaralarına doğru akıp ızgaralarda birikir. Izgaralarda kağıt, yaprak vs. içinde bulunan çamur kovanı ile de kum, çakıl ve toprak ayrıldıktan sonra yağmur suları yağmur

kanallarının yardımıyla yollardan ve kentten uzaklaştırılır. Kentin altyapıları, genellikle yolların tretuvar ve araba yollarının altında belirli derinlikte ve yapılardan belirli uzaklıklarda döşenir.

Tretuvar'ların altında ve üstünde bulunan altyapılar:

- a- Kullanma suyu abone boru şebekesi,
- b- Elektrik dağıtım şebekesi,
- c- Havagazı dağıtım şebekesi,
- d- PTT yeraltı telefon ve diğer kablolar bulunur.

Araba yollarının altında bulunan Altyapılar:

- a- İki kenarda yağmur suyu ızgara ve gider kanalı,
- b- Kent kullanma suyu ana borusu,
- c- Yağmur suyu ile birleşik veya ayrık atıksu kanalı.

Bunların herbirine tek tek ve diğerine zarar vermeden ulaşım yerleşim ve bakım için derinlikleri ve yapılardan uzaklıkları TSE tarafından saptanmıştır.(188).

4.4.1.1.3. BİSİKLET YOLU

Bisiklete bugüne kadar gereken önem verilmemiştir. Özellikle kalkınmakta olan ülkelerde, enerji tasarrufu amacıyla, teşvik edilmesi gereken bir taşıttır. Ülkemizde en az eğimli yerlerde kurulmuş kentlerimizde rahatlıkla kullanılabilir. Ancak bu kullanımı gerçekleştirmek, teşvik etmek, bu taşıtların güvenle hareket edebileceği yol veya şeritlerin ayrıldığını göstermek ve sağlamakla olacaktır.

Plancının öngöreceği yönlerde, yollara ilave edebileceği bisiklet yollarına ait bazı bilgiler aşağıda verilmektedir.

- o Yol platform kenarından itibaren en az 0.70 m.lik bir güvenlik mesafesi bırakılmalı,

- o Yaya yolu ile arasında en az 0.05 m. yükseklik farkı olmalı,
- o Tek bisiklet için gabari 1.70 m. olmalı,
- o Karşıdan karşıya geçişler, kavşaklarda yapılmalı ve yaya geçitlerine paralellik sağlanmalıdır. (189)

Meyilli sahalardaki bisiklet yolları % 5 meyli geçmemelidir. (190)

4.4.1.1.4. YAYA YOLLARI

Kentiçi yollarda, taşıt trafiği kadar önemli bir unsur da yaya trafiğidir. Taşıtlar için öngörülen akıcılık ve güvenlik hususları yayalar için de sağlanmalıdır.

Bu amaçla oluşturulan yaya yolları, normal yol gabarileri, içindeki ve yalnız yayalara ayrılmış olmak üzere ikiye ayrılabilir. Plancı plan kararlarına bağlı olarak bu tip yolları önerir. Genişliklerini, önerildikleri yer ve işlevlerine göre saptar.(191).

Yaya yolları; rampalı yollar, merdivenler ve merdivenli yollar olarak düzenlenirler.

Yaya yolları eğimi : 1:6 (% 16,5)

Eğimli yollar eğimi : 1:10(%10) - 1:8 (% 12.5)

Merdivenli yollar eğimi: 1/6(% 16.5) - 1:2,5(% 40) olabilir.

Daha dik eğimlerde merdivenler düşünölmelidir.(192).

4.4.1.1.5. GENEL OTOPARKLAR

Ulaşım sorunları hareket etmek isteyen taşıtlardan ortaya çıkmasına karşın, bu taşıtların durmak istemeleri de daha büyük sorunlar oluşturur. Gündüz işyerlerinde gece de konut bölgelerinde "otopark" yerleri ayrılması zorunlu olmuştur. Özel -likle şehirlerde çok kıymetli olan alanları otopark olarak ayırmak önemli ekonomik sorunlar yaratmaktadır.

Otoparkları süre ve yer bakımından iki türlü sınıflayabiliriz. Süre açısından baktığımızda üç türlü park yapılabilir.

- a) Duraklama - şoför arabasını part etmez, inme-binme olayı,
- b) Kısa süreli park 1-2 saat kadar,
- c) Devamlı park -ölü park. Bir yeri bütün bir gün işgal etme.

Ulaşım sorunlarının mühim bir kısmını devamlı park etmek isteyen otomobiller yaratmaktadır.

Otoparkların yer bakımından sınıflandırılması ise aşağıdaki şekilde olabilir.

- a) Yol üstü park kaldırım tarafında 2,50 m.lik bir iz kullanarak,
- b) Yol dışı park-yapı adaları içinde ayrılan yerler.
- c) Çevre parkı-şehire giren yolların çevre yol ve toplu taşın istasyonlarının olduğu yerlerde ayrılan park yerleri,
- d) Gündüz garajları-yerüstü ve yeraltı katlı garajlar.

Merkezlerde arsa kıymetleri çok yüksek olduğundan çok katlı garajlar veya otoparklar, rampalı çıkışlı veya asansörlü çıkışlı olabilir. (193).

Otoparklar, bina otoparkları, ada otoparkları, bölge otoparkları ve genel otoparklar diye üç gruba ayırmak mümkündür.

Bina otoparkları: binanın içinde veya oturduğu parselde açık veya kapalı zemin altında veya zemin üstünde düzenlenen otoparklardır.

Ada içi otoparkları: İmar durumuna göre giriş ve çıkışa elverişli olan yapı adalarında binaların arka bahçelerinde ve ada içlerinde oluşturulan otoparklardır.

Ada içi otoparkları da, açık ya da kapalı olarak yapılabilir. Bölge otoparkları ve genel otoparklar, bir şehrin ve bölgenin mevcut ve gelecekteki şartları ve ihtiyaçları gözönünde bulundurulurken imar planları ile belirlenen otoparklardır. Açık kapalı veya katlı olarak yapılabilir. Bu otoparkları

Valilik ve Belediyeler yapabileceği gibi diğer kamu kuruluşları veya özel kişilerde yaptırabilir ve işletebilir.

Otopark yapımındaki genel esas, otopark ihtiyacının bina içinde ve parselinde çözümlenmesidir. Memleketler motorlaşma endekslerine göre otopark standartlarını saptarlar.

Otopark miktarları, nüfusu 100 bin ile 300 bin ve nüfusu 300 binden fazla olan şehirlerde kullanma yerinin amacına göre ayrı ayrı belirlenmiş ve bu husus yönetmelikte bir cetvel halinde düzenlenmiştir.

4.4.1.1.6. OTOTERMINALLER

Terminal tesisleri, ulaşım sisteminin çalışması ve taşıtların durması, beklemesi, yüklenip boşaltılması, park edilmesi ile ilgili hertürlü yapı ve tesisleri kapsıyan bir ulaştırma alt sistemidir. Park yerlerinden tutun tren istasyonları, depoları, otobüs garajlarına, uçak alanlarına değin çeşitli yapılar, tesisler bu sistemin birer parçasıdır. Duran trafiği depolamaya yarıyan parkyerleri trafik akımının, daha doğrusu dolaşımın hızlanmasına yaramaktadır. Park edecek yer aramak için kaybedilen akaryakıt ve zaman şehir ekonomisi açısından da önemli kayıp sayılmaktadır. İyi bir ulaşım planı, diğer taşıt sistemleriyle yapılarla, arsa değerleriyle olan bağlantısını da dikkate alarak, motorlu araçların dolaşımı ile park yeri gereksinmesi arasında denge kurmayı amaçlar. Çağdaş bölgeleme, arsayı imar ederek yol dışında park yeri sağlama yükümlülüğünü yasal bir görev olarak yüklemektedir. (194).

4.4.1.2. DİĞER ULAŞIM ARAÇLARI

Ulaşım karayollarından başka hava ve su yolları ile de sağlanır. Deniz ulaşım sistemini; Nehir, Göl ve Deniz gibi su yolu ile toplu taşıma hizmeti veren körfez ve yakın sahil vapurları ile Hawercraft, deniz yolu motorları ve deniz otobüsleri ve benzeri sistemleri oluşturur. (195).

Hava ulaşımı ise atmosfer içi ve uzay diye ikiye ayrılır. Özellikle lkemizde hızlı nüfus artışı nedeniyle toplu taşıma önem kazanmıştır.

Toplutaşıma; bir kent halkının ulaşım gereksinmesi özel taşıt, dolmuş ve küçük araçlar yerine alt ulaşım gibi kısa sürede çok sayıda insan taşımaya elverişli büyük taşıma araçlarıyla karşılanmasıdır.

Toplu taşıma sistemlerini kromolojik sırasıyla Elektrikli Tramvaylar, Demiryolu banliyo hatları, metrolar, otobüsler ve hafif metrolar olarak tanımlayabiliriz. Bunlara yükseltilmiş izde giden (monoray) ile asılı sistemlere eklemek doğu olacaktır.

4.4.2. ENERJİ ÜRETİM-DAĞITIM VE SULAMA

4.4.2.1. HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLER

Mümkün olan her durumda elektrik santralleri suların düştüğü yerde yapılırlar. Çünkü enerji çok ucuza elde edilir. Genellikle şelaler şehirden uzakta, doğa içinde olduklarından hidroelektrik santralleri bölgenin özelliği göz önünde tutularak projelendirilir. Elektrik santralleri, çok ziyaret edilen ve doğa şahaserleri olan milli parklar içinde olmamalıdır.

Su enerjisi, elektrik santrali için en iyi kaynak olmakla beraber, bu olanak çok sınırlı olduğundan elektrik santrallerinin bir kısmı, enerjilerini kömürden alırlar. Böyle santraller, demiryolu veya su ulaşımı olanağı bulunan bir yerde kurulmalıdır. Su, ulaşım olanağı olmasa bile bu santraller için çok önemlidir. Onun için bu gibi tesisler her durumda suyun çok ucuz sağlanacağı yerlerde kurulmalıdır.

Santrallerden elde edilen elektrik enerjisi şehire kablolarla nakledilir. Kablo boylarının gereksiz yere artması ilk tesis maliyetini çok arttırır. Bu nedenle yeri özenle seçilmelidir.

Ne kadar iyi planlanırsa planlansın ölçüleri o derece büyüktür ve insanın şehirde görmeye alıştığı diğer binalarla o derece aykırı bir formdadır ki her durumda insanların her zaman dolaştıkları ve gördükleri yerlerde olmamalıdır.

Elektrik santralleri şehri toz, duman, kurum, buhar vb. ile rahatsız eder. En küçüğü bile yakın çevreyi rahatsız edici gürültü yapar. Santrallerde yer seçimi yapılırken bütün bunlar gözönüne alınmalıdır. (196).

4.4.2.2. TRAF0 MERKEZLERİ

Uzaktardan gelen yüksek gerilimli elektrik gücü şehrin kenarında uygun bir yerinde açıkta kurulan bir trafo merkezi yardımıyla daha düşük bir yüksek gerilime indirilerek, kent içindeki küçük güçteki trafo merkezlerine yine yüksek gerilimli olarak havadan veya yeraltından elektrik gücü dağıtımı yapılır.

Bu küçük trafo merkezlerinin yerleri, kentin elektrik kullanma yoğunluğuna göre saptanır. Buradan da alçak gerilim olarak iş yerlerine ve evlere tretuvar altından veya havadan dağıtım yapılır.

Trafo binaları ölçüleri

1- Saçtan 10.000/380 Vol	3 x 3 m ²
2- Hazır köşk compalet	1,5 x 6 m ²
3- Bina tipi 10.000/380 Vol	5 x 10m ² , h 4m.
4- 35.000/10.000 V. açıkta 35.000/10.000'V Bina	10 x 10 m ² - h 5m.
5- 154/30 KV açıkta	5 x 100m ² - h 7m. (197).

4.4.2.3. TAŞIYICI VE İLETKEN BORU HATLARI

Santrallardan elde edilen elektrik enerjisi şehire kablolarla nakledilir. Kablo boylarının gereksiz yere artması ilk tesis maliyetini çok arttırır. Dolayısıyla şehir içinde olmaları teorik olarak uygundur. Ancak bu neden yetersizdir. (198).

4.4.3. SU-KANALİZASYON VE ÇÖP

4.4.3.1. KULLANMA SUYU SAĞLANMASI DEPOLANMASI VE YAPILARA ULAŞMASI

Kullanma alanları, toprak üstündeki ve toprak altındaki suların sağlanması ve belirli işlemler gerçekleştirilerek binalara ulaştırılır.

Nehir, göl, baraj ve kaynaklardan alınan sular durultulup, temizlendikten ve dezenfekte edildikten sonra kentlere ve binalara gönderilir. Kullanma ve içme suyu olarak kullanılır.

Kaynaklardan sağlanan sular temiz, durgun ve sertlik derecesi genellikle düşük olduğundan klorlanarak içme suyu olarak kullanılır.

Kuyu ve artezyenlerden sağlanan toprak altı sularıdır. Bu sular genellikle durgun ve sertlik dereceleri yüksek sulardır. Bu sular klorlanıp, pompalanarak kentin en yüksek yerinde kurulmuş büyük depolarda biriktirilir, buradan kendi ağırlığı veya yine pompalarla yol ve tretuvarlar altından evlere ve işyerlerine kullanma suyu olarak gönderilir. (199).

4.4.3.2. KANALİZASYONLAR

Kanalizasyona olan gereksinim kentleşmenin, hızlı kentleşmenin bir ürünüdür. Özellikle kolera gibi, pis sularla bulaşan hastalıkların yıkıcı etkileri belediyeleri, kamu kuruluşlarını "kapalı kanalizasyon mecraları" yapmağa zorlamıştır. Örneğin 1831 yılında çıkan kolera salgını önce İngiltere'yi sonra bütün batı ülkelerini bu yola itmiştir.

Kentlerde su dağıtım ağı ile kanalizasyon arasında sıkı bir bağlantı olduğunu kabaca, evlerde, iş yerlerinde kullanılan sularda, kanalizasyona akıtılan pis suların eşit olduğunda hesaplanmıştır. Bu hesaba yağmur suları girmez. Kimi yerlerde

yağmur suları ayrı kanallarla atılır. Kirlettiği suları yakınlarındaki derelere, nehirlere, göllere, denizlere akıtan fabrikalar, işyerleri de vardır.

Küçük yerlerde bugünde kanalizasyon yerine fosseptik denilen çukurlardan yararlanılmaktadır. Kanalizasyonu yeterli olmayan büyük kentlerde de fosseptikten yararlanıldığını görüyoruz.

Pis suları kanalizasyon ağına vermekle iş bitmez. Bunların bir yerde toplanması, çaylara, nehirlere, göl ya da denizlere akıtılması zorunluğudur.

Ülkemizde kanalizasyon sorununun son yıllarda ele alındığını görüyoruz. "Yurdumuzda yalnızca Ataköy'de, Ortadoğu Teknik Üniversitesinde ve birkaç endüstri kuruluşunda tasfiye tesisleri mevcuttur.

Kanalizasyon sularının tasfiyeye tabi tutulmaması yüzünden Haliç, Kurbağalıdere, İstanbul'un Marmara kıyıları, İzmir ve İskenderun limanları, Ankara çayı Eskişehir'de Porsuk çayı, gibi deniz ve akarsular bugün feci duruma düşmüşlerdir.(200).

Mali olanaksızlar yüzünden, belediye örgütü bulunan bütün yerlerin kanalizasyona kavuşturulamıyacağı düşünülerek, aşağıdaki niteliklere sahip 121 belediye için 1980 ve 2000 yıllarına göre ayrı bir hesap yapılmıştır.

- o Nüfusu 10.000'in üstündeki belediyeler,
- o İçme ve kullanma suyu sağlanmakta olanlar,
- o Metropoller ve bölge gelişme merkezleri,
- o Turistik önemi olan Ege ve Akdeniz kıyısındaki küçük bel-
deler.

Büyük, küçük kent ve kasabalarımızın kanalizasyon bakımından çok yetersiz durumda oldukları bilinen bir gerçektir.(210).

Yolların altına belirli derinliğe döşenmiş boru veya kanal yapılmış olan kanalizasyon genellikle iki türdür.

Yapı atık suları toplama kanalizasyonu ve yağmur suları kanalları altyapı atık suları toplama kanalizasyonu: Yapılardan çıkan atıksular yolların altından geçen kanallarla toplanarak çıkan atık suların yolların altından geçen kanallarla toplanarak kendi ağırlığı veya pompalarla akıtılarak kentin yakınında temizleme merkezinde toplanır. Bu merkezlerde atık sulara çeşitli yöntemler ve çözümler uygulanarak arındırıldıktan sonra nehirlere, göllere ve denizlere bilinçli verilir.

Yağmur suları kanalları: Yollara düşen yağmur suları; yol kenarlarında bulunan, ızgara ve kovadan oluşan yağmur suyu ızgaralarında, yüzenler ızgaralarda, kum ve çakıl da kovada alıkoyulduktan sonra suları yağmur kanalları ile deniz, göl ve nehirlere ulaşır. (202).

4.4.3.3. ÇÖP TOPLAMA - TASFİYE YERLERİ

Ülkemizde 9.8.1983 tarih ve 2782 sayılı (Çevre Kanunu) ile çevre kirliliğine karşı kesin yasal önlemler alınmıştır. Sınai tesislerden, sitelerden veya kent kanalizasyonundan çıkan pissuların tasfiyesi ve içme ve kullanma sularının arıtılması çöplerin ayrılarak kısmen sanayide kısmen de kompostlanarak gübreleştikten sonra tarımda tekrar kullanılabilmesi, ülkemizde uygun sistemlerle çözümlenmesi koşulları, saptanmıştır. Toplanan çöplerin çevre kirliliği yaratmıyacak duruma getirilerek uzaklaştırılması kentlerimizin önemli sorunlarından biridir.

Çöp tasfiye tesislerinde, çöplerin içinde cam, metal, kağıt, kumaş, plastik gibi maddeler ayrılarak sanayide tekrar kullanılması sağlanır.

Diğer maddeler ise özel bir formantasyon işleminden geçirile-

rek tarım için çok yararlı malzeme olan çöp gübreki haline dönüştürülür. Bütün bunlar çöplerin nitelikleri ile ilgili gerekli araştırmalarla bölgeye uygun tesis ve projeler hazırlanır. Bu çöp birikim merkezleri şehirden uzak sinek yapmayacak ve işlemlerden çıkacak kokular kent havasını etkilemeyecek bölgelerde kurulmalıdır.(203)

4. BÖLÜM - DİPNOTLARI

- (1) R. Arslan, Şehir Ekonomisi, s.23.
- (2) İ.T.Ü. Yapı Araştırma Kurumu Yayınları, Sayı: 143, s.10.
- (3) E. Taneri, Bölge Planlama, s.5.
- (4) İ. Tekeli, Bölge Planlama Üzerine, s.12.
- (5) R. Arslan, a.g.e., s.137.
- (6) M. Gürler, İmar Planları ve Uygulama Tekniği, s.90.
- (7) R. Arslan, a.g.e.,
- (8) M. Gürler, a.g.e., s.84-86.
- (9) M. Gürler, a.g.e., s.84-86.
- (10) H. Suher, Şehirciliğe Giriş.
- (11) R. Keleş, Kentleşme ve Konut Politikası, s.126.
- (12) H. Suher, Şehircilik, s.43.
- (13) İller Bankası Teknik Şartlaşması.
- (14) Boğaziçi İmar Md. Boğaziçi Doğal ve Tarihi Sit Değerleri İçiren 1/5000 Ölçekli Nazım Planı Açıklama ve Uygulama Raporu, s.5-6.
- (15) N. Vidinlioğlu, Şehir ve Çevre Hukuku Ders Notları.
- (16) N. Vidinlioğlu, a.g.e..
- (17) H. Suher, a.g.e., s.44.
- (18) T. Gök, İmar Kararları ve Yargı Denetimi, s.29.

- (19) T. Gök, a.g.e., s.18.
- (20) A. Ercoşkun, İmar Affı ve Toplu Konut Mevzuatı, s.7.
- (21) M. Abama, İ. Gönülal, Açıklamalı İmar Kanunu ve İlgili Yönetmelikler.
- (22) K. Eksioğlu, Yeni İmar Mevzuatı.
- (23) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.
- (24) İller Bankası Teknik Şartlaşması.
- (25) İmar Yönetmeliği, md. 16-18.
- (26) M. Gürler, a.g.e., s.43, 62-64.
- (27) İmar Yönetmeliği, Md. 5.
- (28) İmar Yönetmeliği, Md. 28.
- (29) M. Gürler, a.g.e.,
- (30) C. Geray, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, s.422.
- (31) E. Taneri, a.g.e., s.20-33.
- (32) R. Arslan, a.g.e.
- (33) M. Gürler, a.g.e.
- (34) K. Ekşioğlu, a.g.e.
- (35) N. Vidinlioğlu, a.g.e.
- (36) R. Keleş, a.g.e.
- (37) İ.T.Ü. Deprem Araştırma Dergisi, sayı 10, s.12.
- (38) R. Keleş, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika.
- (39) R. Keleş, Kentbilim Terimleri Sözlüğü.
- (40) 775 Sayılı Gecekondu Yasası, Md.2.

- (42) A. Özsoy, Gecekondu Biçimlenme Süreci ve Etkenleri Analizi.
- (43) A. Ünal, İstanbul Anakentinde Gecekondu Bölgeleri Mülkiyet Sorunu ve Bir Çözüm Denemesi.
- (44) N. Vidinlioğlu, Katılım 1/83.
- (45) A. Ünal, a.g.e.
- (46) A. Ünal, a.g.e. s.15.
- (47) R. Keleş, a.g.e.
- (48) İller Bankası Teknik Şartlaşma.
- (49) R. Keleş, a.g.e.
- (50) 3030 S. Yasa Dışında Kalan Tip İmar Yönetmeliği Md.16/6
- (51) İller Bankası, Teknik Şartlaması.
- (52) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (53) 3030 S. Yasa Dışında Kalan Tip İmar Yönetmeliği, Md.23.
- (54) K. Pala, Sahil Yağması.
- (55) 3194 S. Yasayı Tanıtma Semineri, s.78.
- (56) İmar Yönetmeliği, Md.4.
- (57) H.Y. Hakyemez, TÜBİTAK, Bilim ve Teknik, Sayı 230, s.22.
- (58) İmar Yönetmeliği, Md.5
- (59) İmar Yönetmeliği, Md. 16.
- (60) İmar Yönetmeliği, Md. 8.
- (61) A. Çelikel, C. Şanlı, Türk-Milletlerarası Özel Hukuk Mevzuatı, s.624.

- (62) M. Gürler, a.g.e.
- (63) İller Bankası Teknik Şartlaşma.
- (64) M. Gürler, a.g.e., s.129.
- (65) M. Gürler, a.g.e., s.129.
- (66) M. Gürler, a.g.e., s.130.
- (67) İmar Yönetmeliği, Md. 29.
- (68) İmar Yönetmeliği, Md. 30.
- (69) İmar Yönetmeliği, Md. 31.
- (70) İmar Yönetmeliği, Md. 32, 51.
- (71) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.,
- (72) M. Gürler, a.g.e., s.132.
- (73) İmar Yönetmeliği, Md. 12.
- (74) İmar Yönetmeliği, Md. 44.
- (75) M. Gürler, a.g.e., s.52.
- (76) İmar Yönetmeliği, Md.27.
- (77) 3194 S. Yasayı Tanıtma Semineri, s.69.
- (78) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.
- (79) İmar Yönetmeliği, Md. 28.
- (80) İmar Yönetmeliği, Md. 18.
- (81) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.
- (82) M. Gürler, a.g.e.
- (83) M. Gürler, a.g.e., s.132.
- (84) İller Bankası, İmar ve İskan Bakanlığının İmar ve Yol İstikamet Planlarının Tanzim Tarzları İle İlgili Yapılacak Ön Çalışmalar.
- (85) M. Gürler, a.g.e., s.133.
- (86) İller Bankası, İmar ve İskan Bakanlığının İmar ve Yol İstikamet Planlarının Tanzim Tarzları İle İlgili Yapılacak Ön çalışmalar.
- (87) T. Akçura, İmar Kanunu Konusunda Gözlemler, s.84.
- (88) R. Keleş, Kentbilim Terimleri Sözlüğü, s.126.

- (89) R. Arslan, a.g.e.
- (90) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (91) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (92) G. Özdeş, Şehircilik, s. 125-127.
- (93) C. Geray, a.g.e., s.255.
- (94) C. Geray, a.g.e., s.280.
- (95) G. Özdeş, a.g.e., s. 165-169.
- (96) İmar Yönetmeliği, Md. 9.
- (97) O. Göçer, Şehirlerde Ticaret Alanları, s.33-38.
- (98) O. Göçer, a.g.e., s.29-38.
- (99) E. Taneri, a.g.e., s.92-93.
- (100) G. Özdeş, a.g.e., s.177.
- (101) O. Göçer, a.g.e., s.54-55.
- (102) G. Özdeş, a.g.e., s.187.
- (103) E. Taneri, a.g.e., s.62-63.
- (104) E. Taneri, a.g.e., s.80.
- (105) E. Taneri, a.g.e., s.79.
- (106) C. Geray, a.g.e., s.277.
- (107) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (108) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.
- (109) A. Çelikel, C. Şanlı, a.g.e.
- (110) E. Taneri, a.g.e., s.91.
- (111) E. Taneri, a.g.e., s.88.
- (112) İmar Yönetmeliği, Md.43.
- (113) T. Gök, Kent Planlama ile İlgili Yasal Kurallardan Seçmeler, s.33-334.
- (114) T. Gök, a.g.e., s.335-340.

- (115) T. Gök, a.g.e., s.340-342.
- (116) T. Gök, a.g.e., s.342-344.
- (117) T. Gök, a.g.e., s.344-346.
- (118) T. Gök, a.g.e., s.346-347.
- (119) T. Gök, a.g.e., s.347-349.
- (120) F. Yavuz, R. Keleş, Çevre Sorunları, s.281-285.
- (121) O. Göçer, Şehir Olgusu Gelişimi, Korunması, s.22-25.
- (122) E. Aysu, Doktora Tezi.
- (123) A. Çetiner, Şehircilik, s.290.
- (124) A. Çetiner, a.g.e., s.294.
- (125) C. Geray, a.g.e., s.419.
- (126) A. Çetiner, a.g.e., s.295.
- (127) A. Çetiner, a.g.e., s.295.
- (128) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (129) İmar Yönetmeliği, Md. 44.
- (130) R. Keleş, Kentleşme ve Konut Politikası, s.402-403.
- (131) F. Yavuz, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, s. 516-517.
- (132) İller Bankası, Teknik Şartlaşması.
- (133) R. Keleş, a.g.e.
- (134) A. Demir, Türkiye İç Sularından Faydalanma, s.177.
- (135) İ. Batıkan, Ankara Taşkın Projesi Tatbikatı, s.4.

- (136) 2560 Sayılı İski Yönetmeliği.
- (137) 3194 S. İmar Kanunu Md. 4.
- (138) 2560 Sayılı İski Yönetmeliği.
- (139) 3194 S. İmar Kanunu, Md. 4.
- (140) 2560 S. İski Yönetmeliği.
- (141) 3194 S. İmar Kanunu Md. 4.
- (142) 2560 S. İski Yönetmeliği.
- (143) 3194 S. İmar Kanunu Md. 4.
- (144) İmar Yönetmeliği, Md. 17.
- (145) R. Keleş, a.g.e., s.182-183.
- (146) A. Çelikel, E. Şanlı, a.g.e., s.624-632.
- (147) H.C. Barnedes, İ.L. Bianco, J.P. Muret, Espaces, s.4.
- (148) R. Chaix, Elements Pour Une Politique Des Espaces Verts In Millien Urbanise, s.6.
- (149) A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi.
- (150) R. Chaix, a.g.e., s.7.
- (151) A. Öktan, Katılım, 1/84, s.7.
- (152) İmar Yönetmeliği, Md. 28.
- (153) R. Keleş, a.g.e., s.133.
- (154) İmar Yönetmeliği, Md. 3.
- (155) A.C. Yıldızcı, Orman ve Ev, s. 16.
- (156) A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi.
- (157) La Nature Dans Votre Commun, s.32.
- (158) A. C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi.

- (159) C. Geray, a.g.e., s.300
- (160) İmar Yönetmeliği, Md. 14.
- (162) İmar Yönetmeliği, Md. 4
- (163) A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi.
- (164) C. Geray, a.g.e., s.288.
- (165) İmar Yönetmeliği, Md. 14.
- (166) C. Geray, a.g.e., s.288.
- (167) T. Tokmanoğlu, Sahil Yağması, s. 43.
- (168) Harita Kadastro Dergisi, Sayı 33-34, s.17.
- (169) T. Gök, a.g.e., s.283-284.
- (170) M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e., s.232.
- (171) T. Tokmanoğlu, a.g.e., s.47.
- (172) Orman Kadastrosu Yönetmeliği, Md. 35.
- (173) A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi, s.64-65.
- (174) İmar Yönetmeliği, Md. 3.
- (175) O. Göçer, Şehircilik, s.69-75.
- (176) A. Mutlu, Sağlık Binaları ve Hastaneler.
- (177) R. Keleş, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, s.671-672.
- (178) A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi.
- (179) İmar Yönetmeliği, Md. 3.

- (180) A. Arpat, Kentsel Altyapı ve Çevre Sağlığı Uygulama Bilgisi, s.10.
- (181) C. Günal, Kent ve Yol, s.14.
- (182) R. Arslan, a.g.e.
- (183) R. Keleş, Kentleşme ve Konut Politikası, s.198.
- (184) M. Gürler, a.g.e..
- (185) Emniyet G. M. Trafik Eğitimi ve Güvenliği.
- (186) C. Günal, a.g.e., s.14.
- (187) R. Keleş, a.g.e., s.138.
- (188) A. Arpat, a.g.e., s.12.
- (189) C. Günal, a.g.e., s.80-81.
- (190) O. Göçer, Mimarlık 70/81, s.26.
- (191) C. Günal, a.g.e., s.79.
- (192) O. Göçer, a.g.e., s.27.
- (193) A. Keskin, Şehircilik, s.269-270.
- (194) C. Geray, a.g.e., s.718-719.
- (195) 2560 S. İski Yönetmeliği, Md. 5.
- (196) G. Özdeş, a.g.e., s.186-187.
- (197) A. Arpat, a.g.e., s.18-19.
- (198) G. Özdeş, a.g.e., s.185.
- (199) A. Arpat, a.g.e., s.23.
- (200) İller Bankası, Kanalizasyon Raporu, s.7.
- (201) F. Yavuz, R. Keleş, a.g.e., s.11-115.
- (202) A. Arpat, a.g.e., s.25.
- (203) A. Arpat, a.g.e., s.26.

Şekil 1. M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.

Şekil 2. K. Ekşioğlu, a.g.e.

Şekil 3. M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e.

Şekil 4. M. Gürler, a.g.e., s.64.

Şekil 5. M. Gürler, a.g.e., s.65.

Şekil 6. M. Gürler, a.g.e., s.66.

Şekil 7. M. Gürler, a.g.e., s.71.

Şekil 8. M. Gürler, a.g.e., s.73.

Şekil 9. M. Abama, İ. Gönülal, a.g.e., s.52.

Şekil 10.M. Gürler, a.g.e., s.83.

Şekil 11.M. Gürler, a.g.e., s.85.

Tablo 1-8 - L. Soulier, Espaces Verts et Urbanism, s.54-6.

Tablo 9-10- 3194 Sayılı İmar Yasası Yönetmeliği

Tablo 11-13- O. Göçer, Şehircilik, s72-75.

Tablo 14- Louis Soulier, s.168.

5. BÖLÜM : TÜRKİYE'DE BUGÜNE KADAR ÇIKAN YASA VE YÖNETMELİKLERDE LEJANTLARIN YERİ

5.1. İMAR KANUNU VE YÖNETMELİĞİ

Şimdiye kadar çıkartılan imarla ilgili yasa ve yönetmeliklerin hiçbirinde lejantlara gereken önem verilmemiştir.

İlk defa 3194 sayılı imar yasası lejant konusuna değinilmiş ve imar planlarında tek tip lejant kullanılması şart koşulmuştur. Yasada Ek 2 olarak geçen lejant gösterimleri 1/1000, 1/5000, 1/25000'lik planlar için en ince detayına kadar hazırlanmıştır. Bu yasa ile gelen lejant kullanımları lejant Eki 1'deki gibidir.

İmar yasasına göre hazırlanmış olan İstanbul imar yönetmeliğinde ise detaydaki ufak değişiklikler dışında hemen aynı lejant uygulanmaya konulmuştur. Lejant eki 2'de bu Belediye tarafından hazırlanan bu lejantlar 19.11.1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ankara Büyük Şehir Belediyesi ise çıkarttığı yönetmelikte lejantlara yer vermemiştir.

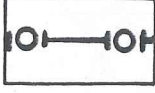
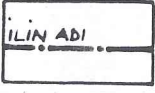

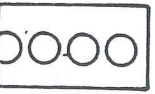
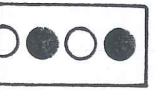
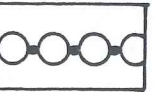
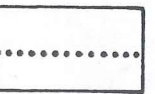
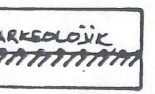
3194 SAYILI İMAR YASASI YÖNETMELİĞİ İ/1000, İ/5000 VE
İ/25.000 İMAR PLANI LEJANTLARI

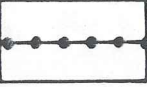

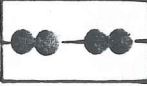
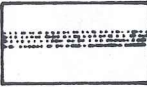
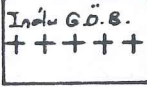
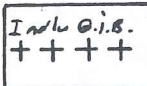
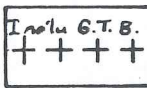
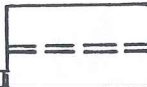
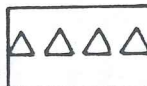
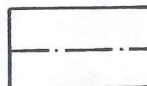
LEJANT EKİ - I

A. SINIRLAR

1/1000

A.a. YÖNETİMSEL SINIRLAR

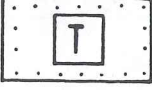
- A.a.I DEVLET SINIRI
(R.1,2 y= 2 cm z = 5 mm x = 3 mm ϕ 3mm)
- A.a.II İL SINIRI
(R.1 y=0,8 cm z= 5 mm x= 1,5 mm ϕ 3 mm)
- A.a.III İLÇE SINIRI
(R.0.6 =0,8 cm z=7 mm, x=1 mm, 2ϕ 2 mm)
(Bu sınır üzerine uygun bir yere ilçenin adı yazılır.)
- A.a.IV BELEDİYE SINIRI
(ϕ 5 mm z= 3 mm)
(Bu sınırlar üzerine uygun bir yere belediye adı yazılır).
- A.5.V MÜCAVİR ALAN SINIRI
(3 ϕ 5 mm içi boş daireler z=3 mm)
(L: 11 mm, Bu sınırlar üzerine uygun bir yere, belediye adı yazılır. (Bu sınırlar altına uygun bir yere onama tarihi yazılır)
- A.b. PLANLAMA SINIRLARI
- A.b.I İMAR UYGULAMA PLANI ONAMA SINIRLARI (İSKAN SINIRI)
(R. 0.3 ϕ 5 mm z=0.5 mm, içi boş daireler.
- A.b.II ÖNCELİKLE İMAR UYGULAMA PLANI YAPILACAK ALAN SINIRI
(İMAR PLANI ETAPLARI ONAMA SINIRI)
(R.0.3 ϕ 5 mm z=0.5 mm, boş ve dolu daireler)
- A.b.III ÖNCELİKLE PLANLAMASI (YEREL PLANI) YAPILACAK ALAN SINIRI
(R.0.3 z= 3 mm ara ile daireler arası noktalama ϕ 5 mm. ϕ 1 mm)
- A.b.IV YÖNETİCİ MERKEZ SINIRI
(Mimari ve yapı düzeni aranacak bölgeler)
(R.0.6 z=1 mm ara ile noktalama)
- A.b.V SİT SINIRI
(Arkeolojik, Tarihi, Doğal, Kentsel sit sınırları)
(R.0.3, z=3 mm ara ile ϕ 3 mm dolu daireler. 45° tarama, tarama boyu değişebilir. L=min. 7 mm, hat üzerinde uygun büyüklükte ait olduğu sit türü yazılacaktır.)

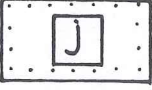
- A.b.VI SİT KORUMA ALAN SINIRI
(R.0.3 z=3 mm ara ile ϕ 3 mm dolu daireler)
- A.b.VII TURİZM ALANI MERKEZ SINIRLARI
(1. Derece, 2. Derece...)
(R.0.2 z= 5 mm ara ile ϕ 4 mm, merkezle 5 x 5 mm ebadında + işareti)
- A.b.VIII MİLLİ PARK SINIRLARI
(R.0.2 ϕ 3 mm içi dolu daireler arası 1 mm uzaklık 2 daire arası 1 cm kesik çizgiler)
- A.b.IX AFET KONUTLARI ALAN SINIRI
(R.0.3, 4 sıra hat boyunca noktalama)
- A.b.X GECEKONDU ÖNLEME BÖLGE SINIRI
(R.0.3, 3 x 3 mm + işareti, z= 2 mm ara ile, hat üzerine uygun büyüklükte L= min 5 mm G.Ö.B. numarası belirtilecektir.
- A.b.XI GECEKONDU İSLAH BÖLGESİ SINIRI (Varsa)
(R. 0.3, 3 x 3 mm + işareti, z=2 mm, hat üzerine L= min. 5 mm G.İ.B. numarası belirtilecektir).
- A.b.XII GECEKONDU TASFIYE BÖLGESİ SINIRI (Varsa)
(R.0.3, 3 x 3 mm + işareti, z= 2 mm hat üzerine L = min 5 mm G.T.B. numarası belirtilecektir).
- A.b.XIII İMAR - İSLAH BÖLGESİ PLANLAMA ALAN SINIRI
(R.0,2 y= 6 mm, z= 1 mm çift çizgi)
- A.b.XIV TOPLU KONUT YERLEŞME ALAN SINIRI
(R.0,2, z= 2 mm, 4 x 4 x 4 eşkenar üçgenler)
- A.b.XV YAPI YAKLAŞMA SINIRI
(R.0.2, z= 2 mm, y= 10 mm kesik çizgi arası noktalanacak)

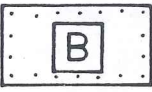
A.c. ÖZEL KOŞULLU ALAN SINIRLARI

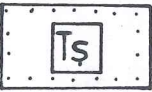
TOPOĞRAFİK, JEOLJİK, BİOMETEOROLOJİK, TAŞKIN GİBİ

NEDENLERLE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN ALANLAR

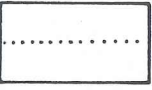
A.c.I TOPOĞRAFİK SAKINCALI ALAN SINIRI
(R.0.3 sınır boyunca noktalama $z=1$ mm, kutu boyutları 11×11 , $L = \min 7$ mm.)

A.c.II JEOLJİK SAKINCALI ALAN SINIRI
(R.0.3 sınır boyunca noktalama $z=1$ mm, kutu boyutları 11×11 , $L = \min = 7$ mm.)

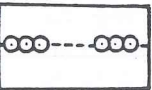
A.c.III BİOMETEOROLOJİK SAKINCALI ALAN SINIRI
(R. 0.3 sınır boyunca noktalama $z=1$ mm, kutu boyutları: 11×11 , $L \min = 7$ mm.)

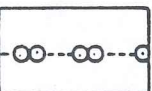
A.c.IV TAŞKINA MARUZ ALAN SINIRLARI
(R. 0.3 sınır boyunca noktalama $z=1$ mm, kutu boyutları: 11×11 , $L \min = 7$ mm.)

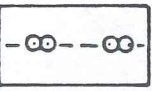
A.c.V KIYI KUŞAĞI SINIRLARI
(Hali hazır haritadaki şekli ile)

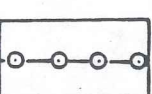
A.c.VI KIYI KENARI
(Halihazır haritadaki şekli ile)

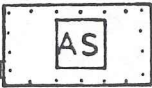
A.c.VII YÜZEYSEL SU KAYNAKLARI KORUMA ALAN SINIRLARI

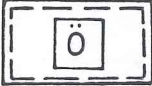
A.c.VII.1 MUTLAK KORUMA ALAN SINIRI
(R. 0.3, $\phi 2$ mm üçlü daireden, daire merkezlerinde noktalama $y=1,5$ mm kesik çizgiler $z=8$ mm)

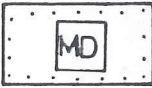
A.c.VII.2 KISA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI
(R. 0.3 $\phi 2$ mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama $y=1$ mm kesik çizgiler $z=6$ mm.)

A.c.VII.3 ORTA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI
(R 0.3 $\phi 2$ mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama $y=1$ mm, iki kesik çizgi $z=1$ mm.)

A.c.VII.4 UZUN MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI
(R. 0.3 $\phi 2$ mm daire merkezlerinde noktalama, $y=5$ mm $z=3$ mm.)

A.c.VIII ASKERİ - STRATEJİK YASAK BÖLGE KORUMA ALAN SINIRI
(R. 0.3 sınır boyunca noktalama $z = 1$ mm, kutu boyutları 11×11 mm, L min = 7 mm.)

A.c.IX KENTİN GENEL GÖRÜNÜMÜNÜ VE KENT ESTETİĞİ AÇISINDAN ÖZEL ÖNLEMLER UYGULANACAK BÖLGE SINIRI
(R. 0.3 sınır boyunca kesik çizgi $y=4$ mm, $z = 1$ mm, kutu boyutları 11×11 mm L min = 7 mm.)

 MADEN ÇIKARIM VE REZERV ALAN SINIRLARI
(R. 0.3 sınır boyunca noktalama $z = 1$ mm, kutu boyutları 11×11 mm, L min = 7 mm.)

B. KENTSEL ALAN KULLANIMI

BÖLGELEME ALAN KULLANIMI VE YERLEŞME DÜZENİ YAPI ADALARI ÖLÇEĞİNDE

B.a. YAPI DÜZENİ

B.a.I. MESKUN ALANLAR (YERLEŞİK ALANLAR)

B.a.I.1 AYRIK DÜZEN
L min = 5 mm, ϕ 12 mm R.0.2

B.a.I.2 BLOK DÜZEN
L min = 5 mm, ϕ 12 mm, R.0.2

B.a.I.3 BİTİŞİK DÜZEN
L min = 5 mm ϕ 12 mm. R.0.2

B.a.II. İNKİŞAF ALANLAR (GELİŞME ALANLARI)

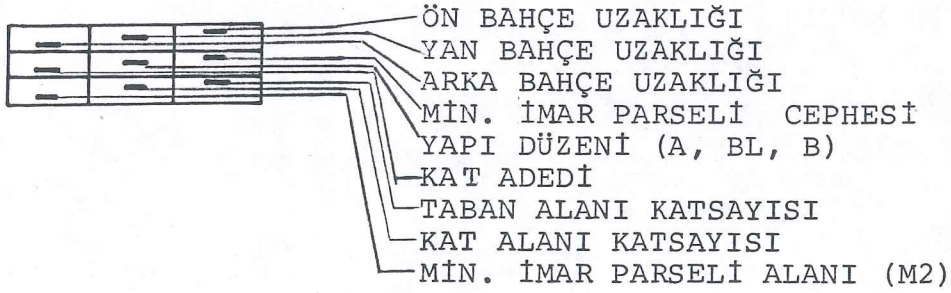
B.a.II.1 AYRIK DÜZEN
L min = 5 mm, ϕ 18 mm, R.0.2

B.a.II.2 BLOK DÜZEN
L min 5 mm, ϕ 18 mm, R.O.2

B.a.II.3 BİTİŞİK DÜZEN
L min = 5 mm, ϕ 18 mm, R.O.2

B.a.II.4 EN ÇOK KAT ADETİ
L min = 5 mm, ϕ 18 mm, R.O.2

		<u>EN ÇOK (MAX) BİNA YÜKSEKLİĞİ</u> <u>L min = 5 mm, R.O.2</u>
B.a.II.5		<u>CEPHE ÇİZGİSİ</u>
B.a.1	-----	<u>KORUNAN CEPHE ÇİZGİSİ</u>
	-----	<u>DÜZELTİLEN CEPHE ÇİZGİSİ</u>
	-----	<u>ÖNERİLEN CEPHE ÇİZGİSİ</u>
B.a.IV		<u>EN KÜÇÜK (MİN) PARSEL BÜYÜKLÜĞÜ</u>
B.a.V		<u>EN AZ CEPHE UZUNLUĞU</u>
B.a.VI		<u>EN ÇOK BİNA UZUNLUĞU (BLOK) VE MAX.DERİNLİĞİ</u>
B.a.VII		<u>İKİ BLOK ARASI MİN. UZAKLIK</u>
B.a.VIII		<u>ÖN CEPHEYE-YOLA-KOMŞUYA MİN. UZAKLIK</u>
B.a.IX		<u>ÖN-YAN VE ARKA BAHÇE UZAKLIKLARI (MAX)</u>
B.a.X	-----	<u>EN ÇOK BİNA YAKLAŞMA SINIRI (MAX)</u>

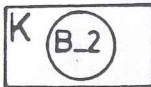

B.a.XI. YAPI YOĞUNLUKLARI

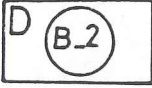
B.a.XI.1		<u>TABAN ALANI KATSAYISI (T.A.K.S.)</u> <u>(R. 0.2, L min = 5 mm, ø 18)</u>
B.a.XI.2		<u>KAT ALANI KATSAYISI (K.A.K.S.)</u> <u>(R. 0,2 L min = 5 mm, ø 18)</u>
B.a.XI.3		<u>YAPI EMSALİ</u> <u>(R.0.3 L min = 7 mm, ø 12)</u>

B.b. KONUT YERLEŞME ALANLARI

B.b.I. KENTSEL YERLEŞİK ALANLAR (MESKUN KONUT ALANLARI)

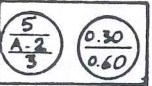

KORUNACAK MESKUN KONUT ALANLARI
(R,0.2 daire L min = 5 mm, ø 12, K kotu z=7 mm)

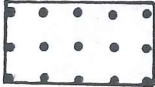
378 DÜZELTİLECEK MESKUN KONUT ALANLARI
 (R.0.2 daire içi L min = 5 mm ϕ 12, D kotu = 7mm)
 B.b.I.2

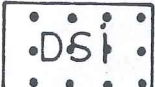
378 YENİLENECEK MESKUN KONUT ALANLARI
 (R. 0.2 daire içi L min = 5 mm ϕ 12. Y kotu=7 mm)
 B.b.I.3

B.b. II KENTSEL GELİŞME ALANLARI (İNŞAAT KONUT ALANLARI)

309 KENTSEL GELİŞME ALANLARI
 (R.0.2, ϕ 18 L min = 5 mm)
 B.b.II.1

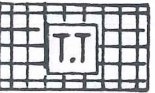
B.c. KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI

B.C.I YÖNETİM MERKEZLERİ
 (R.1,2, z=7 x 7 mm aralıklarda, koordinatlara paralel noktalama)

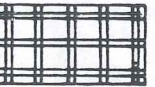
B.c.II BÜYÜK ALAN KULLANIMI GEREKTİREN KAMU KURULUŞ ALANLARI
 (R.1,2 z= 10 x 10 mm aralıklarla, paralel noktalama) (L min = 10 mm, kamu kuruluşunun adı belirtilir)

B.c.III KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ
 (R.0.2 z= 2,5 x 2,5 mm aralıklarla 45° lik tarama)

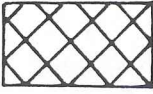

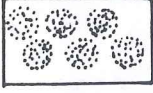
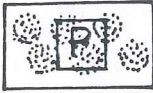

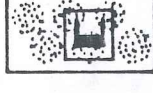
B.c.IV 2. ve 3. DERECE KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ
 (R. 0.2, z= 4 x 4 mm aralıklarla 40° lik tarama)

B.c.V TOPTAN TİCARET ALANI
 (R. 0.2 z= 2.5 x 2.5 mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama (L min = 10 mm).

 PAZARLAMA ALANLARI
 (R.0,2 z= 5 x 2 mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama)

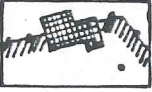
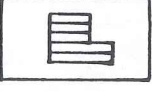
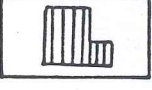

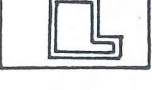
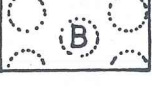
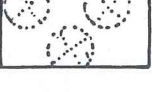

B.c.VII TİCARİ DEPOLAMA ALANLARI
 (R.0,2 z=5 mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama çiftleri, çiftler arası z=1 mm olacaktır)

B.c.VIII SANAYİ ALANLARI
 (R.0,2 x = 10 x 10 mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama)

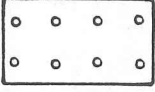
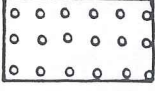
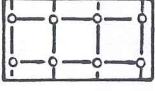
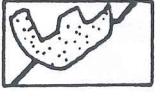

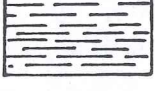

- B.c.IX ORGANİZE SANAYİ ALANLARI
(R.0.2 z= 10 x 10 mm aralıklarla 45° lik taramalar)
- B.c. X KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI
(R.0.2 z=7 mm aralıklarla (NE-SW) yönünde çift tarama, tarama çiftleri arasında z=1 mm ara (NW-SE) yönünde tek tarama, 45°)
- B.c. XI SANAYİ DEPOLAMA ALANLARI
(R.0.2 z= 5 mm (NE-SW) ve NW-SE) yönünde çift tarama, tarama çiftleri arasında z=1 mm ara, 45° ile)
- B.c.XII KONUT DIŞI KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI
(R.0.2 z= 5 x 10 mm arasında 60° ile tarama
- B.d. TURİZM YERLEŞME ALANLARI
- B.d. I KONAKLAMA TESİS ALANLARI
(R. 0.3, ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z=18 mm şaşırtmalı ara ile)
- B.d.II PANSİYON ALANLARI
(R.0.3, ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z= 18 mm şaşırtmalı ara ile, kutu 11 x 11, L min = 7 mm)
- B.d. III GÜNÜBİRLİK TESİS ALANLARI
(R.0.3, ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z=18 mm şaşırtmalı ara ile, kutu ebadı 11 x 11 mm, L min = 7 mm)
- B.d. IV KAMPİNG ALANLARI
(R.0,3 ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z=18 mm şaşırtmalı ara ile, kutu boyutları 11 x 11 mm, kamp işareti)
- B.d. V TURİZM 2. KONUT YERLEŞME ALANLARI
(R.0.3 ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z= 18 mm şaşırtmalı ara ile, ϕ min 18 mm L min = 5 mm)
- B.d. VI TERMAL TURİZM ALANI
(R.0.3 ϕ 6 mm serbest noktalama, daire merkezlerinden itibaren z=18 mm şaşırtmalı ara ile, kutu ebadı 11 x 11 mm. Termal işareti)

B.e. KORUMA ALANLARI

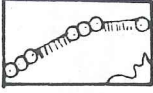
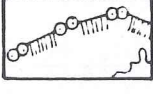

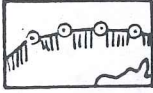
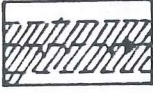
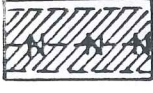
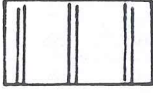
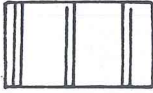
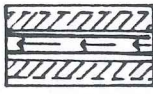
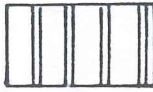
B.e.I. SİT KORUMA ALANLARI

- B.e.I.1 KORUNMASI GEREKLİ ANIT OLARAK TESCİLLİ, TARİHİ ARKEOLOJİK VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR
(R.0.2, z=1 mm aralıklarla yapı konturlarına dik ve paralel tarama) alan için sit alanı sınırlarına bkz.
- B.e.I.2 RESTORE EDİLEREK AYENEN KORUNACAK ALANLAR
(R.0.4 bina konturları R.0,2 koordinatlara paralel tarama z= 1 mm)
- B.e.I.3 DIŞ CEPHELERİ RESTORE EDİLEREK KORUNUP, İÇİNDE ÖNERİLEN KULLANIŞA GÖRE DEĞİŞİKLİK YAPILACAK YAPILAR
(R.0.4 bina konturları R.0,2 koordinatlara dik tarama z=1 mm)
- B.e.I.4 1. ARKEOLOJİK SİT VE DOĞAL SİT ALANLARI İÇİNDE BULUNAN VE ÜZERİNDE YENİ YAPILAŞMA YASAĞI KONMUŞ PARSELLER
(R.0.4 bina konturları R.0,2 ϕ 5 ile L=3 mm parsel numarası)
- B.e.I.5 İÇİ VE DIŞI OLDUĞU GİBİ KORUNMASI GEREKLİ YAPILAR
(R.0.4 bina konturları 2 mm kalınlığında çevrelenir.)
- B.e.I.6 GÖRÜNÜŞLERİ VE GABARİLERİ İLE KORUNARAK YENİLENECEK YAPILAR
(R.0.2 bina konturlarına 2 mm uzaklığında iç çizgi ile çevrelenir).
- B.e.I.7 KAMU VE ÖZEL MÜLKİYETTE OLAN KORUNACAK BAHÇE
(R.0.2 ϕ 5 mm daire boyunca noktalama L min 3mm)
- B.e.I.8 TARİHİ DEĞERİ OLAN ÖNEMLİ AĞAÇLAR
(R.0.2 ϕ 6 mm daire boyunca noktalama, daire içi çapraz çizgiler)
- B.e.I.9 ANIT OLARAK TESCİL EDİLMEMİŞ OLUP KORUNMASI ÖNGÖRÜLEN DOĞAL DEĞERLER İLE, DİĞER ARKEOLOJİK TARİHİ VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR(ÖNERİ)
(R.0.2 z= 2x2 mm ara ile yapı içi 45°'liktarama) sınır sit.al.bkz.)

B.f. BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK KORUNACAK ALANLAR

- B.f.I TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK TARIM ALANLARI
(R.0.2, 12 mm karolaj merkezlerinde ϕ 1 mm içi boş daireler)
- B.f.II TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL TARIM ALANLARI
(R.0.2 8 mm karolaj merkezlerinde ϕ 1 mm içi boş daireler)
- B.f.III SERA ALANLARI
(R.0.2 6 mm karolaj merkezlerinde ϕ 1 mm içi boş daireler, daireler arası 4 mm koordinatlara dik ve paralel çizgiler)
- B.f.IV KUMSALLAR - PLAJLAR
(R.0.4 kumsal - plaj kontur (çevre) çizgisi, içi serbest noktalama)
- B.g. YAPI YASAĞI GETİRİLEN ALANLAR
- B.g.I JEOLOJİK SAKINCASI NEDENİYLE YASAKLAMA ALANLARI
(R.0.2 koordinatlara 60° çift tarama, tarama çizgileri arası 2 mm, taramalar arası 5 mm)
- B.g.II ONARIM VE HAFRİYAT YASAĞI UYGULANACAK AFET BÖLGESİ
(R.0.2 koordinatlara 60° üçlü tarama, taramalar arası 8 mm.)
- B.g.III ONARIM VE HAFRİYAT YASAĞI UYGULANACAK AKTİF (DİRİ) HEYELAN BÖLGESİ
(R.0.2 koordinatlara 60° üçlü tarama, orta tarama kesik çizgi olacak, taramalar arası 8 mm)
- B.g.IV YAPI YASAĞI UYGULANACAK ALANLAR
(R.0.2 koordinatlara 60° çift tarama 1. tarama R.0.2, 2. tarama R.0.6 tarama çiftleri arası uzaklık 8 mm)
- B.g.V TAŞKINA MARUZ ALANLAR
(R.0.2 koordinatlara paralel kesik çizgi y=10 mm, z= 3 mm)
- B.g.VI TAŞKINA MARUZ ALANLAR SU ÜST SEVİYESİ
(R.0.2 koordinatlara paralel kesik çizgi y=10mm z=3 mm, R.0.4 ile oklar y= 1.5 mm)

B.g.VII SU KAYNAKLARINI KORUMA KUŞAĞI (AÇIK)

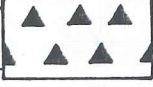
- B.g.VII.1 MUTLAK KORUMA ALANLARI (SINIR)
- B.g.VII.2 KISA MESAFELİ KORUMA ALANLARI (SINIR)
- B.g.VII.3 ORTA MESAFELİ KORUMA ALANLARI (SINIR)
- B.g.VII.4 UZUN MESAFELİ KORUMA ALANLARI (SINIR)
- B.g.V ENERJİ NAKİL HATTI KORUMA KUŞAĞI
(R. 0.2 koordinatlara 45° $z= 3$ mm)
- B.g.VI NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI KORUMA BÖLGESİ
(R. 0.2 koordinatlara 45° , $z= 3$ mm)
- B.g.VII HAVA ALANI - LİMANI KORUMA KUŞAĞI (UÇUŞ KORİDORU)
- B.g.VIII KARAYOLLARI-YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI
- B.g.IX TAŞIYICI İLETKEN BORU HATTI VE KORUMA KUŞAĞI
(R. 0.2 koordinatlara 45° $z= 3$ mm)
- B.g.X ASKERİ STRATEJİK ALANLAR VE KORUMA KUŞAĞI
(R. 0.2 koordinatlara dik tarama çiftleri, tarama uzaklık, 1,5 mm tarama çiftleri arasındaki uzaklık $z=6$ mm)

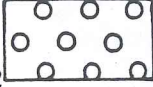
B.h. AÇIK VE YEŞİL ALANLAR

B.h.I. KENTSEL (AKTİF) YEŞİL ALANLAR

- B.h.I.1 PARKLAR, DİNLENME ALANLARI, ÇOCUK BAHÇELERİ, FUAR, LUNAPARK, OYUN ALANLARI
(R.0.4 serbest noktalama L min = 7 mm)

B.h.II. DİĞER YEŞİL ALANLAR

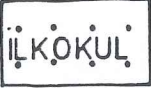
- B.h.II.1 ORMAN ALANLARI
(R.0.3, ϕ 3 mm koordinatlara paralel 10 mm karolaj merkezlerinde şaşırtmalı, içi dolu üçgenler)

- B.h.II.2 AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR (MEZARLIKLAR)
(R.0.3, ϕ 3 mm koordinatlara paralel 10 mm karolaj merkezlerinde, şaşırtmalı, içi boş daireler)

- B.h.II.3 MAKİLİK-ÇALILIK ALANLAR
(R.0.3, koordinatlara paralel 12 mm karolaj merkezlerinde ϕ 3 mm içi dolu daireler)

B.i. KENTSEL SOSYAL ALTYAPI ALANLARI

B.i.I. EĞİTİM TESİSLERİ ALANI

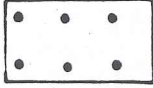
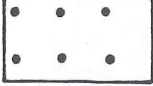
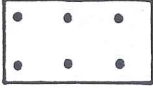
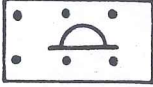

- B.i.I.1 İLK ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI
(R.0.8 koordinatlara paralel 5 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm)

- B.i.I.2 ORTA ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI
(R.0.8 koordinatlara paralel 5 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm)

- B.i.I.3 YÜKSEK ÖĞRETİM TESİSLERİ VE KAMPUS ALANLARI
(R.0.8 koordinatlara paralel 10 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 12 mm)

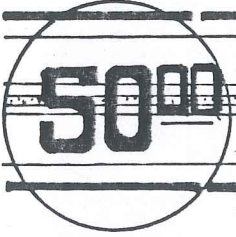
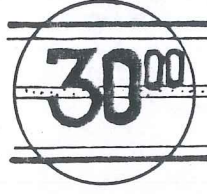
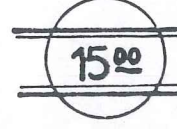
- B.i.I.4 MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM ALANLARI
(R.0.8 koordinatlara paralel 4 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm)

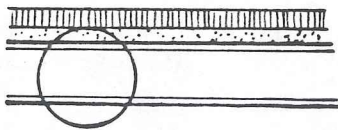
- B.i.I.5 (KREŞLER VE GÜNDÜZ BAKIM EVLERİ) TEMEL EĞİTİM ÖNCESİ ÖĞRETİM ALANLARI
(R.0.8 koordinatlara paralel 5 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm).

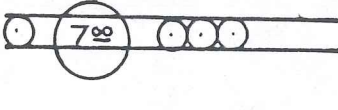
- B.i.II SAĞLIK TESİSLERİ ALANI (HASTANE, DISPANSER VB.)
(R.1,2 koordinatlara paralel 7 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm.)
- B.i.III KÜLTÜREL TESİSLER ALANI
(R.1.2 koordinatlara paralel 7 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm)
- B.i.IV YAŞLILAR BAKIM EVİ ALANI
(R.1.2 koordinatlara paralel 7 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm)
- B.i.V DİNİ TESİSLER ALANI
(R.1.2 koordinatlara paralel 7 mm karolaj merkezlerinde noktalama L min = 7 mm)
- SPOR TESİSLERİ ALANI
(R.1.2 koordinatlara paralel 10 mm karolaj merkezlerinde noktalama, L min = 7 mm.)

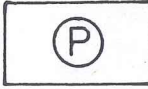
C. KENTSEL TEKNİK ALTYAPI

C.a.I. KARAYOLLARI

- C.a.I.1 ERİŞME KONTROLLÜ OTOYOLLAR
50 metre - 90 metre arası
R. 2,5 mevcut yollar $y=2$ cm $z=2$ mm
R. 0,2 tretuvar ve refüj çizgileri,
refüj içi serbest noktalama
 ϕ uygun büyüklükte seçilir. Lmin=3,6cm
- C.a.I.2 1.DERECE OTOYOLLAR
30 metre - 50 metre arası-
R.1.6 mevcut yollar $y=12$ mm, $z=2$ mm
R.0.2 tretuvar ve refüj çizgileri, re-
füj serbest noktalama
 ϕ uygun büyüklükte seçilir, L min=2,2cm
- C.a.I.3 2.DERECE KENTİÇİ YOLLAR
7.00 metre - 12.000 metre -
12.00 metre - 17.00 metre -
R.1 mevcut yollar $y=7$ mm, $z=2$ mm
R. 0.2 tretuvar ve iç refüj çizgileri
 ϕ uygun büyüklükte seçilir Lmin=6,2mm

C.a.I.4 BİSİKLET YOLU
(R.0.3 koordinatlara dik 2 mm ara ile taranacak yol profili içinde)

C.a.I.5 YAYA YOLLARI
(R.0.3 yol profili içinde uygun büyüklükte ağaç sembolü)

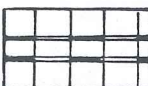
C.a.I.6 GENEL OTO PARKLAR (AÇIK VE KAPALI)
(R.0.3, ϕ mm 8 mm L min = 6 mm)

C.a.I.7 OTOTERMINALLER
(R.0.2 koordinatlara 45° ile $x=2,5\text{mm} \times 2,5\text{mm}$
 ϕ mm 6 mm)

C.a.I.8 TIR PARKI, KAMYON GARAJI, GARAJLAR
(R.0.2 koordinatlara 45° ile $z=2,5 - 2,5\text{mm}$
L min = 7 mm kutu boyutları 11 x 11 mm)

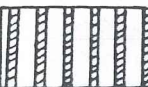
C.a.I.9 BAKIM VE AKARYAKIT İSTASYONLARI
(R.0.2 koordinatlara 45° ile $z=2,5 \times 2,5\text{mm}$
L min = 7 mm kutu boyutları 11 x 11 mm)

C.a.II. DEMİRYOLLARI (KORUMA KUŞAKLARI İLE)

C.a.II.1 DEMİRYOLLARI VE KORUMA KUŞAKLARI
(R.0.2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftlerarası 0,5 mm, $y=6\text{mm}$, boş ve dolu, paralel tarama arası 9 mm, dik tarama 6 mm)

C.a.II.2 TRİYAJLAR (KATAR DÜZENLEME)
(R.0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftlerarası 0,5 mm, $y=6\text{mm}$ boş ve dolu, paralel tarama arası 3 mm dik tarama 6 mm, düzenleme noktası ϕ 2 mm)

C.a.II.3 ANA İSTASYONLAR
(R.0.2 koordineye dik tarama çizgileri, çiftler arası 5 mm, tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama)

C.a.II.4 BANLİYÖ İSTASYONU (ARA İSTASYONLARI)
(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2 mm, tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama)

C.a.III. DENİZYOLLARI

LİMANLAR

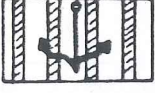
C.a.III.1

(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5 mm, tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama, liman sembolü)

İSKELELER

C.a.III.2

(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2 mm, tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama, iskele sembolü)

YAT LİMANLARI VE BALIKÇI BARINAKLARI

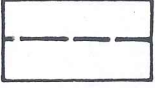
A.a.III.3

(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2 mm tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama, iskele sembolü)

DENİZ ULAŞIM YOLLARI BAĞINTISI

C.a.III.4

(R.0.4 y= 6 mm z= 1,5 mm)

C.a.IV HAVAYOLLARI

HAVAALANI, HAVA LİMANI

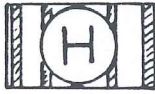
C.a.IV.1

(R. 0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5 mm tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama, hava alanı sembolü)

HELİKOPTER İNİŞ ALANI

C.a.IV.2

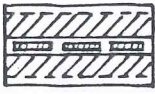

(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2 mm, tarama arası 5 mm çiftler içinde 30° ile tarama, hava alanı sembolü)

C.a.V. KENTSEL TOPLU TAŞINIM AKSLARI

YÜZEYSEL YOLLAR

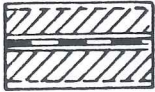
C.a.V.1

(R.0.2 koordinatlara 45° tarama arası z=3 mm, R.0.2 yatay çizgi z=3 mm, y=10 mm içi 60° tarama)

YERALTI ŞEBEKESİ

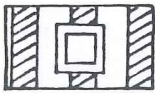
C.a.V.2

(R.0.2 koordinatlara 45° tarama arası z=3 mm, R.0.2 yatay çizgi z=3 mm, y=10 mm, içi boş ve dolu)

TOPLU TAŞINIM DURAKLARI

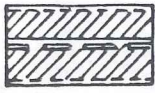
C.a.V.3

(R.0.2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5 mm, tarama arası 5 mm, çiftler içinde 30° ile tarama, kutu 11x11 mm)

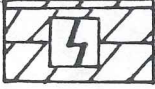
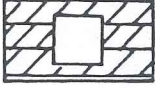
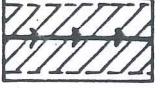
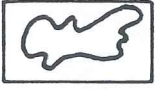
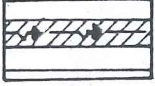
HAVAİ HAT (TELEFERİK)

C.a.V.4

(R.0.2 koordineye 45°, tarama, tarama arası z= 3 mm)

C.b. ENERJİ ÜRETİM - DAĞITIM VE SULAMA

- C.b.I. HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLER
(R.0.2 koordinatlara paralel tarama, tarama arası 6 mm, 45° ile tarama, şaşırtmalı z=5 mm, kutu boyutları 11 x 11 mm)
- C.b.II TRAFİ MERKEZLERİ
(R.0.2 koordinatlara paralel tarama, tarama arası 4 mm, 45° ile tarama, şaşırtmalı z=3 mm, kutu boyutları 11 x 11 mm).
- C.b.III TAŞIYICI VE İLETKEN BORU HATLARI (AÇIK VE KAPALI)
(R.0.2 koordineye 45° tarama, tarama arası z=3 mm R.0.6 ile hat y= 10 mm de tarama)
- C.b.IV BARAJ VE GÖLET ALANLARI (DOĞAL VE YAPAY)
Kendi şekli ile
- C.b.V ENERJİ NAKİL HATTI VE KORUNACAK ALANLAR
(R.0.2, 3 mm ara ile 45° lik tarama)

C.c. SU-KANALİZASYON VE ÇÖP

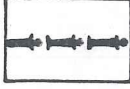
- C.c.I SU KAYNAKLARI - KAPTAJ TOPLAMA YERİ
(R.1,2 koordinatlara paralel 12 mm karaloj merkezlerinde noktalama L min = 7 mm)
- C.c.II SU DEPOLAMA TESİSLERİ
- C.c.III PİS SU ANA KOLLEKTÖRLERİ
- C.c.IV BOŞALTMA ATIK YERLERİ
- C.c.V ÇÖP TOPLAMA - TASFİYE YERLERİ

SINIRLAR

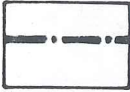
LEJAND I:5000

YÖNETİMSSEL SINIRLAR

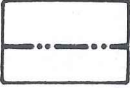
YÖNETİMSSEL SINIRLAR

DEVLET SINIRI

R.1,2 y: 1.5 cm z: 5mm x: 3 mm ϕ : 3 mm.

İL SINIRI

R.1 y: 0.8 cm z: 8 mm x: 1.5 mm ϕ 3 mm. Bu sınırlar üzerine 4 mm ile ilin adı yazılır.

İLÇE SINIRI

R.0.6 y: 0.6 z: 6 mm x: 1 mm 2ϕ : 2 mm. Bu sınırlar üzerine 4 mm ile ilin adı yazılır.

BELEDİYE SINIRI

3 ϕ 3 mm R.0.2 Boş daire z: 5 mm. Bu sınırlar üzerine uygun büyüklükte şablon ile Belediye adı yazılır. Sınır onay tarihi alta yazılır.

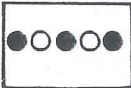
MÜCAVİR ALAN SINIRI

R.0.2 ϕ 3 mm 3'lü küme arası mesafe 4 mm. Bu sınırlar üzerine uygun büyüklüklerde yazı şablonu ile Belediye adı yazılır.

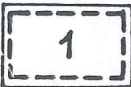
PLANLAMA SINIRLARI

NAZIM PLAN ONAMA SINIRLARI

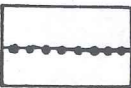
R.0.3 ϕ 4 mm z: 2 mm içi boş daireler.

UYGULAMA İMAR PLANI YAPILACAK ALAN SINIRI

R.0.3 ϕ 4 mm boş ve dolu daireler. z: 3 mm.

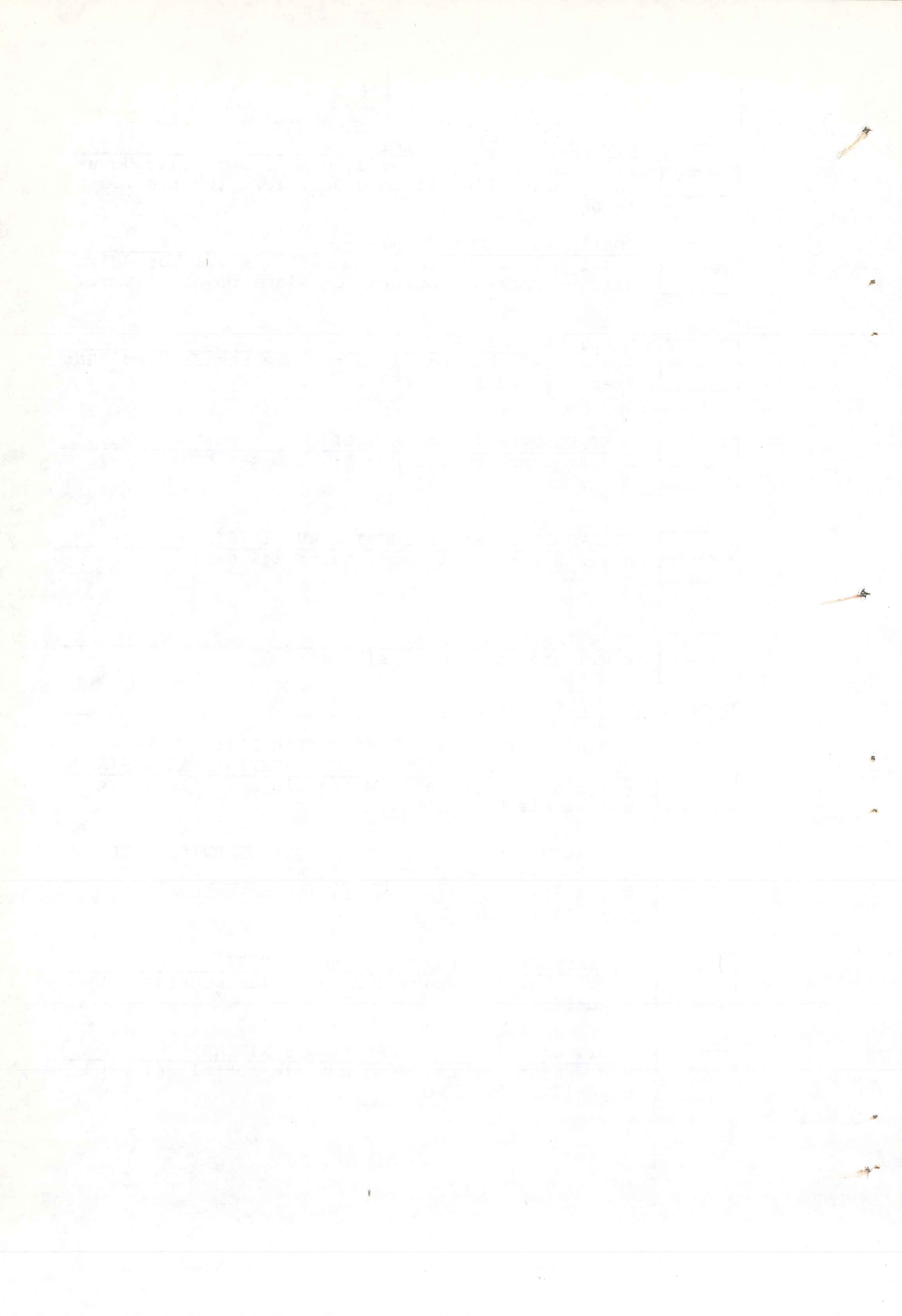
ÖNCELİKLE PLANLAMASI YAPILACAK ALAN SINIRI

R.0,6 çubuk boyu y: 1cm ara z:2 mm. Öncelik sırası uygun büyüklükte yazı şablonu ile, öncelik numarası yazılır.

SİT SINIRI

R.0.2 ϕ 1mm z: 3 mm y: 4mm x:0.5. Hat boyunca 3 mm ara ile içi dolu daireler.

KENTSEL ALAN KULLANIMI

KONUT YERLEŞME ALANLARI

YERLEŞİK KONUT ALANLARI (MESKUN ALANLAR)

YÜKSEK YOĞUNLUKTA ...kişi/Ha. (Brüt)

R.0.2 min 6 mm çaplı daire içine uygun büyüklükte K, D ve Y harfleri seçilir. 1 mm ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Kahverengi.

ORTA YOĞUNLUKTAKişi/Ha. (Brüt)

R.0.2 min 6 mm ϕ daire içine uygun büyüklükte K, D ve Y seçilir. 2 mm ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Açık kahverengine boyanır.

AZ YOĞUNLUKTAkişi/Ha. (Brüt)

R.0.2 min ϕ 6 mm daire içine uygun büyüklükte K.D.Y. seçilir. 4 mm ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Çok açık kahverengine boyanır.

YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ KORUNACAK ALANLAR

YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ DÜZELTİLECEK ALANLAR

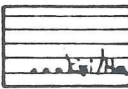
YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ YENİLENECEK ALANLAR

GELİŞME KONUT ALANLARI (İNKIŞAF ALANLARI)

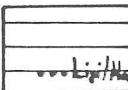
YÜKSEK YOĞUNLUKTAKişi/Ha. (Brüt)

R.0.2 ile 1 mm ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi koyu sarıya boyanır ve uygun yerineKişi/Ha. yazılır.

ORTA YOĞUNLUKTAKişi/Ha. (Brüt)

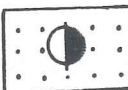
R.0.2 ile 2 mm ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi bir ton açık sarıya boyanır. Alan içi uygun yereKişi/Ha. yazılır.

AZ YOĞUNLUKTA Kişi/Ha. (Brüt)

R.0.2 ile 4 mm ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi çok açık sarıya boyanır. Alan içi uygun yereKişi/Ha. yazılır.

KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI

YÖNETİM MERKEZLERİ

R.0.3 5 mm ara ile karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte yönetim merkezi sembolü. Alan içi açık mavi.

ARKEOLOJİK SİT

R.0.2 ile uygun büyüklükte

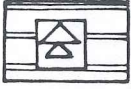
TARİHİ SİT

R.0.2 ile uygun büyüklükte

KENTSEL SİT

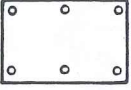
R.0.2 ile uygun büyüklükte.

DOĞAL SİT ALANLARI

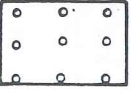
R.0.2 ile 1mm ara ile tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 5mm. Alan içi açık yeşil ile boyanır. Kutu içinde uygun büyüklükte doğal sit sembolü

BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK KORUNACAK ALANLAR

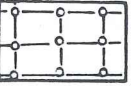
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ALANLAR

R.0.2 1 cm karolajda, merkezlerde \emptyset 1mm içi boş daireler. Açık yeşil tonu renge boyanır.

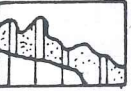
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL MAHSUL ALANLARI

R.0.1 6 mm karolajda, merkezlerde \emptyset 1mm içi boş daireler. Açık yeşil tonu renge boyanır.

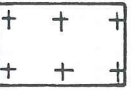
SERA ALANLARI

R.0.1 6 mm karolajda, merkezlerde \emptyset 1 mm içi boş daireler. Yatay ve dikey tarama. Açık renk yeşil ve tonları ile boyanır.

KIYI

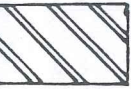
R.0.4 ile sınırlar, R.0.2 ile noktalama yapılır. Seçilen sarı renk tonlarına alan içi boyama yapılır.

MERA ALANLARI

R.0.1 8 mm karolaj merkezlerinde \dagger noktalama yapılır. Açık renk yeşil ve tonlarına boyanır.

YAPI YASAĞI YA DA SINIRLAMA GETİRİLEN ALANLAR

JEOLOJİK, BİOMETEOROLOJİK, TOPOĞRAFİK VE TAŞKIN GİBİ NEDENLERLE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN VE YAPI YASAKLI ALANLAR

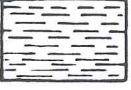
R.0.3 1mm ara ile 45° lik çapraz tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 5mm uygun büyüklükte J harfi yerleştirilir. Koyu gri renge boyanır.

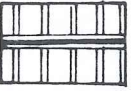
ONARIM VE HAFRIYAT YASAĞI UYGULANACAK AFET BÖLGESİ
R.0.1 ile 1.5 mm ara ile üçlü tarama 45° çapraz
üçlü taramalar arası 4mm. Gri renge boyanır.

YAPI YASAĞI UYGULANACAK ALANLAR
R.0.2 45° ince tarama. R.0.4 ile 45° çapraz tarama.
tarama çiftleri arasındaki uzaklık 3 mm. Gri renge
ve tonlarına boyanır.

TAŞKINA MARUZ ALANLAR
R.0.1 ile yatay kesik çizgiler. Açık gri renge
boyanır.

SU KANALLARI KORUMA KUŞAĞI (AÇIK VE KAPALI)
R.0.1 ile 1mm ara dik tarama çiftleri. Çiftler
arası 3mm ara. Açık mavi renge boyanır.

SU KAYNAKLARINI KORUMA KUŞAĞI

R.0.1 1mm ara ile çift tarama.Çiftler arası 3mm ta-
rama boyu 3mm.koruma şekli ile ilgili olan kot yazı-
lır, açık mavi (camgöbeği) renge boyanır.

MUTLAK
R.01

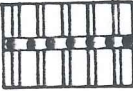
KISA
R.01

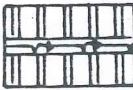
ORTA
R.01

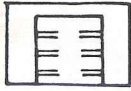
UZUN
R.01

NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI KORUMA KUŞAĞI
R.0.3 ile uygun büyüklükte nükleer enerji sembolü
konulur. Açık gri renge boyanır. R4 ile 2mm ara
ile noktalama,yatay çizgi arası 2mm.

ENERJİ NAKİL HATTI KORUMA KUŞAĞI
R.0.1,1mm ara ile çift tarama. Çiftler arası 3mm.
R.0.2 ile 2mm arası yatay çizgi.Koyu gri renkte
boyaması. 3mm ϕ 3 enerji nakil hattı.

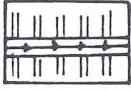
HAVAALANI - UÇUŞ KORİDORU KORUMA KUŞAĞI

R.0.2, 1mm ara ile çift tarama. Dikey tarama çiftleri arası 3mm. Tarama boyu değişebilir. Açık yeşil boyanır.

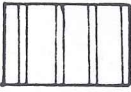
KARAYOLLARI, YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI

R.0.2, 1mm ara ile yol profiline dik tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 5mm. Açık yeşil renk tonları kullanılır.

TAŞIYICI VE İLETKEN BORULAR KORUMA KUŞAĞI

R.0.2, 1mm ara ile dikey tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 5mm. Açık renk kahverengi boyanır. Taşıyıcı ve iletken kat için R.0.3, 1cm ara ile tırnak.

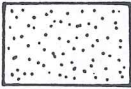

ASKERİ VE STRATEJİK ALANLAR KORUMA KUŞAĞI

R.0.2, 1mm ara ile dikey tarama çiftleri. Çiftler arası 5mm max. mesafe bırakılır. Haki yeşil renge boyanır.

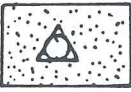
AÇIK VE YEŞİL ALANLAR

AKTİF (ETKİN) YEŞİL ALANLAR

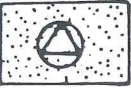
PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI

R.0.2 serbest noktalama. Çimen yeşili ve tonlarına boyanır.

ÇOCUK BAHÇELERİ

R.0.2 serbest noktalama. Yeşil renk tonlarına boyanır. Uygun büyüklükte üçgen sembol içine daire yerleştirilir.

OYUN ALANLARI

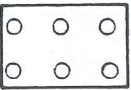
R.0.3 serbest noktalama. Yeşil renk tonlarına boyanır. Uygun büyüklükte daire içine üçgen yerleştirilir.

DİĞER YEŞİL ALANLAR

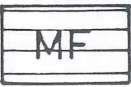
ORMAN ALANLARI

R.0.2, 1x1cm karolaj merkezlerinde 3 mm kenarlı içi dolu üçgenler. Üçgenler siyah, zemin koyu, yeşil renge boyanır.

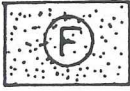
AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR

R.0.1, 1x7 mm karolaj merkezlerinde içi boş $\phi 2$ mm daireler (şaşırtmalı) açık yeşil renk ve tonlarına boyanır.

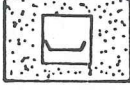
MAKİLİK, FUNDALIK VE ÇALILIK ALANLAR

R.0.2, 3mm ara ile yatay tarama. Yeşil tonlarına boyanır. M.F. harfleri uygun büyüklükte yerleştirilir.

FUAR, PANAYIR VE FESTİVAL ALANLARI

R.0.4, 5mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte kutu içinde F harfi yerleştirilir. Ağaç yeşiline boyanır.

MEZARLIKLAR

R.0.2 kutu içine R0.4 ile mezarlık sembolü yerleştirilir. Yeşil ve tonlarına boyanır. Zemin serbest noktalama.

KENTSEL SOSYAL ALTYAPI ALANLARI

EĞİTİM TESİSLERİ ALANI

İLK ÖĞRETİM TESİSLERİ ALAN (TEMEL EĞİTİM)

R.04, 4mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte üçgen sembol, açık mavi renge boyanır.

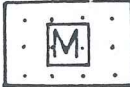
ORTA ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI

R.0.4, 4mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte iç içe 2 adet üçgen (R.02 ile) açık mavi renge boyanır).

YÜKSEK EĞİTİM TESİSLERİ VE KAMPUS ALANLARI

R.0.4 ile 8mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte kutu içine R.02 ile Ü harfi yerleştirilir. Açık mavi renge boyanır.

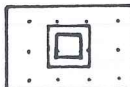
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI

R.0.3 ile 4mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte üçgen içinde M harfi yerleştirilir. (R.0.2 ile) Açık mavi renge boyanır.

KÜLTÜREL TESİSLER ALANI

R.03 ile 4mm karolaj merkezlerinde noktalama. Kutu içinde sembol, açık mavi renk.

SAĞLIK TESİSLERİ ALANI

R.0.3 ile 4mm karolaj merkezlerinde noktalama. Kutu içinde sembol, açık mavi renk.

DİNİ TESİSLER ALANI

R.03 ile 2mm karolaj merkezlerinde noktalama, kutu içi sembol, açık mavi renk.

KENTSEL VE BÖLGESEL BÜYÜK SPOR ALANLARI

R.0.4, 8mm karolaj merkezlerinde noktalama. İçi boş uygun büyüklükte bayrak sembolü. Zemin yeşil renk tonları.

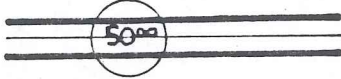
KAPALI VE AÇIK SEMT SPOR ALANLARI

R.0.3 ile 3mm karolaj merkezlerinde noktalama. İçi dolu, uygun büyüklükte bayrak sembolü. Zemin yeşil renk tonları.

KENTSEL TEKNİK ALTYAPI

ULAŞIM

KARAYOLLARI

ERİŞME KONTROLLÜ YOLLAR
Max R.0.8 yol profili daire içinde belirtilir.

1° KENTSEL VE BÖLGESEL OTOYOLLAR
Max R: 0.4 yol profili daire içinde belirtilir.

2° ve 3° KENTİÇİ OTOYOLLAR

R 0.2

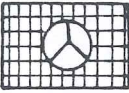
YAYA AKSLARI

R 0.2

GENEL OTOYOLLAR (KAPALI VE AÇIK)

R 0.2 daire içinde uygun büyüklükte P harfi yerleştirilir.

OTO TERMINALLER

R.0.2. 2mm dik ve yatay tarama. Uygun büyüklükte daire içinde oto terminali sembolü yerleştirilir. Açık renk kırmızı ile boyanır.

TIR PARKI, KAMYON GARAJI, GARAJLAR

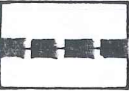
R 0.2, 2mm dik ve yatay tarama. Uygun büyüklükte daire içinde (2 daire) G harfi yerleştirilir. Açık kırmızı ile boyanır).

BAKIM VE AKARYAKIT İSTASYONLARI

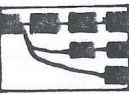
R 0.2, 2mm dik ve yatay tarama yapılır. Uygun büyüklükte daire içinde (2 daire) A harfi yerleştirilir. Açık renk kırmızı ile boyanır.

DEMİRYOLLARI

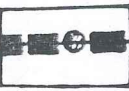
DEMİRYOLLARI

R 0.3, 2x4,5 dikdörtgenler arası uzaklık 1,5 mm
R 0.8 orta hat çizgisi. Dikdörtgen içi açık gri ile boyanır.

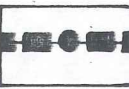
TRİYAJLAR (KATAR DÜZENLEME)

R 0.3, 2x4,5 mm dikdörtgenler arası uzaklık 1,5 mm.
hat boyunca bu boyutlar değişebilir. R.0.8 hat çizgisi ve hat birleşimi. Dikdörtgen içi açık gri.

ANA İSTASYONLAR

R 0.3 2x4.5 mm. Dikdörtgenler arası uzaklık 1.5mm
R.0.8 orta hat çizgisi. Ø 3.5 mm içi çapraz taralı daire. Dikdörtgenler içi açık gri boyanır.

BANLIYÖ İSTASYONLARI

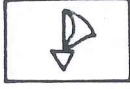
R 0.3 2x4.5 mm. Dikdörtgenler arası uzaklık 1.5mm
R.0.8 orta hat çizgisi Ø 3.5 mm içi dolu daire. Dikdörtgenler içi açık gri boyama.

DENİZYOLLARILİMANLAR

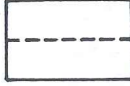
R 0.2, 5mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte daire içinde Liman sembolü. Açık gri renk kullanılır.

İSKELELER

R 0.2, 5mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte daire içinde iskele sembolü. Açık gri renk kullanılır.

YAT LİMANLARI VE BALIKÇI BARINAKLARI

R 0.3, 6mm karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol. Açık gri renk kullanılır.

DENİZ ULAŞIM YOLLARI BAĞINTILARI

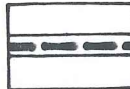
R 0.3, 1mm ara ile 4 mm boyunda kesik çizgi ile belirlenir.

HAVAYOLLARIHAVAYOLLARI LİMANI, HAVAALANI

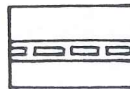
R 0.2 uygun büyüklükte daire içine özel işaret. Açık gri renk kullanılır.

HELİKOPTER İNİŞ ALANI

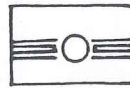
R 0.2 uygun büyüklükte daire içine özel işaret. Açık gri renk kullanılır.

TOPLU TAŞINIM AKSLARIYÜZEYSEL YOLLAR

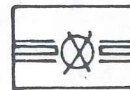
R 0.1 düz yatay çizgi çifti arası 2mm. R.I.2 ile 8mm boyunda kesik çizgi, ara mesafe 1 mm.

YERALTI ŞEBEKESİ

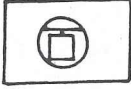
R.0.2 yatay çizgi çift arası 2mm. R.01 ile 1x8mm dikdörtgenler arası mesafe 2mm.

TOPLU TAŞINIM DURAKLARI

R.0.1 yatay çizgi çifti arası 2mm. Ara çizgi arası 1mm. ϕ 4mm, r.0.3 daire içi sarı renk ile boyanır.

TÜRLER ARASI DEĞİŞİM VE AKTARMA NOKTALARI

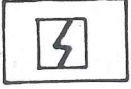
R 0.1 yatay çizgi çifti arası 2mm. Ara çizgi arası 1mm. ϕ 4 mm, R.03 daire içi kırmızı renkle boyanır, üzerine 6x6 m. çapraz çizgi getirilir.

HAVAI HAT (TELEFERİK)

R 0.2 uygun büyüklükte daire içine özel işaret.

ENERJİ ÜRETİM VE DAĞITIM

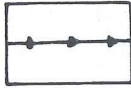
HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLER

R 0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan koyu gri boyanır.

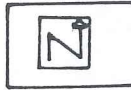
TRAFİ MERKEZLERİ

R 0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan griye boyanır.

TAŞIYICI VE İLETKEN BORU HATLARI

R 0.4, 8 mm ara ile akış yönünü gösterir oklar.

NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI

R 0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan koyu gri boyanır.

SU, KANALİZASYON VE ÇÖP

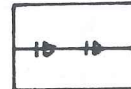
SU KAYNAKLARI, KAPTAJ ALANI

R 0.2, 1mm ara ile dikey tarama çiftleri, çiftler arası 4mm. Uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan açık mavi veya tonlarına boyanır.

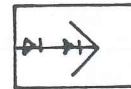
SU DEPOLAMA TESİSLERİ

R 0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan açık mavi veya tonlarına boyanır.

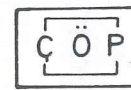
PİS SU ANA KOLLEKTÖRLERİ

R 0.3 çizgi üzerine, akış yönünü gösterir 6 mm ara ile oklar.

BOŞALTMA ATIK YERLERİ

R 0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan açık maviye boyanır.

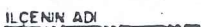

ÇÖP TOPLAMA - TASFİYE ALANI

R 0.2 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret.
Alan koyu maviye boyanır.

LEJAND 1:25.000

Ek.2-c

SINIRLARİDARİ SINIRLAR

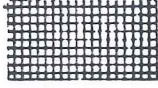
	DEVLET SINIRI (12 uç 1cm boy 3mm ara)
İLİN ADI 	İL SINIRI (12 uç 1cm boy 3mm ara)
İLÇENİN ADI 	İLÇE SINIRI (0.8uç 8mm boy 4mm ara)
BELEDİYE ADI 351 	BELEDİYE SINIRI (0.3 uç 3mm çaplı)
BELEDİYE ADI 321 ONAMA TARİHİ	MÜCAVİR SAHA SINIRI (0.3 uç 3mm çaplı)
KÖY ADI 	KÖY SINIRI (0.3uç 2mm çaplı)

PLANLAMA SINIRLARI

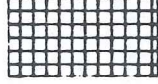
	BÖLGE SINIRI (12 uç 8mm boy 1mm ara)
	ALT BÖLGE SINIRI (0.6 uç 8mm boy 1mm ara)
	METROPOLİTEN BÖLGE SINIRI (12 uç 3mm boy 1mm ara)
	METROPOLİTEN ALT BÖLGE SINIRI (0.8uç 4mm boy 1mm ara)
	METROPOLİTEN ALAN KENT BÜTÜNÜ SINIRI (2mm çap)
CD ONAMA TARİHİ	ÇEVRE DÜZENİ PLANLAMA SINIRI + PLAN (3mm çap) ONAMA SINIRI
	ONANLI İMAR PLANLARI SINIRI (1mm çap)
	KÖY YERLEŞİK ALANI SINIRI (0.8 uç 10 nokta)
	ÖNCELİKLE PLANLAMASI YAPILACAK ALAN SINIRLARI (0.6 uç 14mm boy 1mm ara)

ARAZİ KULLANMA**KENTSEL VE KIRSAL KONUT ALANLARI****MESKÛN**

378

SİK YOĞUNLUKTA (0.4 uç 1.5 mm ara)

ORTA YOĞUNLUKTA (0.4 uç 2.5 mm ara)

SEYREK YOĞUNLUKTA (0.4 uç 3.5 ara)
(SİKLIK, SEYREKLIK RENK VE TON FARKLARIYLA BELİRLENECEKTİR)

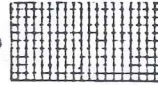
KORUNACAK (7mm harf boyu)

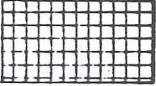
DÜZELTİLECEK (7mm harf boyu)

YENİLENECEK (7mm harf boyu)
(K,D,Y AYIRIMI ÇEVRE DÜZENİ PLANLARINDA GEHEKMEKİÇE GOSTERİLMEMEYECİTİR)GELİŞMESİ KAYITLANACAK (0.2 uç 3.5mm ara 45°)
DIYAGONAL TARAMA UYGUN YOĞUNLUK TARAMASIYLA BERABER KULLANILIR**İNKIŞAF (GELİŞME ALANLARI)**

309

SİK YOĞUNLUKTA (0.2 uç 1.5mm ara)

309 ORTA YOĞUNLUKTA (0.2 uç 2.5mm ara)

309
306 SEYREK YOĞUNLUKTA (0.2 uç 3.5mm ara)

309
306 ÇOK SEYREK YOĞUNLUKTA (0.2 uç 5mm ara)
(SIKLILIK SEYREKLİK RENK VE TON FARKLARIYLA BELİRLENECEKTİR)

TİCARET VE YÖNETİM MERKEZLERİ

321 MERKEZİ İŞ ALANLARI (0.4uç 2mm ara 45°lik çapraz)

321 İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ DERECE MERKEZLER (0.4uç 2mm ara 45°lik çapraz)
(ÇEVRE DÜZENİ PLANLARINDA SEMBOL YAZILMAYABİLİR)

327 TOPTAN TİCARET ALANLARI (0.4uç 4mm ara 45°lik çapraz)

396 BÜYÜK ALAN KULLANIMI GEREKTİREN
KAMU KURULUŞ ALANLARI (0.2uç 4mm ara 45°çapraz)

ENDÜSTRİ

396 MADEN ÇIKARIM ALANLARI (0.3uç 2 ve 5mm ara 45°çapraz)

SANAYİ BÖLGELERİ

337 ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (0.2uç 1mm-5mm ara 45°çapraz)

SANAYİ BÖLGESİ (0.2 uc 1mm, 3mm ara 45° lik çapraz)

KÜÇÜK SANATLAR (SANAYİ SİTELERİ) (0.2 uc 1mm, 3mm ara (SW-NE)
4mm ara (NW-SE) 45° lik çapraz)

DEPOLAMA (0.2 uc 1mm, 3mm ara)

TURİZM ALANLARI

(TURİZM ALANLARINDA STATU DEĞİŞİKLİĞİ, HER ALAN KULLANIMINA AIT KESİN SINIRLARLA GÖSTERİLECEKTİR.)

TURİZM TESİS ALANLARI (0.3 uc 2mm ara)

GÜNÜBİRLİK (0.3 uc 2mm ara, 7mm h. boyu 11x11mm kare)

KAMPİNG ALANLARI (0.3 uc 3.5mm ara 11x11mm kare)

TURİZM VE İKİNCİ KONUT YERLEŞME ALANLARI
(KARİŞİK) (0.3 uc 2mm-7ara)

(KAMPİNG VE GÜNÜBİRLİK AÇIK TONLARDA, DİĞERLERİ KOYU TONLARDA BELİRLENECEKTİR)

BÜYÜK VE AÇIK ALAN KULLANIMLARI

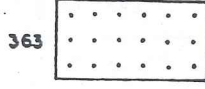
MİLLİ PARK (1x1cm karolada, yatayda uçgen tabanları arası 7mm uçgen tepe-
noktaları arası 1cm)

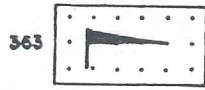
BÖLGE PARKI (5mm ara, 0.5 nokta)

FUAR, PANAYIR, FESTİVAL ALANI (5mm ara 0.5 nokta)

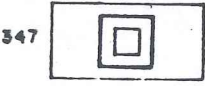
BÜYÜK KENTSEL YEŞİL ALANLAR (5mm ara)

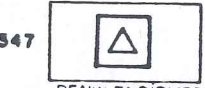
KENTSEL VE BÖLGESEL BÜYÜK SPOR ALANLARI (5mm ara)

ÜNİVERSİTE KAMPUS ALANLARI (5mm ara)

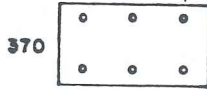

SAĞLIK TESİSLERİ (11x11mm kare 06 ve 04 uç)

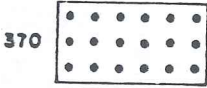

EĞİTİM SİTELERİ (11x11mm kare 06 ve 04 uç)
RENKLENDİRMEDE FARKLI TONLAR KULLANILACAKTIR

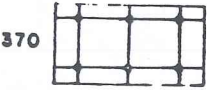
TARIM ALANLARI

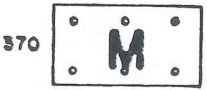
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ALANLAR (1x1cm karede merkezler de 1mm çaplı daireler 02uç)

TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL MAHSÜL ALANLARI (NARENCİYE, ZEYTİNLİK, FISTIKLIK v.b) (5x5mm karede merkezlerde 1mm çaplı noktalar)

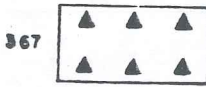

SERALAR (02uç 1x1cm karede merkezlerde 1mm çaplı daireler)

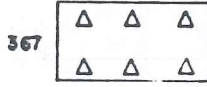
MERA (02uç 1x1cm karede 1mm daire 7mm h boyu)
(RENKLENDİRMEDE FARKLI TONLAR KULLANILACAKTIR)

ORMAN

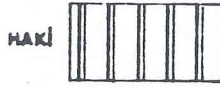
ORMAN (1x1cm karede 3mm kenarlı eşkenar üçgen)

AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR

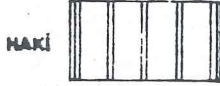

AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR (1x1cm karelerde (orman alanları gibi)
(KOYU TON ORMANLAR, AÇIK TON AĞAÇLANDIRILACAK ALANLARDA KULLANILACAK)

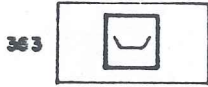
DİĞER ARAZİ KULLANMA KARARLARI

ASKERİ ALANLAR (0.4 ve 0.2 uçlarla 1mm-4mm aralıklar)

ASKERİ SAKINCAI ALANLAR (0.2 uç 1mm-5mm aralıklar)

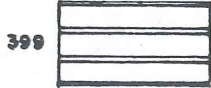

MEZARLIKLAR (11x11mm kare 0.6 ve 0.4 uç)

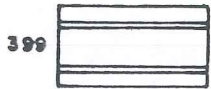
KORUMA

SİT ALANLARI

(SINIRLARI MIN. 0.4 UÇLA BELİRLENECEKTİR)

BİRİNCİ DERECE SİT ALANLARI (0.4 uç 1mm-4mm ara)

İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ DERECE SİT ALANLARI (0.4 uç 1mm-7mm ara)
(KOYU TON 1.DERECE SİT, AÇIK TON 2.ve 3. DERECE SİT ALANLARINDA KULLANILACAKTIR)

ARKEOLOJİK SİT (7mm h boyu)

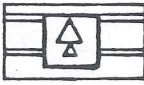

TARİHİ SİT (7mm h boyu)

KENTSEL SİT (7mm h boyu)

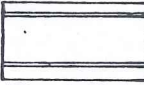
367

DOĞAL SİT (0.4 uç, 1mm-5mm ara 11x11mm kare 0.6ve0.4 uç)

PLANLAMA İLE KORUNMASI ÖNERİLEN SİT KORUMA ALANLARI

399/357

(0.2 uç 1mm-9mm ara)

PLANLAMA İLE KORUNMASI ÖNERİLEN SİT KORUMA ALANLARI
(RENK ÖNERİ SİT ALANININ KAREKTERİNE GÖRE BELİRLENECEKTİR)

BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALANLAR

367

MAKİLİK, FUNDALIK, ÇALILIK (0.3 uç 3mm ara 7mm h boyu)

BEYAZ

KAYALIK, TAŞLIK ALANLAR VE KUMULLAR
(0.5 uç 3mm ara 7mm h boyu)

306

PLAJLAR, KUMSALLAR (0.2 uç 10 noktada 0.4 uç'la sınır.)

YAPI YASAĞI GETİRİLEN ALANLAR

SUYARI
ERİSİ

JEOLOJİK SAKINCALI ALANLAR (0.4 uç 1mm-5mm ara 7mm h boyu)
(SINIRLARI MIN 0.4 uç'la BELİRLENECEKTİR)

345

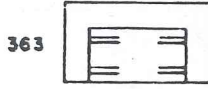

SAĞLIK KORUMA BANDI (0.2 uç 1mm-5mm ara)

345/347

SU HAVZASI KORUMA BANDI (0.1 uç 1mm-5mm ara)
(SU 347 RENK İLE, KORUMA ALANI TARAFI KISIM - 345 RENK İLE)

HAVA ALANI-HAVA KORİDORU KORUMA BANDI
(0.2uç 1mm -5mm ara)

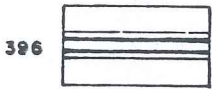

YOL KENARI KORUMA BANDI (0.2uç 1mm -5mm ara)

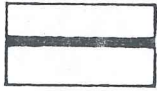
ALT YAPI

ULASIM

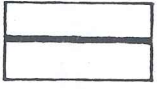
KARAYOLLARI

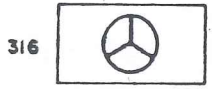
OTO YOL-EKSPRES YOL (0.3ve 0.8uç 1mm -2mm ara)

BİRİNCİ DERECE YOLLAR (MIN 2mm uç)

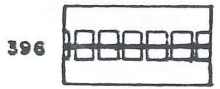

İKİNCİ DERECE YOLLAR (1.2uç)

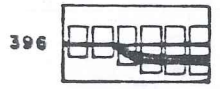

TERMİNAL (0.4 uç 1mm çap)

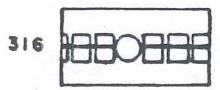
DEMİRYOLLARI

DEMİRYOLU (4x6mm dikdörtgenler 0.3uç 1mm ara)

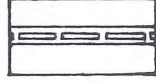
TRİYAJLAR (dikdörtgen boyları min 4x6 mm(değişken) hatlar 0.8uç)

İSTASYON (4x6mm dikdörtgenler,6mm çaplı daire 0.3uç (orta hat 0.8uç))

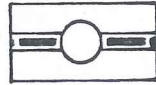
TOPLU TAŞINIM YOLLARI

YÜZEYSEL YOLLAR (0.2 ve 1.2 uç 1mm - 1mm ara 8mm boy)

YERALTI ŞEBEKESİ (0.2 uç, 1mm-1mm ara (dikdörtgenler 1mm x 6mm))

316

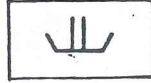
İSTASYONLAR (6mm daire çapı, hatlar gereğine göre yüzeysel veya yeraltı olabilir)

DENİZ YOLLARI

LIMANLAR

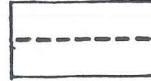
İSKELELER

FERİBOT İSKELESİ

YAT LIMANI, BARINAKLAR

DENİZ ULAŞIM BAĞLANTILARI (0.4 uç 3mm boy 1mm ara)

HAVA YOLLARI

396

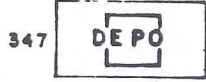
HAVA ALANLARI (15 mm çaplı)

SU, KANALİZASYON VE ÇÖP

İÇME VE KULLANMA SUYU

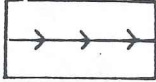

SU KAYNAK - KAPTAJ YERLERİ (0.2 uç 1mm. 7mm ara ile tarama 11x11mm. kare 0.6 uç)

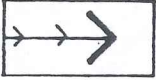

DEPO YERLERİ (11x11mm kare 0.6uç)

PİS SU

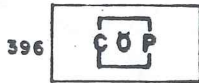

ANA KOLLEKTÖRLER (0.3 uç 8mm ara ile oklar (2mm boyda)

BÖŞALTMA - ATIK YERLERİ (0.3 uç 8mm ara ile oklar (2mm boyda) 0.6 uç ile 8mm boyda ok)

ÇÖP TOPLAMA

ÇÖP TOPLAMA VE TASFIYE YERLERİ (11x11mm kare 0.6uç)

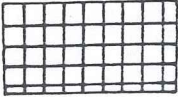

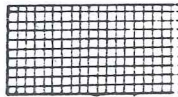
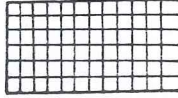
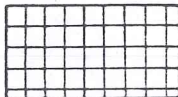
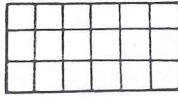

İSTANBUL BÜYÜK ŞEHİR BELEDİYESİ YÖNETMELİĞİ 1/1000,
1/5000, 1/25000 İMAR PLANI LEJANTLARI

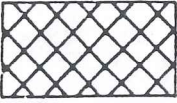
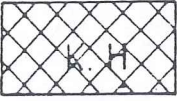

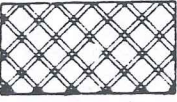

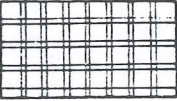
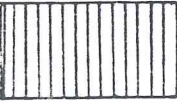
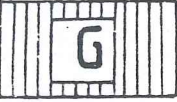
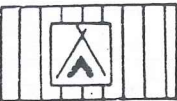
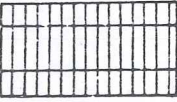
LEJANT EKİ: 2

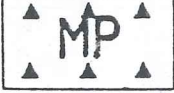

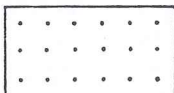
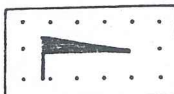
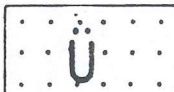
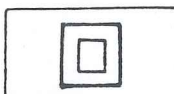
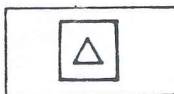

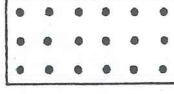
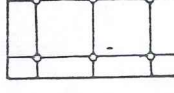
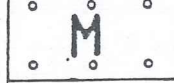
LEJAND

1/25.000

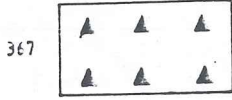
		DEVLET SINIRI (1.2uç 1cm boy 3mm ara)
	İLİN ADI 	İL SINIRI (1.2 uç 1cm boy 3mm ara)
	İLÇENİN ADI 	İLÇE SINIRI (0.8 uç 8mm boy 4mm ara)
	BELEDİYE ADI 	BELEDİYE SINIRI (0.3 uç 3mm çapli)
351		BELEDİYE ADI
321		MÜCAVİR SAHA SINIRI (0,3 uç 3mm çapli)
	ONAMA TARİHİ 	
	KÖY ADI 	KÖY SINIRI (0.3 uç 2mm çapli)
		METROPOLİTEN ALAN BÖLGE SINIRI (1.2 uç 3mm boy 1mm ara)
		ALT BÖLGE NAZIM İMAR PLANI SINIRI (0.8 uç 4mm boy 1mm ara)
		METROPOLİTEN ALAN KENT BÜTÜNÜ SINIRI (2mm çap)
		ÇEVRE DÜZENİ NAZIM İMAR PLANLAMA SINIRI+ PLAN ONAMA SINIRI (3mm çap)
		ONANLI İMAR PLANLARI SINIRI (1mm çap)
		KÖY YERLEŞİK ALANI SINIRI (0,8 uçla nokta)
		ÖNCELİKLE PLANLAMASI YAPILACAK ALAN SINIRLARI (0.6 uç 14mm boy 1mm ara)
378		SIK YOĞUNLUKTA KONUT YERLEŞİK ALANI(0.4uç 1,5mm ara)
		ORTA YOĞUNLUKTA KONUT YERLEŞİK ALANI(0,4uç 2,5mm ara)

	SEYREK YOĞUNLUKTA (0,4 uç 3,5ara) (SIKLIK SEYREKLİK RENK VE TON FARKLARIYLA BELİRLENECEKTİR)
	KORUNACAK (7mm harf boyu)
	DÜZELTİLECEK (7mm harf boyu)
	YENİLENECEK (7mm harf boyu) (K,D,Y AYIRIMI ÇEVRE DÜZENİ PLANLARINDA GEREKMEDİKÇE GÖSTERİLMEYECEKTİR)
	GELİŞMESİ KISITLANACAK KONUT YERLEŞİK ALANI (0,2uç 3,5mm ara ^{45°}) (DİYAGONAL TARAMA UYGUN YOĞUNLUK TARAMASIYLA BERABER KULLANILIR)
309 	SIK YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANI (0,2 uç 1,5mm ara)
309 	ORTA YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANI (0.2 uç 2,5mm ara)
$\frac{309}{306}$ 	SEYREK YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANI(0.2 uç 3,5mm ara)
$\frac{309}{306}$ 	ÇOK SEYREK YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANI(0.2uç 5mmara) (SIKLIK,SEYREKLİK,RENK VE TON FARKLARIYLA BELİRLENECEKTİR)
321 	MERKEZİ İŞ ALANLARI (0.4 uç 2mm ara 45°lik çapraz)
321 	İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ DERECE MERKEZLER(0.4uç 2mm ara 45°çapraz) (ÇEVRE DÜZENİ PLANLARINDA SEMBOL YAZILMAYABİLİR)

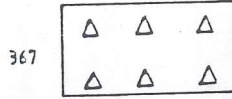
- 327 TOPTAN TİCARET ALANLARI(0.4 uç 4mm ara 45°lik çapraz)
- 396 KENTSEL HİZMET ALANLARI(0.2uç 4mm ara 45°lik çapraz)
- 396 MADEN ÇIKARIM ALANLARI(0.3uç 2ve5mm ara 45°lik çapraz)
- 337 ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ(0.2uç 1mm,5mm ara 45°çapraz)
- 337 SANAYİ BÖLGESİ(0.2uç 1mm,3mm ara 45°çapraz)
- 335 KÜÇÜK SANATLAR(SANAYİ SİTELERİ)(0.2uç 1mm,3mm ara SW_NE)
4mm ara(NW,SE)45° çapraz)
- 329 DEPOLAMA (0.2uç 1mm,3mm ara)
- 314 TURİZM TESİS ALANLARI(0.3uç 2mm ara)
- 314 GÜNÜBİRLİK(0.3uç 2mm ara,7mm h boyu 11x11mm kare)
- 314 KAMPING ALANLARI(0,3uç 35mm ara 11x11mm kare)
- 314 TURİZM VE İKİNCİ KONUT YERLEŞME ALANLARI(KARIŞIK)(0,3uç 2mm
7ara
(KAMPING VE GÜNÜBİRLİK AÇIK TONLARDA, DİĞERLERİ KOYU TONLARDA
BELİRLENECEKTİR)

363		MİLLİ PARK(1x1cm karolajda, yatayda üçgen tabanları arası 7mm üçgen tepe noktaları arası 1cm)
363		BÖLGE PARKI(5mm ara, 0.5 nokta)
363		FUAR, PANAYIR, FESTİVAL ALANI(5mm ara 0.5 nokta)
363		BÜYÜK KENTSEL YEŞİL ALANLAR(5mm ara)
363		KENTSEL VE BÖLGESEL BÜYÜK SPOR ALANLARI(5mm ara)
347		ÜNİVERSİTE KAMPÜS ALANLARI (5mm ara)
347		SAĞLIK TESİSLERİ(11x11mm kare 0.6 ve 0.4 uç)
347		EĞİTİM SİTELERİ(11x11mm kare 0.6 ve 0.4 uç) (RENKLENDİRMEDE FARKLI TONLAR KULLANILACAKTIR)
370		TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ALANLAR(1x1cm karolajda merkezlerde 1mm çaplı daireler 0.2 uç)
370		TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL MAHSÜL ALANLARI (NARENCİYE, ZEYTİNLİK, FISTIKLIK vb)(5x5mm karolajda merkezlerde 1mm çaplı noktalar)
370		SER'ALAR(0.2 uç 1x1cm karolajda merkezlerde 1mm çaplı daireler)
390		MER'A(0.2 uç 1x1cm karolajda 1mm daire 7mm h boyu) (RENKLENDİRMEDE FARKLI TONLAR KULLANILACAKTIR)

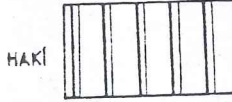
ORMAN

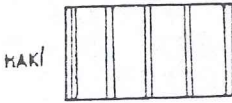
ORMAN(1x1cm karolajda 3mmkenarlı eşkenar üçgen)

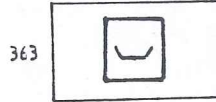
AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR(1x1cm karolajda orman alanları gibi)
(KOYU TON ORMANLAR,AÇIK TON AĞAÇLANDIRILACAK ALANLARDA KULLANILACAK)

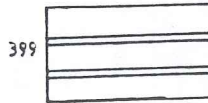
ASKERİ ALANLAR(0,4 ve 0,2 uçlarla 1mm-4mm aralıklar)

ASKERİ SAKINCALI ALANLAR(0,2uç 1mm-5mm aralıklar)

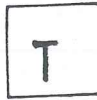
MEZARLIKLAR(11x11mm kare 0,6ve0,4 uç)

SİT ALANLARI(0,4uç 1mm-4mm ara)

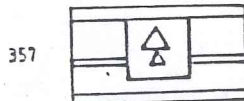
ARKEOLOJİK SİT(7mm h boyu)

TARİHİ SİT(7mm h boyu)

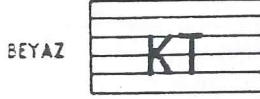
KENTSEL SİT(7mm h boyu)

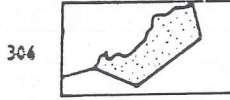
DOĞAL SİT(0,4uç,1mm-5mm ara 11x11mm kare 0,6ve0,4uç)

MAKİLİK,FUNDALIK,ÇALILIK(0,3uç 3mm ara 7mm h boyu)

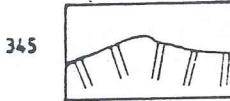
KAYALIK, TAŞLIK ALANLAR VE KUMULLAR (0.3uç 3mm ara 7mm h boyu)

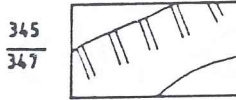
PLAJLAR, KUMSALLAR (0.2uç la noktalama 0.4uç la sınır)

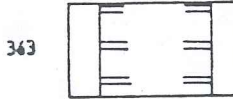
JEOLJİK SAKINICALI ALANLAR (0.4uç 1mm-5mm ara 7mm h boyu)
(SINIRLARI MİN 0.4 UÇLA BELİRLENECEKTİR)

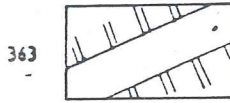
SAĞLIK KORUMA BANDI (0.2uç 1mm-5mm ara)

SU HAVZASI KORUMA BANDI (0.1uç 1mm-5mm ara)

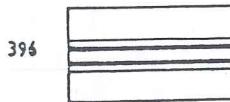

HAVA ALANI-HAVA KORİDORU KORUMA BANDI (0.2uç 1mm-5mm ara)

YOL KENARI KORUMA BANDI (0.2uç 1mm-5mm ara)

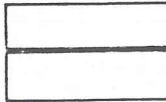
KARAYOLLARI

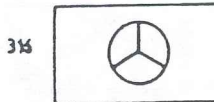
OTOYOL-EKSPRES YOL (0.3 ve 0.8uç 1mm-2mm ara)

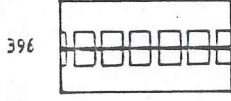
BİRİNCİ DERECE YOLLAR (Min 2mm uç)

İKİNCİ DERECE YOLLAR (1.2 uç)

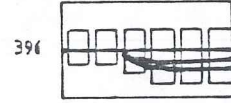

TERMİNAL (0.4uç 11mm çap)

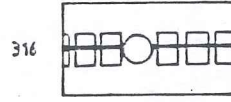
396

DEMİRYOLU(4x6mm dikdörtgenler 0,3uç 1mm ara)

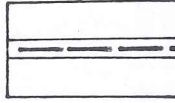
396

TRİYAJLAR(dikdörtgen boyları min 4x6mm(değişken)hatlar0,8uç)

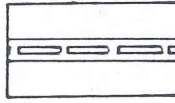

316

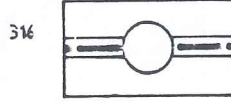
İSTASYON(4x6mm dikdörtgenler,6mm çaplı daire 0,3uç(orta hat 0,8 uç)

YÜZEYSEL TOPLU TAŞIM YOLLAR(0,2 ve1,2uç 1mm-1mm ara 8mm boy)

YERALTI TOPLU TAŞIM GEÇİSİ(0,2uç,1mm-1mm ara(dikdörtgenler 1mmx8mm)

316

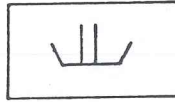
İSTASYONLAR(6mm daire çapı,hatlar gereğine göre yüzeysel veya yeraltı olabilir)

LİMANLAR

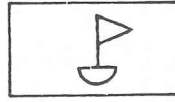
İSKELELER

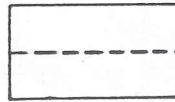
FERİBOT İSKELESİ

YAT LİMANI

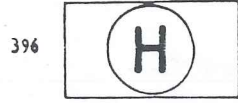
BALIKÇI BARINAKLARI

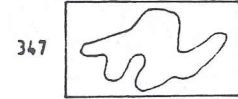
DENİZ ULAŞIM BAĞLANTILARI

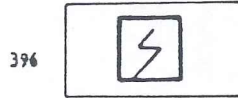
HAVA ALANLARI(15mm çaplı)

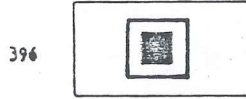
HELİKOPTER İNİS YERİ(15mm çaplı 7mm h boyu)

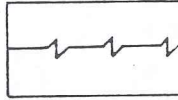
BARAJLAR-GÖLETLER(0,2uç kendi şekliyle)

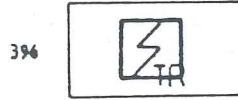
SANTRALLAR(11x11mm kare 0,6 ve 0,4uç)

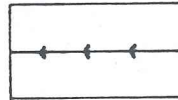
DIĞER ÜRETİM ALANLARI(11x11mm kare 0,6uç)

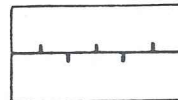
ENERJİ NAKİL HATLARI(0,3uç)

TRAFO YERLERİ(11x11mm kare 0,6 ve 0,4uç 5mm h boyu)

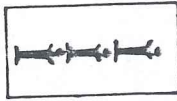
AKARYAKIT NAKİL HATLARI(0,4uç 6mmara ile tırnaklar)

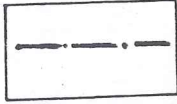
SULAMA KANALI(0,4uç 5mm ara ile tırnaklar)

LEJAND

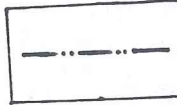
1/5.000

DEVLET SINIRI

R:1,2 y:1,5cm z:5mm x:3mm ϕ :3mm

İL SINIRI

R:1 y:0,8cm z:8mm x:1,5mm ϕ 3mm, bu sınırlar üzerine 4mm ile ilin adı yazılır.

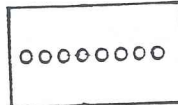
İLÇE SINIRI

R:0,6 y:0,6 z:6mm x:1mm 2 ϕ :2mm. Bu sınırlar üzerine 4mm ile ilin adı yazılır.

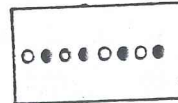
BELEDİYE SINIRI

3 ϕ 3mm R:0,2 boş daire z:5mm. Bu sınırlar üzerine uygun büyüklükte şablon ile Belediye adı yazılır. Sınır onay tarihi alta yazılır.

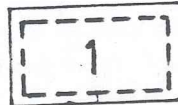
MÜCAVİR ALAN SINIRI

R:0,2 ϕ 3mm 3lü küme arası mesafe 4mm. Bu sınırlar üzerine uygun büyüklükte yazı şablonu ile Belediye adı yazılır.

NAZİM İMAR PLANI ONAMA SINIRLARI

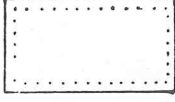
R:0,3 ϕ 4mm z:2mm içi boş daireler.

UYGULAMA İMAR PLANI YAPILACAK ALAN SINIRI

R:0,3 ϕ 4mm boş ve dolu daireler. z:3mm

ÖNCELİKLE PLANLAMASI YAPILACAK ALAN SINIRI

R:0,6 çubuk boyu y:1cm ara z:2mm. Öncelik sırası uygun büyüklükte yazı şablonu ile, öncelik numarası yazılır.

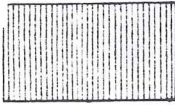
SU KAYNAKLARI KORUMA KUŞAĞI SINIRI

R.0.3 alan boyunca 2mm. ara ile noktalama. Uygun büyüklükte harf boyu.

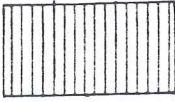
MADEN ÇIKARIM VE REZERV ALAN SINIRLARI

R.0.9 alan boyunca 2mm. ara ile noktalama. Uygun büyüklükte harf boyu.

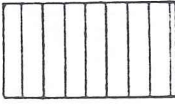
YÜKSEK YOĞUNLUKTA KONUT YERLEŞİK ALANIkişi/Ha.(brüt)

R.0.2 min 6mm çaplı daire içine uygun büyüklükte K,D ve Y harfleri seçilir. 1mm. ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Kahverengi

ORTA YOĞUNLUKTA KONUT YERLEŞİK ALANIkişi/Ha.(brüt)

R.0.2 min 6mm ϕ daire içine uygun büyüklükte K,D ve Y seçilir. 2mm. ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Açık kahverengine boyanır.

AZ YOĞUNLUKTA KONUT YERLEŞİK ALANIkişi/Ha.(brüt)

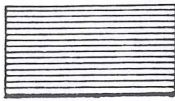
R.0.2 min ϕ 6mm daire içine uygun büyüklükte K,D,Y seçilir. 4mm. ara ile koordinatlara dik tarama yapılır. Çok açık Kahve rengine boyanır.

YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ KORUNACAK ALANLAR

YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ DÜZELTİLECEK ALANLAR

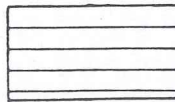
YÜKSEK YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANIkişi/Ha.(brüt)

R.0.2 ile 1mm ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi koyu sarıya boyanır ve uygun yerinekişi/Ha.yazılır.

ORTA YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANIkişi/Ha.(brüt)

R.0.2 ile 2mm ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi bir ton açık sarıya boyanır. Alan içi uygun yerekişi/Ha yazılır.

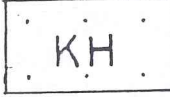
AZ YOĞUNLUKTA KONUT GELİŞME ALANI

R.0.2 ile 4mm. ara ile koordinatlara yatay tarama yapılır. Alan içi çok açık sarıya boyanır. Alan içi uygun yerekişi/Ha. yazılır.

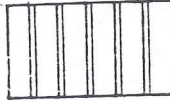
YÖNETİM MERKEZLERİ

R:0,3 5mm ara ile karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte yönetim merkezi sembolü. Alan içi açık mavi.

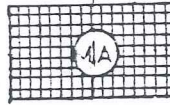
KENTSEL HİZMET ALANLARI

R:0,3 10mm ara ile karolaj merkezlerinde noktalama. Uygun büyüklükte kamu kuruluşu adı yazılır. Alan içi açık mavi.

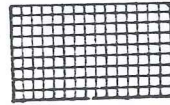
ASKERİ ALANLAR

R:0,2 1mm ara ile dikey tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 4mm haki renge boyanır.

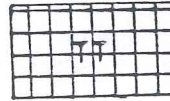
KENTSEL VE BÖLGESEL MERKEZİ İŞ ALANLARI (MIA)

R:0,2 2mm ara ile karolaj. Uygun büyüklükte daire içine MIA kotu yazılır. Alan içi koyu kırmızıya boyanır.

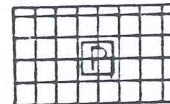
TALİ İŞ MERKEZLERİ (2° ve 3° DERECE MERKEZLERİ)

R:0,2 2mm ara ile karolaj yapılır. Alan içi açık kırmızıya boyanır.

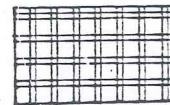
TOPTAN TİCARET ALANLARI

R:0,3 4mm ara ile karolaj. Uygun büyüklükte harf seçilir. TT kotu yazılır. Açık kırmızıya boyanır.

PAZARLAMA ALANLARI

R:0,3 4mm ara ile karolaj. Uygun büyüklükte harf seçilir. P kotu yazılır. Açık Kırmızıya boyanır.

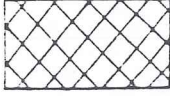
DEPOLAMA ALANLARI

R:0,2 1mm tarama çiftleri ile karolaj yapılır. Çiftler arası mesafe 3mm. Alan içi koyu mor renge boyanır.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

R:0,2 2mm ara ile 45° çapraz tarama. Alan içi mor renge boyanır. uygun büyüklükte O kotu yazılır.

SANAYİ ALANLARI

R.02 3mm. ara ile çapraz tarama. Alan içi mor renge boyanır.

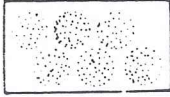
KÜÇÜK SANAYİ ALANLARI

R.02 2mm. ara ile 45°capraz tarama. tarama çifti 1mm. ara ile. Alan içi açık mor renge boyanır.

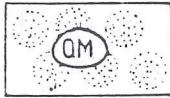
MADEN ÇIKARIM VE REZERV ALANLARI

R.03. 2ve5mm. ara ile 45°lik çapraz tarama. Koyu gri renge boyanır.

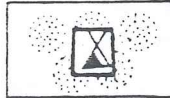
TURİZM TESİS ALANI (KONAKLAMA+GÜNÜBİRLİK) (OTEL+MOTEL+TATİL KÖYÜ+KAMPİNG+GÜNÜBİRLİK)

R.01 ile 8mm. karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler.(Şaşırtmalı sıra) alan içi Turuncu Renge boyanır.

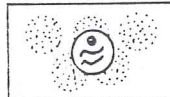
OTEL+MOTEL

R.0.1 ile 8mm karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler.(Şaşırtmalı sıra) alan içi Turuncu renge boyanır.Elips daire içine O+M kodu yazılır.

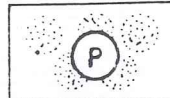
KAMPİNG

R.01 ile 8mm karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler. (Şaşırtmalı sıra) alan içi turuncu renge boyanır. Uygun büyüklükte kare içine kamping sembolü.

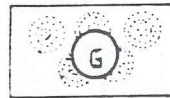
TATİL KÖYÜ

R.01 ile 8 mm. karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler. (Şaşırtmalı sıra) alan içi turuncu renge boyanır. Uygun büyüklükte daire içine tatil köyü sembolü.

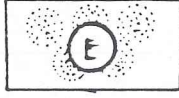
PANSİYON ALANLARI

R.01 ile 8mm. karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler. (Şaşırtmalı sıra) alan içi turuncu reng boyanır.Uygun büyüklükte daire içine P harfi yazılır.

GÜNÜBİRLİK ALANLAR

R.01 ile 8mm. karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler (Şaşırtmalı sıra) alan içi turuncu renge boyanır.uygun büyüklükte daire içine (G) harfi yazılır.

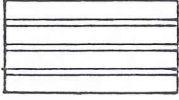
KAMU EĞİTİM+DİNLENME TESİSLERİ ALANI

R.0.1 ile 8mm karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler. (şaşırtmalı sıra) alan içi turuncu renge boyanır.Uygun büyüklükte daire için E harfi yazılır.

TURİZM VE 2.KONUT YERLEŞME ALANLARI

R.0.2 ile 8mm.karolaj merkezlerinde iç içe kesik daireler. (şaşırtmalı sıra) Alan içi turuncu. 2mm. ara ile yatay tarama

SİT KORUMA ALANLARI

R.02 ile 1mm. ara tarama çiftleri.Çiftler arası mesafe 3mm. Alan içi koyu gri renge boyanır. kutu içinde uygun büyüklükte A.T.K den biri seçilerek yazılır.

ARKEOLOJİK SİT

R.02 ile uygun büyüklükte

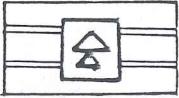
TARİHİ SİT

R.02 ile uygun büyüklükte

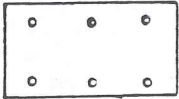
KENTSEL SİT

R.02 ile uygun büyüklükte

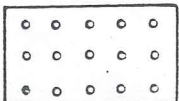
DOĞAL SİT ALANLARI

R.02 ile 1mm. ara ile tarama çiftleri. çiftler arası mesafe 5mm. alan içi yeşil ile boyanır.kutu içinde uygun büyüklükte doğal sit sembolü.

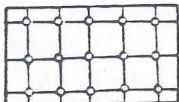
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ALANLAR

R.02 1mm. karolajda, merkezlerde ϕ 1mm. içi boş daireler. Açık yeşil tonunda boyanır.

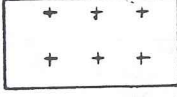
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL MAHSUL ALANLARI

R.01 6mm. karolajda merkezlerde ϕ 1mm. içi boş daireler. Açık yeşil tonu renge boyanır.

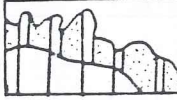
SERA ALANLARI

R.01 6mm karolajda merkezlerde ϕ 1mm içi boş daireler. yatay ve dikey tarama. Açık renk yeşil ve tonları ile boyanır.

MERA ALANLARI

R:0,1 8mm karolaj merkezlerinde + noktalama yapılır. Açık renk yeşil ve tonlarına boyanır.

KIYI

R:0,4 ile sınırlar, R:0,2 ile noktalama yapılır. Seçilen sarı renk tonlarına alan içi boyama yapılır.

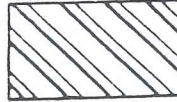

JEOLJİK BIOMETROLOJİK, TOPOĞRAFİK VE TAŞKIN GİBİ NEDENLERCE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN ve YAPI YASAKLI ALANLAR.
R:0,3 1mm ara ile 45°lik çapraz tarama çiftleri. Çiftler arası mesafe 5mm uygun büyüklükte J harfi yerleştirilir. Koyu gri renge boyanır.

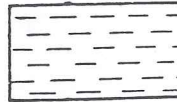
ONARIM VE HAFRIYAT YASAĞI UYGULANACAK AFET BÖLGESİ

R:0,1 ile 1,5mm ara ile üçlü tarama 45° çapraz. Üçlü taramalar arası 4mm. gri renge boyanır.

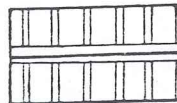
YAPI YASAĞI UYGULANACAK ALANLAR

R:0,2 45° ince tarama. R:0,4 ile 45° çapraz tarama. Tarama çiftleri arasındaki uzaklık 3mm. gri renge ve tonlarına boyanır.

TAŞKINA MARUZ ALANLAR

R:0,1 ile yatay kesik çizgiler. Açık gri renge boyanır.

SU KANALLARI KORUMA KUSAĞI (AÇIK VE KAPALI)

R:0,1 ile 1mm ara dik tarama çiftleri. Çiftler arası 3mm ara. Açık mavi renge boyanır.

SU KAYNAKLARINI KORUMA KUSAĞI

R:0,1 1mm ara ile çift tarama. Çiftler arası 3mm. tarama boyu 3mm koruma şekli ile ilgili olan kot yazılır. Açık mavi (camgöbeği) renge boyanır.

MUTLAK

R:0,1

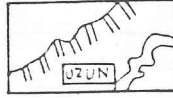
KISA

R:0,1

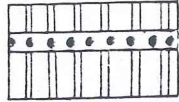
ORTA

R:0,1

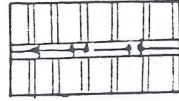
UZUN

R:0,1

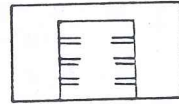
NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI KORUMA KUŞAĞI

R:0,3 ile uygun büyüklükte nükleer enerji sembolü konulur. Açık gri renge boyanır. R:4 ile 2mm ara ile noktalama yatay çizgi arasında 2mm

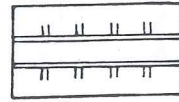
ENERJİ NAKİL HATTI KORUMA KUŞAĞI

R:0,1 1mm ara ile çift tarama, çiftler arası 3mm R:0,2 ile 2mm ara yatay çizgi. koyu gri renk boyaması 3mm Ø3 enerji hattı

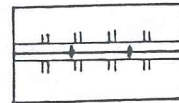
HAVA ALANI+UÇUŞ KORİDORU KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 1mm ara ile çift tarama. Dikey tarama çiftleri arası 3mm tarama boyu değişebilir, açık yeşil boyanır.

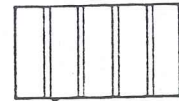
KARAYOLLARI, YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 1mm ara ile yol profiline dik tarama çiftleri, çiftler arası mesafe 5mm, açık yeşil renk tonları kullanılır.

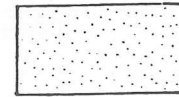
TAŞIYICI VE İLETKEN BORULAR KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 1mm ara ile dikey tarama çiftleri, çiftler arası mesafe 5mm açık kahverengi boyanır. Taşıyıcı ve iletken hat için R:0,3 1cm ara ile tırnak

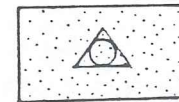
ASKERİ STRATEJİK ALANLAR ve KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 1mm ara ile dikey tarama çiftleri, çiftler arası 5mm= max mesafe bırakılır, haki yeşil renge boyanır.

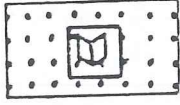
PARKLAR

R:0,2 serbest noktalama, çimen yeşili ve tonlarına boyanır

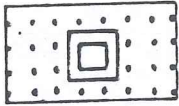
ÇOCUK BAHÇELERİ

R:0,2 serbest noktalama, yeşil renk tonlarına boyanır, uygun ölçü büyüklükte üçgen sembol içine daire yerleştirilir

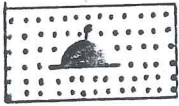
KÜLTÜREL TESİSLER ALANI

R:0,3 ile 4mm karolaj merkezlerinde noktalama, kutu içinde sembol açık mavi renk.

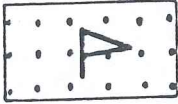
SAĞLIK TESİSLERİ ALANI

R:0,3 ile 4mm karolaj merkezlerinde noktalama, kutu içinde sembol açık mavi renk

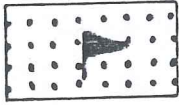
DİNİ TESİSLER ALANI

R:0,3 ile 2mm karolaj merkezlerinde noktalama, kutu içi sembol açık mavi renk

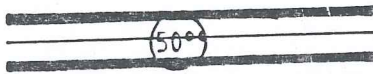
KENTSEL VE BÖLGESEL BÜYÜK SPOR ALANLARI

R:0,4 8mm karolaj merkezinde noktalama, içi boş uygun büyüklükte bayrak sembolü, zemin yeşil renk tonları

KAPALI VE AÇIK SEMT SPOR ALANLARI

R:0,3 ile 3mm karolaj merkezinde noktalama, içi dolu, uygun büyüklükte bayrak sembolü, zemin yeşil renk tonları

ERİŞME KONTROLLÜ YOLLAR

max R:0,8 yol profili daire içinde belirtilir.

1° KENTSEL VE BÖLGESEL OTOYOLLAR

max R:0,4 yol profili daire içinde belirtilir.

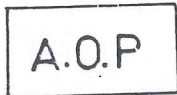
2° VE 3° KENTİÇİ YOLLAR

R:0,2

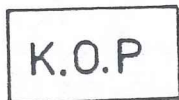
YAYA AKSLARI

R:0,2

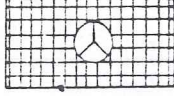
AÇIK OTOPARKLAR

R:0,2 daire içinde uygun büyüklükte P harfi yerleştirilir.

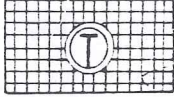

KAPALI OTOPARKLAR

R:0,2 daire içinde uygun büyüklükte P harfi yerleştirilir.

UTO TERMINALLER

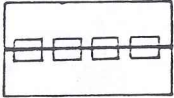
R:0,2 2mm dik ve yatay tarama,uygun büyüklükte daire içinde oto terminali sembolü yerleştirilir,açık renk kırmızı ile boyanır.

TIR PARKLARI,KAMYON GARAJI, GARAJLAR

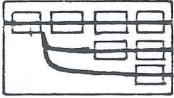
R:0,2 2mm dik ve yatay tarama,uygun büyüklükte daire içinde (2daire) G harfi yerleştirilir,açık renk kırmızı ile boyanır.

AKARYAKIT İSTASYONLARI

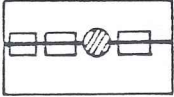
R:0,2 2mm dik ve yatay tarama yapılır,uygun büyüklükte daire içinde(2daire) A harfi yerleştirilir,açık renk kırmızı ile boyanır.

DEMİRYOLLARI

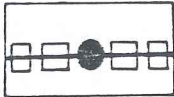
R:0,3 2x4,5 dikdörtgenler arası uzaklık 1,5mm
R:0,8 orta hat çizgisi,dikdörtgen içi açık gri ile boyanır.

TRİYAJLAR

R:0,3 2x4,5mm dikdörtgenler arası uzaklık 1,5mm,hat boyunca bu boyutlar değişebilir,R:0,8 hat çizgisi ve hat birleşimi,dikdörtgen içi açık gri

ANA İSTASYONLAR

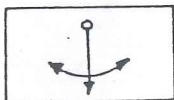
R:0,3 2x4,5mm dikdörtgenler arası uzaklık 1,5mm R:0,8 orta hat çizgisi ϕ 3,5mm içi çapraz taralı daire

BANLIYÖ İSTASYONLARI

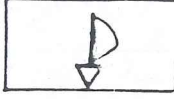
R:0,3 2x4,5mm dikdörtgenler arası uzaklık 1,5mm R:0,8 orta hat çizgisi ϕ 3,5mm içi dolu daire,dikdörtgenler içi açık gri boyama

LİMANLAR

R:0,2 5mm karolaj merkezlerinde noktalama,uygun büyüklükte daire içinde liman sembolü,açık gri renk kullanılır.

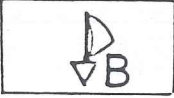
İSKELELER

R:0,2 5mm karolaj merkezlerinde noktalama,uygun büyüklükte daire içinde iskele sembolü,açık gri renk kullanılır.

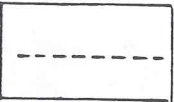
YAT LİMANLARI

R:0.3 6mm karolaj merkezlerinde noktalama, uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol, açık gri renk kullanılır

BALIKÇI BARINAKLARI

R:0.3 6mm karolaj merkezlerinde noktalama, uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol, açık gri renk kullanılır.

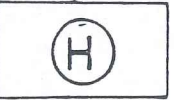
DENİZ ULAŞIM YOLLARI BAĞINTILARI

R:0.3 1mm ara ile 4mm boyunda kesik çizgi ile belirlenir.

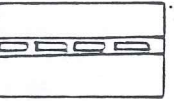
HAVAALANI

R.02 Uygun büyüklükte daire içine özel işaret. Açık gri renk kullanılır.

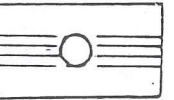
HELİKOPTER İNİŞ ALANI

R0.2 Uygun büyüklükte daire içine özel işaret. Açık gri renk kullanılır.

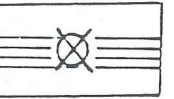
YERALTI TOPLU TAŞIM GECİŞLERİ

R.02 yatay çizgi çifti arası 2mm. R.0.1 ile 1x8mm dikdörtgenler arası mesafe 2mm.

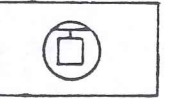
TOPLU TAŞINIM DURAKLARI

R.01 yatay çizgi çifti arası 2mm. Ara çizgi arası 1mm. ϕ 4mm. R03 daire içi sarı renk ile boyanır.

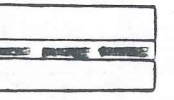
ULAŞIM TÜRLERİ ARASI DEĞİŞİM VE AKTARMA NOKTALARI

R.01 yatay çizgi çifti arası 2mm. Ara çizgi arası 1mm. ϕ 4mm R0.3 daire içi kırmızı renkle boyanır üzerine Ex6m çapraz çizgi getirilir.

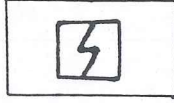
HAVAİ HAT (TELEFERİK)

R.02 uygun büyüklükte daire içine özel işaret

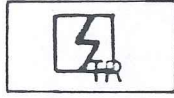
TOPLU TAŞIM YOLLARI

R:0,1 düz yatay çizgi çifti arası 2mm R:1,2 ile 8mm boyunda kesik çizgi ara mesafe 1mm

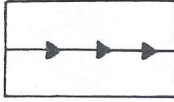
HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLER

R0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan koyu gri boyanır.

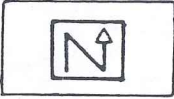
TRAF0 MERKEZLERİ

R0.5 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan gri boyanır.

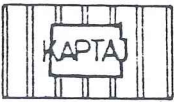
TAŞIYICI VE İLETKEN BORU HATLARI

R0.4 8mm ara ile akış yönünü gösterir oklar.

NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI

R0.3 uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan koyu gri boyanır.

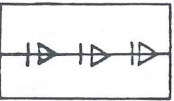
SU KAYNAKLARI, KAPTAJ ALANI

R0.2 1mm ara ile dikey tarama çiftleri, çiftler arası 4mm. Uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan açık mavi veya tonlarına boyanır.

SU DEPOLAMA TESİSLERİ

R0.3 Uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan açık mavi veya tonlarına boyanır.

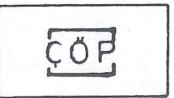
PİS SU ANA KOLLEKTÖRLERİ

R0.3 çizgi üzerine, akış yönünü gösterir 6mm.ara ile oklar.

BOŞALTMA ATIK YERLERİ

R0.3-uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan açık mavi ye boyanır.

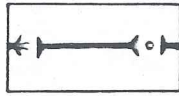

ÇÖP TOPLAMA-TASFİYE ALANI

R 02 Uygun büyüklükte kutu içine özel işaret. Alan koyu mavi ye boyanır.

LEJAND

1/1.000

DEVLET SINIRI

(R1,2 y=2cm =Em x=3mm ϕ 3mm)

İL SINIRI

(R1 y=0,8 z=5mm x=5mm ϕ 3mm)
(Harf boyu L=11mm olacak)

İLÇE SINIRI

(R0,6 y=0,8 z=6mm x=1mm 2ϕ 2mm)

(L=11mm, sınır üzerine uygun bir yere, ilçenin adı yazılır.)

BELEDİYE SINIRI

(ϕ 5mm z=3mm)

(L=11mm, Bu sınırlar üzerine uygun bir yere, Bel. adı yazılır.)

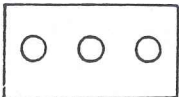

MÜCAVİR ALAN SINIRI

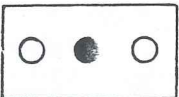
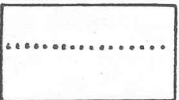
(3 ϕ 5mm içi boş daireler z=3mm)

(L=11mm, Bu sınırlar üzerine uygun bir yere, Bel. adı yazılır.)

(Bu sınırlar altına uygun bir yere, onama Tarihi yazılır.)

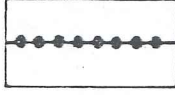

UYGULAMA İMAR PLANI ONAMA SINIRLARI

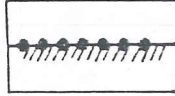
(R0,3 ϕ 5mm z=10mm, içi boş daireler.)ÖNCELİKLE İMAR UYGULAMA PLANI YAPILACAK ALAN SINIRI
(İMAR PLANI ETAPLARI ONAMA SINIRI)(R0,3 ϕ 5mm z=10mm, boş ve dolu daireler)

YÖNETİCİ MERKEZ SINIRI

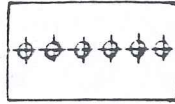
(Mimari ve yapı düzeni aranacak bölgeler)

SIT SINIRI

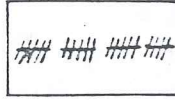
R.0.2 ϕ 1mm z 3mm y: 4mm x=0.5mm. Hat boyunca 3mm ara ile içi dolu daireler.

SIT KORUMA ALAN SINIRI

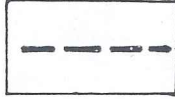
R.0.2 ϕ 1mm. z=3mm y:4mm. x=0.5mm. Hat boyunca 3mm ara ile dolu daireler. 45° ile 2.5mm tarama

TURİZM ALAN SINIRI

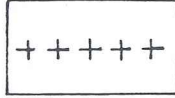
R02 ϕ 2mm z=3mm. 3mm. ara ile içi boş daire üzerine merkez de bulunan aritama boy L=4.5mm.

MİLLİ PARK SINIRLARI

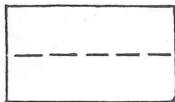
R.0.4 Kesik hat boy L=3mm, ara mesafe 2mm. Hat üzerine R.0.2 ile 45° tarama

AFET KONUTLARI ALAN SINIRI

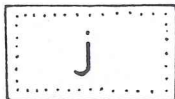
R.0.8 2mm' ara ile boy L=5mm.kesik hat

GECEKONDU ÖNLEME BÖLGESİ ALAN SINIRI

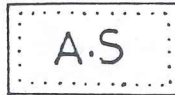
R.0.2 ϕ 2mm.z=1,5mm. Daire içi sarı

YAPI YAKLAŞMA SINIRI

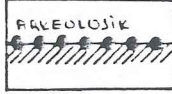
R.0.1 Boy L=2mm kesik hat

JEOLJİK, TOPOGRAFİK, BİOMETEOROLOJİK, TAŞKIN GİBİ NEDENLERLE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN ALAN SINIRI

R.0.3 alan boyunca 2mm. ara ile noktama.Uygun büyüklükte harf boyu

KULLANIM ŞEKLİ VE ASKERİ AMACI NEDENİYLE ÖZEL ÖNLEM GETİRİLEN ALANLAR SINIRI

R.0.3 alan boyunca 2mm. ara ile noktama. Uygun büyüklükte Harf boyu

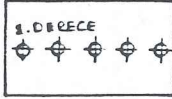
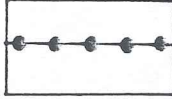
SİT SINIRI

{ Arkeolojik Tarihi, Doğal, Kentsel Sit sınırları }

(R.03 z=3mm ara ile ϕ 3mm dolu daireler. 45° tarama tarama b-
yu değişebilir. L=min.Ymm, hat üzerinde uygun büyüklükte ait ol-
duğu sit türü yazılacaktır.)

SİT KORUMA ALANI SINIRI

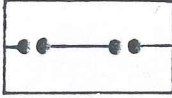
(R.03 z= 3mm. ara ile ϕ 3 min dolu daireler

TURİZM ALANI SINIRLARI

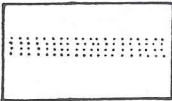
(1.Derece, 2.Derece)

(R.0,2 z:5mm. ara ile ϕ 4mm. merkezde 5x5mm ebadında +işare-

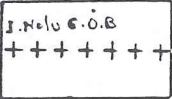
MİLLİ PARK SINIRLARI

(R0,2 ϕ 3mm içi dolu daireler, daireler arası 1mm. uzaklık 2 da-
ire arası 1cm. kesik çizgiler.)

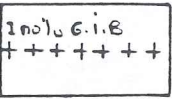
AFET KONUTLARI ALAN SINIRI

(R.0,3 4sıra hat hat boyunca noktalama)

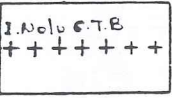
GECEKONDU ÖNLEME BÖLGESİ SINIRI

(R0,3 3x3mm +işareti 2=2mm. ara ile, hat üzerine uygun büyü-
lükte L=min 5mm. G.O.B. numarası belirtilecektir.)

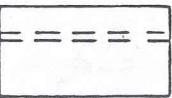
GECEKONDU ISLAH BÖLGESİ SINIRI

(R0,3 3x3 mm (+)işareti, 2-2mm. Hat üzerine L=min.5mm G.i.E
numarası belirtilecektir.

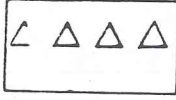
GECEKONDU TASFIYE BÖLGESİ SINIRI

(R0,3,3x3mm (+) işareti,z=2mm hat üzerine.....G.T.B numara-
sı belirtilecektir.

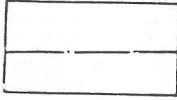
ISLAH İMAR PLANI ALAN SINIRI

R.0.2 y=6mm z=1mm çift çizgi.

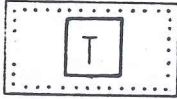
TOPLU KONUT YERLEŞME ALAN SINIRI

R.0.3 $Z=2\text{mm}$, $4 \times 4 \times 4$ eşkenar üçgenler

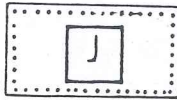
YAPI YAKLAŞMA SINIRI

R.0.3 $z=2\text{mm}$ $y=10\text{mm}$ kesik çizgi arası noktalanacak

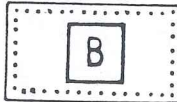
TOPOĞRAFİK SAKINCALI ALAN SINIRI

R.0.5 Sınır boyunca noktalama $z=2\text{mm}$, kutu boyutları 11×11 , $L = \text{min. } 7\text{mm}$.

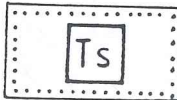
JEOLOJİK SAKINCALI ALAN SINIRI

R.0.5 sınır boyunca noktalama $z=2\text{mm}$, kutu boyutları 11×11 , $L = \text{min. } 7\text{mm}$.

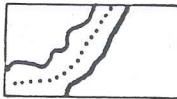
BIOMETEOROLOJİK SAKINCALI ALAN SINIRI

(R.0.5 sınır boyunca noktalama $z=2\text{mm}$, kutu boyutları $=11 \times 11$, $L_{\text{min}} = 7\text{mm}$.)

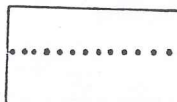
TASKINA MARUZ ALAN SINIRLARI

(R.0.5 sınır boyunca noktalama $z=2\text{mm}$, kutu boyutları $=11 \times 11$, $L_{\text{min}} = 7\text{mm}$.)

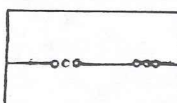
KIYI KUŞAĞI SINIRLARI

Hali hazır haritadaki şekli ile

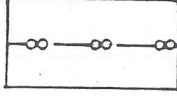
KIYI KENARI

Hali hazır haritadaki şekli ile

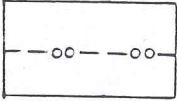

MUTLAK KORUMA ALAN SINIRI

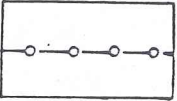
(R.0.3, $\phi 2\text{mm}$, üçlü daireler merkezinde noktalama $y=1,5$ kesik çizgiler. $z=8\text{mm}$.)

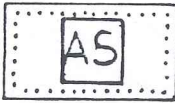
KISA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI
R.0,3. ϕ 2mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama
y=1mm kesik çizgiler z=6mm.

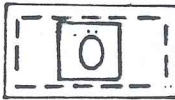
ORTA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI
R.03 ϕ 2mm. ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama y=1mm
iki kesik çizgi z=1mm.

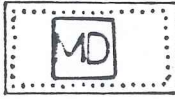
UZUN MESAFELİ
R.0,3 ϕ 2mm daire merkezlerinde noktalama, y=5mm. z=5mm.

ASKERİ-STARATEJİK YASAK BÖLGE KORUMA ALAN SINIRI
R.0,5 sınır boyunca noktalama z=2mm, kutu boyutları 11x11mm,
Lmin.=7mm

**KENTİN GENEL GÖRÜNÜMÜNÜ VE KENT ESTETİĞİ AÇISINDAN
ÖZEL ÖNLEMLER UYGULANACAK BÖLGE SINIRI**
R.0,5 sınır boyunca kesik çizgi y=4mm. z=1mm, kutu boyutları
11x11mm. Lmin.=7mm.

MADEN ÇIKARIM VE REZERV ALAN SINIRLARI
R.0,5 sınır boyunca noktalama z=2mm, kutu boyutları 11x11mm,
Lmin =7mm.

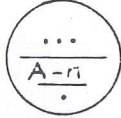
YERLEŞİK ALAN AYRIK DÜZEN
Lmin=5mm, ϕ 12mm R.0.2

YERLEŞİK ALAN BLOK DÜZEN
Lmin=5mm ϕ 12mm R.02

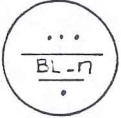

YERLEŞİK ALAN BİTİŞİK DÜZEN
Lmin=5mm ϕ 18 R.0.2

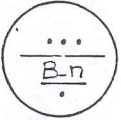
GELİŞME ALANI AYRIK DÜZEN

L_{min}=5mm, φ12mm R.0.2

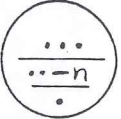
GELİŞME ALANI BLOK DÜZEN

L_{min}=5mm, φ12mm. R.0.2

GELİŞME ALANI BİTİŞİK DÜZEN

L_{min} = 5mm φ18mm.R.0.2

GELİŞME ALANI EN ÇOK KAY.ADETI

L_{min} =5mm φ18mm R0.2

Max H = m

EN ÇOK (max) BİNA YÜKSEKLİĞİ

1Min=5mm. R.0.2

KORUNAN ÇEPHE ÇİZGİSİ

DÜZELTİLEN ÇEPHE ÇİZGİSİ

EN KÜÇÜK (min) PARSEL BÜYÜKLÜĞÜ

EN AZ ÇEPHE UZUNLUĞU

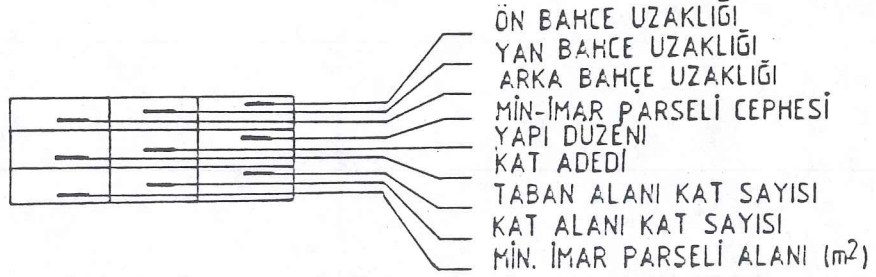
EN ÇOK BİNA UZUNLUĞU (blok) 11 MAX. DERİNLİĞİ

İKİ BLOK ARASI MİN UZAKLIK

ÖN ÇEPHEYE-YOLA-KOMŞUYA MİN UZAKLIK

ÖN-YAN VE ARKA BAHÇE UZAKLIKLARI.(MAX)

EN ÇOK BİNA YAKLAŞMA SINIRI

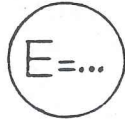
YAPI YOĞUNLUKLARI

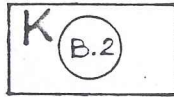
TABAN ALANI KAT SAYISI (T.A.K.S)
(R=0,2 L min=5mm ϕ 18)

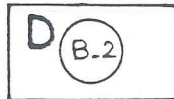
KAT ALANI KAT SAYISI (K.A.K.S)
(R=0,2 L min=5mm ϕ 18)

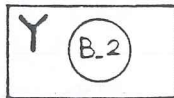
YAPI EMSALİ
(R0.3 Lmin =7mm. ϕ 12)

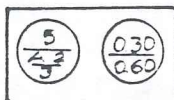
KORUNACAK YERLEŞİK KONUT ALANLARI
(R.0,2 daire Lmin=5mm ϕ 12. K kodu=7mm.)

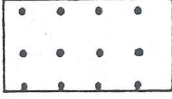
DÜZELTİLECEK YERLEŞİK KONUT ALANLARI
(R_D,2 daire içi Lmin =5mm ϕ 12.D kodu=7mm.)

YENİLENECEK YERLEŞİK KONUT ALANLARI
(R.0,2 daire içi Lmin=5mm ϕ 12.Y kodu=7mm)

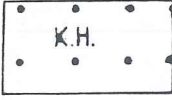

KENTSEL KONUT GELİŞME ALANLARI
(R_D,2 ϕ 18Lmin=5mm)

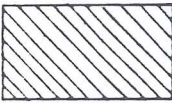
YÖNETİM MERKEZLERİ

(R.1.2 z:7x7nin aralıklarla, koordinatlara paralel noktalama)

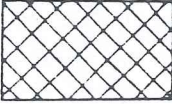
KENTSEL HİZMET ALANLARI

(R.1.2 z:10x10 mm aralıklarla koordinatlara paralel noktalama)

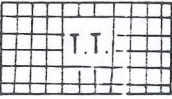
KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ

(R.0.2,5x2,5 m aralıklarla 45°lik tarama)

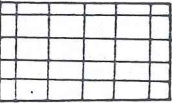
2.VE3. DERECE KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ

(R.0.2 z=4x4m aralıklarla 45°lik tarama)

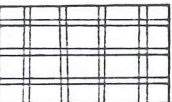
TOPTAN TİCARET ALANI

(R.0.2 z:2,5x2,5mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama (1min:10mm))

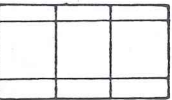
PAZARLAMA ALANLARI

(R.0.2 z: 5x2mm aralıklarla koordinatlara paralel tarama)

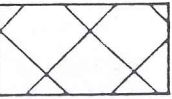
TİCARİ DEPOLAMA ALANLARI

(R.0.2 z:5mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik tarama çiftleri, çiftler arası z= 1mm olacaktır.)

SANAYİ ALANLARI

(R.0.2 Z:10x10mm aralıklarla koordinatlara paralel ve dik.)

ORGANİZE SANAYİ ALANLARI

(R.0.2 z:10x10 mm aralıklarla 45° lik taramalar.)

KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI

(R.0.2 z=mm aralıklarla (NE-SW) yönündeki çift tarama, tarama çiftleri arasında z:1mm ara (NW-SE) yönünde tek tarama 45°.)

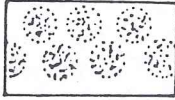
SANAYİ DEPOLAMA ALANLARI

R0.2 z:5mm (NE-S.W) ve (NW-SE) yönünde çift tarama, tarama çiftleri arasında z=1mm ara.45°ile

MADEN ÇIKARIM VE REZERV ALANLARI

R0.2 z:5x10mm arasında 60°ile tarama

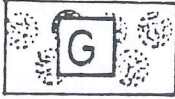
KONAKLAMA TESİS ALANLARI

R0.3.φ6mm serbest noktalama daire merkezlerinden itibaren z=18mm şaşırtmalı ara ile

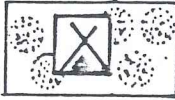
PANSİYON ALANLARI

R0.3 φ6mm. serbest noktalama daire merkezlerinden itibaren z=18mm.şasırtmalı ara ile kutu 11x11,Lmin=7mm)

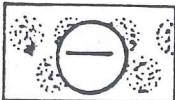
GÜNÜ BİRLİK TESİS ALANLARI

R0.3.φ6mm.serbest noktalama,daire merkezlerinden itibaren z=18mm şasırtmalı ara ile, kutu ebadı 11x11mm.Lmin=7mm

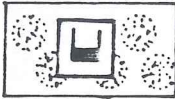
KAMPING ALANLARI

R0.3 φ6mm serbest noktalama daire merkezlerinden itibaren z=18mm şasırtmalı ara ile, kutu boyutları 11x11mm kamp işareti.

TURİZM 2. KONUT YERLESME ALANLARI

R0.3 φ6mm.serbest noktalama daire merkezlerinden itibaren z=18mm şasırtmalı ara ile, φmin 18mm Lmin=5mm

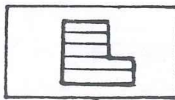
TERMAL TURİZM ALANI

R0.3φ6mm. serbest noktalama daire merkezlerinden itibaren z=18mm şasırtmalı ara ile, kutu ebadı 11x11mm.temel işareti.

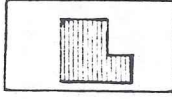
KORUNMASI GEREKLİ ANIT OLARAK TESCİLLİ. TARİHİ ARKEOLOJİK VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR

R.02. z= 1mm. aralıklarla yapı konutlarına dik ve paralel tarama alan için sit alan sınırlarına Bkz.

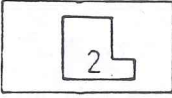
RESTORE EDİLEREK AYNEN KORUNACAK YAPILAR

R0.4 bina konutları R0.2 koordinatlara paralel tarama z=1mm

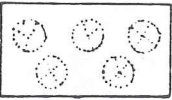
DIŞ CEPHELERİ RESTORE EDİLEREK KORUNUP İÇİNDE ÖNERİLEN KULLANIŞA GÖRE DEĞİŞİKLİK YAPILACAK YAPILAR

R:0,4 bina konturları R:0,2 koordinatlara dik tarama z=1mm

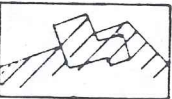
ARKEOLOJİK SİT VE DOĞAL SİT ALANLARI İÇİNDE BULUNAN VE ÜZERİNDE YENİ YAPILAŞMA YASAĞI KONMUŞ PARSELLER

R:0,4 bina konturları R:0,2 ϕ 5 ile L 3mm parsel numarası

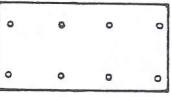
TARİHİ DEĞERİ OLAN ÖNEMLİ AĞAÇLAR

R:0,2 ϕ 6mm daire boyunca noktalama, daire içi çapraz çizgiler

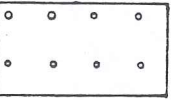
ANIT OLARAK TESCİL EDİLMEMİŞ OLUP KORUNMASI ÖNGÖRÜLEN DOĞAL DEĞERLER İLE DİĞER ARKEOLOJİK TARİHİ VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR (öneri)

R:0,2 z:2x2m ara ile yapı içi 45°lik tarama) sınır, sit al.bkz,

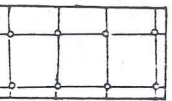
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK TARIM ALANLARI

R:0,2 12mm karolaj merkezlerinde ϕ 1mm içi boş daireler

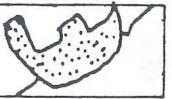
TARIMSAL NİTELİĞİ KORUNACAK ÖZEL TARIM ALANLARI

R:0,2 8mm karolaj merkezlerinde ϕ 1mm içi boş daireler

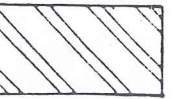
SERA ALANLARI

R:0,2 6mm karolaj merkezlerinde ϕ 1mm içi boş daireler arası 4mm koordinatlara dik ve paralel çizgiler

KUMSALLAR+ PLAJLAR

R:0,4 kumsal+plaj kontur(çevre) çizgisi içi serbest noktalama

JEOLOJİK SAKINCASI NEDENİYLE YASAKLAMA ALANLARI

R:0,2 koordinatlara 60° çift tarama, tarama çiftleri arasında 2mm, taramalar arası 8mm

ONARIM VE HAFRİYAT YASAĞI UYGULANACAK AFET BÖLGESİ

R:0,2 koordinatlara 60° üçlü tarama tarama, taramalar arası 8mm

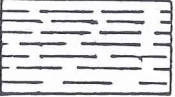
ONARIM VE HAFRIYAT. YASAĞI UYGULANACAK AKTİF(DİRİ) HEYELAN BÖLGESİ

R:0,2 koordinatlara 60° üçlü tarama,orta tarama kesik çizgi olacak,taramalar arası 8mm

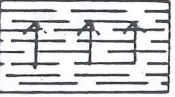
YAPI YASAĞI UYGULANACAK ALANLAR

R:0,2 koordinatlara 60° çift tarama 1. tarama R:0,2 2. tarama R:0,6 tarama çiftleri arası uzaklık 8mm

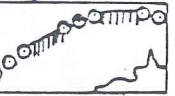
TAŞKINA MARUZ ALANLAR

R:0,2 koordinatlara paralel kesik çizgi y=10mm z=3mm

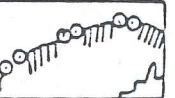

TAŞKINA MARUZ ALANLAR SU ÜST SEVİYESİ

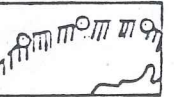
R:0,2 koordinatlara paralel kesik çizgi y=10mm z=3mm R:0, - ile oklar y=15mm

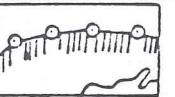
MUTLAK KORUMA ALANLARI (sınır)

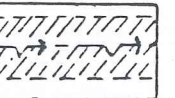
KISA MESAFELİ KORUMA ALANLARI (sınır)

ORTA MESAFELİ KORUMA ALANLARI (sınır)

UZUN MESAFELİ KORUMA ALANLARI (sınır)

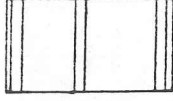
ENERJİ NAKİL HATTI KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 koordinatlara 45° z=3mm

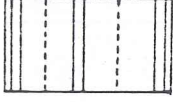
NÜKLEER ENERJİ ÜRETİM ALANLARI KORUMA BÖLGESİ

R:0,2 koordinatlara 45° z=3mm

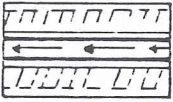
HAVA ALANI - KORUMA KUŞAĞI (Uçuş koridoru)

R:0,2 ile geniş aralıklar arası 12mm, dar aralık ise 2mm

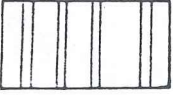
KARAYOLLARI - YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 ile geniş aralıklar arası 12mm, eksenine ise kesik çizgi dar aralıklar 2mm

TAŞIYICI, İLETKEN BORU HATTI VE KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 koordinatlara 45° z=3mm

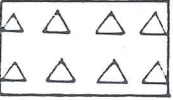
ASKERİ STRATEJİK ALANLAR VE KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 koordinatlara dik tarama çiftleri, tarama uzaklığı 1,5mm tarama çiftleri arasındaki uzaklık z=6mm

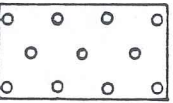
PARKLAR DİNLENME ALANLARI ÇOCUK BAHÇELERİ, FUAR, LUNAPARK, OYUN ALANLARI

R:0,4 serbest noktalama Lmin=7mm

ORMAN ALANLARI

R:0,3 ϕ 3mm koordinatlara paralel 10mm karolaj merkezlerinde şaşırtmalı içi dolu üçgenler

AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR (mezarlıklar)

R:0,3 ϕ 3mm koordinatlara paralel 10mm karolaj merkezlerinde şaşırtmalı içi boş daireler

MAKİLİK - ÇALILIK ALANLAR

R:0,3 koordinatlara paralel 12mm karolaj merkezlerinde ϕ 3mm içi dolu daireler.

İLK ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI

R:0,8 koordinatlara paralel 5mm karolaj merkezlerinde nokta lama, Lmin=7mm

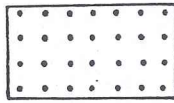
ORTA ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI

R:0,8 koordinatlara paralel 5mm karolaj merkezlerinde nokta lama Lmin=7mm

YÜKSEK ÖĞRETİM TESİSLERİ ve KAMPÜS ALANLARI

R:0,8 koordinatlara paralel 10mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=12mm

MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM ALANLARI

R:0,8 koordinatlara paralel 4mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

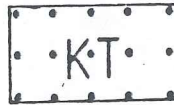
(KRESLER VE GÜNLÜK BAKIM EVLERİ) TEMEL EĞİTİM ÖNCESİ ÖĞRETİM ALANLARI

R:0,8 koordinatlara paralel 5mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

SAĞLIK TESİSLERİ ALANI (Hastahane,dispanser vb)

R:1,2 koordinatlara paralel 7mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

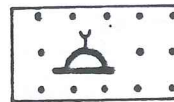
KÜLTÜREL TESİSLER ALANI

R:1,2 koordinatlara paralel 7mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

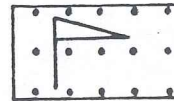
YAŞLILAR BAKIMEVİ ALANI

R:1,2 koordinatlara paralel 7mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

DİNİ TESİSLER ALANI

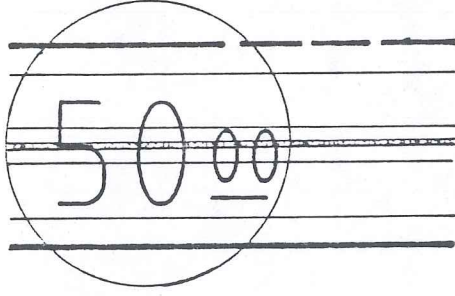
R:1,2 koordinatlara paralel 7mm karolaj merkezlerinde noktalama L_{min}=7mm

SPOR TESİSLERİ ALANI

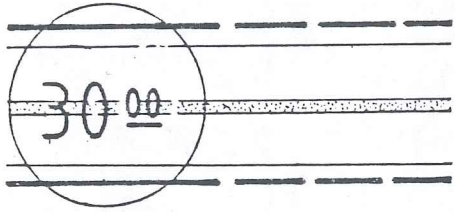
R:1,2 koordinatlara paralel 10mm karolaj merkezlerinde noktalama, L_{min}=7mm

KARAYOLLARI

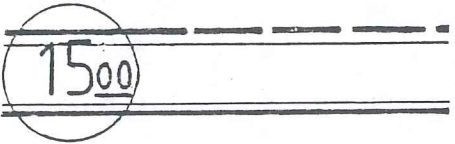
ERISME KONTROLLU OTOYOLLAR

50 metre-90 metre- arası.
R.2,5 mevcut yollar-y=2 cm. z=2mm.
R.0,2,tretuvar ve refuj çizgileri,refuj
içi serbest noktalama.
ØUygun büyüklükte seçilir.Lmin=3,6cm.

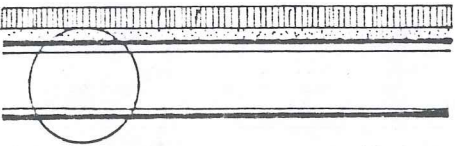
1.DERECE OTOYOLLAR:

30 metre-50 metre arası-
R.1,6 mevcut yollar y=12mm. z=2mm.
R.0,2 tretuvar ve refuj çizgileri,refuj
serbest noktalama.
Ø uygun büyüklükte seçilir.Lmin=2,2cm.

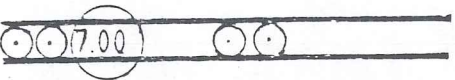
2.DERECE KENTİÇİ YOLLAR:

7.00 metre-12,00 metre-
12.00 metre-17,00 metre-
R.1 mevcut yollar y=7mm z=2mm.
R.0,2 tretuvar ve refuj çizgileri
Ø uygun büyüklükte seçilir.Lmin=6,2mm.

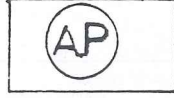
BİSİKLET YOLU:

(R.0,3 koordinatlara dik 2mm. ara ile
taranır-yol profili içinde-)

YAYA YOLLARI

(R.0,3, yol profili içinde uygun büyüklükte
çizim sembolü)

ACIK OTOPARKLAR

(R.0,3. 0min.8mm. Lmin=6mm.)

KAPALI OTOPARKLAR

(R.0,3. 0min.8mm. Lmin=6mm.)

OTO TERMINALLER

(R.0,2 koordinatlara 45 ile $x=2,5mm$ $y=2,5mm$, 0min.8mm.)

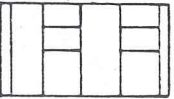
TIR PARKI

(R.0,2 koordinatlara 45 ile $z=2,5 \times 2,5mm$. Lmin=7mm.kutu Boyutlari 11x11mm.)

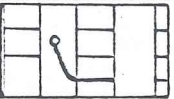
AKARYAKIT ISTASYONLARI

(R.0,2 koordinatlara 45 ile $z=2,5 \times 2,5mm$. Lmin=7mm. kutu Boyutlari 11x11mm.)

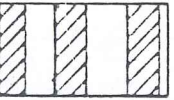
DEMIRYOLLARI VE KORUYA KUSAKLARI

(R.0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. $y=6mm$. tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm., dik tarama 6mm.)

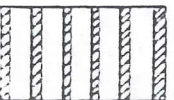
TRİYAJLAR (KATAR DÜZENLEME)

(R.0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. $y=6mm$. tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm., dik tarama 6mm. düzenleme noktası 0 2mm.)

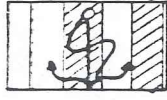
ANA ISTASYONLAR

R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5mm., tarama arası 5mm., çiftler içinde 30 ile tarama.)

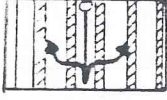
BANLIYO ISTASYONU (APA ISTASYONLAR)

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2mm. tarama arası 5mm. çiftler içinde 30 ile tarama)

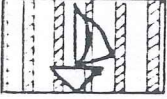
LIMANLAR

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5mm. tarama arası 5mm., çiftler içinde 30° ile tarama, liman sembolü.)

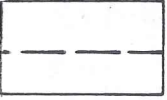
ISKELELER

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2mm., tarama arası 5mm., çiftler içinde 30° ile tarama, iskele sembolü.)

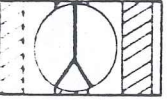
YAT LİMANLARI

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2mm., tarama arası 5mm., çiftler içinde 30° ile tarama, iskele sembolü.)

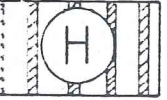
DENİZ ULAŞIM YOLLARI BAĞLANTISI

(R.0,4 y=6mm. z=1,5mm.)

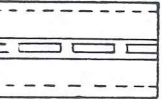
HAVA ALANI

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5mm., tarama arası 5mm., çiftler içinde 30° ile tarama, hava alanı sembolü.)

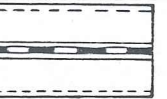
HELİKOPTER İNİŞ ALANI

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 2mm., tarama arası 5mm., çiftler içinde 30° ile tarama, hava alanı sembolü)

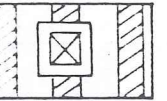
YÜZEYSEL TOPLU TAŞIM YOLLARI

(R.0,2 koordinatlara 45° ile tarama arası z=3mm. R.0,2 yatay çizgi z=3mm., y=10mm. içi 60° tarama)

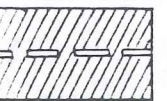
YERALTI TOPLU TAŞIM GECİSLERİ

(R.0,2 koordinatlara 45° tarama arası z=3mm, R.0,2 yatay çizgi z=3mm., y=10mm., içi bos ve dolu,)

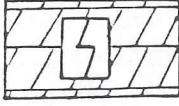
TOPLU TAŞINIM DURAKLARI

(R.0,2 koordineye dik tarama çiftleri, çiftler arası 5mm., tarama arası 5mm. çiftler içinde 30° ile tarama. Kutu 11x11mm.)

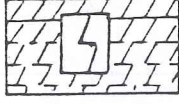
HAVAI HAT (TELEFERİK)

(R.0,2 koordineye 45° tarama, tarama arası z=3mm.)

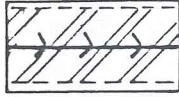
HİDROLİK VE TERMİK SANTRALLER

R.0.2 Koordinatlara paralel tarama tarama arası 6mm, 45° ile tarama, şaşırtmalı, z=5mm, kutu boyutları 11x11mm.

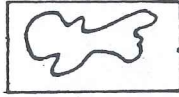
TRAFÖ MERKEZLERİ

R.0.2 Koordinatlara paralel tarama tarama arası 4mm 45S(ile tarama, şaşırtmalı z=9mm.kutu boyutları 11x11mm

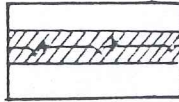
TASİYİCİ VE İLETKEN BORU HATLARI (Açık ve kapalı)

R.0.2 koordineye 45° tarama, tarama arası z=3mm, R.06 ile hat y= 10mm de tırnak

BARAJ VE GÖLET ALANLARI (Doğal ve yapay)

Kendi şekli ile

ENERJİ NAKİL HATTI VE KORUNACAK ALANLAR

R.0.2 3mm ara ile 45°lik tarama

SU KAYNAKLARI-KAPTAJ TOPLAMA YERİ

R.1.2 Koordinatlara paralel 12mm karolaj merkezlerinde ve ortalama 1min=7mm.

SU DEPOLAMA TESİSLERİ

PİS SU ANA KOLEKTÖRLERİ

BOŞALTIMA ATIK YERLERİ

ÇÖP TOPLAMA-TASFİYE YERLERİ

5.2. BOĞAZIÇI KANUNU

Boğaziçi Doğal ve Tarihi Sit Değerlerini içeren 1/5000 ölçekli Nazım Planı 22.7.1983 tarihinde onaylanmıştır.

Boğaziçi Nazım Planı raporunda yer alan lejantlar, lejant eki 3'de yer yer almaktadır.

Ardından da 2960 sayılı Boğaziçi Yasası çıkarılmış ve 21/11/1983 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Boğaziçi Yasası, İstanbul Boğaziçi alanının kültürel ve tarihsel değerlerini, doğa güzelliklerini, kamu yararı gözeterek 1) Korumak ve geliştirmek, 2) Bu alandaki nüfus yoğunluğunu arttırarak yapılaşmayı sınırlandırmak amacıyla çıkarılmıştır.

Yasa, Boğaziçi alanında, bu yasaya ve imar planına göre yapı yapılabileceğini, bunlara aykırı yapılan yapıların ise yıktırılacağını hükme bağlıyor. Nüfus ve yapı yoğunluğunu arttırıcı plan değişiklikleri, kıyı şeridi ile öngörünüm bölgesinde ayırma ve birleştirme işlemleriyle konut yapmak yasaklanmıştır.

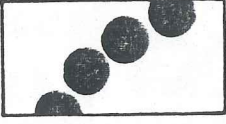
Kıyı şeridi içinde, ancak toplumun yararlanacağı dinlenme, gezinti ve turizm kuruluşları ve yapıları yapılabilecektir. Bu alanda kömür ve akaryakıt depolarıyla tersane ve sanayi kuruluşlarının kurulması yasaklanmış, mevcutlarında buldukları yerden kaldırılıp uygun yerlere taşınması öngörülmüştür. Nazım plana göre kamu hizmet ve kuruluşlarına ayrılmış yerlerde, geçici yapı izni de verilmeyecektir. Sadece 40 m²'den küçük bekçi kulübeleri, büfe ve çay ocağı gibi yapılara, Boğaziçi İmar Yönetim Kurulunun kararı ile izin verilebilecektir.

Orman statüsüne alınacak yerlerden, kamu kurum ve kuruluşlarına ait alanların, bedelsiz olarak Hazineye devredilecek özel iyeliktekileri Tarım ve Orman Bakanlığınca kamulaştırılacaktır. Boğaziçi alanında ağaçlama, koru, park ve gezinti yerlerinin yapımı da yasayla özendirilmek istenmiştir. Kıyı şeridinde, karar çizgisine bitişik yerbölgülerin kıyı tarafından, Boğaziçi İmar Müdürlüğünün gerekli göreceği kamulaştırılabilmesi, Boğaziçi Yasasının önemli hükümlerindedir (1).

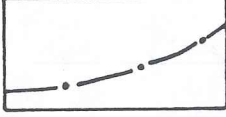
BOĞAZIÇI DOĞAL VE TARİHİ SİT DEĞERLERİNİ İÇEREN 1/5000
ÖLÇEKLİ NAZIM PLANI LEJANTLARI

LEJANT EKİ: 3

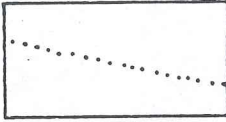
SINIRLAR

Boğaziçi'nin doğal ve tarihi sit değerlerini içeren nazım plan taslak sınırı

Belediye sınırı

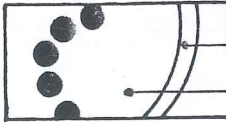

Mahalle sınırı

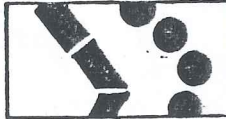
BOĞAZIÇI'NDE BELİRLENEN BÖLGELER

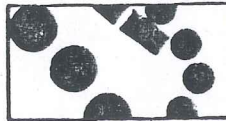
Sahil şeridi bölgesi

Sahil yolu
Öngörünüm bölgesi

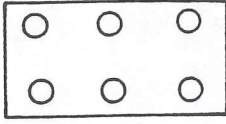
Gerigörünüm bölgesi

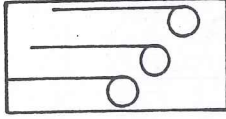
Şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgesi

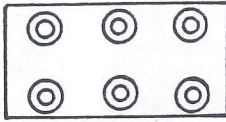
Kırsal alana bağımlı etkilenme bölgesi

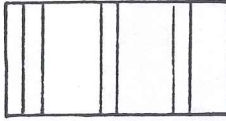
Yapılması kısıtlı alanlar.

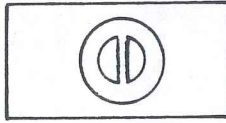
Devlet Orman alanı ve sınırı

Ormana katılacak alanlar

Rekreasyon alanları

Spor alanları

Mevcut

Öneri

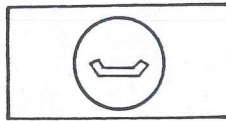
Su sporları Eğitim ve Sosyal Tesisleri

Mevcut

Öneri

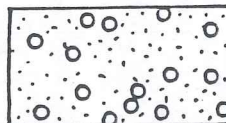
Mezarlıklar

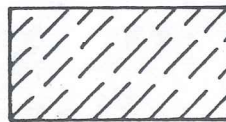
Mevcut

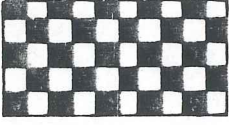
Öneri

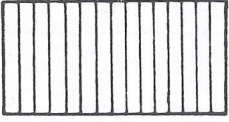
Jeolojik ve topografik özellikleri itibariyle yapılanmaya hassas alanlar.

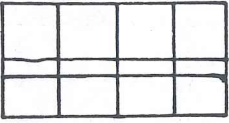
Tarım alanları

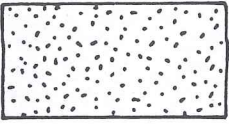
Çarşı Bölgeleri

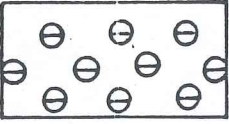
Geri görünüm inkişaf alanı

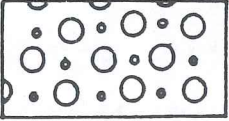
Şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgesinde iskan yayılma alanları (Bu bölgeye ait plan kararları 1/1000 ölçekli uygulama planlarıyla birlikte çözümlenecektir.)

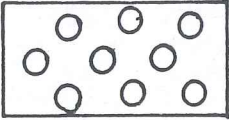
Yeşil alanlar

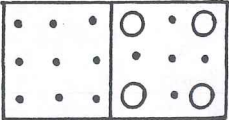
Koruya katılacak alanlar

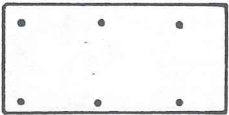
1.Sınıf korular (GEE ve AYK'nun 12.3.1977 gün ve 9680 sayılı kararına göre kamulaştırılması öngörülenler)

2. Sınıf korular

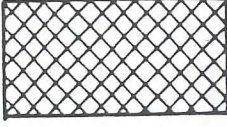

1. ve 2. sınıf ağaçlı ve ağaçsız mesire yerleri

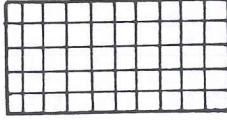

Korunacak vadi alanları

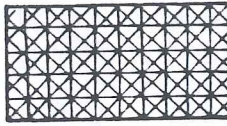
ZONLAR

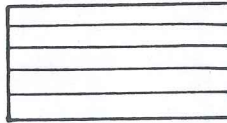
Deniz ile sahil yolu arasında kalan
Boğaziçi sahil şeridi alanı

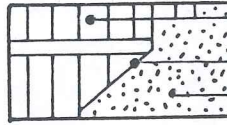
Köyiçi yerleşme alanları

Tarihi, doğal değerleri itibarıyla birinci
derece önemli köyiçi alanları

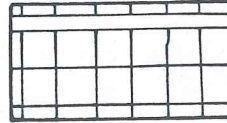

Şartları değiştirilen iskan alanları

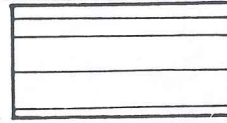

İskan inkişaf alanı
yapı yaklaşma sınırı
ortak bahçe alanı or-
taköy vadisinde, sosyal
donanım kentsel etkin
yeşil

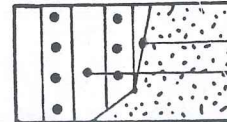
Şehir merkezine
bağımlı etkileme
bölgesindeki iskan
inkişaf alanı

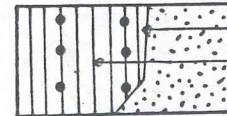
Şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgesinde
şartları değiştirilecek (Garanti Mah.İskan
alanları)

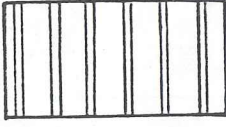
Şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgesinde
aynen kabul edilen iskan alanları

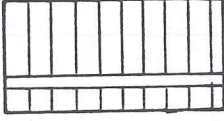
Yapı yaklaşma sınırı
Kırsal kesim iskan alanları

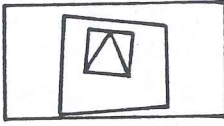
Yapı yaklaşma sınırı
Az yoğun iskan alanları

Turizm - konaklama alanları

İkinci derece merkez alanı

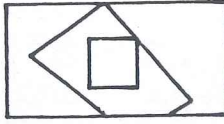
Okullar

Mevcut

Öneri

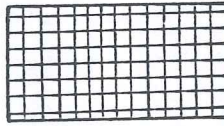
Hastaneler

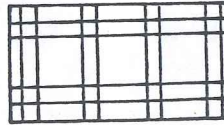
Mevcut

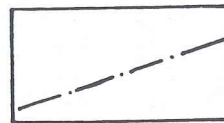
Öneri

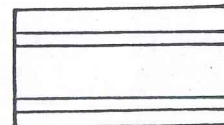
Yönetici merkez

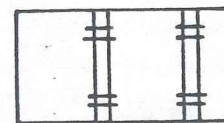
Resmi kuruluş alanları

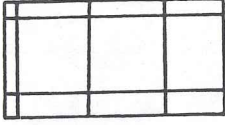
Çevre yolu kamulaştırma alanı

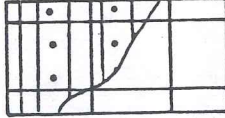
Mevcut üniversite alanları

2.4.1971 tasdik tarihli ve 1/5000 ölçekli
Çamlıca imar planı alanı

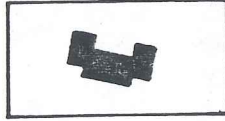

Askeri amaçlı alanlar

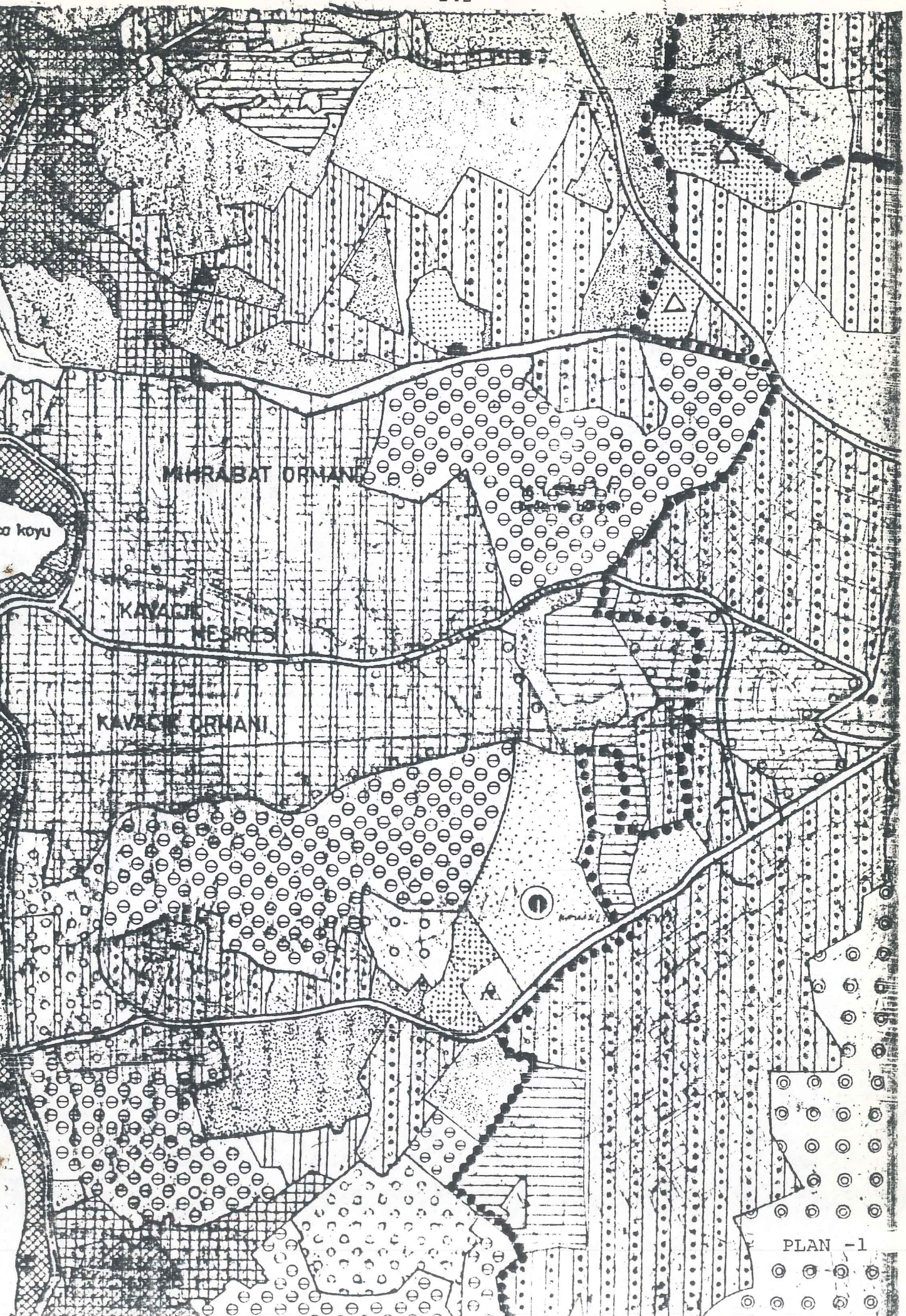

Askeri nedenle yapılanması kısıtlı alanlar
(Yapı yüksekliği planda belirtilmiştir)

Askeri nedenle yapı yapılması sakıncalı alanlar
(Mevcut binalar korunacaktır)

Saraylar, bahçeleri
Kasrlar ve eski eserler

5.3. İLLER BANKASI TEKNİK ŞARTNAMESİ

3194 sayılı yasa imar kanunu ve yönetmeliğine uygun olarak hazırlanan şartlaşma da imar planı çizim ve takdim biçimi adı altında değinilmiş ve halihazır haritadaki poligon, ni-rengi, nokta ve değerlerinin plan çizgileri altında kalmamasına dikkat edilmesi, çizim biçiminde ise imar yönetmeliğinin şartlarına uyulması üzerinde durulmuştur.(2).

5. BÖLÜM - DİPNOTLAR

1. R. Keleş, Kentleşme ve Konut Politikası, s.124.

2. İller Bankası Teknik Şartlaşması.

Lejant Eki 1- 3194 Sayılı Yasa Yönetmeliği.

Lejant Eki 2- Büyük Şehir Belediye Başkanlığı Yayını.

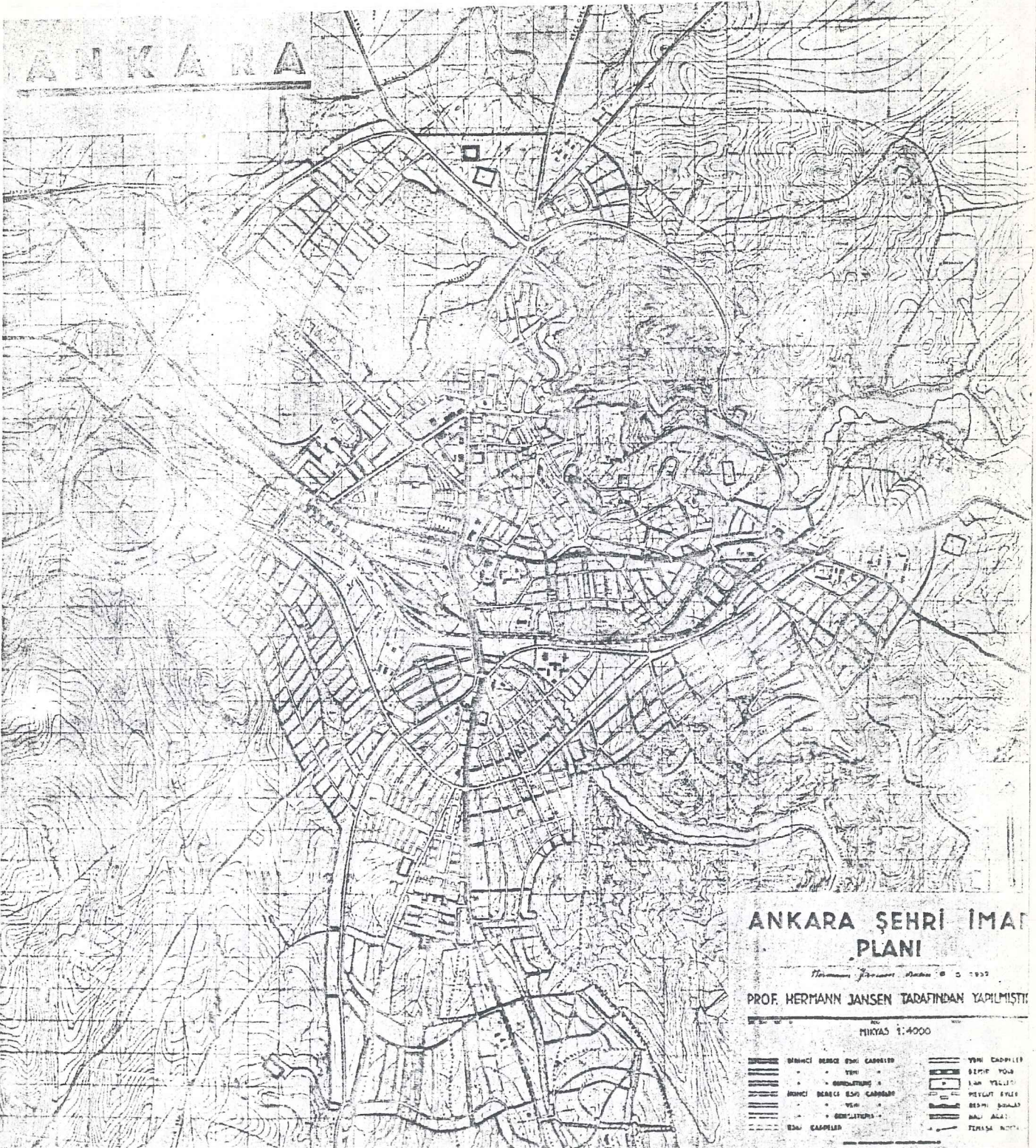
Lejant Eki 3- Boğaziçi İmar Md., Boğaziçi Doğal ve Tarihi Değerlerini İçeren 1/5000 Ölçekli Nazım Planı Açıklama ve Uygulama Raporu.

Plan 1- Boğaziçi İmar Müdürlüğü.

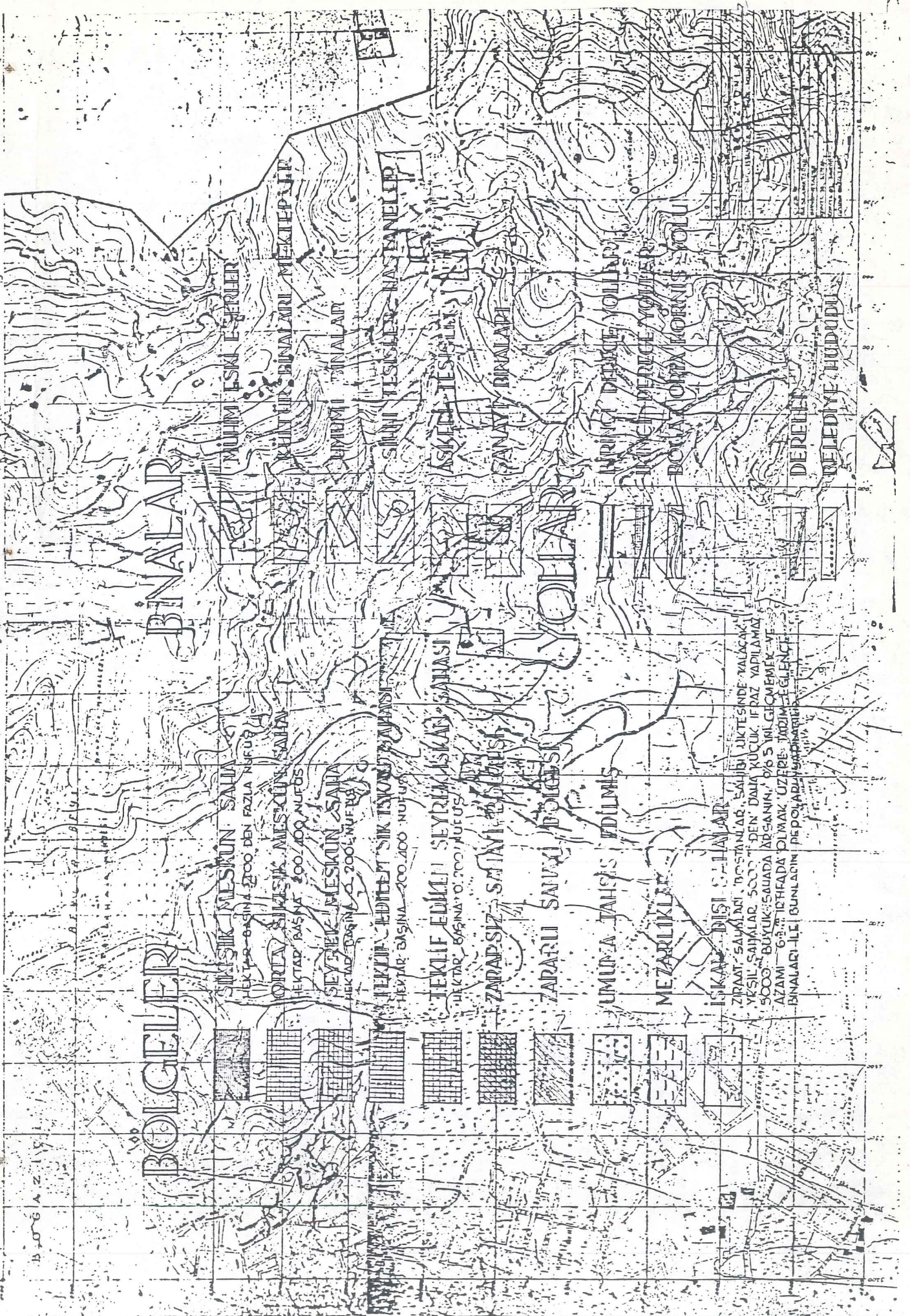
6. BÖLÜM : TARİHSEL HİYERARŞİ İÇİNDE ÇEŞİTLİ LEJANT KULLANIMLARI

Tarihsel gelişimde de incelediğimiz gibi, Cumhuriyet Türkiye-
sinde, gerçek anlamda ilk şehir planlama çalışmalarınının 1928
yılında Ankara'nın başkent olarak imar planını elde etmek ü-
zere açılan yarışma ile başladığını görürüz. Yarışmayı Alman
şehirci Prof.Dr. Hermann Jansen kazanmıştır.

Jansen Ankara'nın imar planların yapımının yanı sıra 1939
yılına kadar imar danışmanlığı, görevini üstlenmiştir. Bu dö-
nemde çizilen Ankara'ya ait planlar ve kullanılan lejantlar
şu şekildedir (Plan 1) 1/4000 olarak hazırlanan planda
özellikle yolların sınıflandırılması üzerinde önemle durul-
muştur. Diğer konularda ise fazla detaya girilmemiştir.

PLAN : 1. Ankara Şehri İmar Planı 1/4000

Planların müşterek bir dili olması düşüncesi 1950'li yıllarda ele alınmaya başlanmıştır.

Tersim tekniğine örnek olarak 1953 yılında Lizbon'da toplanan U.İ.A. kongresinde Lozan'dan Prof. Hoochel'in teklif ettiği öneri uygun görülmüş ve bu öneriye ekler yapılarak aşağıdaki lejant hazırlanmıştır.

A: TEK RENK (Beyaz zemin üzerine siyah çizgi)

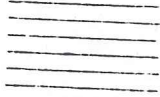
1. Taramalar : Satırların ifadesinde kullanılır. Muhtelif taramalar, noktalama ve işaretlerin teşekkülü şeklindedir.
2. Çizgiler : Hudutlandırma ve hatları ifade eder.
3. İşaretler : Hususi mevkileri, binaları ve muhtelif tesisleri bölgelerin hususiyetlerini gösterir.
4. Rumuzlar : İşaretlerle aynı işi görür, fakat lisanla ilgili olduğundan beynelminel kullanımı azdır.
5. Rakamlar : İrtifa, kat, adet, sınıf vesaire için kullanılır.

B: İKİ RENK (Hafif gri veya sepya harita üzerine siyah çizgi)

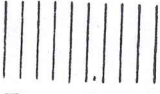
Mevcut ile teklif edileni ayıran bir sistemdir. Bütün harita hafif bir renkle basılır. Teklif edilen plan daha kuvvetli olarak belirtilir. (2)

Diagonal hat : Hareketi ifade eder. Okun yükseliş istikameti, hareketi, münakaleyi, iniş istikameti, zemindeki işletmeleri ve maden ocaklarını ifade eder.

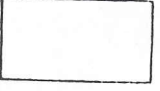
Bu dört çizginin muhtelif kombinezonlarına bir de noktayı ve işaretlerin tekrürünü ilâve edersek bütün bölgelerin ifadesi mümkün olacaktır.

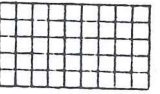
Suyu, denizi ifade eder.

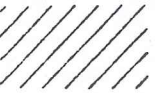
Ağaçlık sahaları, ziraat mntakalarını gösterir.

Çok büyük ziraat sahaları beyaz bırakılabilir.

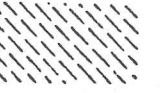
Zemin üzerinde yükselen binalar, iskânı sembolize eder.

Münakaleyi, demiryol tesislerini ifade eder.

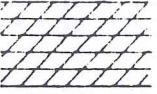
Üzeri açık işletmeleri, taş ocağı, kum ocağı, linyit madeni gibi tesisleri gösterir.

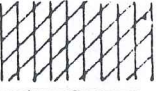
Yeraltı işletmelerini canlandırır.

Azami hareketli sahayı, endüstriyi ifade eder.

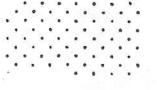
Zemin üzerine yayılmış hareketli sahayı küçük sanatlara hatırlatır.

Şehir merkezindeki hareketli mintakayı, ticaret bölgesini canlandırır.

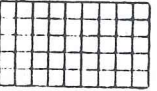

Zeminde büyük sahalar kaplıyan antrepolar ifade eder.

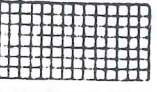

Açık ve yeşil sahaları gösterir.

Bütün bu taramaların sık, orta genişlikte ve seyrek olanları, muhtelif kesafetleri ifade eder. Meselâ:

Bir, iki katlı münferit ve bitişik tek aileli evler.

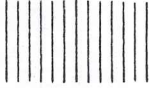
İki, üç katlı kolektif evler.

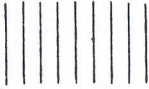
Dört, onüç katlı apartmanlar.

Otlaklar, mera ve çimenlik yerler.

Tarlalar.

Bostanlar.

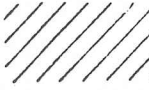
Parklar, gezinti ve eğlence yerleri.

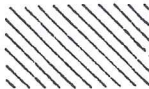
Mektedir sahaları, talim ve spor yerleri.

Serbest sahalar veya halkın girmesine müsaade edilmeyen tahditli yerler.

Tayyare meydanları, pistler.

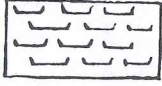
Marşandiz, triyaj ve yolcu için demiryolu garları.

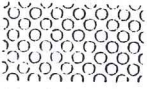
Kara yolu güzergâhı ve istasyonlar.

Bunlar yerine doğrudan doğruya pistler, yollar veya demiryolları ayrı ayrı çizilebilir, fakat bu bir mikyas meselesidir.

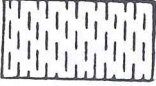
Muhtelif işaretlerin tekeriürü olarak sahaların ifadesi

Mezarlıklar

Ormanlar

Bağlar

Av sahaları

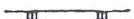

Bataklıklar

2. Tek renk sisteminde çizgiler :

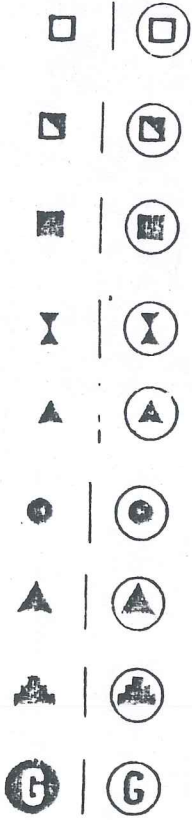
Taramalardan sonra en mühim yeri tutan mevcut kadastral çizgiler, münakale yolları politik ve idarî hudutlar ancak hatlarla gösterilebilir.

Misal olarak münakaleyi ele alalım.

Mevcut		Teklif
	Yaya yolu	
	Bir izli yol	
	İki izli yol	
	Üç izli yol	
	Dört izli yol	
	Tek hat demiryolu	
	İki hatlı demiryolu	
	Üç hatlı demiryolu	

3. İşaretler: Mümkün olduğu kadar sembolize ve stilize olmalıdır.
Muhtelif misaller.

Mevcut Teklif

İlk okullar

Meslek okulları

Üniversiteler

Müze - Kütüphane

Tiyatro - Sinema

Oteller

Pazarlar - Çarşılar

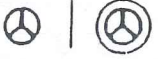
Umumî mağazalar - Antrepolar

Havagazı tesisleri

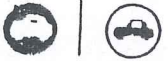
Mevcut Teklif

Elektrik santralleri

Otobüs istasyonları

Garajlar

Tayyare meydanları

Deniz tayyare üssü

Limanlar (Nehir ve deniz)

Kışlalar

Askerî tayyare meydanları

Askerî deniz tayyare üssü

Hapishaneler

Spor sahaları

4. Rumuz ve rakamlar :

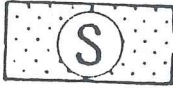
Mevcut

Tarama == İskân
 VI == 6 kat
 4Z == 4. cü mıntaka

Tarama == Sanayi
 İşaret == Elektrik
 Harf == Kimyevi sanayi

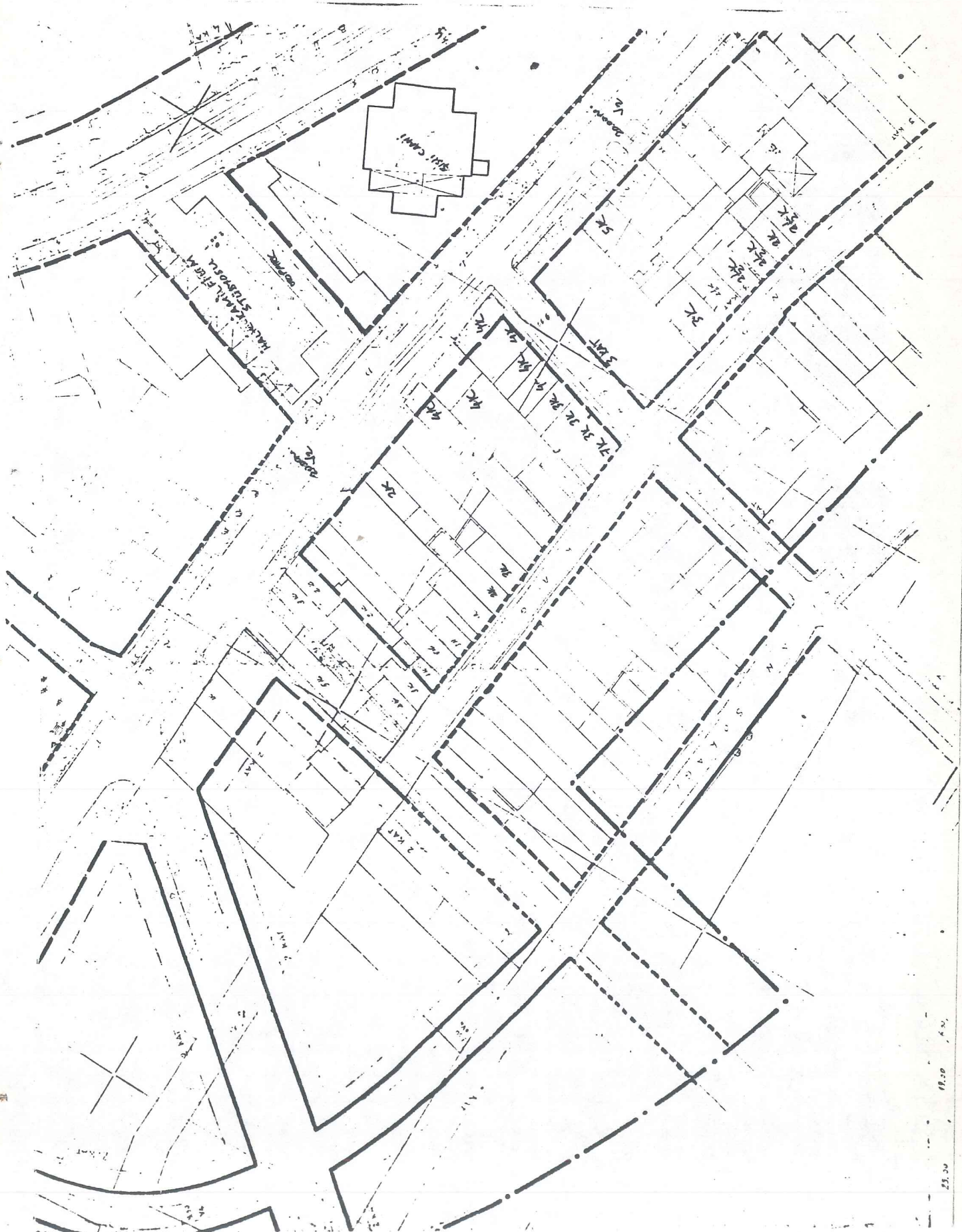

Tarama == Serbest saha
 S == Spor

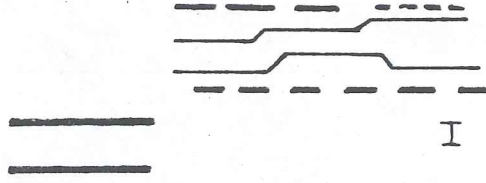
Teklif

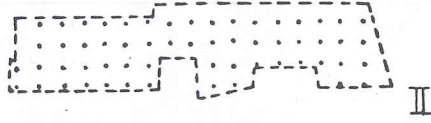
1951 yılında yapılan 1/500 Ölçekli Şişli Meydanı ve Civarı Planı(3)

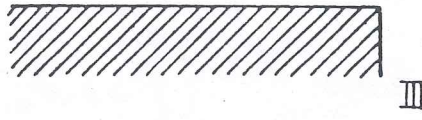
1964 yılında yapılan bir araştırmada ise milletlerarası bir anlaşma olmamasına rağmen yinede ortak kullanılan lejantlar olduğu öne sürülmüştür.

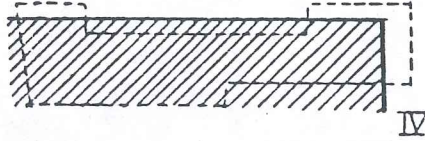
I. Açılacak yol alıgnemanlarına aittir. Siyah çizgiler yeniden açılacak ve kesik çizgiler ise kesilecek istikametleri göstermektedir. Renk: Vermiyon.

II. Yıkılacak yerleri gösteriyor. Kesik ve ince çizgiler yıkma hududunu ve içindeki 4 mm. aralıklı noktalar da yıkma sahasını işaretliyor. Renk: Sarı.

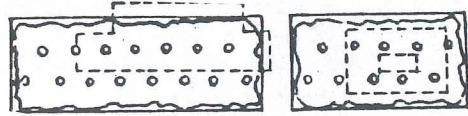

III. Yeni yapılara aittir. Yola 45° eğrilikte ve 3 mm. aralıklı çekilmiş çizgiler yapı sahasını göstermeye yaramaktadır. Renk: Koyu pembe.

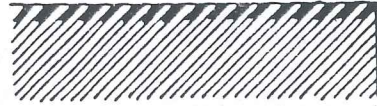

IV. Yıkma ve yeniden inşayı işaret ediyor. Evvelki şekillerin bir kombinezonudur. Renk: Sarı ile koyu pembe.

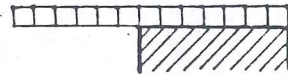
V. Yıkma ve yerini yeşillendirmeye alâmettir. Yeşillik ve çerçeve içinde ϕ 45 mm. ara ile çizilerek işaretlenmiştir. Renk: Yeşil.

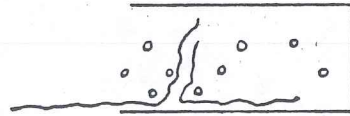
VI. Proje teklifi için 45° eğimli ve 2 mm. aralıklı paralel çizgilerden biri kapalı biri açık haldedir. Renk: Pembe.

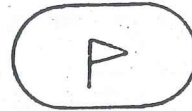
VII. Yeni portik işaretidir. 4 mm. lik karelerle gösterilmektedir. Renk: Pembe.

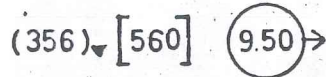
VIII. Yeni umumî bahçeler. Çizimi V deki gibi olup renk: Açık yeşil, Yanda özel bahçe işareti.

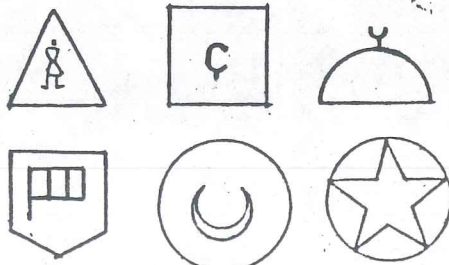
IX Yeni spor ve oyun yeri, renk: Açık yeşil.

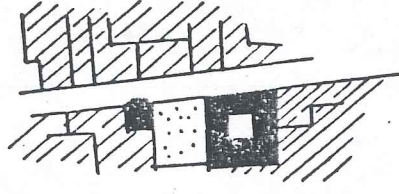

X. Yolların yeni kotları ve genişlikleri.

XI. Yeni umumî mahalleri gösteriyor: Okul, mezarlık, cami, daire, hastahane ve kışla. Renk: Kırmızı.

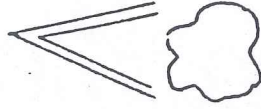
XII

XII. Siyah renkteki binalar, milli ve tarihî âbideleri işaretlemektedir. Muhafaza edileceğini gösterir.

XIII

XIII. Serbest sahaları gösteriyor. 7 mm. ara ile ve alternatif şekilde. Renk: Açık yeşil.

XIV

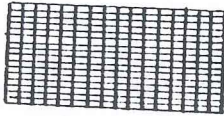
XIV. Panoramik görüşleri gösteren açılı manzara istikametine de işaret ediyor.

Nazım Plan İşaretleri (5)

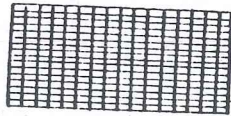
I

I. Sıkışık iskân sahasını gösteriyor. Kalın dik çizgiler 3 mm. ara ve yatık çizgiler 2 mm. ara ile çizilmiştir. Renk: Koyu kahve, işareti: —İA— Hektar başına nüfus 400 ve daha ziyade.

II

II. Orta sıklıkta meskûn sahadır. Dikine çizgiler yatık biraz kalın olmak üzere evvelkisi gibi renk: Koyu kahve ve işareti: —İM— Hektar başına nüfus 200 - 400.

III

III. Az sıklıkta meskûn sahadır. Dik ve yatık çizgiler aynı kalınlıkta olarak evvelkisi gibi. Renk: Kahverengi ve işareti: —İB— Hektar başına nüfus 200.

IV

IV. Teklif edilen sık iskân-inkışaf sahası, I gibi, yalnız dik çizgilerle, işareti —EA— Renk: Açık kahverengi.

İmar Planı Zoning İşaretleri (6)

V. Teklif edilen orta sıklıkta iskân, inkişaf, sahası. II gibi, yalnız dik çizgilerle. Renk: Açık kahverengi, işareti: —EM—.

V

VI. Teklif edilen az sıklıkta iskân inkişaf sahası, III gibi, yalnız dik çizgilerle. Renk: Açık kahverengi, işareti —EB—.

VI

VII. Zararsız endüstri mıntkasını gösterir 1 mm. kalınlıkta ve aralıklı 45° eğik çizgilerle. Renk: Mor.

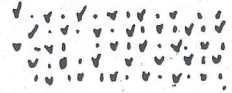
VII

VIII. Zararlı endüstri mıntkasını gösterir. Evvelkisi gibi ve ince çizgilerle kareler yapacak şekilde. Renk: Vişne çürüğü.

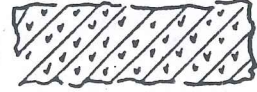
VIII

IX. Yarı kır şeklinde meyva ağaçlarını gösteriyor, ortası noktalı 1 sm. aralıklı Y işaretli sıralarla. Renk: Türkuvaz.

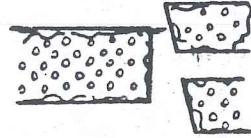
IX

X. Özel park ve bahçelerin işareti. 45° eğri çizgiler ortasında V işaretleri ile. Renk: Veronez.

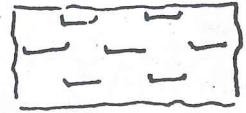
X

XI. Unumî yeşil sahalılar. Nâzım plândaki işaretin aynısı ile, renk: Açık yeşil.

XI

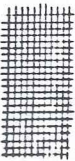

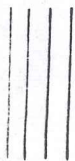
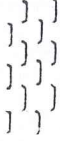
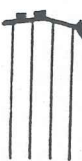

XII. Mezarlık sahası, 5 mm. boy ve aralıklı düz çizgiler şaşırtma ve paralel olarak. Renk: Koyu yeşil.

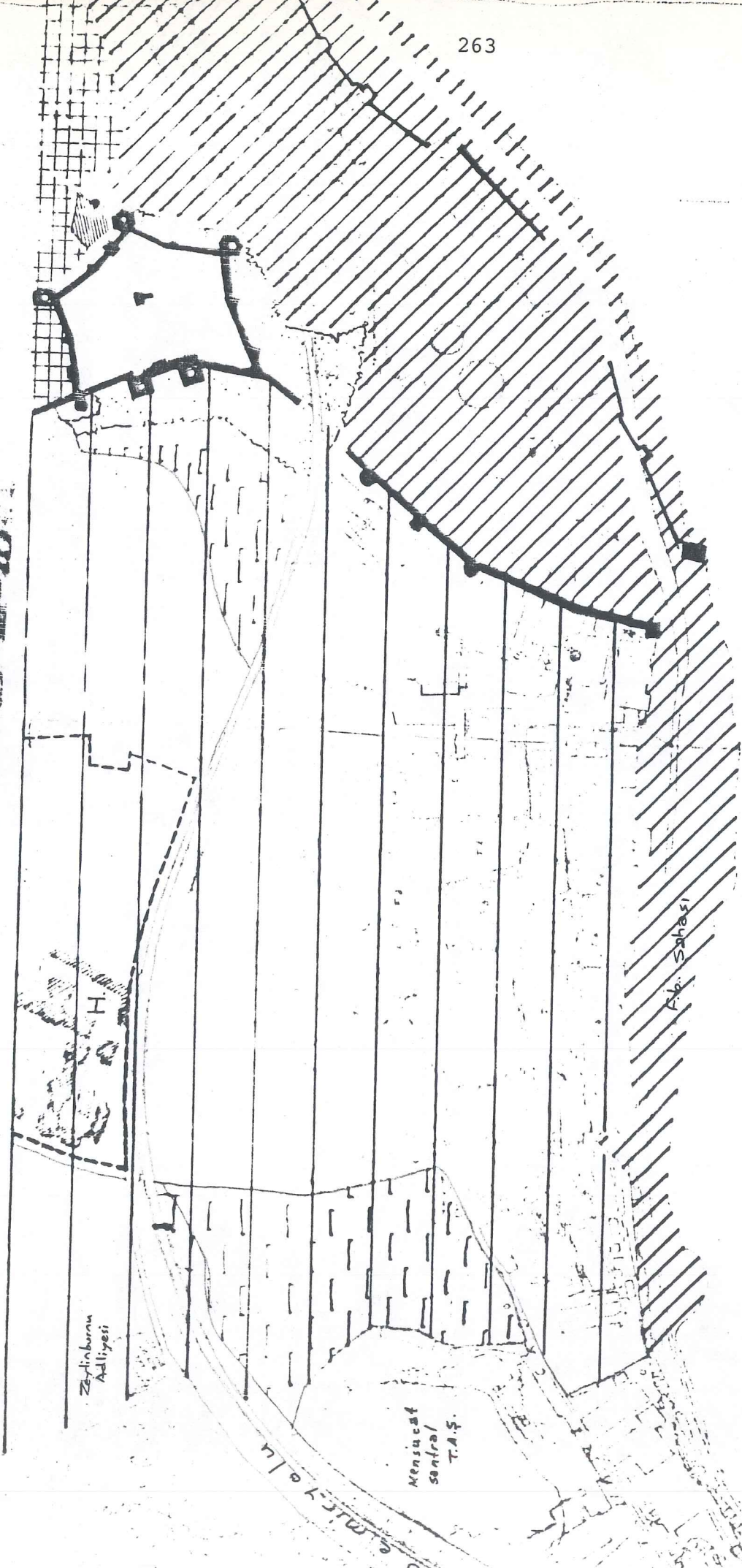
XII

Koruluk ve ormanlık gibi yerlerin işareti haritacıların kullandığı işaretler gibidir.

1964 yılında yapılan 1/5000 ölçekli Zeytinburnu çevresinde yapılan plan lejantı ve plan örneği.(8).

	MUHAFAZA EDİLEN TAFSİLAT PLANLARI		40 RAKIM SINIRI PLAN KENDİ SARTIYLA MUTEBERDİR
	YAPILARI AZ KESİF TEŞEKKÜL EDEN VE KARAKTERİNİ MUHAFAZA EDEN İSK. BÖL.		KAPALI ÇARŞI VE YEREBATAN SARAYI
	YAPILARI KESİF TEŞEKKÜL EDEN İSK. BÖL.		ESKİ ESERLER
	HANLAR BÖLGESİ		SOSYAL TESİSLER M: HASTAHANE O: OKUL
	MARMARA VE HALIÇ SAHİL ŞERİTLERİ PROTOKOL SAHASI		RESMİ BİNALAR
	ARKEOLOJİK SAHA		MECARİTLER
	SUR TECRİT SAHASI		BİLUMUM YEŞİL SAHALAR A- ESKİ ESER ÇEVRESİ B- MAR PLANI YEŞİLİ C- BOSTANLAR
	VATAN CADDESİ ETİFAFI		

ISTANBUL-B-11-16

Zeytinburnu
Adliyesi

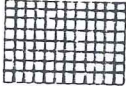
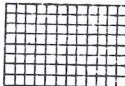
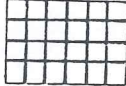
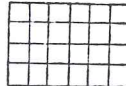
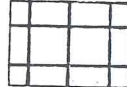
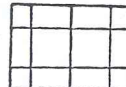

Mensucat
sentral
T.A.S.

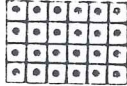
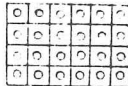

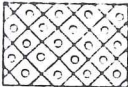

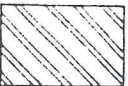
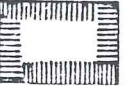
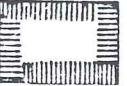

Ab. Sahesi

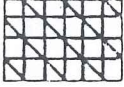

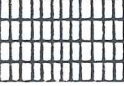

M. C. Y. E. L. U.

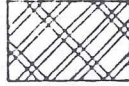

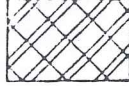

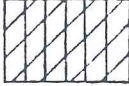

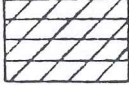
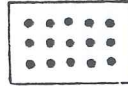
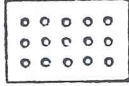
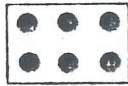
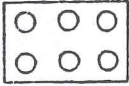
1966 yılında İmar ve İskan Bakanlığı "Yerleşme planlaması esasları ve çizim normları" adlı yayında lejantlara şöyle yer vermiştir.(9).

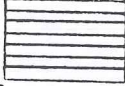
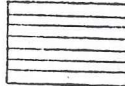

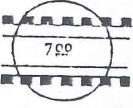
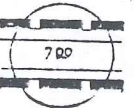
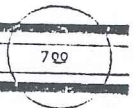
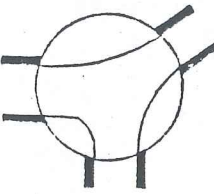

ŞEHİR PLANLAMASI	
ÇİZİM NORMLARI	
SINIRLAR	
BOLGE YERLEŞME PLANLAMASI ÇEVRE DÜZENİ SINIRI	
YERLEŞME SINIRI	
BELEDİYE SINIRI	
EN ÇOK CEPHE HATTI	 (Kırmızı Renkli)
UYULMASI ZORUNLU CEPHE HATTI	 (Kırmızı Renkli)
ONAMA SINIRI	

BÖLGELER		MEVCUT	PLÂNLANAN		
PROTOKOL	BÖLGESİ	NAZİM PLÂNDA			
PROTOKOL	BÖLGESİ	UYGULAMA PLÂNINDA			
YÜKSEK	YOĞUNLUKTA	KONUT	BÖLGESİ		
ORTA	YOĞUNLUKTA	KONUT	BÖLGESİ		
DÜŞÜK	YOĞUNLUKTA	KONUT	BÖLGESİ		
MEVCUT	YOĞUNLUK	VE YAPI	DÜZENİNE UYULACAK BÖLGE		

	MEVCUT	PLÂNLANAN
KAMU YARARLI YEŞİL ALAN		
TİCARET AMAÇLI YEŞİL ALAN		
YAPI YASAĞI		
SINIRLI YAPI YASAĞI		
TARİHİ VE DOĞAL DEĞERLER BÖLGESİ		
YASAK BÖLGE		

	MEVCUT	PLÂNLANAN
MEVCUT YOĞUNLUK VE YAPI DÜZENİ DÜZELTİLECEK BÖLGE		
YENİLEŞTİRİLECEK BÖLGE		
YÖNETİM MERKEZİ		
ÖZEL YAPI BÖLGESİ		
TİCARET BÖLGESİ		
ENDÜSTRİ		

	MEVCUT	PLANLANAN
ÖZEL ENDÜSTRİ BÖLGESİ		
KÜÇÜK SANATLAR BÖLGESİ		
HİZMET BÖLGESİ		
DEPOLAMA BÖLGESİ		
TARLA ARAZI		
YEŞİL ALAN		

		MEVCUT	PLÂNLANAN	
SU	YÜZEYLERİ			
ULAŞIM				
		MEVCUT	DUZELTİLEN	PLÂNLANAN
YOLLAR	NAZİM PLÂNDA			
YOLLAR	UYGULAMA PLÂNINDA			
İLERDE	PLÂNLANACAK	KAVŞAK		
DEMİRYOLU	ALANI			
DEMİRYOLU	HATTI			

SULAR	MEVCUT	DÜZELTİLEN	PLÂNLANAN
SU YOLLARI — KANALLAR			
DÜZELTİLMİŞ AKAR SULAR			
YAPILAR		MEVCUT	PLÂNLANAN
	UYGULAMA PLÂNINDA		
RESMÎ VE KAMU YAPILARI			
DİNÎ VE SANAT YAPILARI			
YAPI DÜZENİ İŞARETİ		UYGULAMA PLÂNINDA	
KATSAYI, EN ÇOK KAT YÜKSEKLİĞİ SAPTANAN YAPI ADASI			
YAPI DÜZENİ SAPTANAN YAPI ADASI			

SOSYAL DONATIM	MEVCUT	PLÂNLANAN
RESMÎ YAPILAR		
KAMU YAPILARI		
GARAJ , TERMİNUS , İSTASYON		
TİCARET , ÇARŞI , PAZAR vb		
SPOR ALANI		
SPOR YERİ		
PARK YERLERİ		
CAMİ		
KLİSE		
SİNİGOG		
TARİHİ DEĞERLER		
DOĞAL DEĞERLER		
ANIT		

	MEVCUT	PLANLANAN
PİKNİK YERİ		
ASKERİ KURUMLAR		
LİMAN		
ASKERİ LİMAN		
HAVA ALANI		
ASKERİ HAVA ALANI		
DEMİRYOLU İSTASYONU		
MEZARLIK		
ELEKTRİK SANTRALI		
ELEKTRİK KURUMLARI		
KAPLICA		
İÇMECE		

	MEVCUT	PLÂNLANAN
SAPTANAN DÜZENİN GEÇERLİ OLDUĞU YAPI ADASI		
m= YÖNETMELİKLE BELİRLİ DÜZEN	5= ON BAHÇE UZAKLIĞI	
y= YOĞUNLUK	A-2= AYRIK DÜZEN , 2 KAT	
q= ARSA KULLANMA KATSAYISI	3= KOMŞU BAHÇE UZAKLIĞI	
d= DÖŞEME KATSAYISI	BL= BLOK DÜZEN	
k= KAT ADEDİ YA DA GABARİ YÜKSEKLİĞİ		
SOSYAL DONATIM ÖĞRETİM KURUMLARI	MEVCUT	PLÂNLANAN
İLK ÖĞRETİM		
ORTA ÖĞRETİM		
MESLEK ÖĞRETİMİ		
ÜNİVERSİTE YÜKSEK OKUL		
ÇOCUK BAHÇESİ		
SAĞLIK KURUMLARI		
AYAKTA BAKIM YAPAN SAĞLIK KURUMLARI		
HASTANE		
DİNLENME KURUMLARI SANATORYUM PREVENTARYUM		

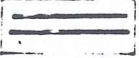

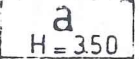

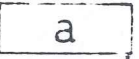

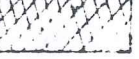

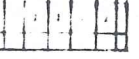

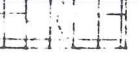

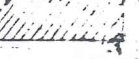

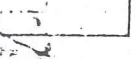

1972 yılında imar planları uygulama tekniği adı altında toplanan Mehmet Gürler'in kitabında ise bu konuya şöyle değinilmektedir. İleride çok renkli bir basımın ülkemizde de kullanılacağı düşünülerek planların şimdiden en çok renkli basıma elverişli şekilde, tek renk olarak düzenlenmesi en uygun yöntem olacaktır.

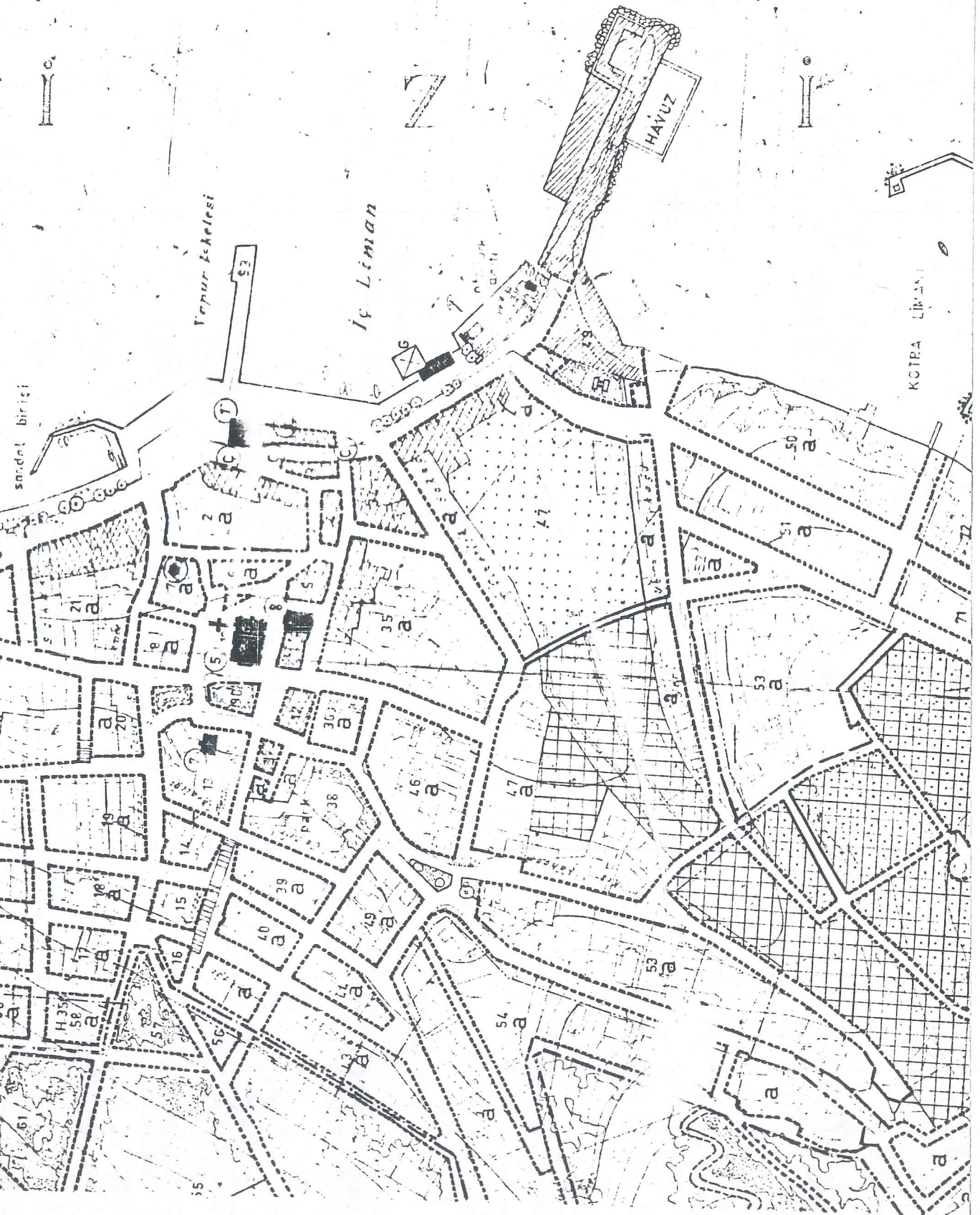
Siyah-beyaz tekniğine göre düzenlenen planlarda çizimin temel elemanları ve ilkeleri şu şekilde belirtilebilir.

- a) Bir bölgelemeyi anlatmak için, çizgilerle tarama yapılır ya da bir işaretin alan üzerine dağılımı yoluna gidilir. Çizgiler kalınlaştırılıp inceltilerek mevcutta yeniden planlanan bölgeler birbirlerinden ayırdedilmeye çalışılır.
- b) Önemli noktaların, özel yerlerin, binaların, türlü servislerin ve alanların özelliklerini gösteren işaretler kullanılır.
- c) İşaretlerin anlatımını kuvvetlendirmek için işaretin uygun bir yerine harfler ya da kısaltılmış kelimeler yazılır.
- d) Değerler, boyutlar rakamlarla gösterilir.(10)

1970 yılında yapılan 1/2000 ölçekli Adalar imar planı lejanti ve örneği. (11)

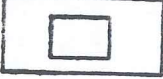

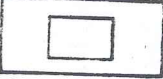
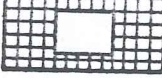

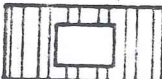

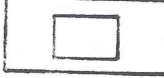
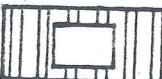

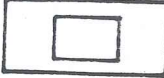
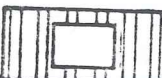

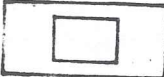
İÇİNDEKİLER

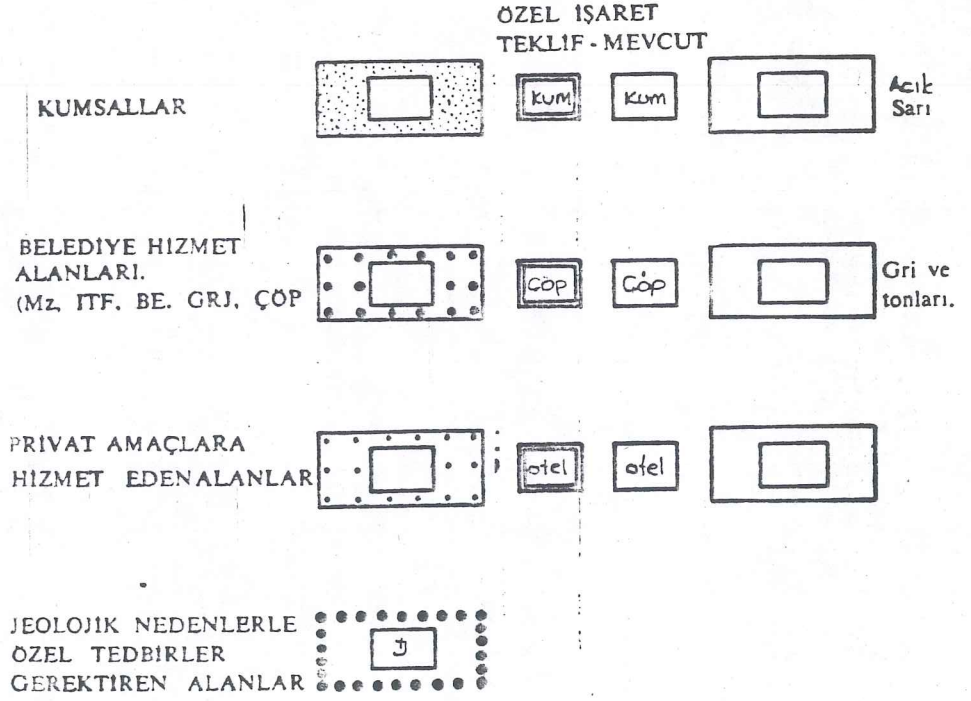
	MUHAFAZA EDİLEN YOL		TABİİ DEĞERLER MANZARA NOKTASI
	KESİLEN YOL		ÇADIRLI KAMP SAHASI
	YENİ AÇILAN YOL		PIKNİK YERİ
	AYRIK NİZAM H=3.50		ÇOCUK BAHÇESİ
	AYRIK NİZAM H=6.50		MEVCUT İLKOKUL
	BİTİŞİK NİZAM H=6.50		MEVCUT ANIT
	ESKİ EŞERLER VE MUH. EDİLEN BİNALAR		MEVCUT DISPANSER
	YEŞİL SAHALAR		MEVCUT CAMİ
	İSKAN DIŞI SAHA		MEVCUT KİLİSE
	BOSTAN OLARAK MUH. EDİLECEK SAHA		ÇARSI
	AÇIK SPOR SAHASI		KIR-KAHVESİ
	BU SPORLARI SAHASI		GAZİNO
	ORMAN HÜBUDU		1:500 MİKYAŞEİ PLAN HÜBUDU
	MEVCUT AT VE MERKEZ ANIRLARI SAHASI		

1972 yılında yapılan bir araştırma sonucunda elde edilen Lejant kullanımları (12).

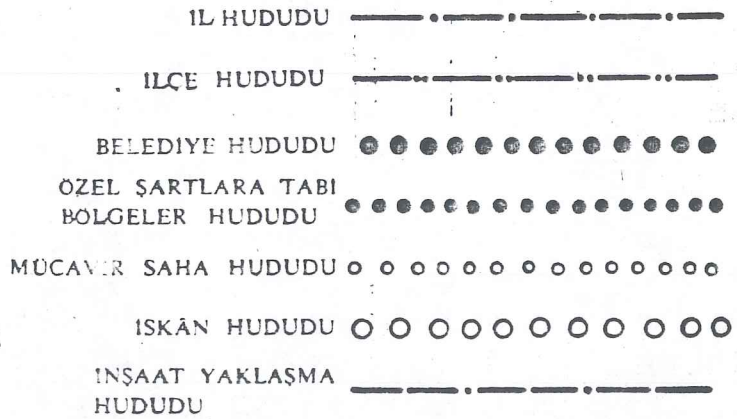
ULAŞIM :

	MEVCUT	TASHİH ED.	YENİDEN AÇILAN	RENK
DEVLET YOLU				RENK Yok
ANA YOLLAR				>>>
YAYA YOLLAR (1/2000'DEN KUÇUK ÖLÇEKTE DAİRE ÇİZİLMEMEYECİKTİR.)				Yeşil
OTOPARKLAR		 		Yok
OTO TERMINALI		 		Kırmızı ve tonları
DEMİR - YOLU TESİS VE ALANLARI.		 		Gri ve tonları
DENİZ - YOLU TESİS VE ALANLARI.		 		Mavi ve tonları
HAVA - YOLU TESİS VE ALANLARI.		 		>>>

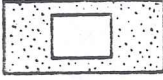

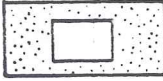

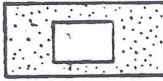

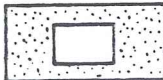

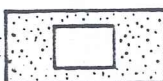

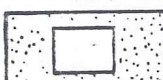

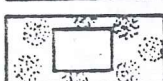

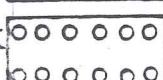
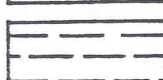
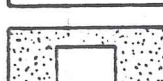

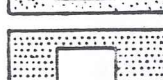

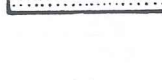

ENERJİ NAKİL HATTI

HUDUTLAR :

YEŞİL ALANLAR :

		ÖZEL İŞARET TEKLİF - MEVCUT		RENK
PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI				Yeşil ve Tonları.
ÇOCUK BAHÇELERİ				» »
OYUN ALANLARI				» »
FUARLUNAPARKVE BENZERİ TESİSLER ALANLARI				» »
KAMPİNG SAHALARI				» »
PLAJ				» »
TURİSTİK TESİSLER ALANI				» »
SPOR ALANLARI				» »
ORMANLAR KORULAR				» »
AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR				» »
YAPI YASAĞI OLAN KORUMA ALANLARI				» »
JEOLOJİK TOPOĞRAFİK				» »
MEZARLIKLAR				» »
TARIM ALANLARI				Renk siz

ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI :

		ÖZEL İŞARET TEKLİF - MEVCUT		
ANA OKUL YUVA				Yeşil ve Tonları.
İLK ÖĞRETİM				» »
ORTA ÖĞRETİM				» »
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM				» »
YÜKSEK ÖĞRETİM				» »

KÜLTÜREL TESİSLER ALANI :

KÜTÜPHANE				Yeşil ve Tonları.
MÜZE				» »
TİYATRO				» »
KORUNMASI GEREKLİ ANIT OLARAK TESCİLLİ TARİHİ, ARKEOLOJİK VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR				» »
TESCİL EDİLMEMİŞ KORUNMASI ÖNGÖRÜ- LEN YAPI VE ALANLAR				» »
DİNİ YAPILAR				» »

BÖLGELERİN DETAYDA GÖSTERİLMESİ

			RENK
İNKIŞAF KONUT BÖLGELERİ			Sarı ve tonları.

ÇALIŞMA ALANLARI :

		ÖZEL İŞARET TEKLİF - MEVCUT	
TOPTAN TİCARET			Kırmızı ve tonları.
PAZARLAMALAR (BÖLGE, SEMT)			» »
DEPOLAMA (TİCARET SANAYİ)			Mor ve tonları.

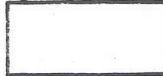

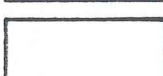

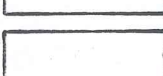
İDARİ BİNA VE TESİS ALANLARI :

İDARİ MERKEZLER			Gri ve tonları.
TÂLİ İDARİ MERKEZLER			» »
ASKERİ ALANLAR			» »
DİĞER RESMİ BİNA VE TESİSLER (KARAYOLLARI, D.S.İ, Y.S.E.)			» »

SAĞLIK TESİSLERİ ALANI

HASTAHANELER			Yeşil ve tonları.
SAĞLIK TESİSLERİ VE DISPANSERLER			» »

BÖLGELERİN GENEL GÖSTERİLMESİ

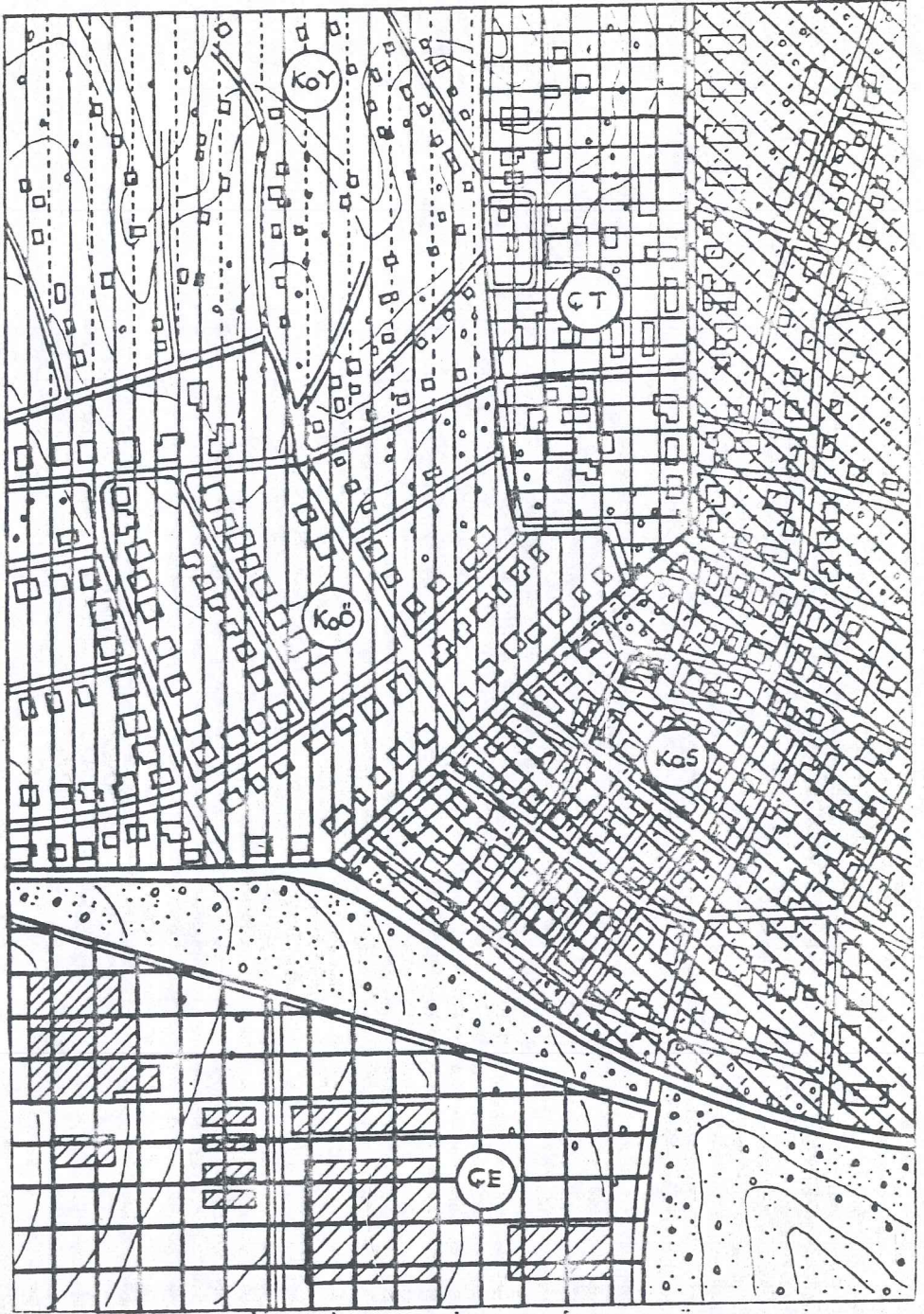
		Bölgelerin Siyah/Beyaz ve renklerle gösterilmesi		
KONUT ALANLARI - - - -	Ko			Kahverengi ve tonlar
YARI KIRSAL KONUTLAR BÖLGESİ	KoY			» »
KONUT ÖZ BÖLGESİ	KoÖ			» »
KONUT GENEL BÖLGESİ	KoG			» »
KARIŞIK ALANLAR	Ka			Bej ve tonları
KIRSAL BÖLGE	KaK			» »
SEMT (MAHALLE) ÖLÇEGİNDE BÖLGE	KaS			» »
ÇEKİRDEK BÖLGE (ŞEHİRSSEL FONKSİYONLAR)	KaÇ			» »
ÇALIŞMA ALANLARI TİCARET, KUÇUK SAN' ATLAR VE İMALAT- HANELER BÖLGESİ	Ç ÇT	 	 	Kırmız ve tonları » »
ENDÜSTRİ BÖLGESİ	ÇE			Mor
ÖZEL ALANLAR	Ö			Özelliğine göre renklendirilir
PROTOKOL BÖLGESİ	ÖP			Turuncu.

ŞEHİR PLÂNLAMASINDA KULLANILAN YERLEŞME BİRLERİ			
BİRİM	AİLE SAYISI	KONUT SAKINI (KİŞİ SAYISI)	İHTİYAÇLAR
KONUT	1	1.....7	Tek evler için bahçe Çok katlı evler için Teras veya Balkon. Tek evler yaya servis yoluyla bağlanabilir. Çok katlı evlerde merdiven evi.
KONUT GRUBU (6.. 10 konuttan meydana gelir.)	6.....10	20.....40	Sıra evlerde (zincir evlerde) her eve bir bahçe. Çok katlı evlerde müşterek bahçe çocuk bahçesi, yaya - servis yolu.
TEMEL ÜNİTE (10'a yakın konut grubundan meydana gelir.)	60.....120	200.400	Çocuk bahçesi, bağlayıcı yol, toplu oto parkı. Bir gökdelen yaklaşık olarak bir temel üniteyi karşılar. Temel ünite gerek evlerin grubu sağlanması bakımından, gerekse konut sayısı bakımından esas şehircilik birimi olarak kullanılabilir.
ÜNİTE GRUBU (3...5 ünite grubundan meydana gelir.)	300...400	1000...1500	Ana okul, günlük ihtiyaç dükkanları. (Dükkan grupları.)
İLK OKUL YERLEŞME BİRİMİ (4...5 ünite grubundan meydana gelir.)	1500.....2000	5000.....7000	İlk okul, lokal merkez-çarşı; günlük-haftalık ihtiyaç ve küçük el sanatları için dükkanlar. Küçük çapta idari, dini, kültürel donatıma ait tesisler, spor sahası.
ŞEHİR — ŞEHİR BİRİMİ (4...5 ilk okul yerleşme biriminden meydana gelir.)	7000.....10000	25000.....35000	Şehrsel fonksiyonlar, Merkez; günlük, haftalık, uzun ihtiyaç dükkanları, küçük el sanatları, ticari, dini, idari, eğlence kültürel donatıma ait özel ve resmi tesisler. Lise, mesle okulları, orta okullar, spor sahaları, parklar.

Şehir plânlamasında kullanılan yerleşme birimleri.

İMAR PLANLARINDA BÖLGELERİN GÖSTERİLMESİ:		
NAZİM İMAR PLANINDA ALANLARIN GÖSTERİLMESİ	TATBİKAT İMAR PLANINDA BÖLGELERİN GÖSTERİLMESİ	YAPILABİLEN İNŞAAT
KONUT ALANLARI	KoY YARI KIRSAL KONUTLAR BÖLGESİ	Bahçeli; meyva, sebze bahçeleri, bağ veya bostan içinde olan konutlar
	KoÖ KONUT ÖZ BÖLGESİ	Yalnız konut, müstesna hallerde dükkan ve çevreye rahatsızlık vermiyen küçük el sanatları.
	KoG KONUT GENEL BÖLGESİ	Konut, dükkanlar, lokanta, postahane, kahve, dinî, kültürel, sosyal ve sıhhi tesisler.
KARIŞIK ALANLAR	KaK KIRSAL BÖLGE	Bahçeli konutlar, tarımsal işletmeler, perakendeciler, rahatsızlık vermeyen küçük el sanatları, dinî, kültürel, sosyal ve sıhhi tesisler, bağ, bahçe, bostan, tarlalar, benzin istasyonu.
	KaS SEMT (MAHALLE) OLÇEĞİNDE BÖLGE	Konut binaları-iş yeri ve büro binaları, perakendeciler, rahatsızlık vermeyen imâlathaneler, idarî donatıma ait binalar, cami, bahçeler, benzin istasyonları.
	KaÇ ÇEKİRDEK BÖLGE (ŞEHİRSEL FONKSİYONLAR.)	Konut binaları, ticarî idarî tesislere ait binalar, dükkanlar, bürolar, perakendeciler, otel, eğlence tesisleri, rahatsızlık vermeyen imâlathaneler, cami kültürel, sosyal ve sıhhi tesisler, otopark binaları, garajlar.
ÇALIŞMA ALANLAR	ÇT TİCARET, KÜÇÜK SANATLAR VE İMALATHANELER BÖLGESİ	Küçük el sanatları, imâlathaneler, ticaret, iş, büro binaları, benzin istasyonları, müstesna hallerde konutlar.
	ÇE SANAYİ BÖLGESİ	Endüstri tesisleri müstesna hallerde konutlar.
ÖZEL ALANLAR	ÖP PROTOKOL BÖLGESİ	Tarihî önemi, sanat değeri, karakteristik yerleşme düzeni olan yerler.
	ÖB ÖZEL AMAÇLI BÖLGELER	Özel amaçlı bölgeler, üniversite, hastahane, klinik, rihtim, askerî tesisler, sayfiye, turistik..... veya çekirdek bölgelerin dışındaki ticaret merkezleri.

İmar plânlamada bölgelerin gösterilmesi.

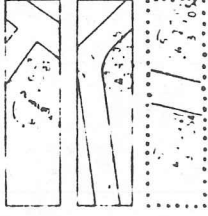

1:5000 ÖLÇEĞİNDE VAZİYET PLANINDA BÖLGELERİN GÖSTERİLMESİ

1972 yılında yapılan 1/1000 ölçekli Kartal imar planı lejantı ve plan örneği. (13)

* BÖLGELER

KONUT ALANLARI

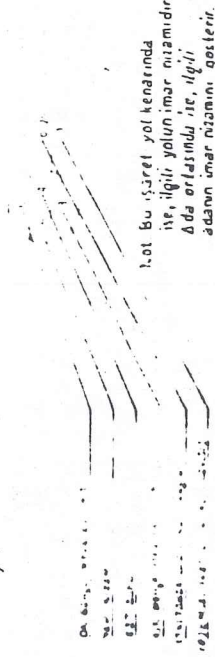

MEKİN KONUT ALANLARI

İNİKİŞAF KONUT ALANLARI

GEÇERKİMDİ ÖNERME BÖLGESİ

KONUT YAPI DÜZENİ

MURFAZA TAŞIHIH ÇÖZÜLEN YERİDEN AÇILAN

MURFAZA TAŞIHIH ÇÖZÜLEN YERİDEN AÇILAN

DEVLET YOLU

ŞEHİR YOLLARI

TARAF YOLLARI

YEREL YOLLARI

DİĞER TESİS ALANLARI

BENZİN İSTASYONLARI

OTOPARK YERİ
(MÜHÜRLEME YERİNDE KALAN OTOPARK)

KARTAL YÜKLEME - BOŞALTIMA LİMANI

ÇALIŞMA ALANLARI

YÖNETİCİ MERKEZİ, TİCARET (İÇİNDE DEĞERLE MERKEZLER VE MAHALLE MERKEZLERİ)
DİĞER - BU BÖLGELERDE, SEBİS VE BENZERİ İTİFAKLI, TERMOVAL, TAŞIT PARKI, LOKANTA,
OTEL, GAZİNO VE BENZERİ İNŞAATLAR, SÜBİTİK KURULUMLARI, BÜROLAR, DİĞER BİNALAR,
ÇOK KATLI MAĞAZA VE İŞKÂN VE BENZERİ FUNKSİYONLARI YAPILAR BULUNUR.

TİCARET BÖLGESİ ÇİME YAPILANININ % 95 TİCARET, % 5 İŞKÂN OLARAK KULLANILACAKTIR

TİCARET

PAZAR YERİ

KÜÇÜK SANAYİLER
İMALATHANELER

SANAYİ ALANLARI

RESMİ VE İZMİNİ
TESİS ALANLARIDİĞER TESİS
ALANLARI

YESİL ALANLAR

PARKLAR, DİNLENME ALANLARI,
ÇOCUK BAHÇELERİ, OYUN
ALANLARI, SPOR ALANLARI
VE BENZERİ TESİS ALANLAR

TURİZM VE İZMİNİ TESİSLER

AĞAÇLANDIRMA ALANLARI

ZEYTLİKLER

1.001 Bu işaretle yol kenarında
1/1000 ölçekli imar planında
1/1000 ölçekli imar planında
1/1000 ölçekli imar planında
1/1000 ölçekli imar planında

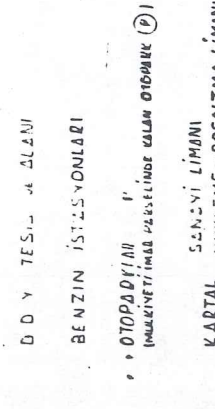
KONUT ALANLARI

MEKİN KONUT ALANLARI

İNİKİŞAF KONUT ALANLARI

GEÇERKİMDİ ÖNERME BÖLGESİ

KONUT YAPI DÜZENİ

MURFAZA TAŞIHIH ÇÖZÜLEN YERİDEN AÇILAN

MURFAZA TAŞIHIH ÇÖZÜLEN YERİDEN AÇILAN

DEVLET YOLU

ŞEHİR YOLLARI

TARAF YOLLARI

YEREL YOLLARI

DİĞER TESİS ALANLARI

BENZİN İSTASYONLARI

OTOPARK YERİ
(MÜHÜRLEME YERİNDE KALAN OTOPARK)

KARTAL YÜKLEME - BOŞALTIMA LİMANI

ÇALIŞMA ALANLARI

YÖNETİCİ MERKEZİ, TİCARET (İÇİNDE DEĞERLE MERKEZLER VE MAHALLE MERKEZLERİ)
DİĞER - BU BÖLGELERDE, SEBİS VE BENZERİ İTİFAKLI, TERMOVAL, TAŞIT PARKI, LOKANTA,
OTEL, GAZİNO VE BENZERİ İNŞAATLAR, SÜBİTİK KURULUMLARI, BÜROLAR, DİĞER BİNALAR,
ÇOK KATLI MAĞAZA VE İŞKÂN VE BENZERİ FUNKSİYONLARI YAPILAR BULUNUR.

TİCARET BÖLGESİ ÇİME YAPILANININ % 95 TİCARET, % 5 İŞKÂN OLARAK KULLANILACAKTIR

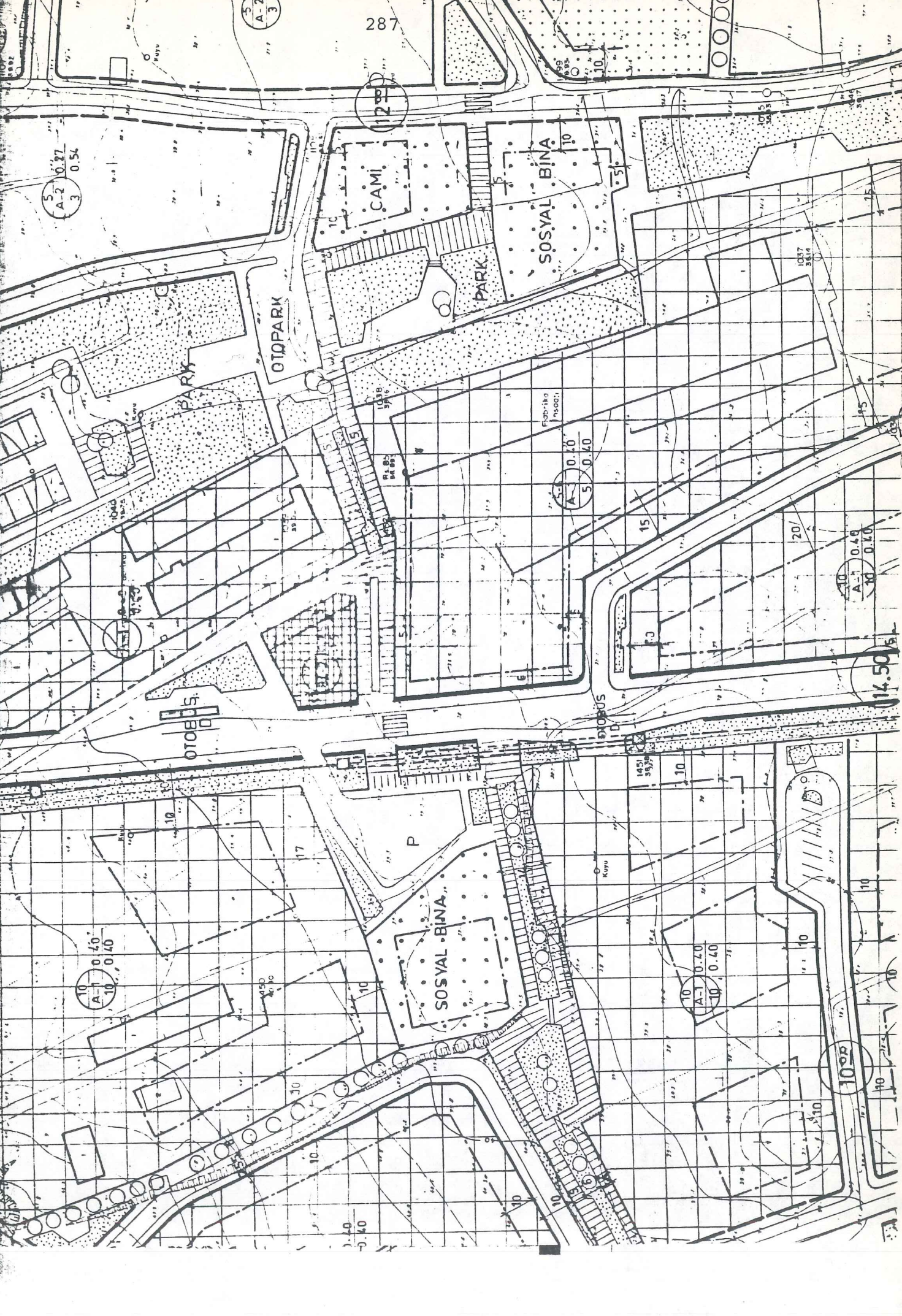
TİCARET

PAZAR YERİ

KÜÇÜK SANAYİLER
İMALATHANELER

SANAYİ ALANLARI

RESMİ VE İZMİNİ
TESİS ALANLARIDİĞER TESİS
ALANLARI

1978 yılında yapılan 1/5000 ölçekli Küçükalyalı Nazım İmar Planı lejantı ve plan örneği. (14).

KONUT ALANLARI

M	Ö	
		400 K/H
		340 K/H
		300 K/H
		250 K/H

EĞİTİM TESİSLERİ

M	Ö	
	▲	İLKOKUL
	▲	ORTAOKUL
	▲	LİSE
	▲	SANAT OKULU

YEŞİL ALANLAR

M	Ö	
	▲	DİNİ YAPILAR
	○	PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI
	▲	ÇOCUK BAHÇELERİ
	○	TURİSTİK TESİSLER
	○	SPOR ALANLARI
	○	MEZARLIK
	○	PLAJ ALANLARI
	○	TARİHİ ESERLER

ÇALIŞMA ALAN. TİC.+ SAN. KAMU HİZMET ALANLARI

	○	TİCARET ALANLARI	○	RESMİ VE UMUMİ BİNALAR
	○	PAZAR YERLERİ		
	○	KÜÇÜK SANATLAR VE İMALATHANEL.		

..... %25 T.A.KATSA-
YISI UYGULANMA-
YACAK ALANLAR
SINIRI

SAĞLIK TESİSLERİ

	□	HASTANE ALANI
	□	DİŞPANSER ALANI

		DEVLET YOLLARI
		ANA YOLLAR
		YAYA YOLLARI
	P	OTOPARKLAR
		DEMİRYOLU TESİS VE ALAN.

KIYI

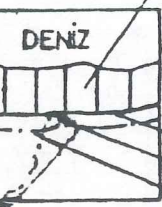
- BU ALAN ÖZEL MÜLKİYETE KONU OLAMAZ ANCAK EK 7/8 YÖNETMENİ MD 106 DA BELİRTİLEN YAPILAR YAPILABİLİR (ÇAYHANE KAHVEHANE LOKANTA SOYUNMA YERLERİ vb.)
- Su şartlar uygulanacaktır:

- Bina tabanda kaplıyacağı Max. alan 200 m² dir
- Max h=400 m dir
- Yapılar hafif ve seffaf (soyunma yerleri hariç) malzemenen olacaktır

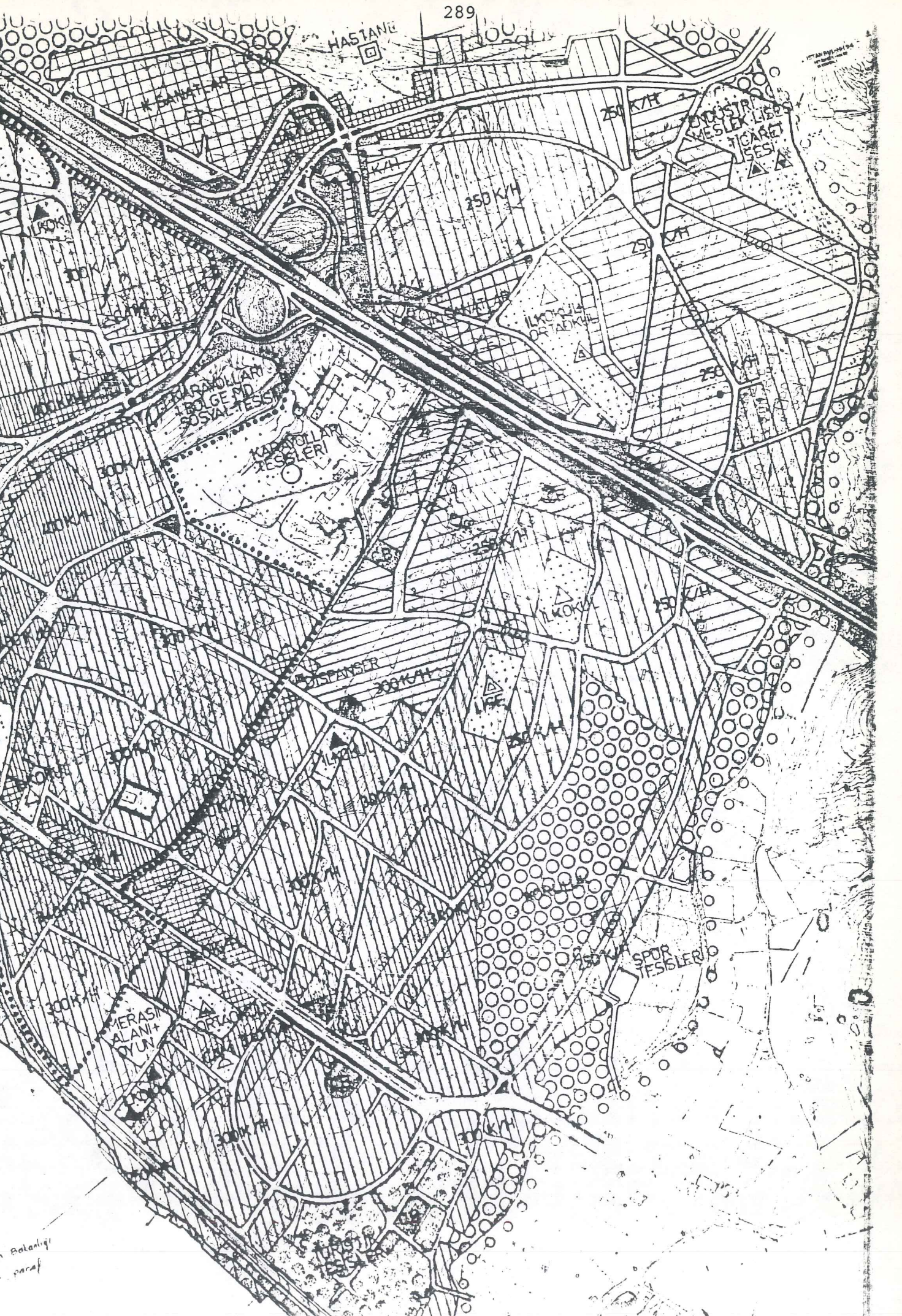
KIYI KENAR ÇİZGİSİ

KUŞAK

KUŞAK SINIRI İNŞAAT YAKLAŞMA SINIRI

HASTANE

Bakalığı
paraf

1978 yılında yapılan 1/1000 ölçekli K.Maltepe imar planı
lejanı ve plan örneği.(15)

MALTEPE (KARTAL) İMAR TATBİKAT PLANI Ö:1/1000

Y MÜH. MİMAR H İRFAN BAYHAN

PLAN SİMGE LEJANDI

	MESKUN KONUT ALANLARI		İLK ORTA ÖĞRETİM		62 METRE İSTİMLAK HUDUTLU KARAYOLU
	İNKİŞAF KONUT ALANLARI		SAĞLIK TESİSLERİ		MEVCUT ANAYOLLAR
	TİCARET + KONUT ALANLARI		MEZARLIK		DÜZELTİLEN ANAYOLLAR
	KÜÇÜK SANATLAR		DİNİ TESİSLER		YENİ AÇILAN ANAYOLLAR
	SANAYİ		PARKLAR + ÇOCUK BAHÇELERİ + SPOR TESİSLERİ		YENİ AÇILAN YAYA YOLLARI
	DEPOLAMA		KORULUK + AĞAÇLANDIRILACAK ALAN		MEVCUT YAYA YOLLARI
	MEZBAHA		TURİSTİK REKREASYON + EĞLENCE ALANLARI		DÜZELTİLEN YAYA YOLLARI
	PAZAR ALANI		PLAJ		
	RESMİ DAİRELER		DD.YOLLARI TESİS ALANLARI		

○ ○ ○ İSKAN HUDUDU

● ● ● BELEDİYE HUDUDU

— ADA ORTA ÇİZGİSİ

— İNŞAAT YAKLAŞMA SINIRI

ADA İÇİNDE DÜZENLENMİŞ KİTLELER

ⓓ DURAK

OP OTOPARK

0.25 — TABAN ALANI KATSAYISI
1.00 — KAT ALANI KATSAYISI

(B-5) — BİTİŞİK DÜZEN

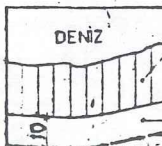
(BL-5) — BLOK DÜZEN

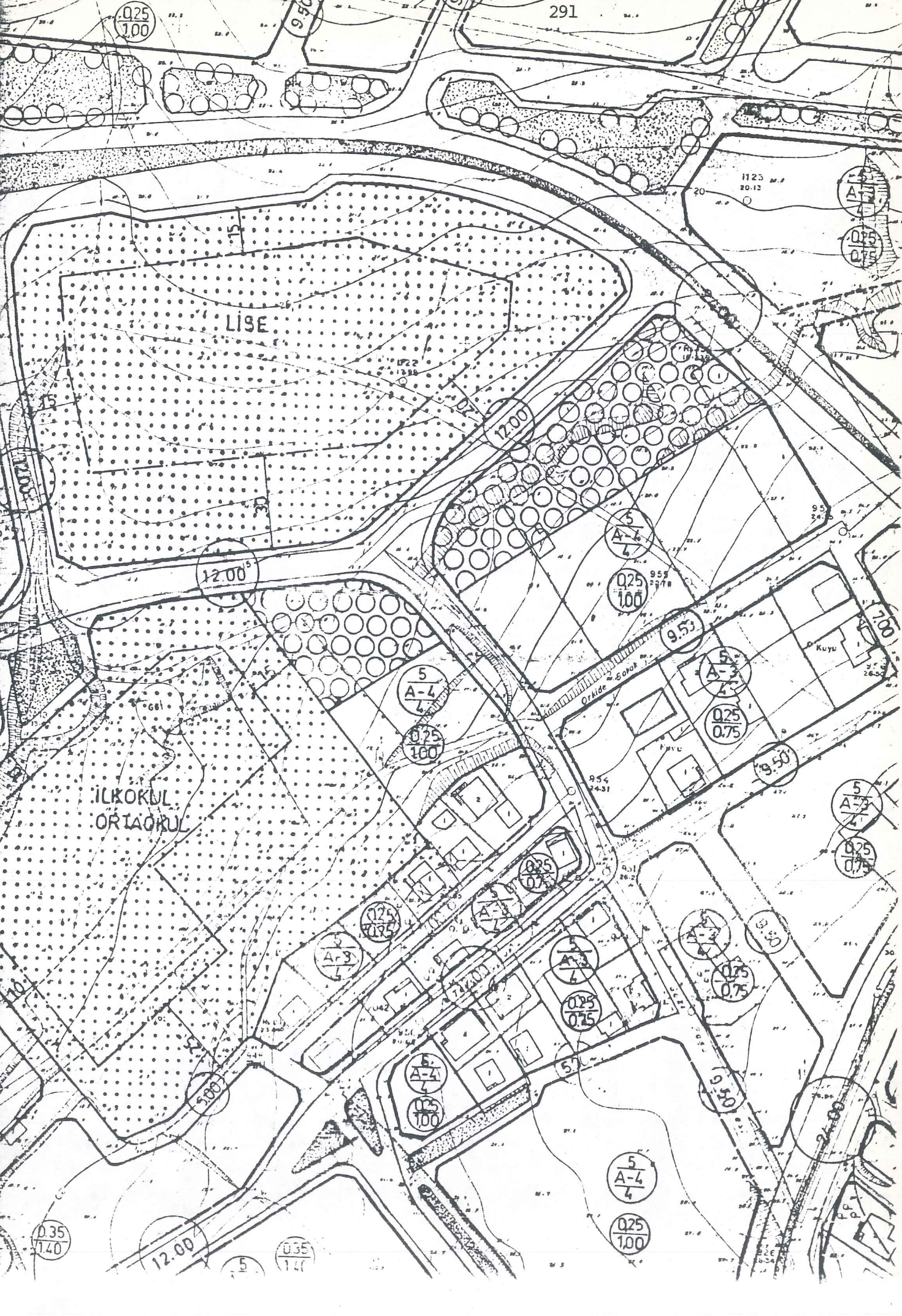
5 — ÖN BAHÇE MESAFESİ
A-Z — AYRIK DÜZEN - KAT ADEDİ
4 — YAN (KOMŞU) BAHÇE MESAFESİ

5 — ÖN BAHÇE MESAFESİ
BL-5 — BLOK DÜZEN - KAT ADEDİ
4 — YAN (KOMŞU) BAHÇE MESAFESİ

KÜÇÜK SANATLAR SOSYAL TESİS ALANI

KİM
• BU ALAN ÖZEL MÜLKİYETE KONU OLAMAZ ANCAK EK 7/B YÖNETMELİĞİ MD 106 DA BELİRTİLEN YAPILAR YAPILABİLİR (CAYHANE, KAHVEHANE, LOKANTA, SOYUNMA YERLERİ vb.)
Su şartları uygulanacaktır:
• Bina tabanda kaplıyacağı Max alan 200m² dir
• Max h=400m dir.
• Yapılar hafif ve şeffaf (soyunma yerleri hariç) malzemenen olacaktır.
KİM KENAR ÇİZGİSİ
KUSAĞ
KUSAĞ SINIRI - İNŞAAT YAKLAŞMA SINIRI

0.25
1.00

9.50

LISE

12.00

12.00

5
A-4
4

0.25
1.00

9.50

5
A-3
4

0.25
0.75

9.50

5
A-3
4

0.25
0.75

ILKOKUL
ORTAKUL

5
A-4
4

0.25
1.00

0.25
0.75

5
A-3
4

0.25
0.75

5
A-3
4

0.25
0.75

0.25
0.75

0.25
0.75

5
A-4
4

0.25
1.00

5
A-4
4

0.25
1.00

0.35
1.40

12.00

5

0.35
1.40

9.50

9.50

2.00

0.25
0.75

0.25
0.75

1979 yılında yayınlanan Ayten etiner'in "Şehir Planlamada Çalışma Yöntemleri ve İfade Teknikleri" adlı kitabındaki lejant kullanımları ve plan örnekleri. (16).

NAZIM PLAN ÇIZIM TEKNİĞİ VE ÖZEL İŞARETLER

293

Derleyen : Doç.Dr. Ayten Çetiner

HUDUTLAR :

İDARİ HUDUTLAR:

İL HUDUDU

İLÇE HUDUDU

BELEDİYE HUDUDU

ÖZEL ŞARTLARA TABİ BÖLGELER HUDUDU:

DİĞER HUDUTLAR :

MÜCAVİR SAHA HUDUDU

İSKÂN HUDUDU

İNŞAAT YAKLAŞMA HUDUDU

ULAŞIM :

DEVLET YOLU

ANA YOLLAR

YAYA YOLLARI (1/2000 den küçük ölçekte daire çizilmeyecektir.)

OTOPARKLAR

OTO TERMİNALI

GARAJLAR BAKIM-BENZİN İSTASYONLARI

DEMİR YOLU TESİS VE ALANLARI

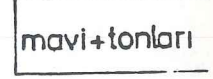
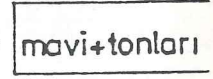
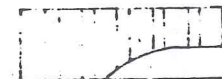
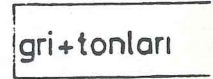
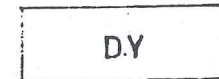
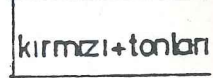
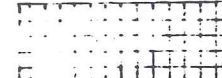
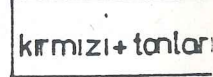
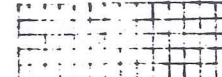
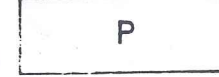
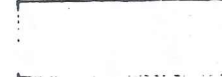
DENİZ YOLLARI TESİS VE ALANLARI

HAVA YOLU TESİS VE ALANLARI

MEVCUT

TASHİH EDİLEN

YENİDEN AÇILAN

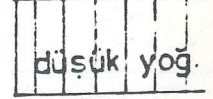
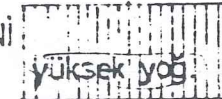

BÖLGELER:

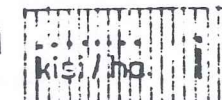
KONUT ALANLARI :

MESKÛN KONUT ALANLARI: (renk: kahverengi+tonları)

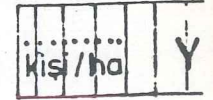
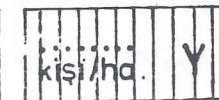
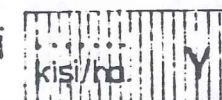
NÜFUS YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ KORUNACAK ALANLAR

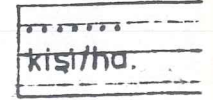
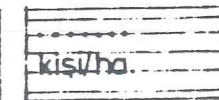
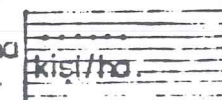
NÜFUS YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ İSLAH EDİLECEK ALANLAR

NÜFUS YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ YENİDEN TAYİN EDİLECEK ALANLAR

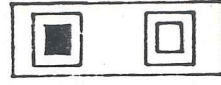
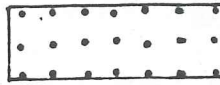
İNKİŞAF KONUT ALANLARI (yoğunluklarına göre) (renk: sarı+tonları)

SAĞLIK TESİSLERİ ALANI :

294

HASTAHANELER

yeşil + tonları

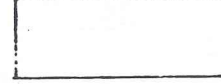
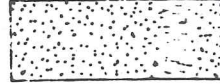
SAĞLIK TESİSLERİ VE DISPANSERLER

yeşil + tonları

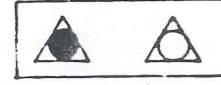
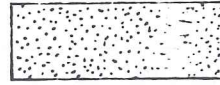
YEŞİL ALANLAR :

PARKLAR VE DİNLENME ALANLARI

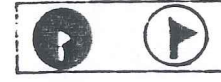
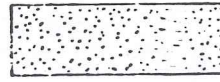
yeşil + tonları

ÇOCUK BAHÇELERİ

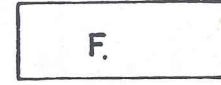
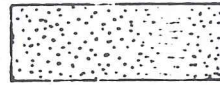
yeşil + tonları

OYUN ALANLARI

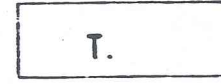
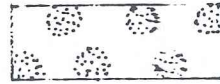
yeşil + tonları

FUAR, LUNAPARK VE BENZERİ
TESİSLER ALANLARI

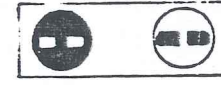
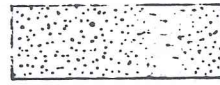
yeşil + tonları

TURİSTİK TESİSLER ALANI

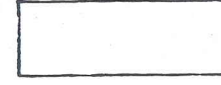
yeşil + tonları

SPOR ALANLARI

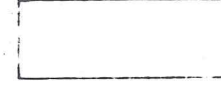
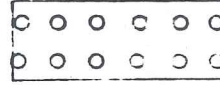
yeşil + tonları

ORMANLAR , KORULAR

yeşil + tonları

AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR

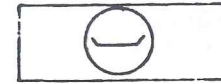
yeşil + tonları

YAPI YASAĞI OLAN KORUMA ALANLARI
(jeolojik , topoğrafik)

yeşil + tonları

MEZARLIKLAR

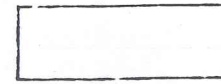
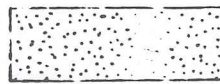
yeşil + tonları

TARIM ALANLARI

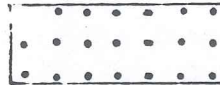
renksiz

KUMSAL

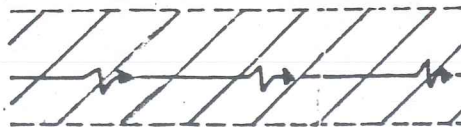
açık sarı

BELEDİYE HİZMET ALANLARI :

gri + tonları

ENERJİ NAKİL HATTI VE KORUNACAK
ALANLAR

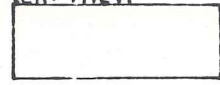
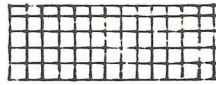

ÇALIŞMA ALANLARI :

295

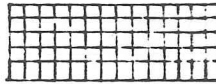
özel işaret
tek. mev.

TİCARET

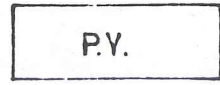
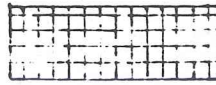
kırmızı+tonları

TOPTAN TİCARET

kırmızı+tonları

PAZARLAMALAR (bölge , semt)

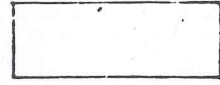
kırmızı+tonları

KÜÇÜK SANATLAR VE İMALATHANELER

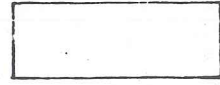
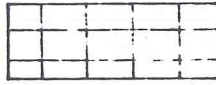
mor+tonları

SANAYİ ALANLARI

mor+tonları

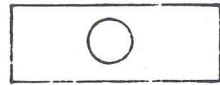
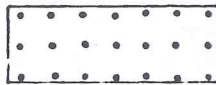
DEPOLAMA ALANLARI(ticarî, sınıî)

mor+tonları

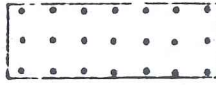
İDARİ BİNA VE TESİS ALANLARI :

İDARİ MERKEZLER

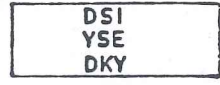
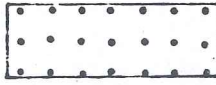
gri+tonları

TALİ İDARİ MERKEZLER

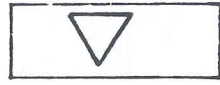
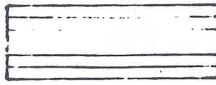
gri+tonları

DİĞER RESMÎ BİNA VE TESİS ALANLARI
(Karayolları, D.S.I., Y.S.E., Orman idaresi v.b.)

gri+tonları

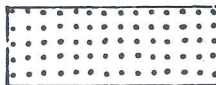
ASKERİ ALANLAR

gri+tonları

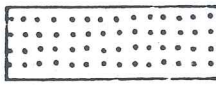
ÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI :

İLK ÖĞRETİM

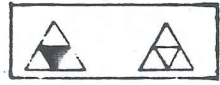
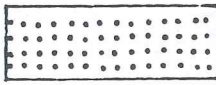
yeşil+tonları

ORTA ÖĞRETİM

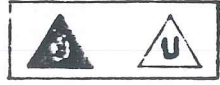
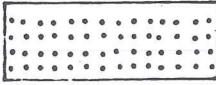
yeşil+tonları

MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM

yeşil+tonları

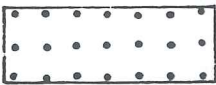
YÜKSEK ÖĞRETİM

yeşil+tonları

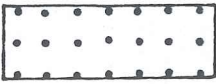
KÜLTÜREL TESİSLER ALANI :

KÜTÜPHANE

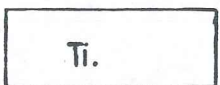
yeşil+tonları

MÜZE

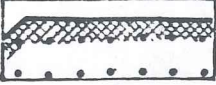
yeşil+tonları

TİYATRO

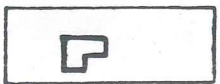
yeşil+tonları

KORUNMASI GEREKLİ ANIT OLARAK TESCİLLİ TARİHİ
ARKEOLOJİK VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR

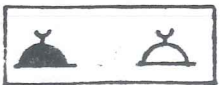
yeşil+tonları

ANIT OLARAK TESCİL EDİLMEMİŞ OLUP KORUNMASI
ÖNGÖRÜLEN TABİİ DEĞERLER İLE DİĞER TARİHİ ARKEOLOJİK
VE SANAT DEĞERİ OLAN YAPI VE ALANLAR

yeşil+tonları

DİNİ YAPILAR

yeşil+tonları

ANA (NAZIM) PLÂN ÇİZİM TEKNİĞİ Ö.1/5000

296

Derleyen : Doç.Dr. Ayten Çeliker

UYGULAMA VE İMAR PLÂNLARI ÇİZİM TEKNİĞİ

Derleyen : Doç.Dr.Ayten Çetiner

297

● HUDUTLAR :

İDARİ HUDUTLAR :

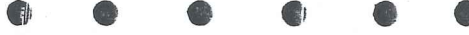
İL HUDUDU

İLÇE HUDUDU

BELEDİYE HUDUDU

ÖZEL ŞARTLARA TABİ BÖLGELER HUDUDU:

DİĞER HUDUTLAR :

MÜCAVİR SAHA HUDUDU

İSKÂN HUDUDU

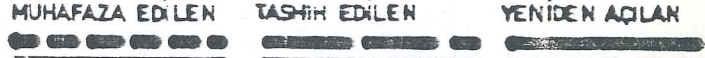

İNŞAAT YAKLAŞMA HUDUDU

● ULAŞIM : (renksiz, açık sarı veya açık gri)

DEVLET YOLU

TRAFİK YOLLARI

YAYA YOLLARI

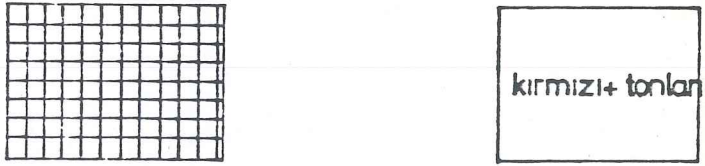
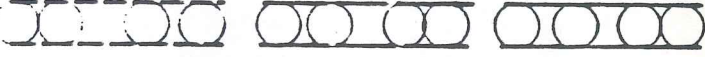
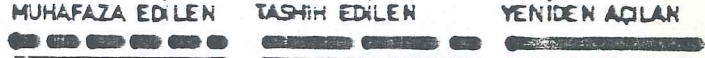
OTOPARKLAR

OTO TERMINALLERİ GARAJLAR
BAKIM VE BENZİN İSTASYONLARI

DEMİR YOLLARI TESİS VE
ALANLARI

DENİZ YOLLARI TESİS VE
ALANLARI

HAVA YOLLARI TESİS VE
ALANLARI

kırmızı+ tonları

gri+tonları

mavi+tonları

mavi+tonları

BÖLGELER:

KONUT ALANLARI:

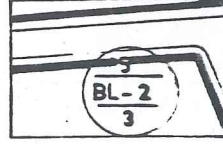
298

MESKÛN KONUT ALANLARI

kahverengi + tonları

İNKİŞAF KONUT ALANLARI

sarı+tonları

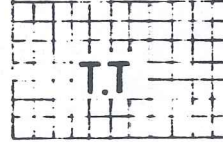
ÇALIŞMA ALANLARI:

TİCARET TİCARİ MERKEZ

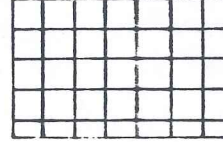
kırmızı+tonları

TOPTAN TİCARET

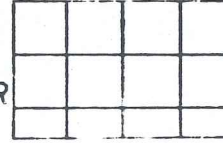
kırmızı+tonları

PAZARLAMA (bölge, semt)

kırmızı+tonları

KÜÇÜK SANATLAR VE İMALÂTHANELER

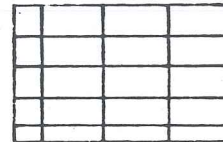
mor + tonları

SANAYİ ALANLARI

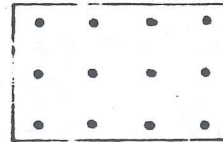
mor+ tonları

DEPOLAMA (ticarî, sınaî)

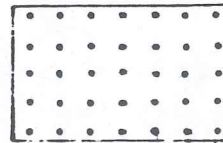
mor + tonları

RESMÎ VE UMUMÎ TESİS ALANLARI

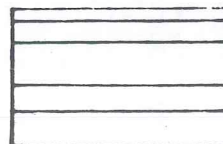
gri + tonları

ÖĞRETİM TESİSLERİ

yeşil+tonları

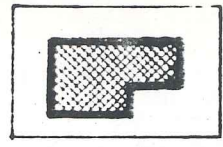
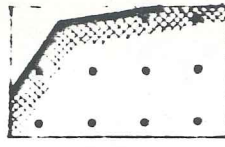
ASKERÎ TESİS ALANLARI

gri+ tonları

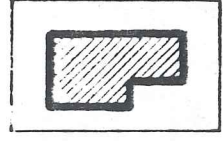
korunması gerekli anıt olarak tescilli
arkeolojik ve sanat değeri olan yapı
ve alanlar

299

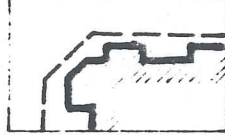
yeşil+tonları

anıt olarak tescil edilmemiş dup korun-
ması öngörülen tabii değerler ile diğer
tarihî arkeolojik ve sanat değeri olan
yapı ve alanlar

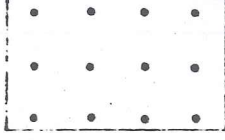
yeşil+tonları

tarihî ve sanat değeri yönünden
korunması öngörülen cepheler

renk
seçilecek

DİNİ YAPILAR

yeşil+tonları

SAĞLIK TESİSLERİ:

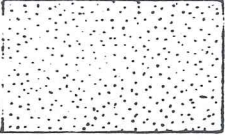
HASTAHANE, DISPANSER v.b.

yeşil+tonları

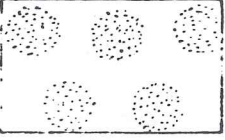
YEŞİL ALANLAR:

PARKLAR, DİNLENME ALANLARI ÇOCUK
BAHÇELERİ OYUN ALANLARI, FUAR
LUNAPARK SPOR ALANLARI MEZAR-
LIKLIKLAR v.b.

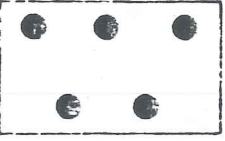
yeşil+tonları

TURİSTİK TESİSLER ALANI

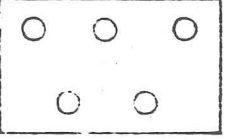
yeşil+tonları

ORMANLAR VE KORULUKLAR

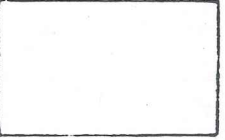
yeşil+tonları

AĞAÇLANDIRILACAK ALANLAR

yeşil+tonları

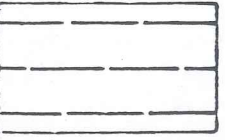
TARIM ALANLARI

TARIM ALANI

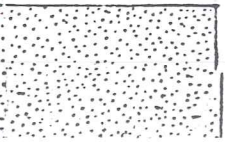
renksiz

YAPI YASAĞI OLAN KORUMA ALANLARI
(jeolojik topoğrafik)

yeşil+tonları

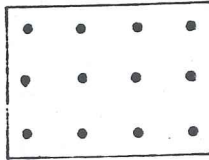
KUMSALLAR

açık sarı

BELEDİYE HİZMET ALANLARI

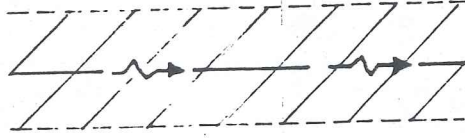
300

MZ.
İTF.
BL. GRJ.
CÖP

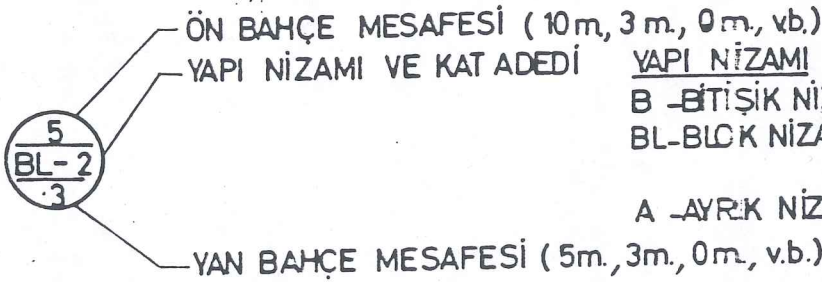
gri+tonları

ENERJİ NAKİL HATTI VE KORUNACAK ALANLAR

YAPI DÜZENİ :

MESKÛN VE İNKİŞAF KONUT ALANLARI VE TİCARET ALANLARINDA BAHÇE MESAFELERİ, KAT ADEDİ VE İNŞAAT NİZAMI GÖSTERME ŞEKLİ:

YAPI NİZAMI

B -BİTİŞİK NİZAM (B-3: bitişik nizam 3 kat)

BL-BLOK NİZAM (BL-4: blok nizam 4 kat) blok uzunluğu 50m.yi geçmeyecektir

A -AYRİK NİZAM (A-2: tek veya ikili blok 2 kat) gib

GEREKLİ HALLERDE:

MESKÛN VE İNKİŞAF KONUT ALANLARI TİCARET ALANLARI RESMÎ VE UMUMÎ TESİS ALANLARI VE DİĞER ALANLARDA KAT SAYILAR GÖSTERME ŞEKLİ:

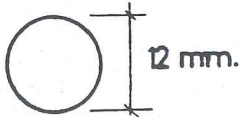
AZAMÎ BİNA SAHASI KAT SAYISI (0,20, 0,25, 0,30 v.b.)

AZAMÎ İNŞAAT SAHASI KAT SAYISI (0,30, 0,40, 0,50, 1,20v.b.)

- BÜTÜN ALANLARIN İÇİNE İSİMLERİ, KULLANMA MAKSATLARI GENELLİKLE KOORDİNEYE PARALEL OLARAK YAZI İLE YAZILACAKTIR.

- KORUNMASI TEKLİF EDİLEN MEVCUT RESMÎ VE UMUMÎ YAPILARIN KENARLARINA A.06-T.1 KALINLIĞINDA ÇİZİLEREK BİNA İÇLERİ BOŞ BIRAKILACAK (BOYAL PAFTALARDA MEVCUT BİNALARIN İÇİDE ALAN RENGİNDE BOYANACAKTIR)

SADECE TARİHÎ YAPILAR LEJANTTAKİ GİBİ OLACAKTIR.

2,5 mm.lik şablon ile yazılacaktır.

NOT :

TATBİKAT PLÂNLARINDA PARSELYON ANA HATLARINI GÖSTEREN ÇİZGİLER ESASLAR AYNI KALMAK ŞARTI İLE KADASTRO HUDUTLARINA GÖRE DÜZELTİLEBİLİR (BU HUSUS TATBİKAT PLÂNLARI ÜZERİNE AYNEN YAZILACAKTIR.)

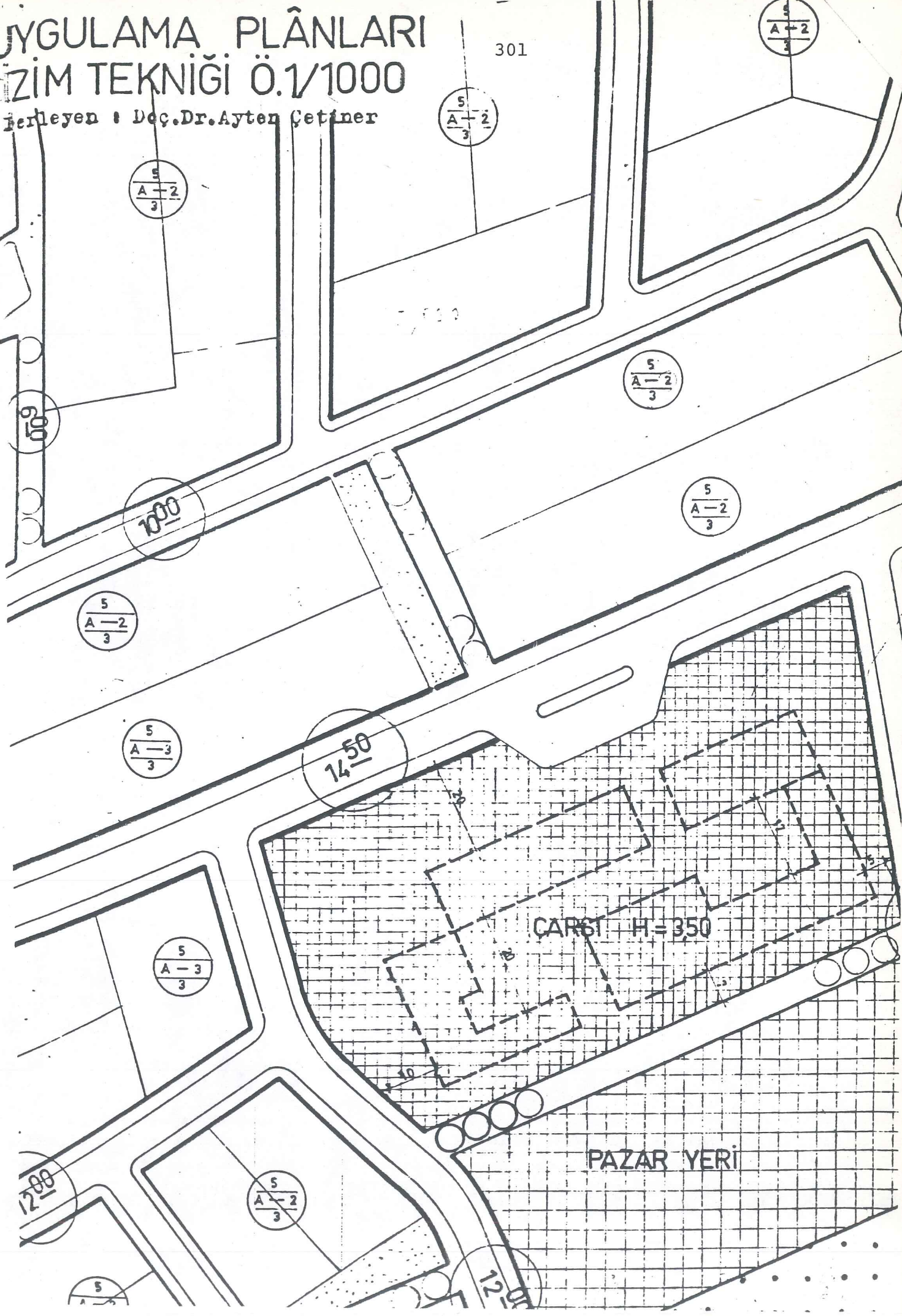
AZAMÎ BİNA SAHASI KATSAYISI : BİR PARSEL ÜZERİNDE BULUNAN BİNANIN TABAN ALANININ O İMAR PARSELİNİN TÜM ALANINA ORANIDIR.

AZAMÎ İNŞAAT SAHASI KATSAYISI : BİR PARSEL ÜZERİNDE BULUNAN BİNANIN BÜTÜN KAT ALANLARININ TOPLAMININ O İMAR PARSELİNİN TÜM ALANINA ORANIDIR.

UYGULAMA PLÂNLARI İZİM TEKNİĞİ Ö.1/1000

Çerçeyen : Doç.Dr.Ayten Çetiner

301

HAMAM

BELEDİYE

BANKA

13x40
BL3

B_2

1000

B_2

P.T.T

BL3

4x45
BL3

B_3

Soğuk İnce

HAMAM

RESMİ BİNA

16x30
BL3

13x15
BL3

BL1

SİNEMA

B2

B_3

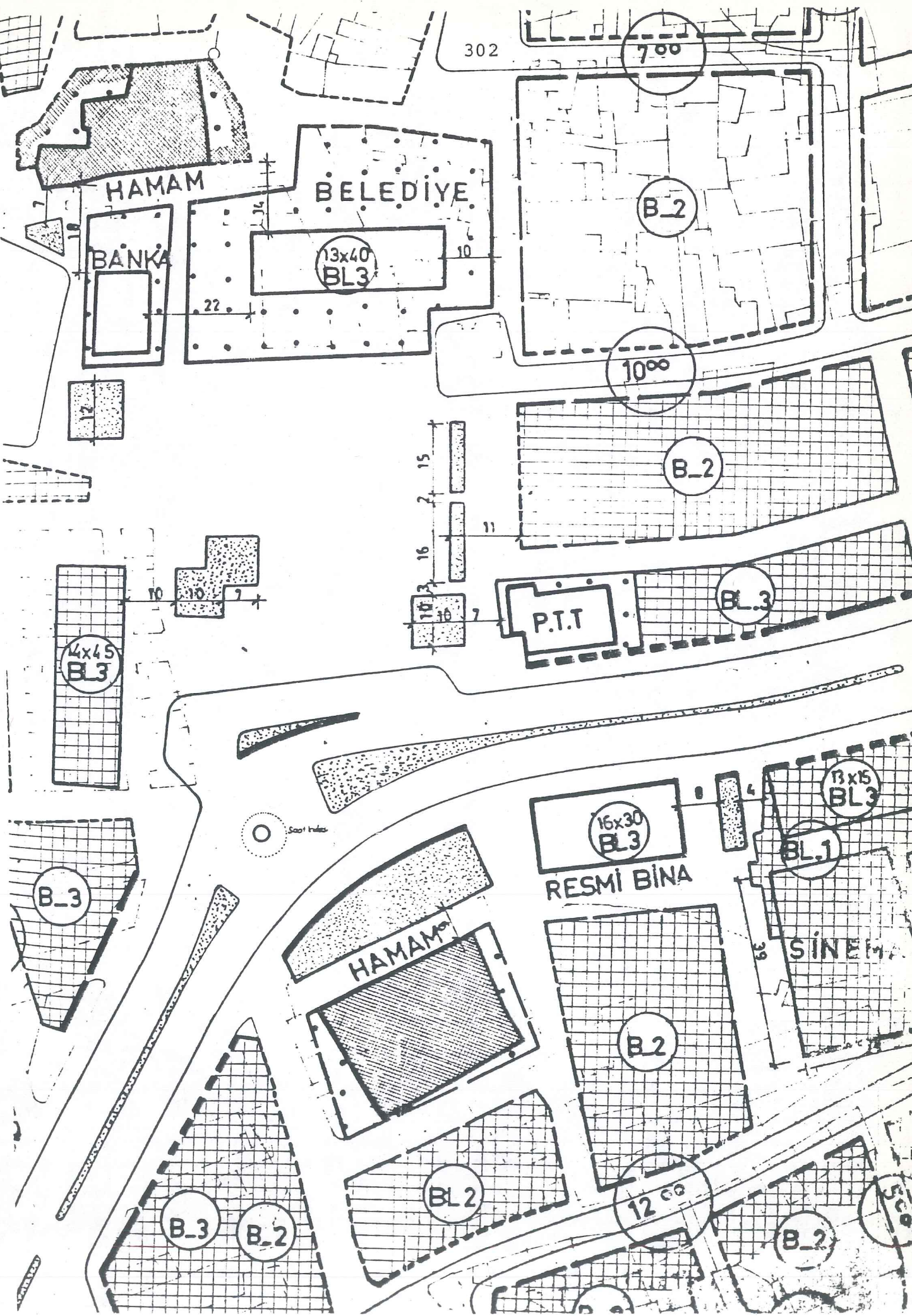
B_2

BL2

1200

B_2

1500

$$\frac{5}{A-3}$$

$$\frac{5}{A-3}$$

303

$$\frac{5}{A-3}$$

$$\frac{5}{A-3}$$

$$\frac{5}{A-3}$$

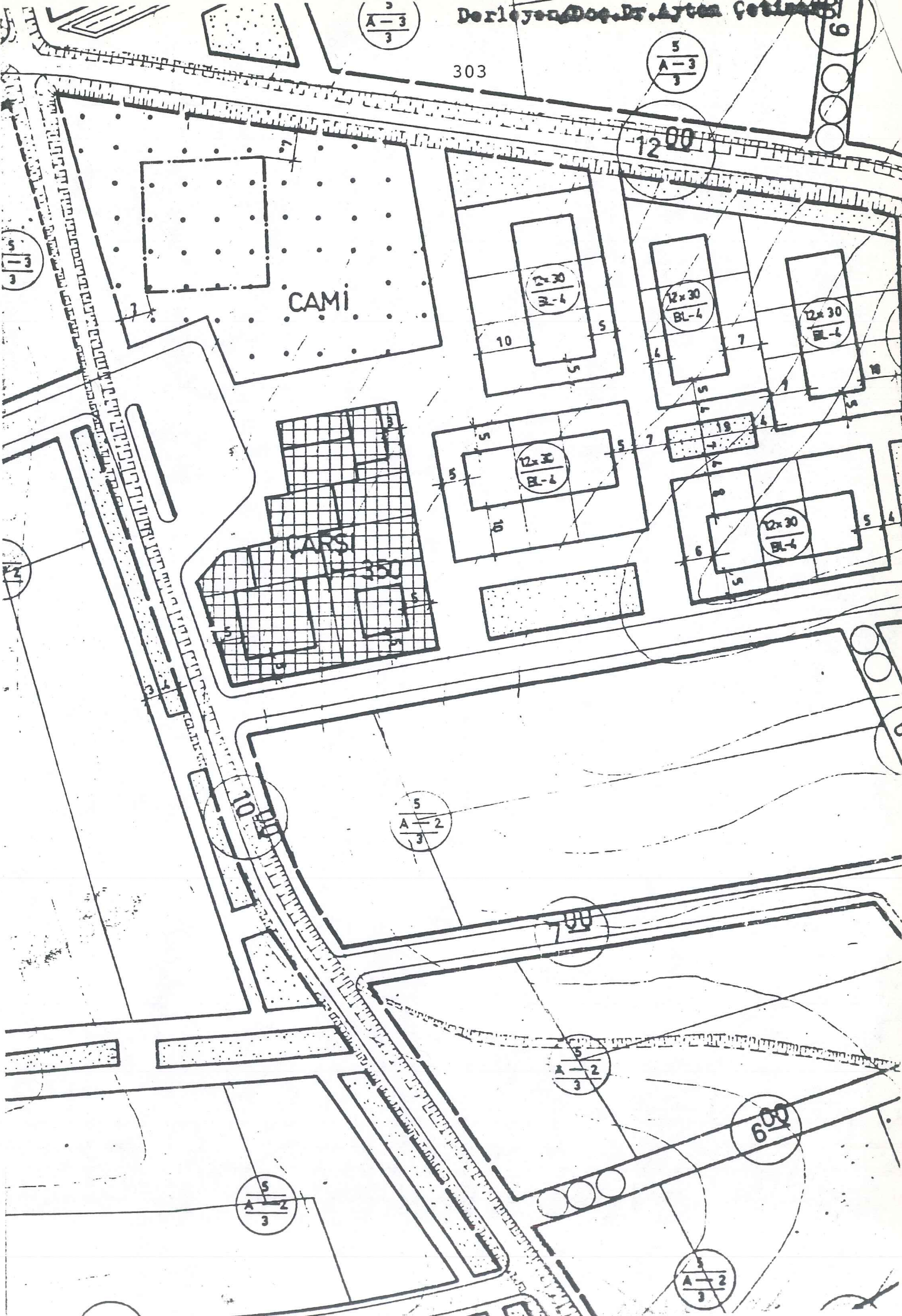
$$\frac{5}{A-2}$$

$$\frac{5}{A-2}$$

$$\frac{5}{A-2}$$

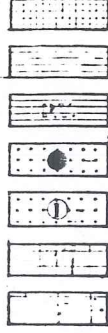
$$\frac{5}{A-2}$$

$$\frac{5}{A-2}$$

1981 yılında yapılan 1/5000 ölçekli Yeni Bosna nazım planı
lejanti ve plan örneği. (17).

ÇALIŞMA ALANLARI

TİCARET + KONUT

TİCARET + HİZMET

PAZAR YERİ

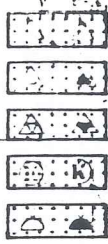
RESMİ HİZMET ALANI

İDARİ MERKEZ

KÜÇÜK SANATLAR

SANAYİ

ÖĞRETİM VE EĞİTİM ALANLARI

İLÖĞRETİM

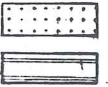
ORTAÖĞRETİM

MESLEKİ ÖĞRETİM

KÜLTÜR TESİSLERİ

DİNİ YAPILAR

SAĞLIK ALANLARI

HASTANE

MEZARLIK

YEŞİL ALANLAR

PARKLAR

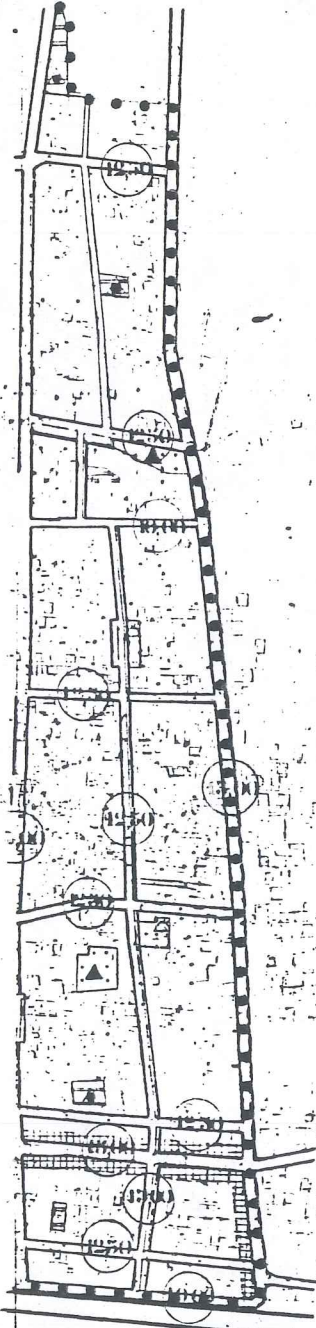
ÇOCUK BAHÇESİ

OYUN ALANI

SPOR ALANI

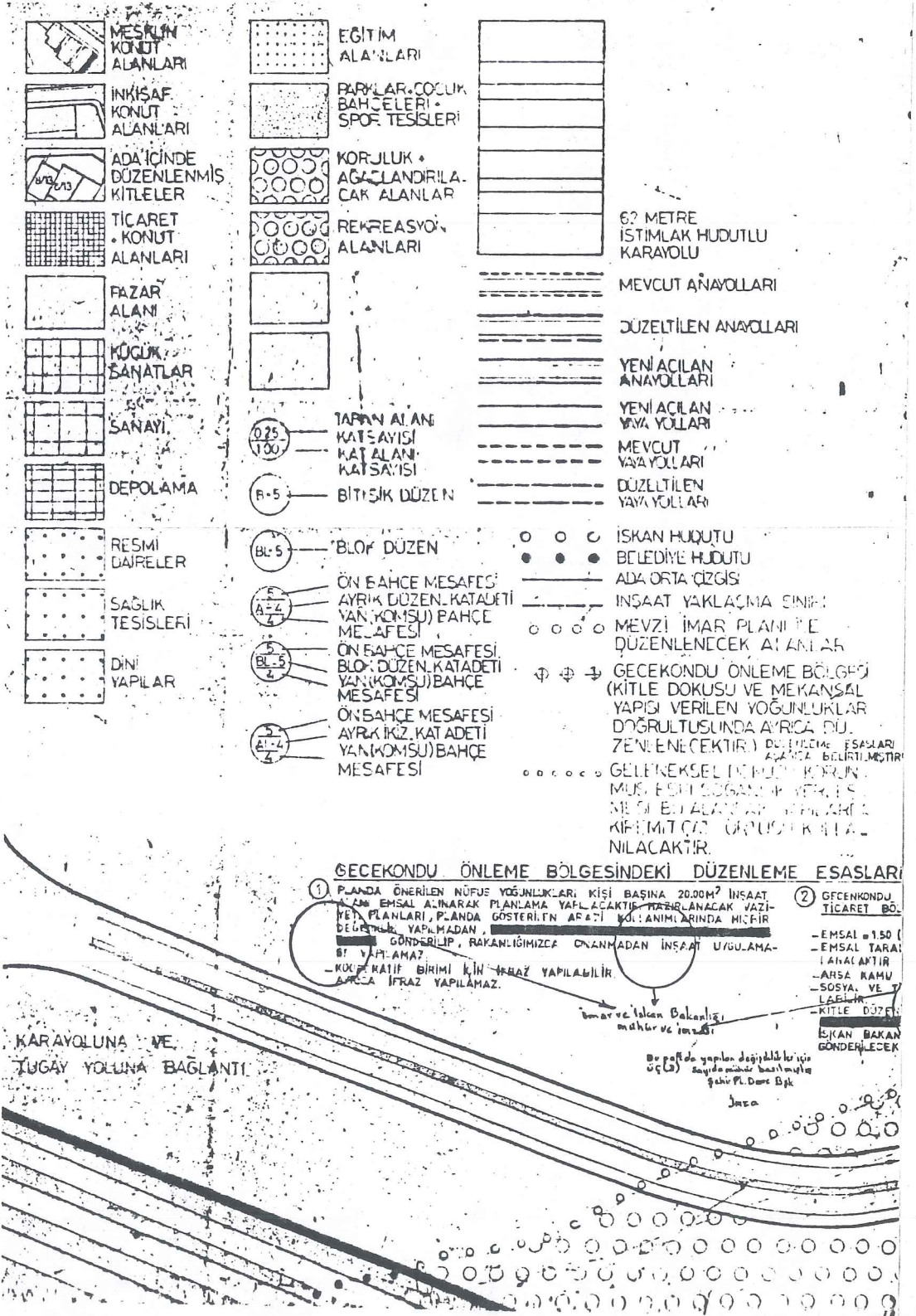
AĞAÇLANDIRILACAK ALAN (FİDANLIK VE ESKİ MEZARLIK ALANI)

RADAR VE ANNEX 14 GEREĞİ İNŞAAT YASAĞI OLAN ALANLAR

ARŞİDE MEVCUT 1/5000 T. TARİHLİ 1/5000
ÖLÇÜKLENDİRİLMİŞ VE İZLENİMLİ ADDET GZALIT
EĞİTİM VE ÖĞRETİM ALANLARI
TARİHİ VE 1/5000 ÖLÇÜKLENDİRİLMİŞLE TAHSİL
EDİLMİŞTİR.
ARŞİV MEMURU PLARŞİV ŞEFİ

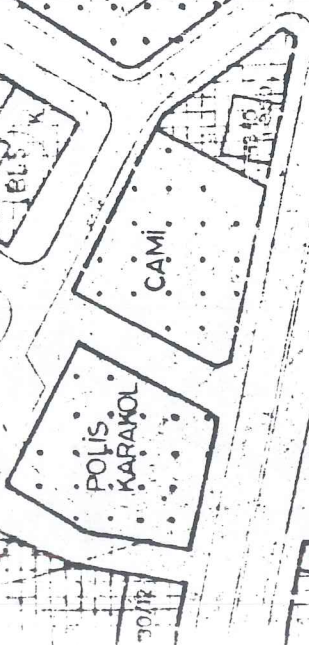
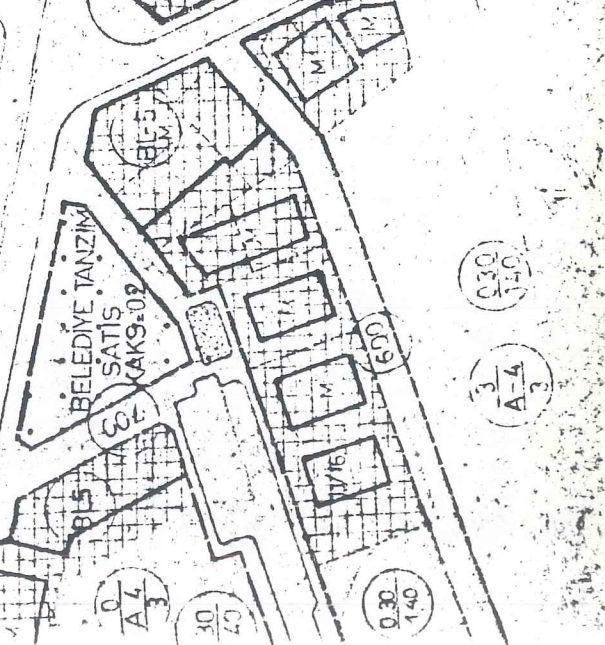
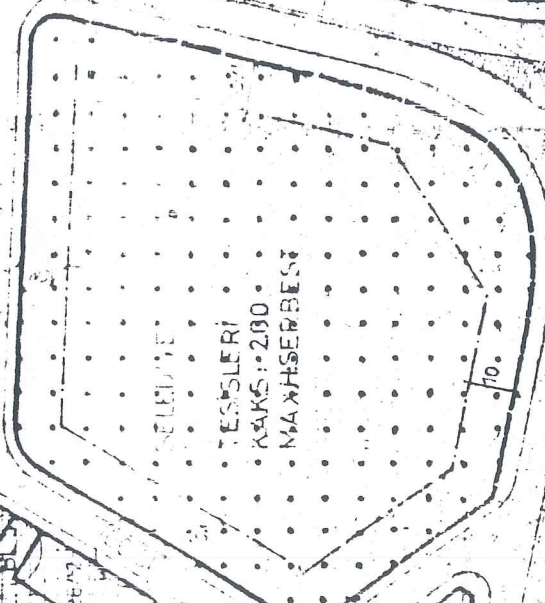
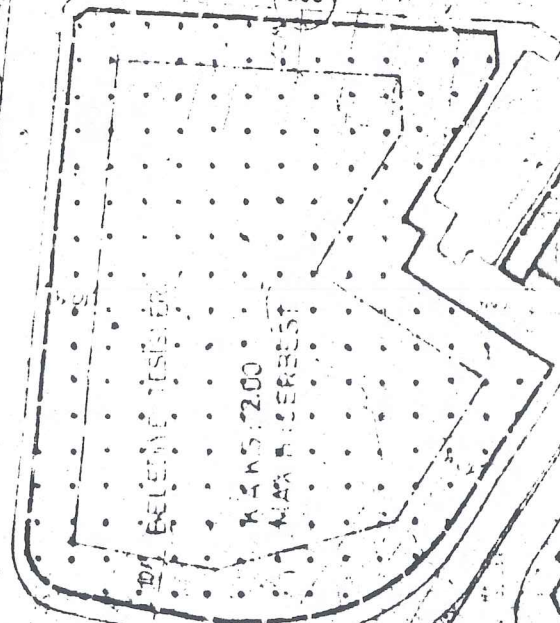
1981 yılında yapılan 1/1000 ölçekli Soğanlık İmar Planı
lejanti ve plan örneği. (18)

SAYI NO 001878-1/16
TARİHİ 15/12/1981

BAKANLIK

306

$\frac{0.30}{1.40}$
 $\frac{3}{A-4}$
 $\frac{3}{3}$

$\frac{0.30}{1.40}$

$\frac{0.30}{1.40}$

$\frac{0.4}{A-4}$
 $\frac{3}{3}$

BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

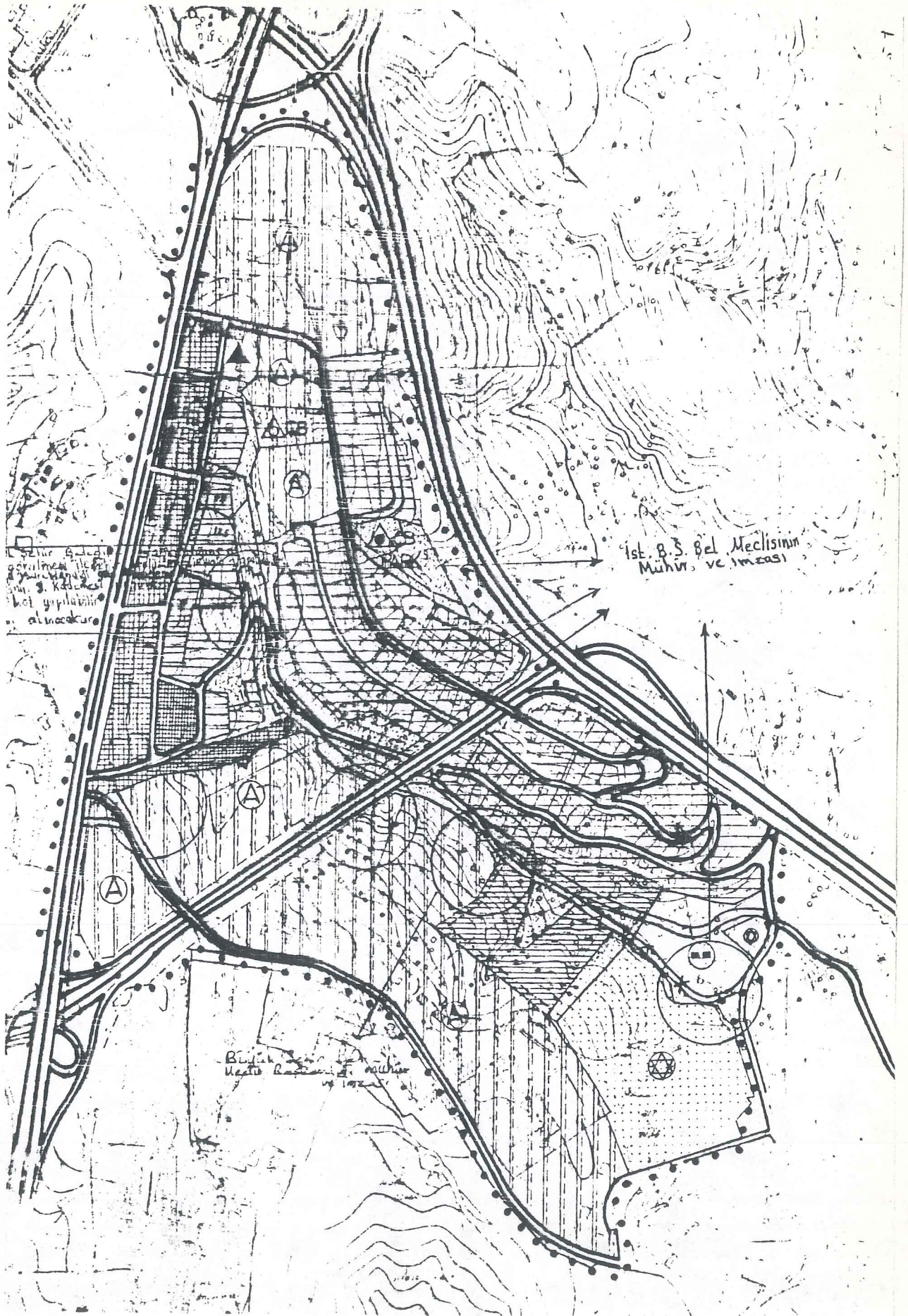
BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

BL 5

T.C.
REPUBLIC OF TURKEY

BAŞBAKANLIK
TOPLU KONUT VE KAMU ORTAKLIĞI İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL BÜYÜK ŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
HOUSING DEVELOPMENT AND PUBLIC PARTICIPATION ADMINISTRATION
İSTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY

HALKALI TOPLU KONUT ALANI
HALKALI HOUSING DEVELOPMENT AREA

UYGULAMA İMAR PLANI N.12
APPLICATION PLAN N.12

ÖLÇEK 1:1000 SCALE 1:1000

ŞERİP TUĞRUL İNŞAAT MÜTEAKKİTLİĞİ - İSTANBUL - TÜRKİYE
DEOPER S.P.A. - BİRLEŞMİŞ MİMAR VE MÜHENDİSLERİ-REGGIO EMILIA-İTALYA
DEOPER S.P.A. - COOP ARCHITETTI E INGEGNERI - REGGIO EMILIA - ITALIA

ALANLARIN ARAZİ ÜZERİNDEKİ DAĞILIMI
TERRITORY ARTICULATION IN AREAS

..... DELIMITATION OF APPLICATION PLAN N° 12

..... SETTING UP AREAS DELIMITATION

3 RESIDENTIAL AREAS

C1 EQUIPMENT AREAS

A AREAS FOR MEDIUM LEVEL SCHOOL EQUIPMENT

B AREAS FOR PRIMARY SCHOOL EQUIPMENT

C AREAS FOR KINDERGARTEN EQUIPMENT

D AREAS FOR SOCIAL-HEALTH AND CULTURAL EQUIPMENT

D3 AREAS FOR RELIGIOUS EQUIPMENT

E AREAS FOR THE MAIN COMMERCIAL CENTRE

F AREAS FOR THE SECONDARY COMMERCIAL CENTRE

PARKS

AREAS FOR SPORTS ACTIVITIES

PRIMARY GREEN AREAS (RESIDENTIAL PERTINENCY)

PRIVATE GARDENS

AREAS FOR ROAD PROTECTION

A SURFACE (sq.m.)

(P) B PARKING (N° places)

C BUILDING ABSOLUTE HEIGHT

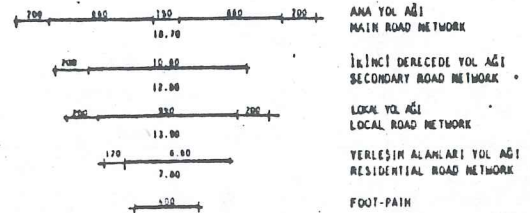
D N° LODGINGS

E GARAGES

(0.45 / 0.25) SETTING UP UTILIZATION INDEX - KAKS
SURFACE COVERING RATIO - TAKS

--- POWER-LINES AND RELEVANT RESERVED AREAS

YOL KESİTLERİ - ROAD SECTION

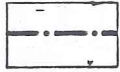
PAFTA-MAP N.1

1984 Tarihli 1/50.000 ölçekli İstanbul Nazım planı lejantı
ve plan örneği.

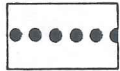
PLAN ÖZEL İŞARETLERİ

ÖLÇEK : 1/50.000

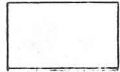
SINIRLAR

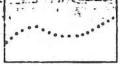
il sınırı

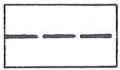
onanlı metropoliten alan sınırı
(İstanbul metropoliten alan
nazım plân onama sınırı)

mücavir alan sınırı

belediye sınırı

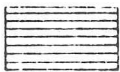

öncelikle uygulama plânlamaları
yapılacak alan sınırları

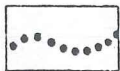

su toplama havzası sınırı

YERLEŞME ALANLARI

bugünkü konut yerleşme
alanları

boğaziçi ve adalar doğal ve
tarihi sit alanı

tarihi kent alanı

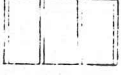
NAZİM PLAN VESAYİMİNE GÖRE İLKE KARARLAR KATILIM VE HAZIRLANAN
1/25.000 ÖLÇEKLİ PLANLARLA BİR DEN KİMLERİN İZİNİ ALAN ALANLAR
OLUP GEREKİRSE İMAR PLANLARIYLA DÜZENLENİR VE İZİN ALINIR.

1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZİM PLANI KARARLAR KATILIM VE HAZIRLANAN
YÜRÜRLÜKTEKİ İMAR PLANI HÜKÜMLERİNE GÖRE UYGULANIR.

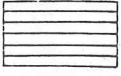
G.M.E.E. VE A.Y.K. KARARLARI UYARINDA DÜZENLENEN ÖZELLİK
PLANLARA GÖRE UYGULANMA YAPILACAK ALANLARDIR.

BU ALANLARLA GEREĞİNDE G.M.E.E. VE A.Y.K. KARARLARI GÖRE
UYANLAMA YAPILARAK ÖZELLİK İMAR PLANLARI DÜZENLENİR.

KONUT YERLEŞME ALANLARI

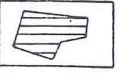
imar plânları onanlı alanlar

konut gelişme alanları

toplu konut öncelikli gelişme alanları

köy yerleşme alanları

SANAYİ YERLEŞME ALANLARI

sanayi + küçük sanayi

organize sanayi

sanayi gelişme alanları

BU ALANLARIN PLAN YAPILIMININ ENİÇERİ 1/5000 VE YEREL ÖZELLİKLERE GÖRE 1/25000 ÖLÇEĞİ PLANLARA AYKIRI GETİRİLECEKTİR.

EN KÜÇÜK PLANLAMA ALANI BÜYÜKLÜĞÜ 4 HEKTARDIR.

UYGULAMA PLANLARI BAKANLIĞA ONAYNADAN UYGULAMA YAPILMAZ.

4 HEKTARDAN BÜYÜKLEŞEN PLANLAMA ALANLARININ ENİÇERİ HEKTARDAN KÜÇÜK BİR ETAPTA PLANI BELİRLENİR.

TOPLUMUN İHTİYAĞINA GÖRE ÖZEL KÖYLERİN PLANLAMA KAMUİYETİ GEÇMEDEN VE TARİHİ TESLİMİNDEN SONRA UYGULANMAYI BİTİRİLECEKLERDİR.

BAKANLIĞIN MİLLİ KÖY YERLEŞME VE İNŞAAT BAKANLIĞI TARAFINDAN UYGULANACAK ALANLARDIR.

ENİÇERİ BRÜT YÜZÖLÇÜ 250 M²/HA OLMAK ÜZERE PLANLAMA KAMUİYETİ BELİRLENMİŞ ORGANİZASYON VE İNŞAAT ETİMLERİNİN UYGULANMAYI İZLENİLECEK TÜM ALANIN 1/5000 ÖLÇEĞİ PLANLARA ONAYNADAN UYGULAMA PLANLARININ BİTİRİLECEKLERDİR.

YEREL ÖZELLİKLERİ KÖY İHTİYAĞI İÇİN PLANLAMA KAMUİYETİ BELİRLENMİŞ FONKSİYONLAR GÖZÜNÜDE ALINILARAK 1/5000 ÖLÇEĞİ PLANLARA KAMUİYETİ BELİRLENMİŞ ALANIN KİMLİĞİNE GÖRE ENİÇERİ BRÜT YÜZÖLÇÜ OLMAK ÜZERE PLANLAMA YAPILACAKTIR. ENİÇERİ BRÜT YÜZÖLÇÜ 250 M²/HA OLMAK ÜZERE PLANLAMA YAPILACAKTIR.

641989 TASEVİT TARAFINDAN SANAYİ YERLEŞME ALANLARI PLAN HUKUKLARI GEÇERLİDİR. ENİÇERİ BRÜT YÜZÖLÇÜ 250 M²/HA OLMAK ÜZERE PLANLAMA KAMUİYETİ BELİRLENMİŞ ALANIN KİMLİĞİNE GÖRE ENİÇERİ BRÜT YÜZÖLÇÜ OLMAK ÜZERE PLANLAMA YAPILACAKTIR.

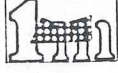
BU ALANLARA ÇIKAN PLAN HUKUKLARI GEÇERLİDİR.

YEREL ÖZELLİKLER VE TALEBİN KARAKTERİSTİKLERİNE GÖRE 1/25000 ÖLÇEĞİ PLANLARA AYKIRI GETİRİLECEKTİR. 1/5000 ÖLÇEĞİ PLANLARA ONAYNADAN UYGULAMA PLANLARINA GEÇİLMEZ.

HİZMETLER

merkezi iş alanı

1.kademe alt merkezler

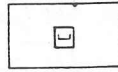
2. " " "

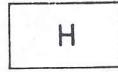
3. " " "

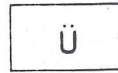
depolama

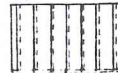
mezarlıklar

hastahaneler

üniversite ve yüksek okullar

tahsisli alanlar (askeri)

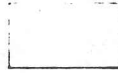
KORUMA ALANLARI

orman alanı

su toplama havzaları

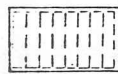
tarımsal karakteri korunacak alanlar

korunacak kumsallar

jeolojik sakıncalı alanlar

askeri sakıncalı alanlar

hava limanı mania alanı

ÖNCELİKLE PLANLANACAK BULGELERDE GEREKLİ PLANLAMALAR BİR
TUTARLI VE KADIR KURULLUK İNŞAAT PLANI HÜKÜMLERİ GEÇERLİ
DİR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLARDA İNŞAAT PLANI HÜKÜMLERİ
GEÇERLİDİR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

11000 DÜŞÜKLÜK UYGULAMA PLANLARI BAKANLIĞIMIZCA ONAN-
MADAN UYGULAMA YAPILAMAZ.

11001 SAYILI YASAK BÖLGELERİ UYARINCA GEREKLİ EMLAK
SAĞLANMASI AMACIYLA YAPILAN YASAĞI GETİRİLEREK YER KULLAN-
MA AÇILABİLECEK ALANLARDIR.

EN KÜÇÜK İFRAT	2000m ²
EN BÜYÜK İFRAT	000
EN BÜYÜK İRTİFA	h=650m
TOPLAM İNŞAAT ALANI	210000m ² İSTEMELİ

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

EN KÜÇÜK İFRAT	2000m ²
EN BÜYÜK İFRAT	000
EN BÜYÜK İRTİFA	h=650m
EN BÜYÜK TOPLAM İNŞAAT	250000m ² GECEMEZ

ANCAK TARIMI KORUMAYA YÖNELİK TEŞİSLER (İL TEKNİK ZİRAAT
MÜDÜRLÜĞÜ VE İL VETERİNER MÜDÜRLÜĞÜ GÖRÜŞÜ ALINARAK)
BU ALAN İÇİNDE YER ALABİLİR
YAR YASASININ EK 7-6 İNÇİ MADDELERİNİN İLİŞKİN İNŞAAT
HÜKÜMLERİ GEÇERLİDİR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

11001 SAYILI YASAK BÖLGELERİ UYARINCA GEREKLİ EMLAK
SAĞLANMASI AMACIYLA YAPILAN YASAĞI GETİRİLEREK YER KULLAN-
MA AÇILABİLECEK ALANLARDIR.

İNŞAAT PLANI İNŞAAT BÖLGESİNİN KARAKTERİSTİKLERİ
VE İZLENİMLERİNE GÖRE BELİRLENECEK ÇEVRE KURULLUKLARININ
GÖZETİMİNE ALINACAK ALANLAR KAPSAMINA ALINACAK
DIR.

TURİZM VE REKREASYON AMAÇLI YERLEŞME ALANLARI

turizm gelişme alanları

özel yapılanma koşullu
kullanma alanları

TURİZM GELİŞME ALANLARI TOPLU OLARAK PLANLANACAK BU ALANLARIN TÜMÜNÜN 1/5000 ÖLÇEKLİ PLANLARI ONANMADAN 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA PLANLARINA GEÇİLEMEZ.

TURİZM AMAÇLI GENEL KULLANIMLAR KAMPING VE GÜNÜBİR KAYAK ALANLARI YANISIRA DİNLENME ENLEKLERİNİ DE YERLETTİĞİ ALANLARDA PARADİZ KİMY KESİMİNDE VE JEOLÖJİK ETEKLERDE

ENÇOK TAKS-% 5

" KAKS-% 10

" h- 6,50

MARMARA KIYI KESİMİNDE

ENÇOK TAKS-% 15

" KAKS-% 30

" h- 6,50

OLMAK ÜZERE YEŞİL VE OTOYOL KONUSUNDA BAKANLIĞIMIZCA BELİMLİ GENEL SOSYAL DONANIM STANDARTLARINA UYULACAKTIR.

tarihi ve kültürel çevreye
bağımlı turizm odakları

kiyi kullanıma bağlı
rekreasyon merkezleri

kırsal kesimde yer alan
rekreasyon merkezleri

HOŞGİZLİ TARİHİ VE DOĞAL DEĞERLERİNİ İÇEREN NAZIM PLAN FOKUSLARI GEÇERLİDİR.

1/1000 ÖLÇEKLİ KORUMA ÖNCELİKLİ VE TURİZM AMAÇLI UYGULAMA İMAR PLANLARI YAPILMADAN UYGULAMAYA GEÇİLEMEZ.

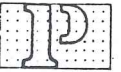
Her iki rekreasyon merkezi için geçerlidir.

BU YÖRELERDE YAPILACAK PLANLARDA DOĞAL DEĞERLERİ KORUNARAK REKREASYON POTANSİYELİ DEĞERLENDİRİLECEKTİR.

YEŞİL KARAKTERLİ ALANLAR

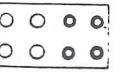
şehir ve çevre parkları
yeşil alanlar

bölge parkları

milli park

ağaçlandırma alanları

AĞAÇLANDIRILARAK YEŞİL AMAÇLI KULLANILACAK ALANLARDIR. BU ALANLARDA ÖZEL MÜLKİYETE KONU OLAN PARSELLERDE;

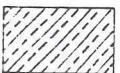
EN KÜÇÜK İFRAZ ŞARTI 20.000 m² TOPLAM İNŞAAT ALANI

EN BÜYÜK K.A.K.S. 0.05 250 m²'yi GEÇEMEZ.

EN BÜYÜK İRTİFA h- 6.50

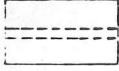

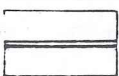
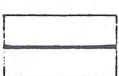

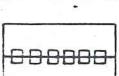
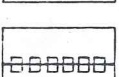
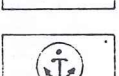

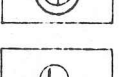
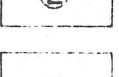

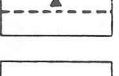

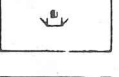

ANCAK BU TOPLAMA HAVZALARINDAKİ AĞAÇLANDIRILACAK ALANLARDA HAVZA İÇİN GETİRİLEN HÖRÜMLER GEÇERLİDİR.

ÖZEL PROJE ALANLARI OLUP JEOLÖJİK ETÜDLERE GÖRE HAZIRLANAN CAK 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA PLANLARI BAKANLIĞIMIZCA ONANMADAN UYGULAMA YAPILAMAZ.

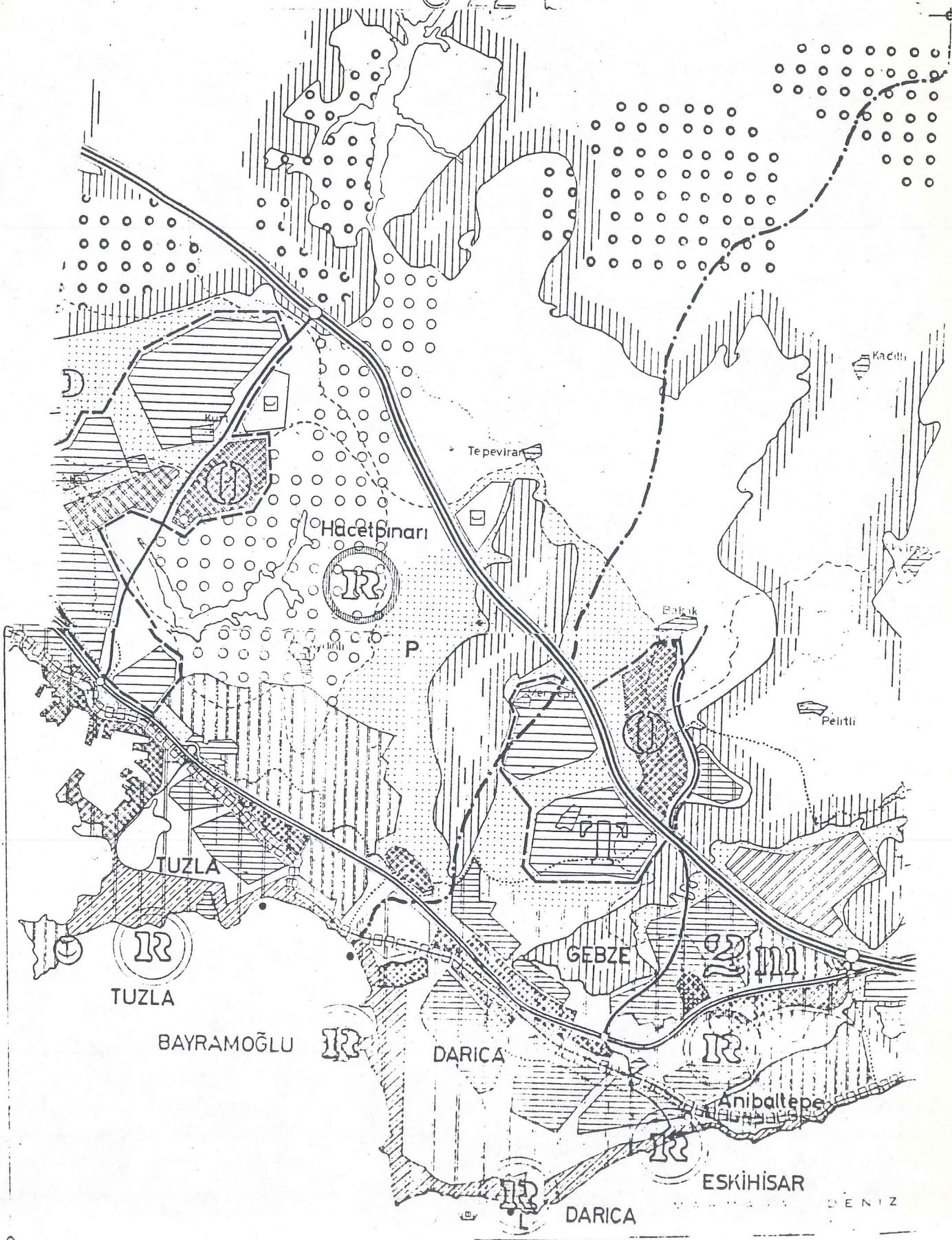

sportif kullanışlar
fuar - olimpik köy

ULAŞIM

	plân dönemi sonrası geliştirilecek yol ve boğaz geçişi
	otoyol
	ekspres yol
	şehir içi yolları
	toplu taşın özel yolu
	kapasitesi artırılmış metropoliten raylı toplu taşınım sistemi ve triyaj bağlantıları ile istasyonları
	çevresel demiryolu bağlantıları ve önemli istasyonları
	İstanbul limanı (yolcu)
	öneri Ereğli limanı proje alanı (ilgili kamu kuruluşlarının yapacağı gerekli etüdlere bağlı olarak projelendirilecektir)
	yat limanları
	balıkçı barınakları
	servis iskeleleri
	şehir hatları ve vapur iskeleleri
	turizm amaçlı öneri denizyolu kitle iç ulaşımı (yaz ayları için)
	araba vapur iskeleleri
	hava limanı
	şehirlerarası otobüs terminali
	aktarma noktaları

G 22-b

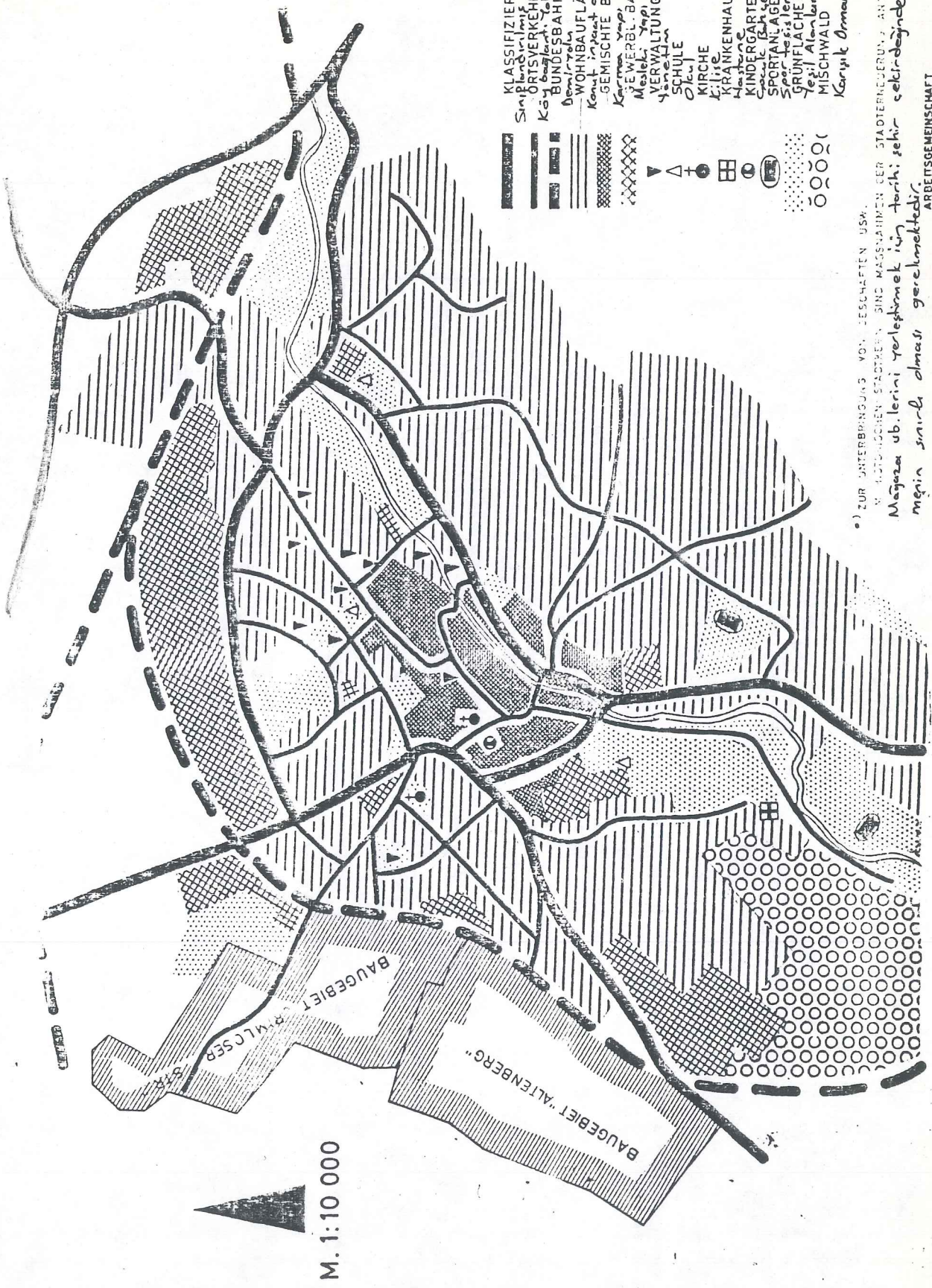

6. BÖLÜM DİPNOTLARI

- (1) İstanbul Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi
- (2) K.A. Aru, G. Özdeş, Tersim Teknikleri.
- (3) Şişli Belediyesi Planlama Bürosu Arşivi.
- (4) B. Ünsal, Bina Bilgisi, s.208.
- (5) B. Ünsal, a.g.e., s.208.
- (6) B. Ünsal, a.g.e., s.209.
- (7) B. Ünsal, a.g.e., s.209.
- (8) İstanbul Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (9) İmar ve İskan Bakanlığı Yerleşme Planlaması, Esasları ve Çizim Normları.
- (10) M. Gürler, İmar Planları ve Uygulama Tekniği
- (11) İstanbul Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (12) M. Üngör.
- (13) Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (14) Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (15) Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi
- (16) A. Çetiner, Şehir Planlamada Çalışma Yöntemleri ve İfade Teknikleri, s.59-78.
- (17) Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (18) Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (19) Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- (20) HAR-KAP Harita ve İnşaat Ltd. Arşivi.
- (21) Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.

7. BÖLÜM - YABANCI ÜLKELERDEKİ LEJANT KULLANIMLARI

STRUKTURPLAN DER STADT LAUTERBACH

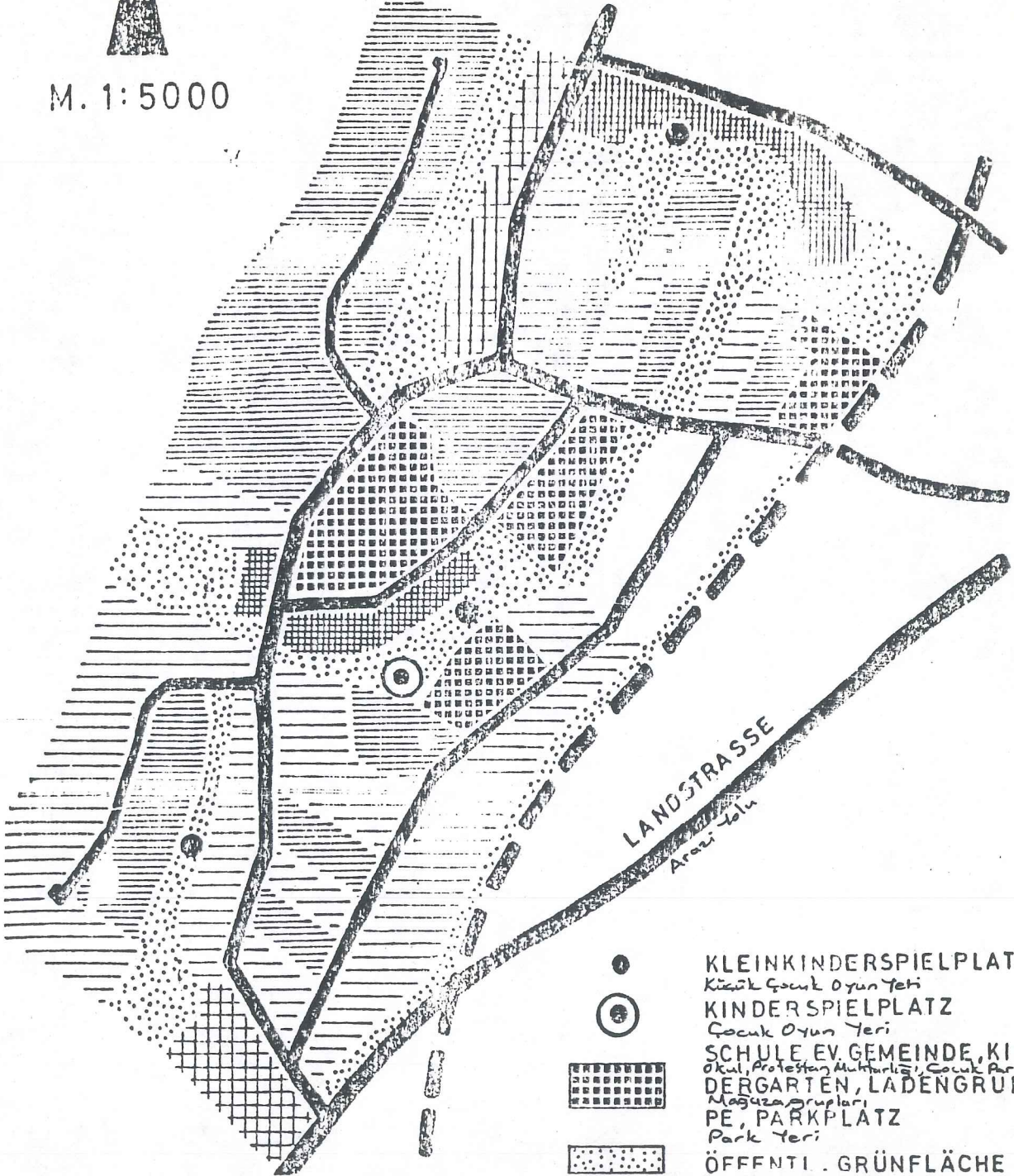
*) ZUR ÜBERBRÜCKUNG VON BESCHAFTEN USA.
 W. FORTSCHREITEN STÄDTEN SIND MASSNAHMEN DER STÄDTENERNEUERUNG ANGEHENDIG
 Mafıza ub. lerini yerleşim ek için tercih; şehir etkilediğide yenile-
 menin sürülmesi olmasi gerekliliktedir.
 ARBEITSGEMEINSCHAFT
 PROF. DR.-INGE. GASSNER - PROF. DR.-ING. G. LAMUEPS

LAUTERBACH ŞEHİR İMAR PLANI (1)

STRUKTURPLAN

M. 1:5000

- BUNDESBAHN
Demiryolu
- WOHNSAMMELSTRASSE
Konut Toplayıcı Yol
- WOHNSTRASSE
Konut Yolu

- KLEINKINDERSPIELPLATZ
Küçük Çocuk Oyun Yeri
- KINDERSPIELPLATZ
Çocuk Oyun Yeri
- SCHULE, EV. GEMEINDE, KIN-
Okul, Protestan Mektebi, Çocuk Parkı,
DERGARTEN, LADENGRUP-
Pelerin Grupları,
PE, PARKPLATZ
Park Yeri
- ÖFFENTL. GRÜNFLÄCHE
Asık Yeşil Alanlar
- VORH. BEBAUUNG
Mevcut Binalar
- 1-1 1/2-GESCH. BEBAUUNG
1-1,5 katlı binalar
- 2-GESCH. BEBAUUNG
2 katlı binalar
- 3-GESCH. BEBAUUNG
3 katlı binalar
- 4-GESCH. BEBAUUNG
4 katlı binalar

DORFERNEUERUNGSPLAN KREUZBERG

1:1000

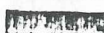
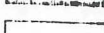
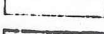
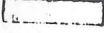
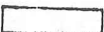
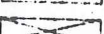
Ergebnis des Forschungsvorhabens
-Modellanalysen für die Dorferneuerung
in der Flurbereinigung als Grundlage für
Optimierungsplanungen- erstellt von der
Technischen Universität München im
Auftrag des Bayerischen Staatsministeriums
für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten

PLANUNGS- UND GESTALTUNGSGRUNDSÄTZE

ZEICHENERKLÄRUNG LEJANTLAR

Verkleinerung auf M 1:2000

GERÄUDENUTZUNG :

- **WOHNNEUTZUNG**
Konut Kullarını
- **LANDWIRTSCHAFTLICHE GEBÄUDE UND NERENGEBAUDE**
Tarımsal binalar ve ekleri
- **INDUSTRIE, WERKE, HANDEL UND DIENSTLEISTUNG**
Sanayi, meslek, ticaret ve hizmet
- **ÖFFENTLICHE GEBÄUDE**
Resmî Binalar
- **GEBÄUDE FÜR VERBODUNGSANLAGEN**
Donatı yapıları
- **ARZÜBERNEHME GEBÄUDE**
Tikilacak binalar
- **NUTZUNGSÄNDERUNG ANGEZEIGT**
Kullarımda değışiklik

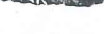
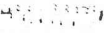

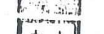
ANLARI İÇİN İZLENLER İÇİN İZLENLER

- **Postane**
- **Kilise**
- **KINDERGARTEN**
Çocuk bahçesi
- **FEUERWEHR**
İtfaiye
- **WASSERHALTER**
Su depoları

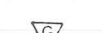

VERKEHRSFÄCHEN :

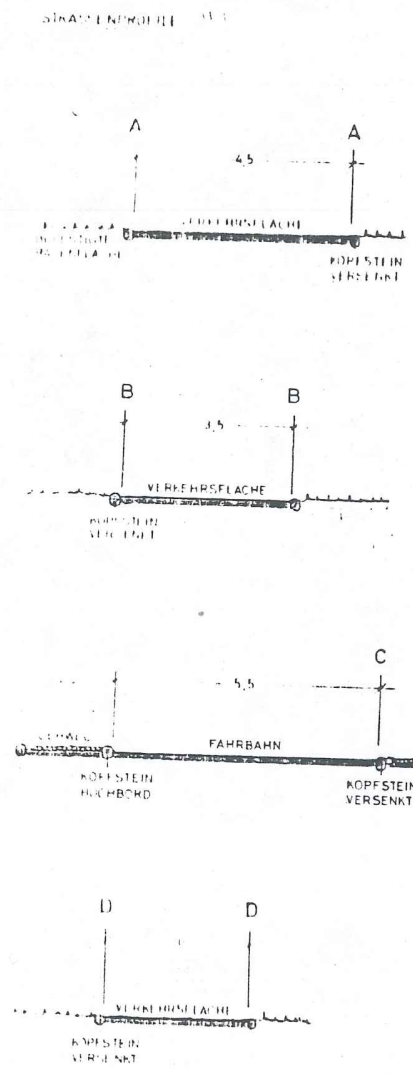
- **BEFESTIGTE STRASSEN UND WEGE (BITUMEN, BETON, PFLASTER)**
Trafik alanları caddeler ve yollar (Bitümbeton, kalsırım)
- **BEFESTIGTE STRASSEN UND WEGE (OHNE BINDEMİTTEL)**
Tali caddeler ve yollar
- **UNBEFESTIGTE WEGE**
Bağılantısız yollar
- **FUSSWEGE**
Yaya yolu

GRÜNORDNUNG :

- **BÄUME, BLEIBENDER BESTAND**
Ağaçlar, kalıcı, varlık
- **BÄUME, PLANUNG**
Ağaçlar, planlama
- **HECKEN/STRÄUCHER, BLEIBENDER BESTAND**
Çit/kalıcı çit
- **HECKEN/STRÄUCHER, PLANUNG**
Ağaçlandırmak alan
- **ÖFFENTLICHE GRÜNFLÄCHEN**
Asık yeşil alanlar
- **FRIEDHOF**
Mezarlık
- **SPIELPLATZ**
Oyun yeri

SONSTIGE PLANUNGSVORSCHLÄGE :

- **AUSSENBEREICHSGRENZE**
Dış alan sınırı
- **ABGRENZUNG UNTERSCHIEDLICHER BAULICHER NUTZUNG**
Farklı bina kullarımlarının bulunduğu sınır
- **WA**
KONUT ALANI
- **MD**
DORFGEBIET
- **SO**
KÖY ALANI
- **GG**
SONDERGEBIET
- **SAN**
ÖZEL ALAN
- **GEMEINSCHAFTSGARAGE**
Toplum Garajı
- **ZU SANIERENDE GEBÄUDE**
- **BAULINIE**
Bina hattı
- **BAUGRENZE**
- **BINA SINIRI**
- **GRENZE DER ENGEREN EMISSIONSZONE**
- **GRUNDSTÜCKSGRENZE (VORSCHLAG FÜR DIE BODENORDNUNG)**
Ana bölgeleme (toprak kullarınımsınırleri)
- **GEMEINSCHAFTSGARAGE**
Muhtarlık Tazüğü

- LEHNDESATZUNG NACH BBAUG :**
 - 1. ERHALTUNG DES ENSEMBLES KREUZBERG (ERBAUDITYP, FASCHADEN, FIRSTRICHTUNG)
 - 2. ERHALTUNG DER LANDWIRTSCHAFTL. INTENSIVZONE VON JEGLICHER WOHNBEBAUUNG, AUSGENOMMEN DIE STRASSENFRONT
- LEHNDESATZUNG NACH BAYRO :**
 - VERGARTENGESTALTUNG
GRASFLÄCHE OHNE EINFRIEDUNG
- LEHNDEMPFEHLUNG :**
 - BAULICHE GESTALTUNG :
BAUORDNUNG FIRSTRICHTUNG
VERPUTZTE WANDFLÄCHEN ODER HOLZVERKLEIDETE FLÄCHEN
HALBZWEIFELN, STEHENDES FORMAT
MOLZTUREN
 - BAUMATERIALIEN :
LACHTZIEGEL, HOLZ, NATURSTEIN,
VERPUTZTES MAUERWERK

KREUZBERG ŞEHİR PLANI (3) BESTAND IM HALBTON

FLURKARTENSAMMENKOPPE NACH VORLAGE DES VERMESSUNGSAMTES, ERLANGEN

DORFE KREUZ

PLANUNGS- UND
GESTALTUNGSGE-
WÄHRUNG

Planung und
Gestaltung

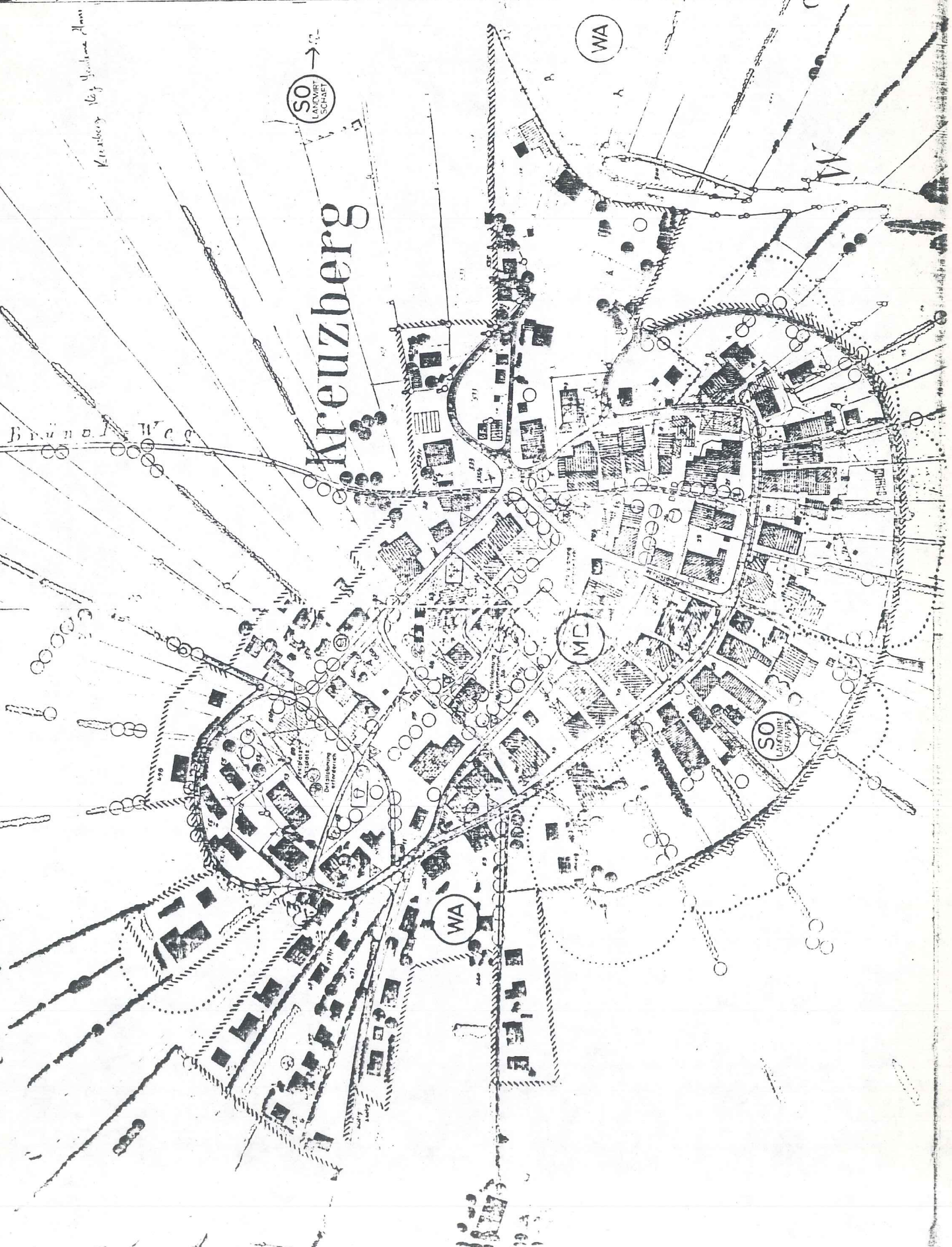
STRASSENPROFILLE

VERNEHMUNG DER
LEBENS- UND
WIRTSCHAFTS-
BEDINGUNGEN
UND BEWERTUNG
DER VERHALTENIS-
BEDINGUNGEN

VERNEHMUNG DER
LEBENS- UND
WIRTSCHAFTS-
BEDINGUNGEN
UND BEWERTUNG
DER VERHALTENIS-
BEDINGUNGEN

VERNEHMUNG DER
LEBENS- UND
WIRTSCHAFTS-
BEDINGUNGEN
UND BEWERTUNG
DER VERHALTENIS-
BEDINGUNGEN

Kreuzberg Weg

Brunn. Weg

Kreuzberg

SO
LACOURT
SCHAFT

WA

MC

SO
LACOURT
SCHAFT

WA

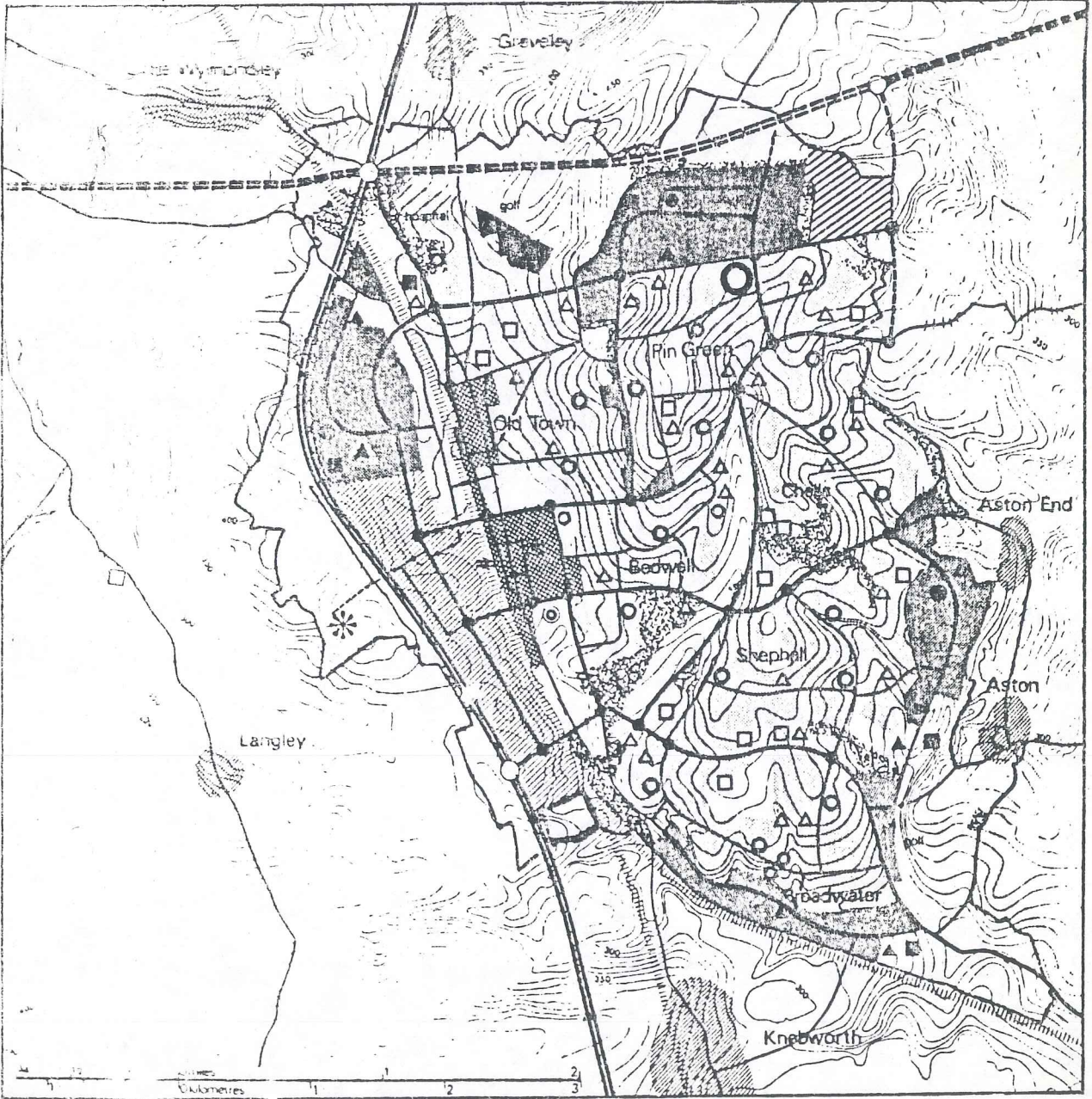
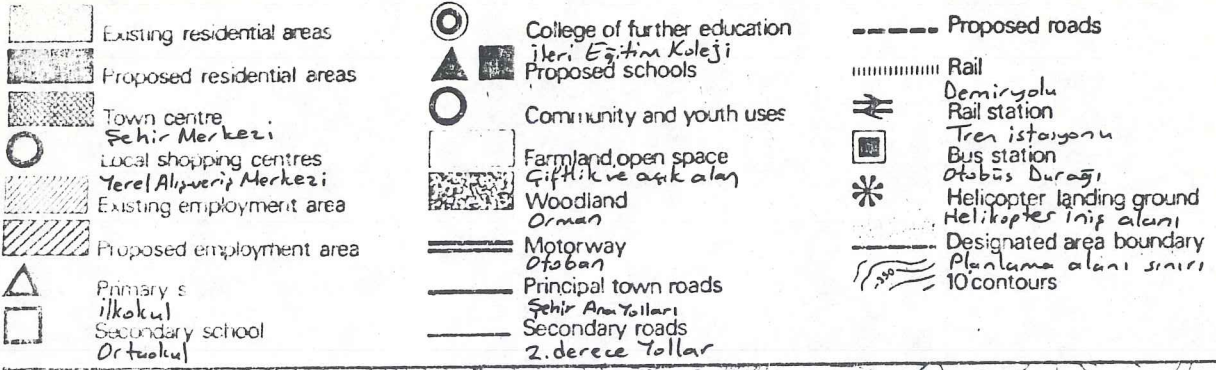

Fig. 6.7
Master Plan 1966

G R Ü N S T A D T

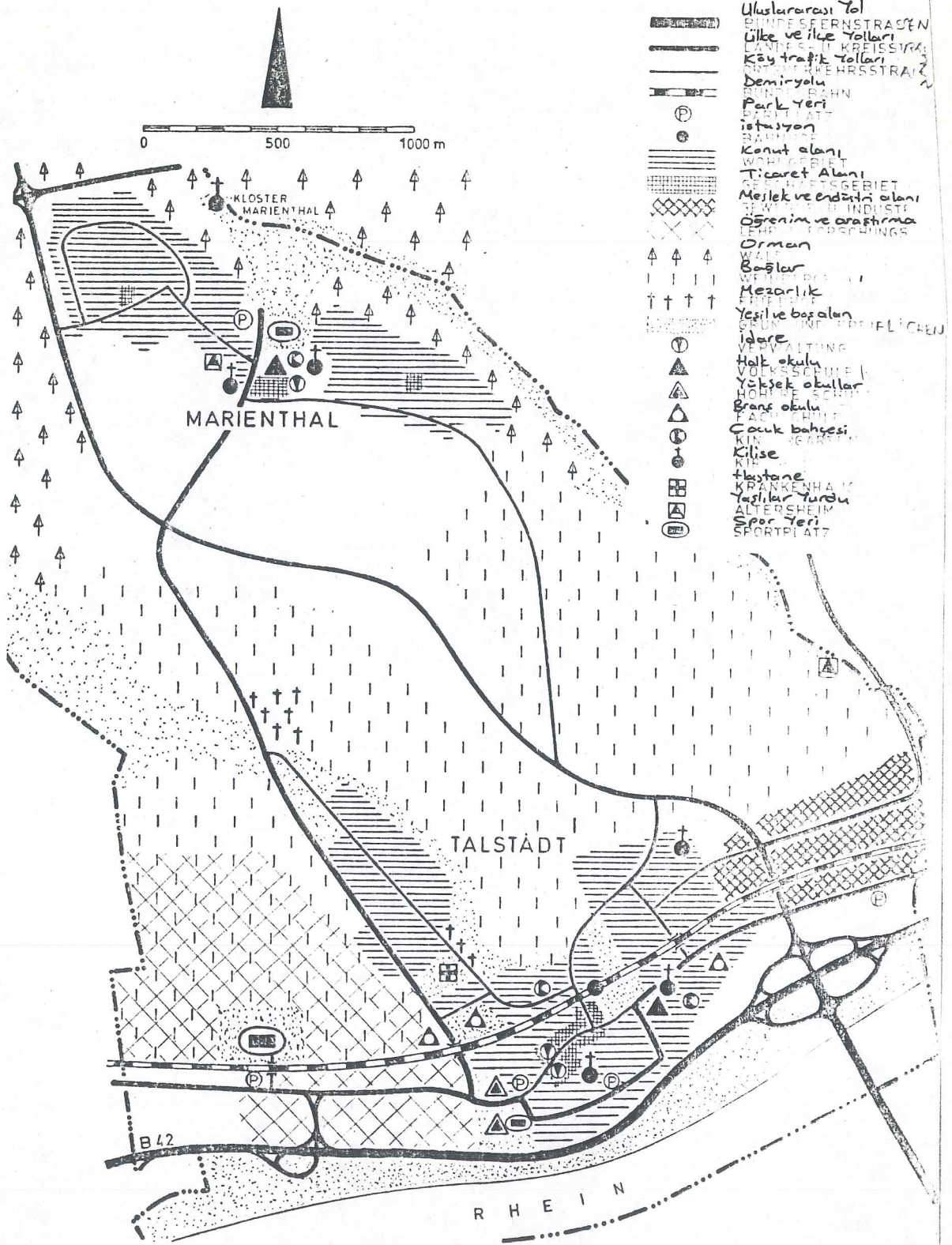
STRUKTURPLAN

BESTAND

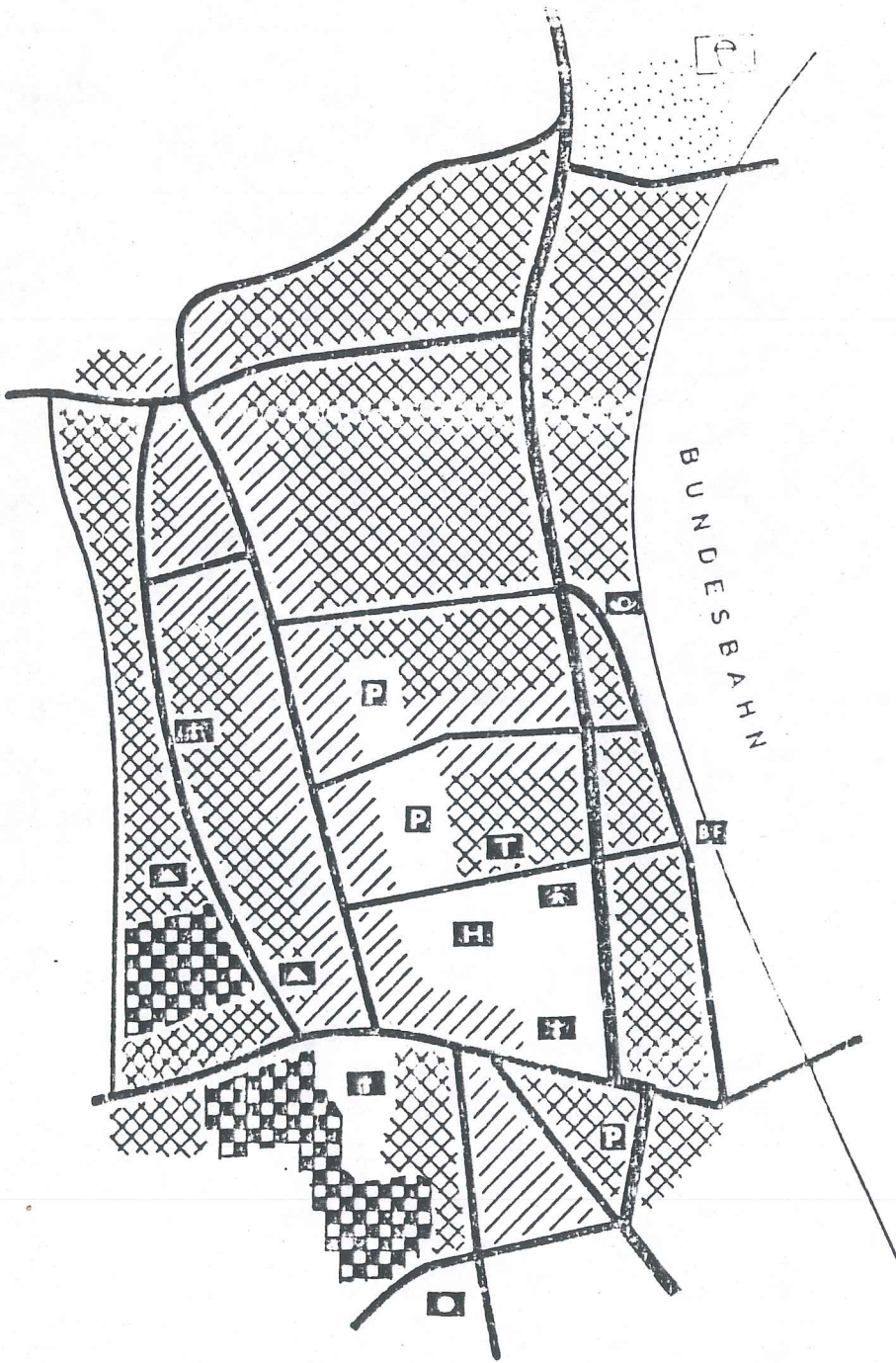
Erläuterung: AÇIKLAMALAR

----	Sanierungsgrenze
Planlama Sınırı	H	Stadthalle
	Allgemeines Wohngebiet
Genel Konut Alanı		Post
	Reines Wohngebiet
Saf konut alanı	F	Postane
	Geschäftsgebiet
Alış-veriş alanı	F	Feuerwehr
	Mischgebiet
Karma alan	K	İtfaife
	Dorfgebiet
Köy Alanı	K	Kirche
	Gewerbegebiet
İş alanları	K	Kilise
	öffentliche Grünfläche
Açık Yeşil Alanlar	BF	Pöhhof
	Weinbau
Bağcılık	BF	İstasyon
P	öffentliche Parkplätze
Açık Park Alanları		Schwimmbad
	Verwaltung		Yürme Havuzu
	Yönetim		Kinderspielplatz
	Schule		Çocuk Oyun Alanı
	OKUL		Sportplatz
	Kindergarten		Spor Alanı
	Çocuk bahçesi	++	Friedhof
	Krankenhaus	++	Mezarlık
	Hastane		Park
	Turnhalle		Park
	Gimnastik Salonu		Kläranlage
	Dorfgemeinschaftshaus		Üstü kapalı açık tesisler
	Köy		

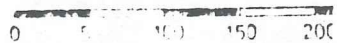
STRUKTURBILD DER STADT GEISENHEIM

GEISENHEIM ŞEHİRİ İMAR PLANI (1)

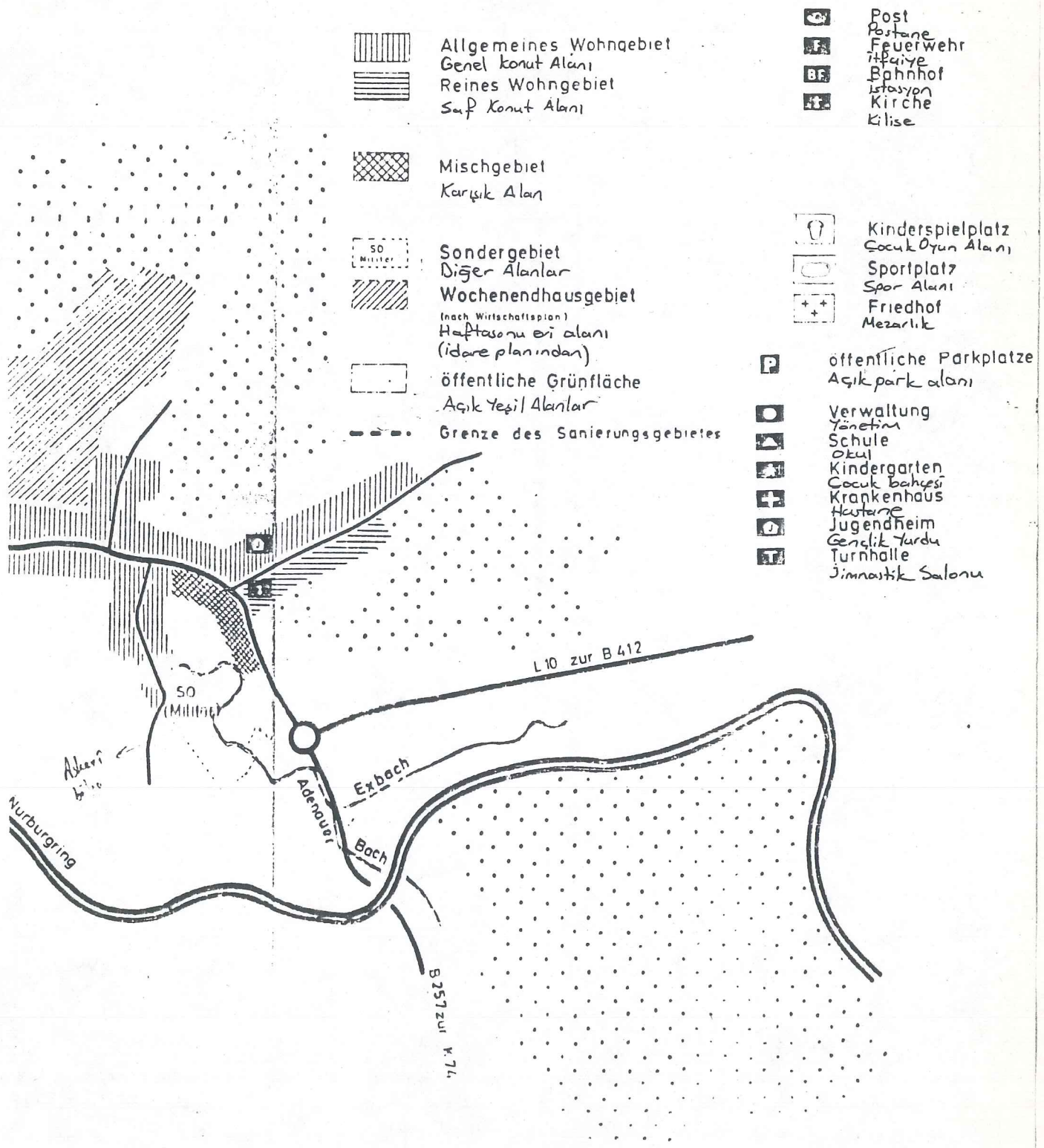

Sanierungsgebiet

STUKTURPLAN

STAND 1971

 Allgemeines Wohngebiet
 Genel konut Alanı
 Reines Wohngebiet
 Sağ Konut Alanı

 Mischgebiet
 Karışık Alan

 Sondergebiet
 Diğer Alanlar
 Wochenendhausgebiet
 (nach Wirtschaftsplan)
 Haftasonu evi alanı
 (idare planında)
 öffentliche Grünfläche
 Açık Yeşil Alanlar

 Grenze des Sanierungsgebietes

 Post
 Postane
 Feuerwehr
 İstasyon
 Bahnhof
 İstasyon
 Kirche
 Kilise

 Kinderspielplatz
 Çocuk Oyun Alanı
 Sportplatz
 Spor Alanı
 Friedhof
 Mezarlık

 öffentliche Parkplätze
 Açık park alanı

 Verwaltung
 Yönetim
 Schule
 Okul
 Kindergarten
 Çocuk bahçesi
 Krankenhaus
 Hastane
 Jugendheim
 Gençlik Yurdu
 Turnhalle
 Jimnastik Salonu

ADENAU ŞEHİRİ İMAR PLANI (2)

VORHANDENES BALGEBIET
MEVCUT İNŞAAT ALANI
■ ALTERE EINZELHÖFE
ESKI TEK ÇİFTLİKLER

EMPFÖHLENE BAUGEBIETSERWEITERUNG
EINSCHL. FLÄCHEN FÜR MASSNAHMEN
DER LANDSCHAFTLICHEN EINBINDUNG
İNSAAT ALANI GEMİŞLETİLMESİNE KAPATILMASI
ÖNERİLEN ALANLAR
AUSGEWIESENE
WOCHEHENENDHAUSGEBIETE
HAFTA SONU EVLERİ ALANINDAN ÇIKARILAN

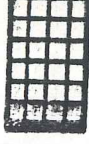
VORHANDENE
STREUBEBAUUNG
MEVCUT İMAR DAĞILIMI

SPORT UND ERHOLUNGSZENTRUM IN
EISENBERG Z.T. VORHANDEN
EISENBERG spor ve dinlenme merkezi

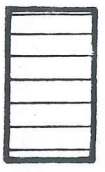
VORHANDENES INDUSTRIEGEBIET
MEVCUT ENDÜSTRİ ALANI

EMPFÖHLENER STANDORT FÜR
GEPLANTE INDUSTRIEGEBIETE
ENDÜSTRİ ALANI PLANLAMASI İÇİN ÖNERİLEN ALAN
MADEN İZLETMESİ KANUO TEZİ (1/25000) ALAN SINIRLARI
KAYNADA NİŞANLARI İZLETMEYİNE SON VERİLMESİ KÜLTÜR ÖLÜŞÜM ALANLARI
LAGERSTÄTTENABBAU (INTERESSEN-
GEBIETSGRENZE), ZUGLEICH REKULTIVIERUNGS-
FLÄCHEN NACH BEENDETEM ABBAU

ZUSAMMENHÄNGENDE LANDWIRTSCHAFTLICH
GENUTZTE FLÄCHEN MIT
TAKRİMSAL KULLANIM ALANLARI

GUTEN BÖDEN GİFTÜK TOPRAKLARI
(ACKER BZW. GRÜNLANDZAHLEN ≥ 50)
TARLA - Yeşil Alan Miktarı ≥ 50
WENIGER GUTEN BÖDEN
(ZÄHLEN ≤ 50 EINSCHLUSSE GERİNGERER
BÖDEN IN GUTE BÖDEN SIND NUR GE-
KENNZEICHNET WENN IHRE WERTZAHLEN
 ≤ 40 SIND) Çiftçilik Topraklarında miktarı 50'den az
değeri miktarları 40'dan azdır. Sadece planı çizimimizde
ZUSAMMENHÄNGENDE WALDFLÄCHEN
ORMAN ALANLARI

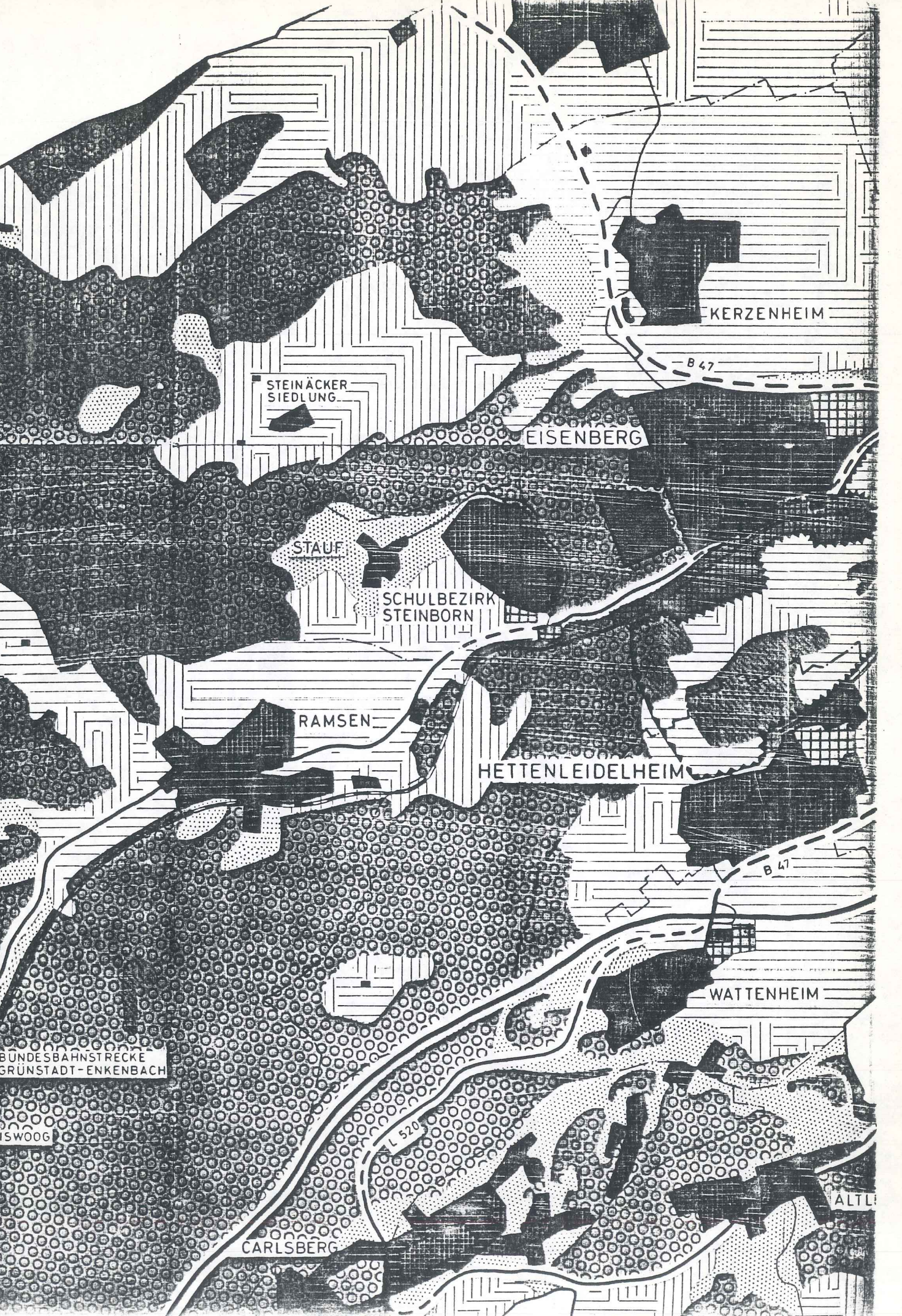
ÖDLANDFLÄCHEN
ISSIZ ALANLAR

BISLANG LANDWIRTSCHAFTLICH
GENUTZTE FLÄCHEN MIT GERİNGER
BODENGÜTE UND MEIST UNGÜNSTI-
GER LAGE
AUEFORSTUNG WIRD EMPFÖHLEN

KREISGRENZE
İLSE SINIRI
GEMEINDEGRENZE
MÜHTAŞERİK SINIRI

KERZENHEIM

B 47

STEINÄCKER
SIEDLUNG

EISENBERG

STAU

SCHULBEZIRK
STEINBORN

RAMSEN

HETTENLEIDELHEIM

B 47

WATTENHEIM

BUNDESBAHNSTRECKE
GRÜNSTADT-ENKENBACH

ISWOOG

L 520

CARLSBERG

ALT

7. BÖLÜM DİPNOTLARI

- (1) Herbert Grabe, Studien im Rahmen der Bauleit Planung für eine Kleinstadt, 1970.
- (2) Flächenneutzungsplan, 1972.
- (3) Berichtsaus der Flurbereinigung 37/1981.
- (4) Greather London Planning.

S O N U Ç

Her bilimin kendine özgü bir anlatım dili vardır. Planların da gerek kent gerekse çizgi lejantlarıyla gösterilen bir dili vardır. Ama bu dil şimdiye kadar plancının yorumuna bırakılmış, ortak bir hale getirilememiştir. Tarihsel hiyerarşi içinde izlediğimiz plan dili, diğer bir deyişle plan lejantı zaman zaman benzerlikler göstermesine karşın bu konuda gereken önemin verilmediği açık olarak görülmektedir.

Yabancı ülkelerin, örneklerinden de anlaşıldığı gibi ortak bir lejanta göre hareket etmektedirler. Örneğin Almanya'da lejantların yer aldığı bir yönetmelik yayınlanmıştır. Bu yönetmelikteki lejantlar siyah-beyaz ve renkli olarak iki şekilde gösterilebilecektir. Çizgilendirme ve renklendirme şekli açıklanmıştır. Ülkemizde de üzerinde önemle durulan ilk lejant kullanımı 3194 sayılı yasa yönetmeliğiyle gündeme gelmiştir. Hemen ardından yayınlanan İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetmeliğinde ise; yönetmeliğin tanımı gereği daha detaylı özel anlaşılabilir hale getirici bir lejant kısmı beklenirken, aceleyle getirilmesi sonucu birçok hatalar ve gereksiz düzeltmeler içeren bir lejant kısmı hazırlanmış, yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu çalışmada 3194 sayılı yasanın yönetmeliği ile İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yönetmeliğinin lejantları karşılaştırılmıştır.

1/25.000 ölçekli imar planı lejantlarında; 3194 sayılı yasa yönetmeliği ile İstanbul Büyük Şehir Belediyesi (İ.B.Ş.B. yönetmeliğinin çıkardığı lejant kullanımları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Planlama sınırları incelendiğinde yasa yönetmeliğinde yer alan bölge sınırı İstanbul Büyük Şehir Belediyesi Yönetmeliğinde hiç yer almamış, diğerlerinde de kelime kullanımlarında fark gösterilmiştir. 3194 sayılı yasanın yönetmeliği

3194 Sayılı Yasanın Yönetmeliği

PLANLAMA SINIRLARI

— B —	BÖLGE SINIRI (1.2 uç 8mm boy 1mm ara)
— AB —	ALT BÖLGE SINIRI (0.8 uç 8mm boy 1mm ara)
— MB —	METROPOLİTEN BÖLGE SINIRI (1.2 uç 3mm boy 1mm ara)
— MAB —	METROPOLİTEN ALT BÖLGE SINIRI (0.8 uç 4mm boy 1mm ara)

İ.B.Ş.B. Yönetmeliği

— MB —	METROPOLİTEN ALAN BÖLGE SINIRI (1.2 uç 3mm boy 1m.m.ara.)
— ABİ —	ALT BÖLGE NAZIM İMAR PLANI SINIRI (0.8 uç 4mm boy 1mm ara)

Sit alanları yasa yönetmeliğinde; birinci derece sit alanları ve 2. ve 3. derece sit alanları diye iki şekilde lejantla gösterilmiştir. Diğerinde ise "birinci derece sit alanları" lejantı genellenerek "sit alanları" olarak tek bir lejant altında toplanmıştır.

KORUMA

SİT ALANLARI

(SINIRLARI MIN 0.4 UÇLA BELİRLENECEKTİR)

399		BİRİNCİ DERECE SİT ALANLARI (0.4 uç 1mm-4mm ara)
-----	---	--

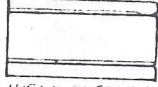
399		İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ DERECE SİT ALANLARI (0.4 uç 1mm-7mm ara) (KOYU TON 1 DERECE SİT, AÇIK TON 2 ve 3 DERECE SİT ALANLARINDA KULLANILACAKTIR)
-----	---	--

Bu genellemenin bir nedeni, Boğaziçi Sit alanının planlarının ve lejantlarının farklı olması olabilir.

Yasa yönetmeliğindeki "Planlama ile korunması önerilen sit koruma alanları" lejantı İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde yer almamaktadır.

PLANLAMA İLE KORUNMASI ÖNERİLEN SİT KORUMA ALANLARI

399/367

(0200. İlim - 9mm. ara)

PLANLAMA İLE KORUNMASI ÖNERİLEN SİT KORUMA ALANLARI
(RENK ÖNERİ SİT ALANININ KAREKTERİNE GÖRE BELİRLENECEKTİR)

Yasa yönetmeliğinde "yat liman ve barınaklar" tek lejantla gösterilmişken diğer yönetmelikte İstanbul'un bir kıyı şehri olması özelliği dolayısıyla detaya girilerek bu lejant gösterimi yat limanı için kullanılıp, balıkçı barınakları için ayrı bir lejant önerilmiştir.

YAT LİMANI, BARINAKLAR

YAT LİMANI

BALIKÇI BARINAKLARI

3194 Sayılı Yasa Yönetmeliği

İ.B.Ş.B. Yönetmeliği

İ.B.Ş.B. Yönetmeliğinde 1/25.000 ölçekte "Su-Kanalizasyon ve Çöp" lejantları yer almamaktadır.

1/5000 ölçekli nazım imar planlarında 3194 sayılı yasa yönetmeliği ile İstanbul Büyük Şehir Belediyesi yönetmeliğinin karşılaştırılması:

Planlama sınırlarından; Sit sınırı, Sit koruma alan sınırı, turizm alanı, merkez sınırı, milli park sınırları, afet konutları alan sınırı, gecekondü önleme bölgesi alan sınırı, yapı yaklaşma sınırı, Özel koşullu alan sınırlarında; jeolojik, topoğrafik biometeorolojik, taşkın gibi nedenlerle özel önlem gerektiren alan sınırı, kullanım şekli ve askeri amacı nedeniyle özel önlem getirilen alanlar sınırı, Lejantlar İstanbul Büyük Şehir Belediye Yönetmeliğinde yer almamaktadır.

o Yoğunluğu ve yapı düzeni yenilenecek alanları sadece yasa yönetmeliğinde bulunmaktadır.

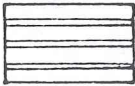

YOĞUNLUĞU VE YAPI DÜZENİ YENİLENECEK ALANLAR.

o 1/25.000 de olduğu gibi, yasa yönetmeliğinde "1. ve 2. derece sit koruma alanları" lejantı yerine "1.derece sit koruma" lejantı ile gösterilip sit koruma alanları adı altında ifade genelleştirilmiştir.

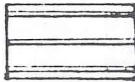
KORUMA ALANLARI

SİT KORUMA ALANLARI

1° SİT KORUMA ALANLARI

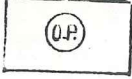
R.02 ile 1mm ara tarama çiftleri. çiftler arası mesafe 3mm. Alan içi koyu gri renge boyanır. Kartu içinde uygun büyüklükte A.T.K dan biri seçilerek yapılır.

2° SİT KORUMA ALANLARI

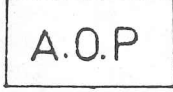
R.02 ile 1mm ara tarama çiftleri. çiftler arası mesafe 3mm. Alan içi açık gri renge boyanır. Kartu içinde uygun büyüklükte A.T.Ve K dan biri seçilerek yapılır.

Otoparklar genel bir lejantla gösterilmiştir. İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde ise açık ve kapalı olarak ayrı ayrı detaylandırılmıştır.

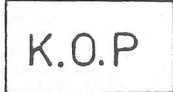
GENEL OTOPARKLAR (KAPALI VE AÇIK)

R:0,2 Daire içinde uygun büyüklükte (P) harfi yerleştirilir.

AÇIK OTOPARKLAR

R:0,2 daire içinde uygun büyüklükte P harfi yerleştirilir.

KAPALI OTOPARKLAR

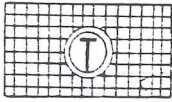
R:0,2 daire içinde uygun büyüklükte P harfi yerleştirilir.

- o Ulaşım bölümünde, Tır parkı kamyon garajı, garajlar tek lejant gösterimi altında toplanmış ve açıklamasında da "uygun büyüklükte daire içinde (2 daire) G harfi yerleştirilir", denmektedir. İ.B.Ş.B. yönetmeliğinin açıklanmasında da aynı ifade kullanılmış, buna karşın lejant gösteriminde G harfi yerine T harfi yerleştirilmiştir.

TIR PARKI, KAMYON GARAJI, GARAJLAR

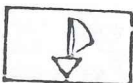
R:0,2 2mm dik ve yatay tarama. Uygun büyüklükte daire içinde (2 daire) G harfi yerleştirilir. Açık renk kırmızı ile boyanır.

TIR PARKLARI, KAMYON GARAJI, GARAJLAR

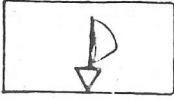
R:0,2 2mm dik ve yatay tarama, uygun büyüklükte daire içinde (2 daire) G harfi yerleştirilir, açık renk kırmızı ile boyanır.

- o 1/25.000 de olduğu gibi yasanın yönetmeliğinde yat limanları ve balıkçı barınakları tek lejant altında gösterilmiş, İ.B.Ş.B. yönetmeliğindeyse birbirinden ayrılmıştır.

YAT LIMANLARI VE BALIKCI BARINAKLARI

R:0,3 6mm karolej mertekelerinde noktulama. Uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol. Açık gri renk kullanılır.

YAT LİMANLARI

R:0.3 6mm karolaj merkezlerinde noktalama, uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol, açık gri renk kullanılır

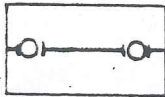

BALIKÇI BARINAKLARI

R:0.3 6mm karolaj merkezlerinde noktalama, uygun büyüklükte dikdörtgen içinde sembol, açık gri renk kullanılır.

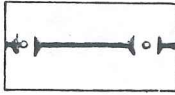
- o Yönetimsel sınırlar bölümünde devlet sınırı için yasa ve İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde aynı gösterim kullanılmış fakat, alt kısımda verilen ölçütlerin ifadelerinde farklılık göze çarpmaktadır.

A.a. YÖNETİMSEL SINIRLAR

DEVLET SINIRI

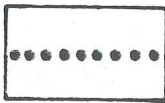
(R:1,2 y=2cm z=5mm x=3mm φ3mm)

DEVLET SINIRI

(R:1,2 y=2cm z=5mm x=3mm φ3mm)

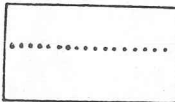
- o Yasa yönetmeliğindeki öncelikle planlaması (yerel plan) yapılacak alan sınırı diğ erinde yer almamaktadır.
- o İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde yönetici merkez sınırının açıklama kısmında eksiklik İstanbul içinde plan yapılırken İ.B.Ş.B. lejant kısmı bize yeterli bilgi verebilmelidir.

YÖNETİCİ MERKEZ SINIRI

(Mimari ve yapı düzeni aranacak bölgeler
(R:0.6 z=1mm ara ilke noktalama.)

A.b.İ

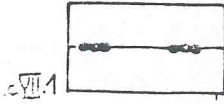

YÖNETİCİ MERKEZ SINIRI

(Mimari ve yapı düzeni aranacak bölgeler)

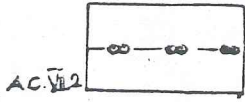
o Yüzeysel su kaynakları koruma alan sınırları bölümünde yer alan lejantların yasa yönetmeliğindeki gösterimi daha iyi anlaşılmaktadır. İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde daire merkezlerindeki noktalamalar gösterilmemiştir.

4.c. YÜZEYSEL SU KAYNAKLARI KORUMA ALAN SINIRLARI

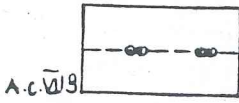
MUTLAK KORUMA ALAN SINIRI

(R.0,3. ϕ 2mm üçlü daireler, daire merkezlerinde noktalama
y=1,5mm kesik çizgiler z=8mm)

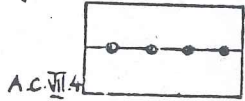
KISA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI

(R.0,3. ϕ 2mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama
y=1mm kesik çizgiler z=6mm.)

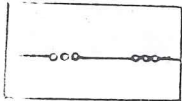
ORTA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI

(R.0,3 ϕ 2mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama
y=1mm, iki kesik çizgi z=1mm)

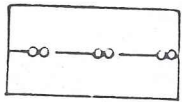
UZUN MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI

(R.0,3 ϕ 2mm daire merkezlerinde noktalama, y=5mm
z=9mm)

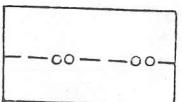
MUTLAK KORUMA ALAN SINIRI

(R.0,3. ϕ 2mm. üçlü daireler merkezinde noktalama y=1,5
kesik çizgiler z=8mm.)

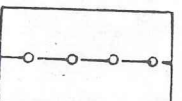
KISA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI

R.0,3. ϕ 2mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalam
y=1mm kesik çizgiler z=6mm.

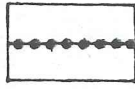
ORTA MESAFELİ KORUMA ALAN SINIRI

R.0,3 ϕ 2mm ikili daireler, daire merkezlerinde noktalama,
iki kesik çizgi z=1mm.

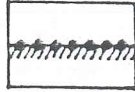

UZUN MESAFELİ

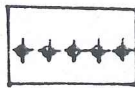
R.0,3 ϕ 2mm daire merkezlerinde noktalama, y=5mm. z=9

SİT SINIRI

R.02 ϕ 1mm z=3mm y: 4mm x=0.5mm. Hat boyunca 3mm ara ile ki dolu daireler

SİT KORUMA ALAN SINIRI

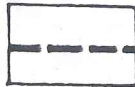
R.02 ϕ 1mm z=3mm y: 4mm x=0.5mm. Hat boyunca 3mm ara ile ki dolu daireler. 45° ile 2.5 mm tarafsız.

TURİZM ALAN, MERKEZ SINIRI

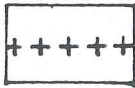
R.02 ϕ 2mm z=3mm. 3mm ara ile ki büyük daire üzerine merkezde bulunan eşit büyüklükte boy L=4.5 mm.

MİLLİ PASLIK SINIRLARI

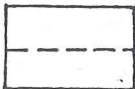
R.04 kesik hat boy L=3mm, ara mesafe 2mm. Hat üzerine R-02 ile 45° tarafsız.

AFET KÖRÜTLERİ ALAN SINIRI

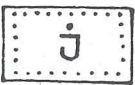
R.08 3mm ara ile boy L=5mm kesik hat

GEÇİRDİĞİ ÖNLEME BÖLGESİ ALAN SINIRI

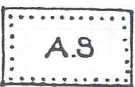
R.02 ϕ 2mm z=3.5mm. Daire ki aralı

YAPI YAKLAŞMA SINIRI

R.01 Boy L=2mm kesik hat

ÖZEL KOŞULLU ALAN SINIRLARI**JEOLJİK, TOPOGRAFIK, BİYO-METEOROLOJİK, TASHİN GİBİ NEDENLERLE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN ALAN SINIRI**

R.03 alan boyunca 2mm ara ile noktalama. Uygun büyüklükte harf boyu

KULLANIM ŞEKLİ VE ASKERİ AMAÇ NEDENİYLE ÖZEL ÖNLEM GEREKTİREN ALANLAR SINIRI

R.03 alan boyunca 2mm ara ile noktalama. Uygun büyüklükte harf boyu

Lejantlar 3194 sayılı yasa yönetmeliğinde yeralıp İstanbul Büyük Şehir Belediyesi yönetmeliğinde bulunmayan 1/5000 Lejant sayfası.

Yasanın yönetmeliğinde yapı düzenleri; yerleşik alanlarda ve gelişme alanlarında gösterilirken, daire çapları yerleşik alanlarda ϕ 12 mm. gelişme alanlarında ise ϕ 18 mm. olarak alınmıştır.

İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde ise farklı çapların neye göre ayrıldığı anlaşılamamıştır.

Yönetmeliğin en çok bina yüksekliğinin açıklamasında 1 min. 5 mm. (lejant)ın, yasa lejantıyla karşılaştırıldığında L min demek istendiği anlaşılmıştır.

Yasa yönetmeliğindeki korunan cephe çizgisi ile İ.B.Ş.B. yönetmeliğindeki koruma cephe çizgisi farklı lejantlarla gösterilmiştir. İ.B.Ş.B. yönetmeliğindeki düzeltilen cephe çizgisi yasa yönetmeliğindeki önerilen cephe çizgisi ile aynı şekildedir. Oysa düzeltilen cephe çizgisi mevcut belirtilmekte, önerilen cephe çizgisi ise, bugüne kadar mevcut olmayan fakat planda yapılması önerilen cephe çizgisinden söz etmektedir. İkisi de birbirinden çok farklıdır. Önerilen cephe çizgisinin lejantı İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde yer almamaktadır.

Aynı şekilde en çok bina yaklaşma sınırında gösterilmemiştir. Yasa yönetmeliğindeki şekline bakıldığında da İ.B.Ş.B. yönetmeliğindeki korunan cephe çizgisiyle aynı olduğu görülmektedir.

Korunan cephe çizgisinin yasa yönetmeliğindeki gösterim daha uygundur. Çünkü yıllardır bu anlatım bu şekilde ifade edilmektedir.

CEPHE ÇİZGİSİ

B.a.1. ----- KORUNAN CEPHE ÇİZGİSİ

B.a.2. ----- DÜZELTİLEN CEPHE ÇİZGİSİ

B.a.3. ----- ÖNERİLEN CEPHE ÇİZGİSİ

B.a.4. ----- EN ÇOK BINA YAKLAŞMA SINIRI (MAX)

EN ÇOK BINA YAKLAŞMA SINIRI

• • • • • KORUNAN ÇEPHE ÇIZGISI

— — — — — DÜZELTİLEN ÇEPHE ÇIZGISI

İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde kentsel ve bölgesel iş merkezleri lejant gösterimi ile açıklaması arasında bir çelişki var.

B.c. III KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ
(R.0.2 z = 2,5 x 2,5 m aralıklarla 45°'lik tarama.)

 KENTSEL VE BÖLGESEL İŞ MERKEZLERİ
R.0.2,5x2,5 m aralıklarla 45°'lik tarama)

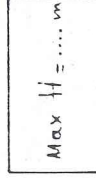
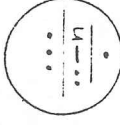
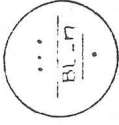
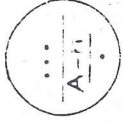
Aynı yönetmelikte küçük sanayi sitesi alanları lejantındaki açıklamada çizgi aralık mesafeleri yazılmıştır.

B.c. VIII KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI
(R.0.2 z = 7mm aralıklarla (NE-SW) yönünde çift tarama, tarama çifti aralıklarla 7mm (NW-SE) yönünde tek tarama, 45°)

 KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ALANLARI
R.0.2 z=mm aralıklarla (NE-SW) yönünde çift tarama,

*- 3.a.I. İNKIŞAF ALANLAR (GELİŞME ALANLARI)

B.a.I.1		AYRIK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.I.2		BLOK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.I.3		BİTİŞİK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.I.4		EN ÇOK KAT ADETI L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.I.5		EN ÇOK (MAX) BİNA YÜKSEKLİĞİ L _{min} = 5mm, R.0.2
B.a.II.1		AYRIK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.II.2		BLOK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2
B.a.II.3		BİTİŞİK DÜZEN L _{min} = 5mm, φ18mm R.0.2

GELİŞME ALANI: AYRIK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ12mm R.0.2

GELİŞME ALANI BLOK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ12mm, R.0.2

GELİŞME ALANI BİTİŞİK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ18mm, R.0.2

GELİŞME ALANI EN ÇOK KAY ADETI
L_{min} = 5mm, φ18mm R.0.2

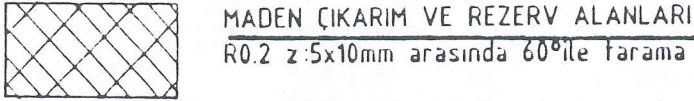
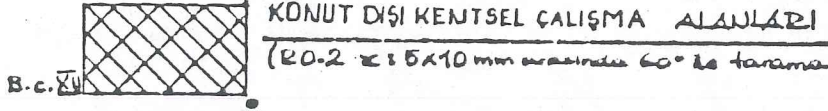
EN ÇOK (max) DİNA YÜKSEKLİĞİ
L_{min} = 5mm, R.0.2

YERLEŞİK ALAN AYRIK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ12mm R.0.2

YERLEŞİK ALAN BLOK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ12mm R.0.2

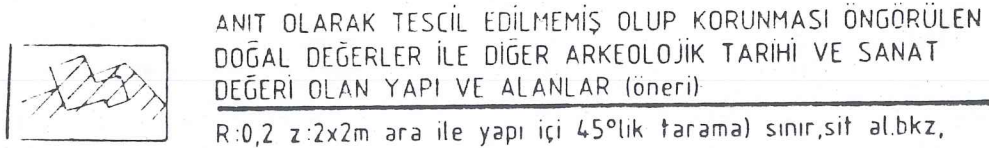
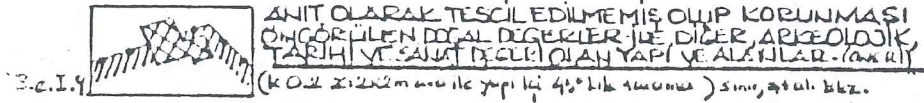
YERLEŞİK ALAN BİTİŞİK DÜZEN
L_{min} = 5mm, φ18 R.0.2

Yasa yönetmeliğinde "konut dışı kentsel çalışma alanları" lejantı, İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde genel anlamdan çıkarılarak "maden çıkarma ve rezerv alanları" adı altında gösterilerek sınırlandırılmış ve yönetmelikteki tanımın kapsamı dışına çıkarılmıştır.

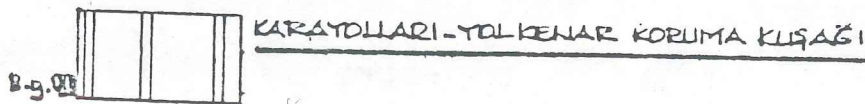
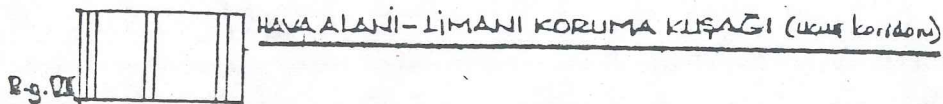
Yasa yönetmeliğinde yer alan; içi ve dışı olduğu gibi korunması gerekli yapılar, kamu ve özel mülkiyette olan korunacak bahçe lejantları, İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde yer almamaktadır.

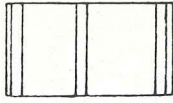
Ayrıca; anıt olarak tescil edilmemiş olup korunması öngörülen doğal değerleri ile diğer arkeolojik tarihi ve sanat değeri olan yapı ve alanlar lejantının gösterir yasa yönetmeliğindeki şekliye daha uygun olduğu görülmektedir.

Havaalanı-Limanı koruma kuşağı ve karayolları-yol kenar koruya koruma kuşağının açıklaması yasa yönetmeliğinde yer almamakta ve ikisinin farklı gösterimi bulunmaktadır.

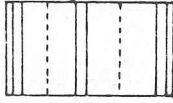
İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde bu eksikler yoktur.

HAVA ALANI - KORUMA KUŞAĞI (Uçuş koridoru)

R:0,2 ile geniş aralıklar arası 12mm, dar aralık ise 2mm

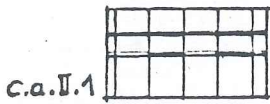
KARAYOLLARI - YOL KENAR KORUMA KUŞAĞI

R:0,2 ile geniş aralıklar arası 12mm, eksenine ise kesik çizgi dar aralıklar 2mm

Demiryolları ve koruma kuşakları ile triajlar (katar düzenleme) lejantlarının gösterimi İ.B.Ş.B. yönetmeliğinde açıklanmaya uymamaktadır.

Aynı durum yüzeysel yollar ve yeraltı şebekesi lejantlarında da söz konusudur.

C.a.II DEMİRYOLLARI (KORUMA KUŞAKLARI İLE)

C.a.II.1

DEMİRYOLLARI VE KORUMA KUŞAKLARI

(R:0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. y=6mm, tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm, dik tarama 6mm)

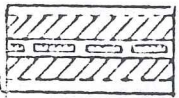

C.a.II.2

TRİYAJLAR (KATAR DÜZENLEME)

(R:0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. y=6mm, tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm, dik tarama 6mm. düzenleme noktası 0,2mm)

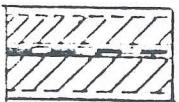
C.a.IV KENTSEL TOPLU TAŞINIM AKSOLARI

C.a.IV.1

YÜZEYSEL YOLLAR

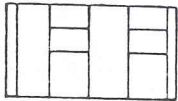
(R:0,2 koordinatlara 45° tarama arası z=3mm. R:0,2 yatay çizgi z=3mm, y=10mm, içi 60° tarama)

C.a.IV.2

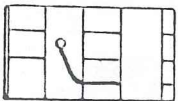
YERALTI ŞEBEKESİ

(R:0,2 koordinatlara 45° tarama arası z=3mm, R:0,2 yatay çizgi z=3mm, y=10mm, içi boş ve dolu)

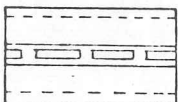
DEMİRYOLLARI VE KORUMA KUŞAKLARI

(R:0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. y=6mm. tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm, dik tarama 6mm.)

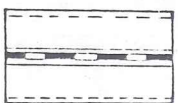
TRİYAJLAR (KATAR DÜZENLEME)

(R:0,2 hat boyunca paralel tarama çiftleri, çiftler arası 0,5mm. y=6mm. tas ve dolu, paralel tarama arası 3mm, dik tarama 6mm. düzenleme noktası 0,2mm.)

YÜZEYSEL TOPLU TAŞIM YOLLARI

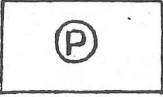
(R:0,2 koordinatlara 45° ile tarama arası z=3mm. R:0,2 yatay çizgi z=3mm, y=10mm, içi 60° tarama)

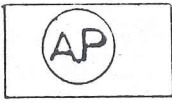

YERALTI TOPLU TAŞIM GECİSLERİ

(R:0,2 koordinatlara 45° tarama arası z=3mm, R:0,2 yatay çizgi z=3mm, y=10mm, içi boş ve dolu)

Otopark lejantları 1/5000'de olduğu gibi yasa yönetmeliğinde genel, diğesinde açık ve kapalı olarak iki şekilde ele alınmıştır.

c.a.1.6 GENEL OTOFARKLAR (AÇIK VE KAPALI)
(R.0,3. ϕ min. 8mm L min = 6mm.)

AÇIK OTOPARKLAR
(R.0,3. 0 min. 8mm. L min = 6mm.)

KAPALI OTOPARKLAR
(R.0,3. 0 min. 8mm. L min = 6mm.)

Yasalara göre imar planlarının tesdikli Halihazır haritalar üzerine yapılması şarttır. O zaman imar planları lejantlarını incelerken, halihazır haritaların lejantları da incelenip, aralarında ilişkiyi kurmak gerekmektedir.

Bilindiği gibi halihazır harita ile imar planı arasındaki en önemli fark, birinin beldenin bugününü gösterirken, diğ erinin gelecekteki durumunu ifade etmesidir.

Şimdiye kadar birbirine aslında sıkısıkıya bağımlı olarak yapılması gereken bu iki görevin ilişkileri gözardı edilmiş ve bu konuda çalışma bile yapılmaya gerek duyulmamıştır.

Halihazır haritalar planlar için en önemli altlıktır. Her ne kadar plan için arazi çalışması yapılması gerekliyse de gösterimlerdeki ilişki plancıya daha verimli plan yapma olanağını sağlayacaktır.

Halihazır ve plan lejantları öyle bir işbirliği içinde ortaklaşa hazırlanmış olmalıdır ki, sonuçta plan okunurken şimdiki kullanım ile gelecekteki kullanım arasındaki farklılık görülüp, neyin, ne amaçla yapıldığı anlaşılıp, değerlendirilebilmelidir.

3194 sayılı yasada kadastral haritanın plan için önem ve gerekliliği düşünülerek, planı yapılacak beldelerde kadastral durum revizyonlar üzerinde gösterilip, kadastro müdürlüklerinde tasdik edilmesi gerektiği hükmü yer almaktadır. Ama bir plancının görmek istediği yalnızca kadastral durum değildir. Örneğin bir ağaç revizyonu, mevcut binaların katların doğru olarak gösterilmesi, detaylı olarak şevler, çukurlar, gözle görülür kayma bölgeleri, inşaatı devam eden yapılar, yolların şu anki yapısal durumları, binaların kullanım şekilleri (özellikle sosyo-kültürel açıdan) de plancının görmek istediği deteylar arasındadır. Bunların çoğunun lejantları İller Bankası Yönetmeliğinde yer almaktadır. Ancak bu yönetmelik ne kadar uygulanmaktadır ve aynı

nesnelerin imar planındaki ve halihazır haritadaki gösterimleri ne derece benzerdir? Şimdilik, İller Bankası yönetmeliğini göre halihazır haritalarda kullanılması gereken lejantların gösterimleri lejant eki 1 de yer almaktadır.

Sonuç olarak lejantlar konunun tekrar ele alınması ve tüm detaylarıyla incelenerek tek tip lejant uygulanmasına geçilmesi ile, yapılan planların daha anlaşılabilirli hale geleceği ve uygulamada çıkan bir çok zorlukların giderilebileceği düşünülmektedir.

ŞEHİR KADASTRO PLÂNLARININ
VE
HALİHAZIR HARİTALARIN YAPIMI İÇİN
ÇİZİM ÖZEL İŞARETLERİ

(1/250, 1/500, 1/1000, 1/2000 veya 1/2500)

Çizgi Kalınlıkları

	Kalınlık 1=0,1 mm. (Kısıltma K. 1)
	" 12=0.12 mm (" K.12)
	" 16=0.16 mm (" K.16)
	" 2=0.2 mm (" K.2)
	" 2.5=0.25 mm (" K.25)
	" 3=0.3 mm (" K.3)
	" 4=0.4 mm (" K.4)
	" 5=0.5 mm (" K.5)
	" 6=0.6 mm (" K.6)

Nirengi Kanvası Özel İşaretleri

 2 mm ANA nirengi noktası

 ARA nirengi noktası

 2 mm Tamamlayıcı nirengi noktası

 Minare

 Her çeşit kule, baca ve bayrak direği

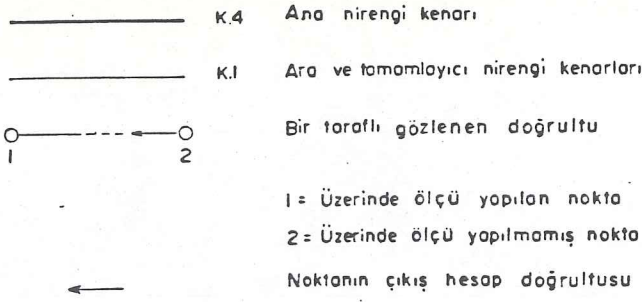
 Paratöner

 Ağaçda baliz

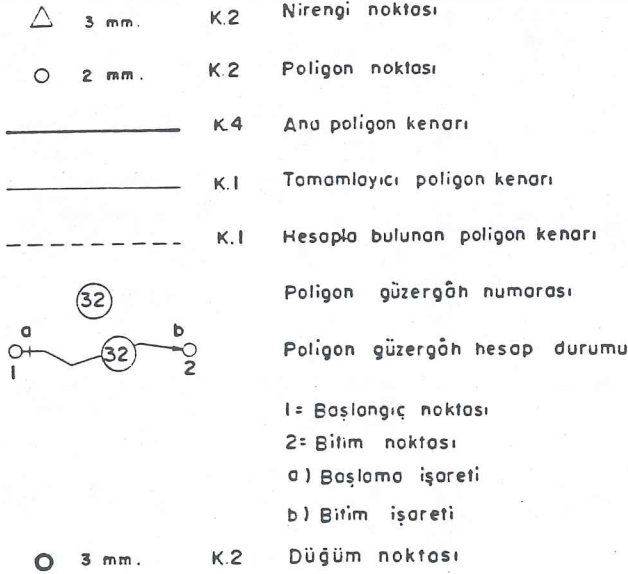
 Bina üstünde baliz

İşaretler tamamlayıcı noktalar içindir.

Cami, kule ve teras üstünde olan ana ve ara noktalarında daire yerine veya işaretler konur.

Poligon Kanavası Özel İşaretleri

Nirengi, Poligon ve Nivelman Noktaları

	Haritada		
	Ölçü ve Sınırlandırma krokisinde	1/250, 1/500, 1/1000	1/2000 ve 1/2500
Nirengi noktası (Her derece için)			
Poligon noktası	∅ 4 ○ 18	∅ 25 ○ 118 45,13	∅ 2 ○ 118 45,13
Yardımcı poligon, binder, kör nokta	∅ 2 ○ 18	∅ 15 ○ 115 29,14	∅ 1 ○ 115 29,14
Demir boru	B	Poligon zemin tesislerinin cinsleri yandaki kısaltmalarla röper ve ölçü krokilerinde belirtilecektir.	
Demir çivi	Ç		
Beton veya taş	T		
Nivelman noktası (Beton)		∅ 3-2 ○ 55,123	∅ 2-1 ○ 55,123
Duvar modeni Röperi (Kör nokta ve poligon doğrultu sigortası)	∅ 3-2 DR. $\frac{25}{14.625}$ 	∅ 3-2 $\frac{25}{14.625}$ 	∅ 2-1 14.625

Ölçü ve Sınırlandırma krokisi özel işaretleri

Poligon doğrusu

Ölçü doğrusu

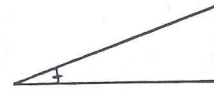
Alet ile düşülen dikler

Prizma ile düşülen dikler

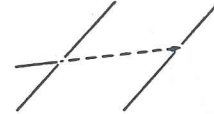
Dar açılar (Binolarda)

Geniş açılar (Binolarda)

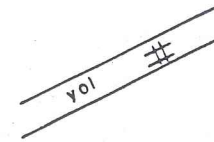
Bir doğrunun uzatılması
(Ölçü ve tasarruf krokisinde)

Aynı doğrultu işareti

Parelel kenarlı yol

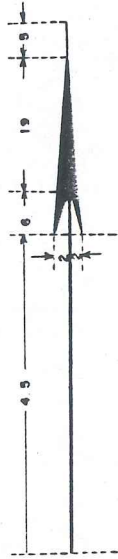
(Kadastral işlerde iptal işareti)
Çizgilerde

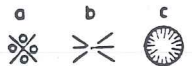

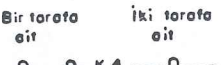

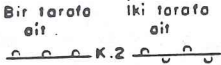
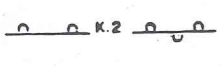
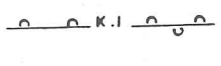
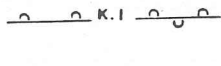
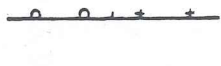
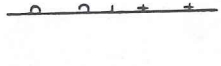
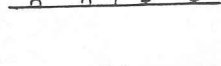
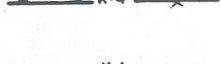

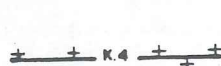
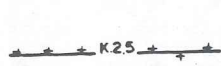
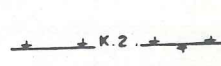

İsim ve sayılarda

—215—

Kuzey oku
Ölçü krokileri için

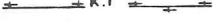
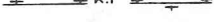
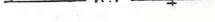

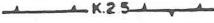

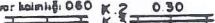

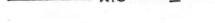

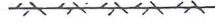

Sınır İşaretleri

	Haritada		
	Ölçü ve Sınırlandırma krokisinde	1/250 1/500 1/1000	1:2000 ve 1:2500
Devlet sınırı ve hudut taşı (Çizgi boyu 6mm)	 K.6	 K.5	 K.4
İl sınırı (Çizgi boyu 5 mm)	 K.6	 K.5	 K.4
İlçe sınırı (Çizgi boyu 4 mm)	 K.5	 K.4	 K.3
Bucak sınırı (Çizgi boyu 4 mm)	 K.5	 K.4	 K.3
Köy sınırı (Çizgi boyu 4mm)	 K.5	 K.4	 K.3
Tarla, bağ, bahçe v.b. unsur cinslerinin ayırım çizgileri	 K.2	 K.2	 K.1
Topografik sınır çizgileri (Şevler yollar v.b.)	 K.2	 K.2	 K.1
Mülk sınırları	 K.6	 K.3	 K.1
Bina çevreleri	 K.3	 K.2.5	 K.1
Suların feyezon sınırı	 K.2	 K.2	 K.1
Max. su seviyesi sınırı	 K.2	 K.2	 K.1
Münazoolı sınırlar	 K.6	 K.3	 K.1
Maden işletme sınırı	 K.4	 K.2.5	 K.2
Yeri, işaretle tesbit edilmemiş sınır.	 K.6	 K.3	 K.1
a) Taş yığını b) Toprak kümbet c) Çukur			
Çit veya Çalı	 K.4	 K.2.5	 K.2
Çit veya çalı(sınır teşkil etmeyen)	 K.2	 K.1	 K.1
Sınır cinsi ve aidiyet ayırım yeri	 K.4	 K.2	 K.2
Tel örgü	 K.4	 K.2.5	 K.2
Tel örgü(sınır teşkil etmeyen)	 K.1	 K.1	 K.1
Tahta perde	 K.4	 K.2.5	 K.2

*

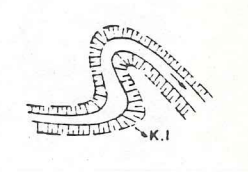
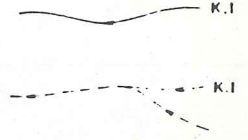
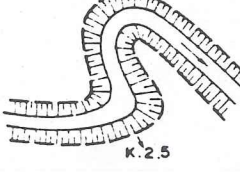
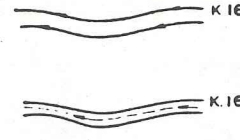
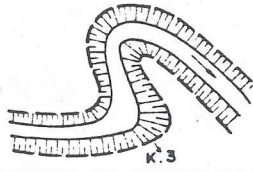
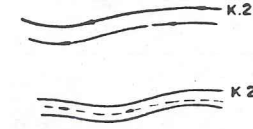
İşaretler kısa kenarlarda 1 cm
Uzun kenarlarda 2 cm aralıkla
konur.

Tahta perde (sınır teşkil etmeyen)			
Tümsek			
Tümsek (sınır teşkil etmeyen)			
Tonç			
Hendek			
Hendek. (genişliği haritada 1mm den az olan)			
Duvar			
Harap duvar			
Çift duvar			
İstinad duvarı			
Demir parmaklık			
Sınır olmıyan istinad duvarı			
Harap istinad duvarı			
Sınır teşkil etmiyen duvar			
İrtifak hakkı (çizgi olarak)			
" " a- Yer üstünde			
" " b- Yer altında			
" " c- Alan (yüzey) olarak			
Eski kale, Hisarlar veya Burçlar: (Şekline göre çizilemeyen) Ölçeğe sığmayan			
Eski kale, Hisarlar veya Burçlar: (Şekline göre çizilebilen) Ölçeğe sığan			
Kenarları 1m. den az yükseklikte nehir veya dereler.			
Sahil - Göl - Gölçük			

Sınır teşkil etmeyen
(Sulu dere, ork)

Sınır teşkil etmeyen (Kuru dere)

Kenarları 1m. den fazla yükseklikte
nehir veya dereler.

Şevler

Haritada

1/250, 1/500, 1/1000

1:2000 veya 1:2500

2 m. den fazla olan şev yükseklik-
leri metre cinsinden ve kerre içinde
şev kenarına yazılır.

Üst ve alt kenarında mülk sınırı

Alt kenarı düzgün olmıyan ve
ölçülmemiş.

Taş duvarlı şev; a) muntazam taş
b) yontulmamış taş
(Devamlı olanlarda uygun aralıklarla)

Set dolgular

Yarma

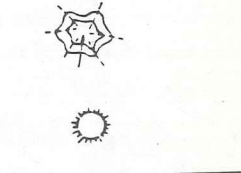
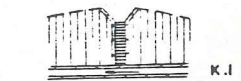
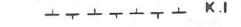
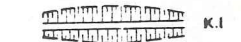
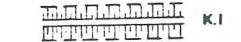
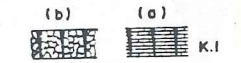
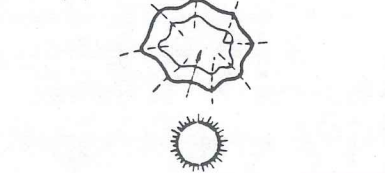
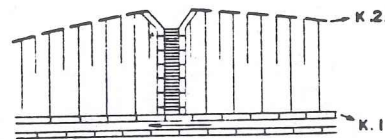
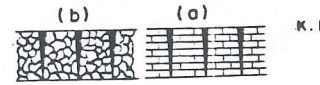
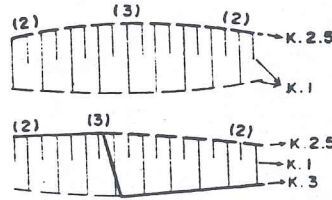
Dar set

Su merdiveni

Kesik orazi

Kökürdan

Höyük

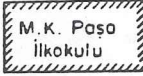
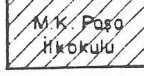
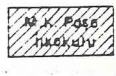

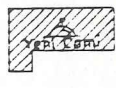

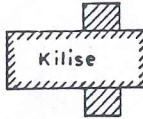
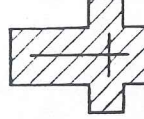
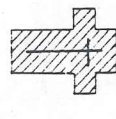

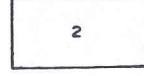
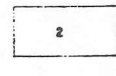
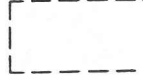
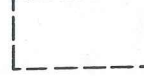

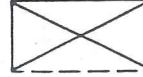
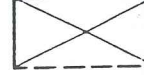
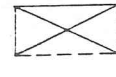

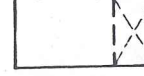
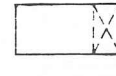

YAPILAR

Horitada

Ölçü ve Sınırlandırma krokisinde 1/250, 1/500, 1/1000

1/2000 ve 1/2500

Resmi binalar		 K.2.5 K.1	 K.1
Comi		 K.2.5 K.1	 K.1
Türbe veya üzeri kapalı yatır.		 K.2.5 K.1	 K.1
Kilise		 K.2.5 K.1	 K.1
Havra		 K.2.5 K.1	 K.1
Binolar		 K.2.5	 K.1
Harap bina		 K.2.5	 K.1
Sundurma (Açık tarafı kesik çizgi ile gösterilir.)		 K.2.5 K.1	 K.1
Geçit (Bina altında)		 K.2.5	 K.1
Huğ		 K.2.5 K.1	 K.1

Kâ : Kâgir

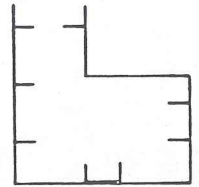
Ah : Ahşap

Ke : Kerpiç

1:250 1:500 luk paftalara bina cinsteri, kat yükseklikleri (Kâ, Ah, Ke) ibareli yazılacaktır.

1:1000 tük haritalarda ve yalnız kâgir binaların içine kat odedi yazılacaktır. Rakamların altı veya üstü yol tarafına gelecek, alt kitabe çizgisinden bakıldığında kolaylıkla okunacaktır.

Resmi ve dini binalar 2mm. aralıklı (1:2000 ve 1:2500 liklerde daha dar) eğik paralel çizgilerle taranacaktır. Diğer binalar, ozalit kopyalarda yarım tonla belirtecek şekilde sulandırılmış özel Astrolon mürekkebi ile boyanacaktır. (Boyama paftanın arka yüzüne yapılır.)

Bifşik binalarda bina ayırım yerleri kısa çizgilerle belirtilir 1:2000 ve 1:2500 de gösterilmez.

Yol, Geçit ve diğer şekiller

* İki tarafı hendekli şose
(Sert satırlı)

* Hendeksiz şose (Sert satırlı)

* Yol (Toprak satırlı)

* Yol = Patika (Haritada genişliği 1mm
den az olanlar)

Ark ve
* Hendek (Genişliği haritada 1mm den
az olanlar)

* Ark, Hendek (Genişliği haritada
1mm den fazla olanlar.)

Çift hat demiryolu

Tek hat demiryolu

Dekovil hattı

Tünel

Tramvay hattı

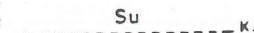
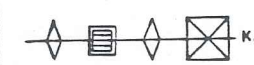
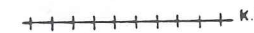
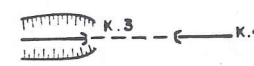
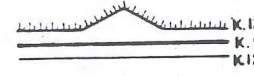
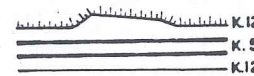
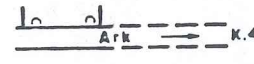
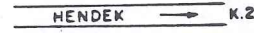
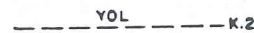
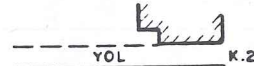
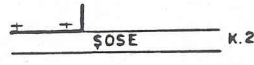
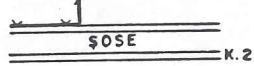
Dişli tren hattı

Hava nakliyat hattı (Teleferik)
direkleri ve tesisleri

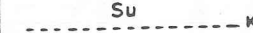
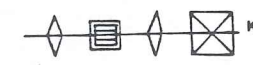
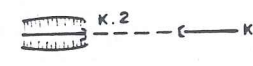
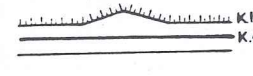
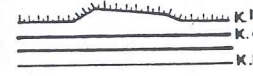
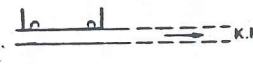
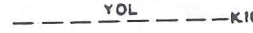
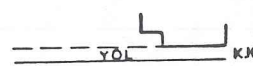
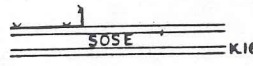
Zemin altı nakil hatları
(Resimde içme suyu)

Zemin üstü yüksek gerilim nakil hattı
(Kafes veya beton yuvarlak direk)

Ölçü ve Sınırlandırma krokisinde

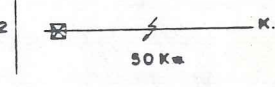
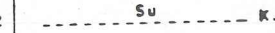
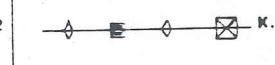
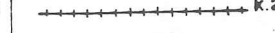
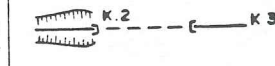
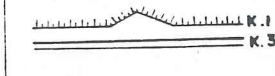
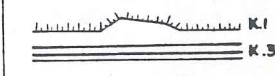
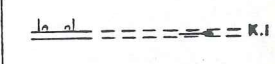
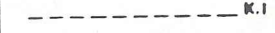

1/250, 1/500, 1/1000

Haritada

1:2000 veya 1:2500

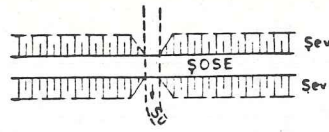

* Yol, hendek, ork vb, Bina ve sınırlarla birleştiği yerde onun işaretini alırlar. Toprak satırlı yolların kuzey ve batı kısımları kesik çizilir.

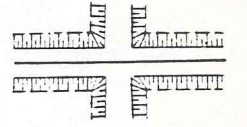
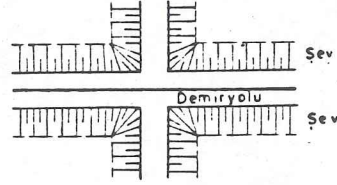
1/250, 1/500, 1/1000

1:2000 veya 1:2500

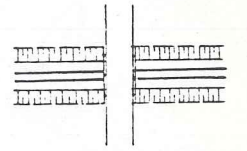
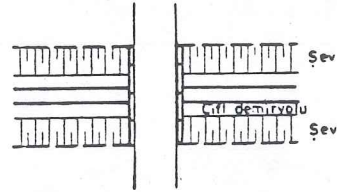
Yol ve menfez

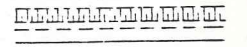
Demiryolu seviyesinde geçit

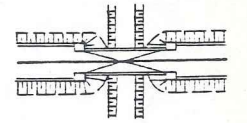
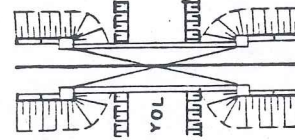
Çift demiryolu ve üstünden geçen yol

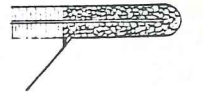
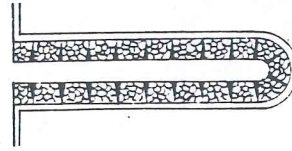
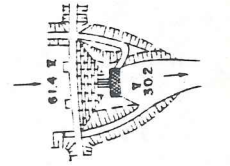
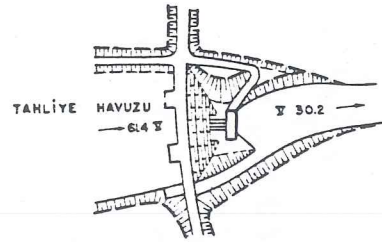
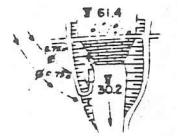
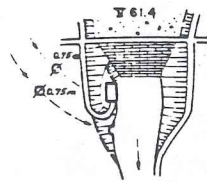
Sahil setdi

Demiryolu üstde, yol alttan geçiyor

Mendirek (Şekil ve ölçüye göre)

Baraj Taş veya beton
(Şekil ve ölçüğine göre)Baraj Toprak
(Şekil ve ölçüğine göre)

Tabii çoğlayan

Köprüler

Çelik köprü

Taş veya beton köprü

Asma köprü

Zincirli köprü

Ahşap köprü

Adi köprü

(Haritadaki genişliği 1mm den fazla olanlar)

Adi köprü

(Haritadaki genişliği 1mm den az olanlar)

Kanal ve kapağı

Su geçit kayığı (İnsan nokli için)

Araba geçit salı

Dubalı köprü

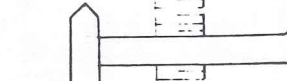
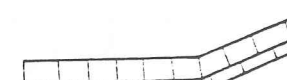
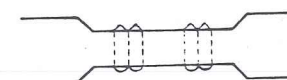
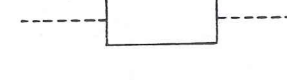
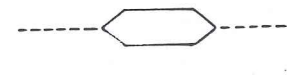
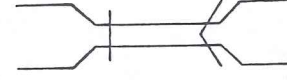
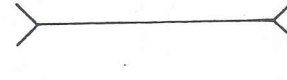
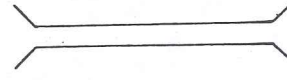
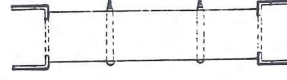
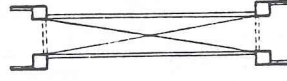
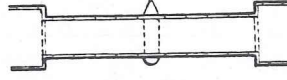
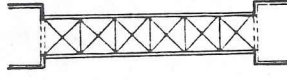
Taş bend (Ölçü ve şekle göre)

Sabit iskele

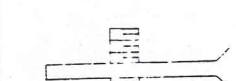
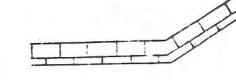
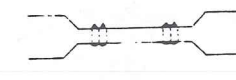
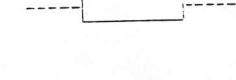
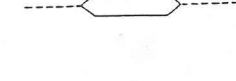
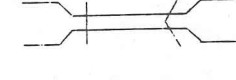
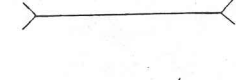
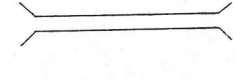
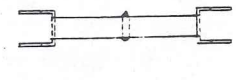
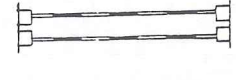
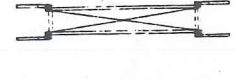
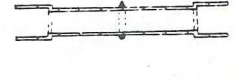
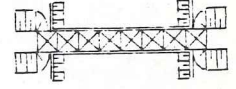
(Ahşap, Beton, Demir, yazı ile ifade)

Dubalı iskele

1/250, 1/500, 1/1000

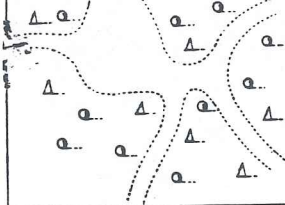
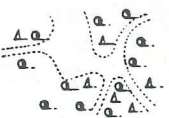

1:2000 veya 1:2500

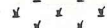
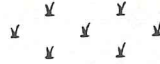

NOT: Ölçü ve sınırlandırma krokisinde şekiller aynı olup uygun boyut'ta çizilecektir. Çizgi kalınlıkları K.1

Bitki cinsleri

	1/250, 1/500, 1/1000	1/2000 veya 1/2500
Sıra oğaçlar (Arozide)	a. a. a. a. a.	a. a. a. a. a.
Sıra oğaçlar (Yollarda)	a. a. a. a. a.	a. a. a. a. a.
Münferit ve büyük oğaçlar (Bilhassa meskûn olanlarda, yanına oğacın cinsi yazılır.)		
Fidanlık	a. a. a. a. a.	a. a. a. a. a.
Yapraklı orman	a. a. a. a. a. a.	a. a. a. a. a. a.
İbrelî orman	Δ Δ Δ Δ Δ Δ Δ Δ	Δ Δ Δ Δ Δ Δ Δ Δ
Karışık orman	Δ Δ Δ Δ a. a. a. a.	Δ Δ Δ Δ a. a. a. a.
Park		
Zeytinlik	o o o o o	o o o o o
Gül bahçesi	f f f f f	f f f f f
Meyva oğaçlı bahçeler (Cinsleri yazı ile belirtilir.)	o o o o o o	o o o o o o
Bağ	 	
Sebze bahçesi	△ △ △ △ △ △	△ △ △ △ △ △
Çeltik tarlası	:: :: ::	:: :: ::
Çalılık		

Çayır

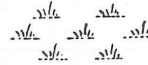
Mera

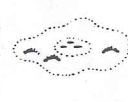
Batoklık

Kamışlık, Sozlık

Batoklık, sozlık ve kamışlık yerlerde görülen su alanları.

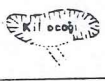
Kumluk ve çakıllı orazi

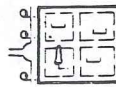
Moden ocağı

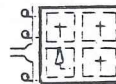
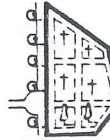
Kazılar; Kil, Kum, Çakıl ve Taş ocakları

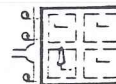
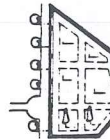
Mezarlık : İslâm

Mezarlık : Hristiyan

Mezarlık : Musevi

Tek mezar: İslâm

" " : Hristiyan

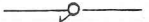

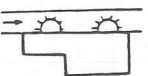
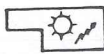

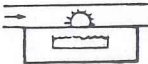

" " : Musevi

Çeşitli Harita İşaretleri

Tesiser mümkün oldukça haritalarda boyut'a göre çizilecek
(Çizgi kalınlıkları K.1)

Ölçü ve sınırlandırma krokilerinde aynı işaretler kullanılacaktır.

	1/250, 1/500, 1/1000	1/2000 veya 1/2500
* Çeşme a) Sulu b) Kuru c) Demir	a) b) c) 	a) b) c)
* Kuyu a) Sulu b) Kuru c) Sondaj kuyusu	a) b) c) 	a) b) c)
Sınırdaki bir tarafa ait kuyu		
* Çeşme (Harita ölçeğine girmeyecek kadar küçük)		
* Kuyu tulumbalı		
* Kuyu serenli		
* Arteziyen		
* Kaynak (Yazı ilâvesi : Sıcak = Sc. Maden suyu=Md.)		
* Kaynak (Duvar çevrili)		
* Havuz a- Etrafı duvar, b- Duvarsız (Şekil ve ölçüsüne göre)	 a) b)	 a) b)
* Ana kanalizasyon ve kablo rogarları (K. Kanalizasyon kapağı.)	 K	 K
Yeraltı su musluğu		
Yer üstünde su musluğu		
Işık kulesi, deniz feneri		
Fabrika bacası	 	
İndirici veya trafo merkezi	 	
Yel tulumbası		
Yel değirmeni	 	
* Sarniç		
Su veya enerji ile çalışan değirmen	 	
Su veya enerji ile çalışan hızır		
* Düden		
* HARİTADA, İSİMLER UYGUN BİR YERE YAZILIR.		

Kilometre taşı veya levhası

Trafik işaretleri

Yüksek gerilim enerji nakil hattı direkleri

Telsiz direği

Gemi pusulası ayar kulesi

Telgraf telefon direği

Tramvay traleybüs direği

Tren istasyonlarında, yol açma işareti, sinyal

Yol gecit işareti

Su seviyesi ölçme tertibatı (Moroğraf)

Elektrik direği

Sokak feneri

Reklam yapıştırma kulesi

Vinc

Benzin istasyonu

Su kulesi

Abide (Yatay izdüşümüne göre tersim edilir.)

Taş sütun

Meteoroloji istasyonu

Heykel

Zemin altı ve hava hattı tesisleri

(Gereğinde aşağıda yazılı kısaltmalarla açıklanır.)

Su.	İçme suyu	I	Kalorifer (Buhar nakili)
Md.	Moden suyu	E	Elektrik ceryanı
Sc	Sıcak su	⚡	Yüksek gerilimli ceryan
K	Kanalizasyon	Y	Yangın musluğu kapağı
G	Havagazı		

Kayalar

Tek Kaya

1/250, 1/500, 1/1000

1:2000 ve 1:2500

Sıra kayalar

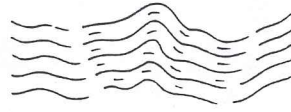
Leçelik

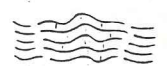
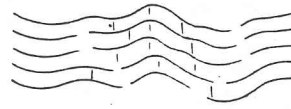
Serpintili kayalık

Düzdün yüzeyli orazi meylinde kayalık:
(Münhaniler kayalık kısımların giriş ve çıkış noktalarında
0.5mm boş bırakılır. 2mm. boyundaki kayalık işareti
münhaniler arasına paralel olarak tersim edilir.)

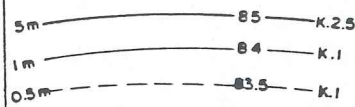

Düzdün yüzeyli olmayan orazi meylinde kayalık:
(Münhaniler kayalık kısımların giriş ve çıkış noktalarında
0.5mm boş bırakılır. 1mm boyundaki kayalık işaretleri
münhaniler arasına dikey olarak tersim edilir.)

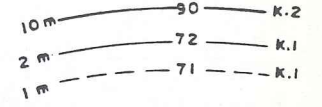

Yükseklik Eğrileri

1/250, 1/500, 1/1000

1:2000 1:2500

1:1000 Ölçekli paftolarda : 5 m de bir kalın, 1 m.de bir ince yükseklik eğrisi çizilir.
Yükseklik eğrilerinin çizgi aralığı 2 mm den az olursa yalnız kalın,
aralık 2 cm den fazla olursa 0.5 eğrileri kesik çizilir.

1:2000 ve 1:2500 Ölçekli paftolarda: 10 m de bir kalın 2 m de bir ince yükseklik eğrileri çizilir.

Yazılar

Yazıların büyüklüğü ve uzunluğu kural olarak haritadaki boyutlarına tabi olup
Aşağıdaki örnekler genel fikir vermek içindir.

Nirengi, Poligon, Rs Kot ve Numaraları ile Arazi Takeometre Noktaları

30
194.836
△

124
112.61
○

Rs. 68
152.895
⌒

66.1
↑
ÖLÇÜLEN NOKTANIN YERİ

Yöre, Yapı, Yol vb. isimleri

Bucak ve köy isimleri.....Yenimahalle.....

Cadde ve Yol isimleri.....İstasyon Caddesi.....Konur Sok.....

Yapı isimleri.....Hükümet.....Gazino.....

Yöre isimleri.....Esenboğ.....

Unsur isimleri..... Çeşme Kuyu Hamuz vb.

Kat adedi.....3.....

Ada numarası.....12.....

Parsel numarası.....8.....

Su İsimleri

Deniz isimleri.....AK DENİZ.....

Göl Nehir.....Van Gölü.....

Çay, dere, Sular.....İncesu Deresi.....

NOT Patta kenarlarında, yolların bağlandığı mahallenin isimleri yazılacaktır. Devlet yollarında, en yakın iki şehrin ismi
Şoselerde, harita mahallinden evvel ve sonraki önemli kasaba isimleri; Köy yollarında, harita yöresinden
evvel ve sonraki önemli köylerin isimleri.

KAYNAKLAR

- o W. Warntz, Global Science and The Tyranny of Space, The Regional Science Association Papers, Cilt 17, 1967.
- o H. Theil, Linear Aggregation of Economic Relations, North Holland, Amsterdam, 1954.
- o W.L. Thomas, Man's Role in Changing, The Face of The Earth, Chicago, 1956.
- o J. Wolpert, The Desicion Process in A Spatial Context, Annals Association of American Geoprachers, Vol. 54, No. 4, 1964.
- o G.K. Zipt, The $P_{11} \cdot P_2/$, Hypotesis on the Intercity Movement of Persons, American Sociological Review XI, 1946.
- o W.S. Vickrey, Microstatics, Harcourt, Brace and World Inc., 1964.
- o İ.Tekeli, Mekan Organizasyonlarına Makro Yaklaşım, Ertem Büro, Ankara, 1979.
- o M. Gürler, İmar Planları ve Uygulama Tekniği, Ongun Kardeşler Basımevi, Ankara, 1983.
- o İmar ve İskan Bakanlığı, 50 Yılda İmar ve Yerleşme, Ankara, 1973.
- o Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerini Tanıtma Semineri, Ankara, 1986.

- o R. Arslan, Şehir Ekonomisi, 1984/85 Ders Notları, Y.Ü. Şehir Bölge Planlama Bölümü Baskı İşliği, İstanbul, 1984.
- o İ.T.Ü. Yapı Araştırma Kurumu Yayınları, Sayı 143, İstanbul, 1981.
- o E. Taneri, Bölge Planlama, İstanbul, 1978.
- o İ. Tekeli, Bölge Planlama Üzerine, Ankara, 1981.
- o H. Suher, Şehirciliğe Giriş, 83/84 Öğretim Yılı Ders Notları
- o İller Bankası, Teknik Şartlaşması, Ankara.
- o Boğaziçi İmar Müdürlüğü, Boğaziçi Doğal ve Tarihi Sit Değerlerini İçeren 1/5000 ölçekli Nazım Planı Açıklama ve Uygulama Raporu.
- o N. Vidinlioğlu, Şehir ve Çevre Hukuku, 84/85 Öğretim Yılı Ders Notu, İstanbul, 1985.
- o T. Gök, İmar Kararları ve Yargı Denetimi, Ankara, 1983.
- o A. Ercoşkun, İmar Affı ve Toplu Konut Mevzuatı, Ankara, 1984.
- o M. Abama, İ. Gönülal, Açıklamaları İmar Kanunu ve İlgili Yönetmelikler, Ankara, 1986.
- o K. Ekşioğlu, Yeni İmar Mevzuatı, İstanbul, 1986
- o İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İmar Kanunu, İstanbul İmar Yönetmeliği, Kitap No 2 , İstanbul, 1986.
- o C. Geray, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, Sevinç Matbaası, Ankara, 1973.
- o İ.T.Ü. Deprem Araştırma Enstitüsü Dergisi, Sayı 10, İstanbul, 1975.

- o R. Keleş, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, Sevinç Matbaası, Ankara, 1973.
- o R. Keleş, Kentbilim Terimleri Sözlüğü, TDK Basımevi, Ankara, 1980.
- o 775 S. Gecekondu Yasası.
- o A. Özsoy, Gecekondu Biçimlenme Süreci ve Etkenleri Analizi, Doktora Tezi, İstanbul, 1983.
- o A. Ünal, İstanbul Anakentinde Gecekondu Bölgeleri Mülkiyet Sorunu ve Bir Çözüm Denemesi, Y.Ü. Yüksek Lisans Bitirme Tezi, İstanbul, 1986.
- o N. Vidinlioğlu, Katılım, 1/83, İstanbul, 1983.
- o 3030 S. Yasa Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliği
- o K. Pala, Sahil Yağması, Harita Kadastro, Sayı 33-34, 1975.
- o H.Y. Hakyemez, TÜBİTAK, Bilim ve Teknik Dergisi, s.230.
- o A. Çelikel, C. Şanlı, Türk-Milletlerarası Özel Hukuk Mevzuatı, İstanbul, 1986.
- o İller Bankası, İmar ve İskan Bakanlığının İmar ve Yol İstikamet Planlarının Tanzim Tarzları İle Teknik Şartlarına ve Bu İşleri Yapacak Uzmanlarda Aranacak Ehliyete Dair Yönetmeliğin 3.04. Maddesine Göre Yapılacak Ön Çalışmalar.
- o G. Özdeş, Şehircilik, İ.T.Ü. Matbaası, İstanbul, 1984.
- o O. Göçer, Şehirlerde Ticaret Alanları, İstanbul, 1984.
- o T. Gök, Kent Planlama ile İlgili Yasal Kurallardan Seçmeler, Ankara, 1980.

- o F. Yavuz, R. Keleş, Çevre Sorunları, Ankara, 1983.
- o O. Göçer, Şehir Olgusu, Gelişimi, Korunması, İ.T.Ü. MTRE Bülteni, Yıl 1, Sayı 4, İstanbul, 1973.
- o E. Aysu, Doktora Tezi.
- o A. Çetiner, Şehircilik, İ.T.Ü. Matbaası, İstanbul, 1984.
- o F. Yavuz, Şehircilik, Sorunlar, Uygulama ve Politika, Sevinç Matbaası, Ankara, 1973.
- o A. Demir, Türkiye İç Sularından Faydalanma, Ankara, 1963.
- o İ. Batukan, Ankara Taşkın Projesi Tatbikatı, Ankara, 1968.
- o 2560 Sayılı, İSKİ Yönetmeliği, İstanbul, 1981.
- o H.C. Barnedes, İ.L. Bianco, J.P. Muret, Espaces, Ouvert.
- o R. Chaix, Elements Pour Une Politique Des Espaces Verts En Milieu Urbain.
- o A.C. Yıldızcı, Doçentlik Tezi, İstanbul, 1980.
- o A. Öktan, Katılım, 1/84, İstanbul, 1984.
- o A.C. Yıldızcı, Orman ve Ev, İstanbul, 1971.
- o La Nature Dans Notre Commun.
- o Harita Kadastro Dergisi Sayı 33-34.
- o Orman Kadastro Yönetmeliği.
- o O. Göçer, Şehircilik, İ.T.Ü. Basımevi, İstanbul, 1984.

- o A. Mutlu, Sağlık Binaları ve Hastaneler, İstanbul, 1973.
- o A. Arpat, Kentsel Altyapı ve Uygulama Bilgisi, İstanbul, 1986.
- o C. Günal, Kent ve Yol, İstanbul, 1983.
- o Emniyet Genel Müdürlüğü, Trafik Eğitimi ve Güvenliği, Ankara, 1985.
- o O. Göçer, Mimarlık 1970, Sayı 81.
- o A. Keskin, Şehircilik, İ.T.Ü. Basımevi, İstanbul, 1984.
- o İller Bankası, Kanalizasyon Raporu, Ankara, 1985.
- o B. Ünsal, Bina Bilgisi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1964.
- o İstanbul Anakent Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- o Şişli Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- o Kartal Belediyesi Planlama Bölümü Arşivi.
- o K.A. Aru, G. Özdeş, Tersim Teknikleri, İstanbul, 1955.
- o İmar ve İskan Bakanlığı Yerleşme Planlaması Esasları ve Çizim Normları, Ankara, 1964.
- o İmar ve İskan Bakanlığı, Yerleşme Planlaması Esasları ve Çizim Normları, Ankara, 1964.
- o A. Çetiner, Şehir Planlamada Çalışma Yöntemleri ve İfade Teknikleri, İTÜ Matbaası, 1972.
- o HAR-KAP. Harita ve İnşaat Ltd. Arşivi.

- o Herbert Grabe, Studien im Rahmen der Bauleit Planung für eine Kleinstadt, 1970.
- o Flächenneutzungsplan, 1972.
- o Berrichteaus der Flurbereinigung 37/1981.
- o Greather London Planning.